MAREK KRAJEWSKI

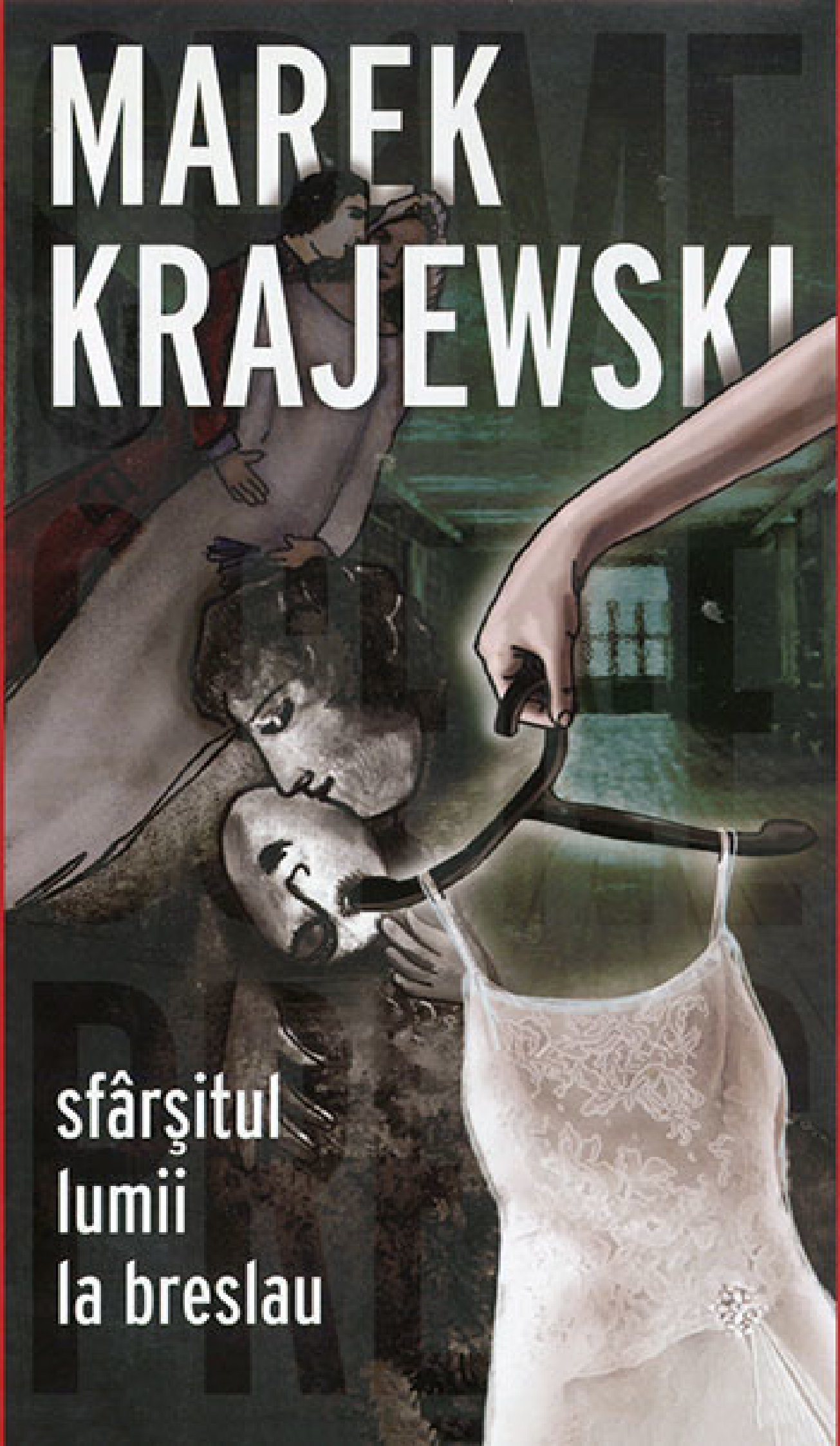

sfârşitul lumii la breslau

„Krajewski are atenţia pentru detalii a lui Mankel, dar are şi un sistem de referinţe mai sofisticat, care-i va atrage pe fanii lui Umberto Eco şi Boris Akunin."
Financial Times Magazine

virtual-project.eu

MAREK KRAJEWSKI

SFÂRŞITUL LUMII LA BRESLAU

Original: *Koniec Świata w Breslau* (2018)

Traducere din limba polonă:
CRISTINA GODUN

virtual-project.eu

CRIME SCENE PRESS

— 2018 —

Marek Krajewski s-a născut în 4 septembrie 1966 la Wrocław, în Polonia. Între 1985 şi 1991 a studiat limbi clasice la Universitatea din Wrocław. În 1992 a terminat masteratul, iar în 1999 şi-a finalizat doctoratul. A lucrat ca bibliotecar şi apoi ca asistent şi lector la Institutul de Filologie Clasică şi Culturi Antice al Universităţii din Wrocław.

De profesie lingvist, Krajewski a debutat în 1999 cu romanul *Moarte la Breslau,* primul dintr-o serie de cinci volume care-l au drept protagonist pe comisarul Eberhard Mock, iar din 2007 a hotărât să se dedice complet scrisului. A devenit unul dintre cei mai importanţi şi mai cunoscuţi autori polonezi contemporani, romanele sale fiind traduse în peste 20 de limbi, printre care engleză, franceză, germană şi spaniolă.

În 2015 a primit Medalia pentru Merite Aduse Culturii – Gloria Artis, iar în 2016 a câştigat Premiul Literar *Georg Dehio,* prin care sunt răsplătiţi autorii care abordează teme comune din cultura şi istoria poporului german şi a vecinilor săi din Est.

Sfârşitul lumii la Breslau este al doilea roman tradus în limba română al lui Marek Krajewski, după *Moarte la Breslau.*

Wrocław[1] – o ploaie mocănească.
Biserici şi coşuri de fabrică.
Tragismul acestui oraş.
(Albert Camus)

New York, duminică, 20 noiembrie 1960
Ora zece seara

Taximetristul negru, pe nume James Mynors, a mărit viteza ştergătoarelor. Braţele lor adunau lacom fulgii de zăpadă de pe parbriz, fiind erau ca un metronom care accentua şi mai mult ritmul rock'n'roll al hitului lui Chuck Berry, *Maybellene,* care se auzea la radio. Mâinile lui Mynors dansau pe volan şi îi loveau sacadat genunchii şi coapsele. Pasagerul ursuz din taxi nu era deloc impresionat de cântec. Îşi lipea obrazul de geamul rece şi răsucea pe toate părţile ziarul pe care îl ţinea în mâini, pentru a nu pierde nicio fărâmă din lumina aruncată de felinarele şi vitrinele magazinelor pe lângă care treceau. Când Mynors a dat sonorul la maximum, pasagerul s-a tras pe mijlocul banchetei. Privirile celor doi bărbaţi s-au întâlnit în oglinda retrovizoare.

— Dă sonorul mai încet şi nu mai ţopăi atâta la volan.

Clientul vorbea cu puternic accent german. Faţa lui sumbră, rotundă ca luna plină, umbrită de borurile pălăriei demodate, căpătase o expresie maliţioasă.

— Nu suntem în Africa, pe o plantaţie de bananieri.

— Lua-te-ar dracu' de rasist!

Cuvintele lui Mynors au fost acoperite în totalitate de refrenul vesel al piesei. A dat radioul mai încet şi a intrat pe o stradă lăturalnică, de-a lungul căreia se înşirau căsuţe pseudovictoriene cu etaj. Nu era prea bine luminată. Pasagerul a împăturit ziarul cu grijă şi l-a vârât în buzunarul interior al pardesiului.

— Acolo, pe colţ, a mormăit, încercând să străpungă cu privirea perdeaua de lapoviţă murdară.

Maşina s-a oprit la locul indicat. Pasagerul a mormăit ceva dezaprobator în barbă, a deschis uşa şi şi-a cufundat ghetele în mâzga de pe jos. A deschis

umbrela şi, respirând anevoie, s-a apropiat de geamul şoferului.

— Te rog să mă aştepţi.

În loc de răspuns, Mynors şi-a frecat degetul mare de arătător şi a coborât uşor geamul maşinii. Pasagerul a scos din portofel o bancnotă şi a îndesat-o în mâna şoferului. Din spatele geamului s-a auzit un glas vesel, cu un accent deosebit:

— Ba o să te întorci pe jos, boşorog hitlerist.

Taxiul a dansat pe carosabilul alunecos şi a demarat, dând dispreţuitor din fund în derapaje controlate. Şoferul a coborât geamul – Chuck Berry răsuna la maximum pe strada liniştită.

Bărbatul a urcat agale treptele până la o verandă mică, a bătut din picioare pentru a-şi scutura zăpada lipită de ghete şi a apăsat butonul soneriei. I s-a deschis aproape imediat. În uşă stătea un preot catolic cu ochelari cu ramă groasă de baga şi o frizură à la Chuck Berry.

— Sunteţi Herbert Anwaldt? a întrebat preotul.

— Bună seara. Eu sunt, a gâfâit Anwaldt iritat, urmărind cu privirea taxiul care tocmai dădea colţul. Cu ce-o să mă întorc acasă acum?

— Preotul Tony Cupaiuolo de la parohia Sf. Stanislav, s-a prezentat Chuck Berry. Eu v-am sunat. Intraţi, vă rog.

Pocnetul binecunoscut al yalei, camera de zi plină de cărţi, la fel de binecunoscută, şi lampa cu abajur verde. Nu lipseau decât binecunoscutul miros de trabuc şi binecunoscuta gazdă. În locul ei era preotul ăsta fâstâcit. Cupaiuolo a agăţat paltonul jilav şi pălăria lui Anwaldt lângă uşa de intrare, scuturând cu stângăcie fulgii de zăpadă lipicioşi de pe umbrelă. În locul aromei trabucurilor cubaneze, nările lui Anwaldt au inhalat mirosul pătrunzător al medicamentelor, duhoarea abjectă a latrinei şi mirosul penetrant al morţii.

— Prietenul dumneavoastră e pe moarte, a confirmat preotul.

Anwaldt şi-a aprins o ţigară şi a tras adânc din ea. Din dormitorul de la etaj a ieşit o infirmieră tânără.

Ţinea în mână cu evident dezgust un vas de email, pe care bolnavul probabil tocmai îl umpluse. S-a uitat la Anwaldt. Era absolut sigur că îl priveşte cu aceeaşi simpatie pe care o nutrea faţă de ligheanul din mâini.

— Vă rog să nu fumaţi aici!

Indignarea ei sinceră aproape că a făcut să-i pocnească nasturii halatului care îi strângea pieptul. Scontând pe un asemenea efect, Anwaldt a tras din ţigară şi mai abitir.

— Domnule Anwaldt, prietenul dumneavoastră moare de cancer la plămâni, l-a dojenit blând preotul Cupaiuolo. Fumatul nu e recomandat aici.

Infirmiera a intrat în baie, iar Anwaldt a hotărât să renunţe la ţigară, pe care a aruncat-o în şemineu. S-a uitat întrebător la preot.

— Stimate domn, infirmiera prietenului dumneavoastră m-a sunat şi m-a rugat să-i dau ultima împărtăşanie bolnavului, a cărui stare s-a înrăutăţit considerabil astăzi.

Preotul Cupaiuolo a tras aer în piept şi a devenit mai sigur pe sine.

— După cum bine ştiţi, printre tainele pe care le săvârşim se numără şi rânduiala spovedaniei. Când m-am aşezat lângă bolnav, gata să-i ascult confesiunea păcatelor şi să-l binecuvântez pe ultimul drum, domnul Mock mi-a spus că are pe conştiinţă un păcat straşnic şi nu are de gând să-l mărturisească până nu veniţi dumneavoastră. A spus că va continua spovedania abia după discuţia cu dumneavoastră. Cum veniţi aproape în fiecare dimineaţă, chestiunea ar fi putut aştepta până mâine, dar bolnavul vrea să vă vadă neîntârziat. *Salus aegroti suprema lex*[2]. Lucru valabil chiar şi pentru un preot. Mergeţi acum să-l vedeţi. O să vă explice totul.

Preotul Cupaiuolo s-a uitat la ceas.

— Şi nu vă faceţi griji din cauza taxiului. Mă tem că n-o să vă întoarceţi azi acasă.

Anwaldt a început să urce treptele, dar pe la jumătatea scării s-a întors. Surprins, preotul Cupaiuolo l-a urmărit pe Anwaldt, care s-a apropiat

de cuier şi a scos din buzunarul pardesiului un ziar. Preotul şi-a lăsat capul pe-o parte şi a citit titlul în limba germană. „Ce poate însemna *Süddeutsche?”* A stat pe gânduri o clipă, încercând să răsfoiască în memorie caietul subţire pe care îl umpluse cândva cu tot felul de cuvinte în limba germană – *deutsche* înseamnă german, dar *süd?* Ce poate fi?

Gândurile preotului au deviat de la limba germană şi, până să ajungă Anwaldt în capul scărilor, au revenit la problemele de care nu-l cruţau enoriaşii lui portoricani. Din baie răzbăteau ecourile vomismentelor şi bolboroselile instalaţiei sanitare. Anwaldt a întredeschis uşor uşa dormitorului. Fâşia de lumină din hol a tăiat patul în două. Capul lui Mock se odihnea în vârful unui morman de perne albe. Lângă pat erau stativul pentru perfuzii şi o măsuţă plină cu medicamente. Flacoane zvelte cu scufii de pergament se învecinau cu borcănaşe pântecoase pline de pastile. Mock a mişcat mâna înţepată de ace şi i-a aruncat lui Anwaldt un zâmbet ironic.

— Vezi ce bătrân mizantrop sunt? Nu-i de-ajuns că ai fost la mine azi-dimineaţă, te mai chem şi seara.

Şuieratul lui Mock a căpătat un ton mai adânc.

— Dar cu siguranţă o să mă ierţi când o să-ţi spun că am vrut să mă laud cu noua mea infirmieră. E schimbul celei pe care o vezi aici dimineaţa. Ce părere ai? Acum o săptămână a terminat şcoala de asistente. O cheamă Eva.

— E demnă de numele ăsta.

Anwaldt s-a făcut comod în fotoliu.

— Puţini ar fi în stare să reziste ispitelor ei.

Râsul lui Mock a şuierat câteva clipe. Pielea fleşcăită i s-a întins pe pomeţi. Dârele luminoase ale farurilor de pe stradă alunecau pe pereţii dormitorului, scoţând pentru o clipă din întuneric planul înrămat al unui oraş încercuit de panglica lată şi zdrenţuită a unui râu.

— De unde ţi-a venit în minte comparaţia asta biblică?

Mock îl privea cu atenţie pe Anwaldt.

— E din cauza preotului, nu-i aşa?

S-a lăsat tăcerea. În baie, infirmiera Eva a deschis un robinet.

Anwaldt a ezitat o clipă şi a mişcat din degete nervos. Apoi a desfăcut ziarul.

— Ascultă, vreau să-ţi citesc ceva.

Anwaldt a început să-şi caute ochelarii. În locul lor a găsit tabachera. Şi-a adus aminte că nu are voie să fumeze şi a băgat-o înapoi în buzunar.

— Mai bine nu-mi citi nimic şi fumează. Fumează aici, Herbert, fumează, pe toţi dracii, ţigară după ţigară şi ascultă-mi spovedania. O să-ţi povestesc despre prima mea nevastă, Sophie, o mai ţii minte? Istoria asta va fi despre ea…

— Exact… Doream să… a spus Anwaldt şi a tăcut.

Mock nu l-a auzit, şoptea ceva în barbă. Anwaldt a ciulit urechile.

— În urmă cu treizeci de ani, tot într-o duminică, ningea, iar zăpada se lipea de ferestre la fel ca acum.

Wrocław, duminică, 27 noiembrie 1927
Ora două după-amiaza

Zăpada se lipea de ferestre, măturată de rafalele de vânt. Eberhard Mock stătea la fereastră şi se uita la Nicolaistrasse, alunecoasă din cauza zăpezii şi a noroiului. Ceasul primăriei a bătut de ora două. Mock şi-a aprins prima ţigară din ziua aceea. Mahmureala s-a întors odată cu un val nou de greaţă. Imaginile din noaptea trecută i se învălmăşeau în faţa ochilor: vede teatrul de varietăţi şi trei poliţişti chercheliţi – comisarul Ebner, cu melonul tronând pe creştetul capului, consilierul Domagalla, pe punctul să-şi aprindă al douăzecilea trabuc Sultan, şi el, consilierul Mock, smucind de cortina de catifea vişinie care despărţea loja lor discretă de restul sălii; îl vede pe proprietarul restaurantului hotelului Residenz, care le aducea la masă cu zâmbet servil urcioare pântecoase din partea casei; îl vede şi pe şoferul de taxi încercând să-l tempereze pe Mock, care insista să-i îndese în mâini o sticlă de votcă deschisă; o vede şi pe nevasta lui, Sophie, o tânără de douăzeci şi cinci de ani care îl aşteaptă acasă în dormitor – îşi desface părul şi picioarele, uitându-se grav la mototolul beat criţă care intră împleticindu-se. Mock a început să stingă liniştit trabucul în scrumiera în formă de potcoavă. S-a uitat în treacăt la chelnerul care tocmai intra în salon.

Heinz Rast, chelnerul de la Crama Swidnicka, a adus în salon farfurii şi platouri. Le-a aşezat pe masă, uitându-se cu atenţie la cei prezenţi. Îl cunoştea deja pe Franz Mock, care în urmă cu câteva zile venise timid la şeful lui, Max Kluge, să comande o masă de duminică festivă în cinstea fratelui său. Faţă de Rast, Franz Mock nu a fost la fel de servil şi, în timp ce au stabilit meniul, s-au contrat pentru fiecare bănuţ. Astăzi, chelnerul a cunoscut-o şi pe nevasta lui, Irmgard Mock, o femeie tristă, cu ochi blajini, care a luat de la el termosurile mari cu mâncare şi le-a pus pe plita cu cărbuni din bucătărie.

— Cap de porc marinat cu chimen. Specialitatea noastră, se serveşte rece, în aspic – se lăuda chelnerul, neputându-şi ascunde încântarea la vederea blondei planturoase cu ochi somnolenţi şi privire destul de absentă care i-a întins nepăsător portţigaretul de cristal unui licean de lângă ea. Liceanul a scos din portţigaret mucul încă fumegând şi i-a spus unui brunet îndesat, trecut de patruzeci de ani, care stătea lângă fereastră:

— Unchiule Eberhard, vino la masă. Au adus antreurile reci.

Brunetul a sărutat mâna tinerei dame cu ochi visători şi s-a aşezat lângă ea. În faţa lor au luat loc Franz şi Irmgard. Liceanul stătea înfipt stângaci în capul mesei. Zorit de semnul făcut de Franz cu mâna, Rast s-a repezit la bucătărie, de unde a adus cinci sticle pântecoase de bere cu înscrisul *E. Haase* pe dopul de porţelan. A deschis trei dintre ele şi a turnat berea în halbe înguste. Apoi a intrat înapoi în bucătărie şi, prin uşa închisă, a tras cu urechea la discuţia de la masă.

— Aruncaţi banii pe fereastră cu un asemenea prânz costisitor! Irmgard găteşte atât de bine, încât preparatele ei ar putea fi punctul de atracţie al meniului de la Crama Świdnicka, se auzi o voce joasă, liniştită, urmată de sorbecăitul spumei de bere şi un oftat de uşurare.

— N-am putut îngădui ca o damă cum e Sophie să mănânce duminică sângerete cu varză acră, aşa cum mâncăm noi. Iar aici avem ceea ce se mănâncă într-o companie… bună, răspunse o voce baritonală nervoasă care sacada cuvintele. Vă mulţumim că aţi fost de acord să veniţi, în sfârşit, pe la noi! E o adevărată onoare pentru un simplu maistru!

— Vă asigur, domnule Franz, că am văzut dame care lingeau uleiul din salatiere, interveni o voce melodioasă, aproape copilărească, delicată. Chiar dacă mă trag din aristocraţie, încă din timpul studiilor la Conservator m-am dezbărat de prejudecăţile de clasă… continuă ea cu o notă de nerăbdare. În plus, nu înţeleg acel „în sfârşit”. Din

câte ştiu eu, nimeni nu m-a mai invitat aici până acum.

— Erwin, dai bacalaureatul anul acesta, se auzi un bas, apoi pocnetul unei brichete şi fumul expirat pe nări. Ce planuri de viitor ai?

Rast a amestecat în supă şi a umplut farfuriile. Pe un platou întins a aşezat sparanghel, peste care a turnat unt topit. Apoi a deschis uşa, aducând mâncarea la masă şi anunţând vesel:

— Şi acum ceva cald: supă clară de pui cu gălbenuş de ou şi sparanghel.

Eberhard Mock a stins ţigara. Nepotul lui şi-a înfipt privirea în broderia feţei de masă şi a spus rar şi clar:

— Vreau să studiez filologie germană la Universitate.

— Oh, interesant!

Eberhard Mock înghiţea lingurile cu supă cu evidentă satisfacţie.

— Îmi aduc aminte că până nu demult îţi doreai să te faci poliţist.

— Aşa a fost, până să cunosc poezia lui Heine.

Când Rast a întins mâna după platoul cu aspic pentru a-l duce înapoi la bucătărie, Franz Mock l-a prins pe chelner de mână şi şi-a tăiat cu furculiţa o bucată mare din capul de porc.

— Am plătit, mănânc.

Franz era palid şi lui Rast i s-a părut că seamănă cu un beţiv care cândva răsturnase cu o singură mână o masă în restaurantul lui.

— Eu ştiu că un simplu maistru feroviar nu poate fi un exemplu pentru fiul său, dar ţi-am spus de atâtea ori: fă-te inginer la Căile Ferate, vei câştiga mulţi bani şi vei merge an de an la Sopot. Nu mă asculţi şi vrei neapărat să studiezi un jidan.

— Tată, eu sunt poet.

Erwin îşi frângea mâinile nervos.

— Vreau să fac ceea ce-mi place…

Irmgard i-a făcut semn lui Rast să iasă din încăpere. Rast a luat platoul cu resturile de aspic, dar Franz Mock l-a oprit iar.

— Ce-mi place, ce-mi place, a izbucnit el, iar bucăţele de carne au aterizat odată cu saliva pe faţa de masă. Eşti poponar sau ce? Poeţii sunt fie poponari, fie nişte împuţiţi de jidani. Şi tu ce poezii scrii? Numai despre stele şi maşini. De ce nu scrii o poezie de dragoste unei femei? Gata, ştiu, ştiu: noul tău belfer de literatură germană – el e cel care te împinge la curvişag!

— Franz, încetează, altfel o să mă ţii minte!

Irmgard l-a fulgerat cu privirea mai întâi pe soţul ei, apoi pe chelner. Acesta i-a smuls din mână lui Franz Mock platoul cu resturile de cap de porc şi s-a întors precipitat în bucătărie. A topit nişte unt într-o tigaie mare şi a pus în ea cartofi tăiaţi felii. Pe un alt ochi a aşezat o cratiţă cu friptură de berbec în sos gros. În sufragerie s-a aşternut tăcerea. A întrerupt-o peste o clipă o voce de copil capricios:

— Ebi, şi tu ai fost cândva fascinat de literatura latină. Ai vrut să devii profesor. Şi tu ai fost poponar?

Rast a intrat cu un platou pe care era următorul fel de mâncare.

— Stimate doamne şi domni, carne de berbecuţ cu sos de ierburi, cartofi prăjiţi, salată de ţelină şi compot de vişine.

Rast a strâns cu îndemânare farfuriile şi tacâmurile murdare, zorit de privirea mânioasă a lui Irmgard. S-a întors în bucătărie şi şi-a lipit urechea de uşă: se auzea numai zăngănitul pătrunzător al tacâmurilor.

— Draga mea, începu o clipă mai târziu vocea calmă, cred că tu ştii cel mai bine răspunsul la întrebarea asta.

— Unchiule Ebi, şi ce e rău în a-ţi plăcea literatura?

Tenorul neliniştit aluneca pe alocuri în falset.

— Poate îl lămureşti dumneata pe tata că nu e nimic rău în asta. Dumneata ştii bine, unchiule, câte clipe sublime ne oferă poezia, câte momente de profundă desfătare ne aduce! Şi dumneata, unchiule, l-ai studiat pe Horaţiu şi ai scris despre el un articol

în latină. Latinistul nostru, rectorul Piechotta, apreciază nespus analiza dumitale…

— Eu cred că educaţia şi meseria pe care alegi să o practici nu merg totdeauna mână în mână, fapt care reiese limpede în cazul meu… răspunse vocea răguşită, şubrezită de zecile de ţigări fumate în ziua precedentă, însoţită de fâsâitul acidului care ieşea din sticla deschisă.

— Încetează, Ebi, şi spune limpede! se auzi un behăit înfundat. Tu ai renunţat la prostiile despre care vorbeşte Erwin şi ai ales meseria de poliţist. Fii concis: care meserie e mai potrivită pentru băiat – cea de poet sau de inginer la Căile Ferate?

— Ei, hai, spune-ne! se răsfăţa copila. Cu toţii aşteptăm soluţia acestei dileme interesante.

— Inginer.

Dumicătura a fost înghiţită cu zgomot.

Rast s-a tras înapoi rapid de la uşa pe care Erwin aproape că a smuls-o din balamale când a ieşit impetuos din încăpere. Liceanul şi-a îndesat şapca pe cap, şi-a pus paltonul cam prea strâmt şi a ieşit în fugă din casă.

— Iată şi desertul, stimate doamne şi domni: cozonac silezian cu mac.

Rast a servit prăjitura şi cafeaua. Când a strâns cotletele de berbecuţ neatinse din faţa bustului lui Sophie, a observat că ţigara din mâna ei tremura tare. S-a uitat la ea şi a ştiut că prânzul acela neplăcut încă nu se încheiase.

— Interesant, îl cunosc pe soţul meu de doi ani şi astăzi, pentru prima dată, nu-l mai recunosc.

Sophie se făcuse roşie în obraji.

— Unde e forţa ta plebee, Eberhard, cea care-i face pe infractori s-o ia la fugă din faţa ta şi care pe mine m-a făcut cândva să-mi pierd minţile după tine? Azi n-ai în tine puterea să iei apărarea unui tânăr sensibil? Acasă îi ironizezi pe tehnocraţi, pe oamenii cu orizonturi limitate de cifre, iar aici pui un feroviar mai presus de un poet? Păcat că subtilul tău frate nu te vede citind din Horaţiu şi emoţionându-te la *Suferinţele tânărului Werter*. Consilierul

criminalist Mock adoarme în fotoliu, la lumina sigură a lămpii, iar de pe pântecul său rotund, umflat de bere şi ciolan alunecă ediţia şcolară a *Odelor* lui Horaţiu. Ediţia şcolară prevăzută cu glosar de termeni, pentru că acest latinist strălucit a uitat deja cuvintele.

— Taci din gură, a spus încet Eberhard Mock.

— Porcule!

Sophie s-a ridicat impulsiv de la masă. Mock s-a uitat cu nostalgie la soţia lui, care a ieşit ca o furtună din încăpere, apoi a ascultat păcănitul tocurilor ei pe scări. Şi-a aprins o ţigară şi i-a zâmbit lui Franz.

— Cum îl cheamă pe belferul lui Erwin? O să verific, poate chiar e poponar.

Wrocław, duminică, 27 noiembrie
Miezul nopţii

Mock a ieşit cu pas şovăielnic din restaurantul Hotelului Savoy din Tauentzienplatz. L-a ajuns din urmă un băiat de serviciu şi i-a întins pălăria pe care Mock nu şi-a pus-o pe cap, îngăduindu-le fulgilor de zăpadă apoşi să se aştearnă pe părul şi aşa umed de la transpiraţie. Sub ferestrele restaurantului Sänger se împleticea un beţiv solitar care îşi tot întrerupea mişcările necontrolate pentru a fluiera după birjele care treceau pe lângă el. Se pare însă că fluieratul băiatului de serviciu a fost mai convingător, pentru că lângă Mock s-a oprit imediat o birjă veche şi peticită. Beţivul s-a repezit spre ea, dar Mock era mai aproape. I-a aruncat băiatului de serviciu o monedă de cincizeci de pfenigi şi s-a lăsat să cadă pe bancheta birjei, aproape zdrobind o altă fiinţă umană fragilă aflată înăuntru.

— Mă scuzaţi, stimate domn, v-aţi urcat atât de repede încât nu am apucat să vă previn că am deja un pasager. Eu sunt vizitiul Bombosch, iar lângă dumneavoastră este fiica mea, Rosemarie. Asta e ultima mea cursă şi ne ducem acasă, zise vizitiul răsucindu-şi jovial mustăţile înfoiate. E atât de mică,

încât sunt sigur că n-o să vă înghesuie. E încă o copilă.

Mock s-a uitat la faţa triunghiulară a tovarăşei sale de călătorie. Nişte ochi mari, naivi, o tocă cu voal şi pardesiu. Fata putea să fi avut optsprezece ani, avea mâinile suple vinete de frig, şi ghete pingelite şi găurite. Doar atât a putut Mock să vadă la lumina felinarelor din jurul Muzeului de Antichităţi Sileziene.

Rosemarie se uita la clădirea grandioasă a muzeului de pe partea dreaptă, pe lângă care treceau. Mock număra cu voce tare crâşmele de pe Sonnemplatz, Gräbschenerstrasse şi Rehdigerstrasse, apoi a împărtăşit cu sinceră bucurie rezultatul calculelor sale cu Rosemarie.

Birja s-a oprit pe Rehdigerplatz în faţa unui imobil impozant în care Mock şi soţia lui, Sophie, ocupau un apartament cu cinci camere la etajul al doilea. Mock a ieşit cu greu din birjă şi i-a aruncat birjarului prima bancnotă mototolită pe care a pus mâna în buzunarul paltonului.

— De restul cumpără-i ghete şi mănuşi fiicei tale, a strigat şi, fără să stea să asculte mulţumirile zgomotoase ale birjarului, şi-a îndreptat umerii, şi-a aplecat capul şi s-a repezit să atace uşa imobilului.

Din fericire pentru capul lui Mock, portarul imobilului nu dormea şi a reuşit să-i deschidă la timp. Mock l-a îmbrăţişat cu efuziune şi, fără să se grăbească, a început să urce anevoie scările, prins între balustrada Scila şi peretele Caribda, ameninţat de Cerber care, urlând şi lătrând, se zbătea în anticamera lui Hades, în spatele unei uşi închise. Primind cu indiferenţă salutul servitoarei, care a încercat să-i scoată paltonul şi pălăria, dar şi bucuria entuziastă a bătrânului câine Argos, Mock a ajuns în sfârşit în Itaca, dormitorul său, unde în pat îl aştepta credincioasa Penelopa, în capot de muselină şi pantofi cu toc.

Mock s-a aşezat pe şezlong, şi-a sprijinit capul de tetieră şi i-a zâmbit Sophiei, care era căzută pe gânduri. Ea s-a întins lenevos, iar muselina capotului

s-a lipit şi mai tare de sânii ei generoşi. Mock a înţeles asta într-un singur fel şi a început să se dezbrace pripit. Când se lupta cu şireturile nădragilor, Sophie a oftat:

— Unde-ai fost?

— La crâşmă.

— Cu cine?

— M-am întâlnit cu doi colegi, cei de ieri – Ebner şi Domagalla.

Sophie s-a strecurat sub plapumă. Puţin surprins, Mock a făcut la fel şi s-a lipit tare de spatele soţiei. Şi-a strecurat cu greutate braţul pe sub subsuoara ei, desfăcându-şi lacom degetele pe pieptul ei catifelat.

— Ştiu că vrei să-ţi ceri iertare. Ştiu asta perfect. Fii mai departe orgolios, neînduplecat şi nu spune nimic. Te iert pentru cum te-ai comportat la Franz. Te iert şi pentru că ai venit acasă târziu. Ai vrut să te îmbeţi, ai fost iritat, spuse ea cu voce monotonă, privind în oglinda de toaletă din faţa patului. Spui că ai fost cu colegii tăi. Nu minţi. Cu siguranţă n-ai fost cu vreo femeie.

S-a sprijinit într-un cot şi s-a uitat la propria reflexie în oglindă.

— Într-o asemenea stare n-ai face faţă niciunei femei. În ultima vreme nu mai eşti în stare să faci nimic. Pur şi simplu nu mai eşti bun de nimic în pat.

— Ba acum sunt în stare să te îmblânzesc. O să mă implori să mă opresc.

Lui Mock îi ardeau obrajii, cu o mână trăgea de muselina capotului, cu cealaltă – de bumbacul chiloţilor.

— Azi o să concepem în sfârşit copilul.

Sophie s-a răsucit spre soţul ei şi, lipindu-şi buzele de gura lui, a vorbit cu vocea unui copil adormit:

— Te-am aşteptat ieri, ai fost cu colegii, te-am aşteptat şi azi, tot cu colegii ai fost, iar acum vrei să te fuţi?

Lui Mock îi plăcea când devenea vulgară. De excitare, i-a sfâşiat chiloţii. Sophie a dat plapuma la o parte şi s-a rezemat de perete. De sub cămaşa ei de

noapte ieşeau două tălpi înguste, trandafirii. Mock a început să le mângâie şi să le sărute. Sophie şi-a băgat degetele în părul des al soţului ei şi i l-a dat într-o parte.

— Vrei să te fuţi? l-a întrebat iar.

Mock a închis ochii şi a dat din cap. Sophie şi-a tras picioarele spre ea şi a atins cu tălpile pieptul soţului ei. Le-a îndreptat pe neaşteptate, aruncându-l din pat.

— Du-te şi fute-i pe colegii tăi, a auzit şoapta soţiei când a plonjat pe covorul aspru.

Wrocław, luni, 28 noiembrie
Ora două noaptea

Mock s-a trezit pe biroul din cabinetul său de lucru. Pe mâna lui dreaptă erau pete de sânge coagulat. Lumina lămpii cădea pe o sticlă de Spätburgunder şi un pahar pe jumătate plin. Şi-a privit mâna în lumina lămpii. Din picătura de sânge cafeniu uscată se iţeau câteva fire de păr blond. Mock s-a dus la bucătărie, ţinându-se cu mâna de nădragii sfâşiaţi. S-a spălat pe mâini cu grijă în chiuveta de fontă. Apoi şi-a turnat apă în cana de email şi a băut, ascultând zgomotele care răzbăteau de afară: scârţâitul mecanic al unor arcuri. S-a uitat pe fereastră. Birjarul Bombosch îi punea calului sub bot un sac cu nutreţ şi îl mângâia pe grumaz. Birja se legăna pe arcuri dintr-o parte-n alta. Rosemarie făcea bani pentru un palton nou.

Wrocław, luni, 28 noiembrie
Ora şase dimineaţa

Mock a deschis ochii şi a ascultat o clipă strigătele lăptarului, care se repetau cu regularitate şi obstinaţie. Frigul de dimineaţă punea stăpânire pe corpul lui ghemuit în fotoliu. A deschis gura cu greu, trecându-şi limba uscată peste cerul gurii. Pentru că orice poziţie în fotoliu i se părea chinuitoare, Mock s-a hotărât să se ridice. S-a înfăşurat în halat şi a

lipăit desculţ pe gresia din anticameră. Câinele Argos şi-a manifestat entuziasta bucurie matinală, pe care stăpânul lui nu o împărtăşea absolut deloc. În baie, Mock a băgat periuţa de dinţi în cutia cu praful Phönix şi a început abluţiile cavităţii bucale. În consecinţă, la miasmele acre de alcool s-a adăugat un gust înţepător, ca de ciment. Mock a scuipat înfuriat în chiuvetă mâzga cenuşie şi a făcut clăbuc din crema Peri, în care a vârât apoi pămătuful mare din păr de bursuc. Briciul era un instrument pe care în ziua aceea ar fi trebuit să-l folosească numai sub supravegherea cuiva. O înţepătură puternică i-a dat de înţeles că s-a tăiat. Firicelul subţire de sânge era foarte deschis la culoare, mai deschis decât sângele care cursese noaptea trecută din nasul lui Sophie. Mock s-a uitat cu atenţie la reflexia sa.

— De ce te pot privi cu atâta îndrăzneală în ochi? a zis el, apoi şi-a şters faţa şi şi-a frecat obrajii cu apă de colonie Welzl. Pentru că ieri nu s-a întâmplat nimic. De altfel, nu-mi amintesc nimic.

Servitoarea, Marta Goczoll, se foia deja prin bucătărie. Soţul ei, majordomul Adalbert, stătea drept ca o strună, ţinând într-o mână mai mult de o duzină de cravate, iar în cealaltă – umeraşul cu costumul şi cămaşa albă. Mock s-a îmbrăcat pe fugă, legându-şi la gât o cravată bordo. Marta i-a îndesat nodul gros între aripioarele rigide ale gulerului cămăşii. Mock a încălţat cu greutate ghetele proaspăt văcsuite de Adalbert, şi-a aruncat pe umeri un palton de culoare deschisă din păr de cămilă, şi-a tras pălăria pe ochi şi a ieşit din casă. Pe coridor a început să se gudure pe lângă el un Spitz mare. Mock a mângâiat dulăul. Stăpânul câinelui, avocatul Patschkowsky, l-a privit dispreţuitor pe vecinul său, care duhnea în fiecare zi a alcool şi apă de colonie.

— Azi-noapte au fost la dumneata nişte zgomote cumplite. Soţia mea nu a reuşit să mai adoarmă până dimineaţă, a sâsâit Patschkowsky.

— Îmi dresam câinele, a mormăit Mock.

— Mai degrabă nevasta.

Monoclul lui Patschkowsky a sclipit în lumina gălbuie a becului.

— Dumneata crezi că-ţi poţi permite orice? Câinele dumitale se tânguia cu voce omenească.

— Cu o lună înainte de Ajun, unele animale capătă grai.

Lui Mock îi venea să-i facă vânt pe scări vecinului său.

— Chiar aşa? ridică Patschkowsky mirat din sprâncene.

— Tocmai vorbesc cu unul dintre ele.

Avocatul a rămas încremenit şi s-a uitat o clipă în ochii injectaţi ai lui Mock. Apoi a început să coboare încet pe scări, găsind curajul să bâiguie încă un „Chiar aşa?" ironic.

Mock s-a întors în casă. Constatând că uşa dormitorului era închisă pe dinăuntru, a intrat în bucătărie. Adalbert şi Marta şedeau la masă, profund tulburaţi.

— N-aţi mâncat micul dejun. Am făcut omletă cu ciuperci.

Când vorbea, se vedea că e ştirbă.

— Mâncaţi voi, să fiţi sănătoşi, a răspuns Mock zâmbind larg. Am vrut doar să vă urez o zi bună. Să aveţi o zi la fel de bună ca noaptea trecută. Aţi dormit bine, nu-i aşa?

— Da, domnule consilier.

Lui Adalbert i se părea că încă mai aude strigătul terifiant al lui Sophie şi zgârieturile surde ale câinelui pe uşa închisă a dormitorului.

Mock a ieşit din casă, strângând din pleoape şi din dinţi.

Wrocław, luni, 28 noiembrie
Ora nouă dimineaţa

Sergentul-major criminalist Kurt Smolorz se număra printre cei mai străluciţi funcţionari ai Prezidiului Poliţiei din Wrocław. Infractorii îl blestemau pentru brutalitate, iar superiorii îl lăudau pentru concizia rapoartelor. Unul dintre şefi aprecia

îndeosebi la Smolorz o altă însuşire – perspicacitatea. Iar în dimineaţa aceea Smolorz îşi demonstrase în mod evident perspicacitatea, ba chiar în două rânduri. Prima oară, când a intrat în cabinetul cu lambriuri de lemn de culoare închisă al consilierului şi a observat pe fruntea lui amprenta roşie a inelului cu sigiliu – un semn indubitabil că Mock îşi sprijinise pe el fruntea ostenită. Iar atunci Smolorz nu i-a mai raportat crima monstruoasă din imobilul La Grifoni din Centrul Vechi al oraşului, unde trebuia să se prezinte neîntârziat, împreună cu şeful său, din ordinul directorului criminalist Heinrich Mühlhaus. Ştia că, în momentul acela, Mock n-ar fi înţeles nimic din ce-i spunea.

— Vă aştept în maşină, a spus Smolorz şi a ieşit să tragă noul Adler negru în faţa porţii sediului.

Acesta nu a fost singurul motiv pentru care sergentul-major a vrut să iasă neîntârziat din biroul lui Mock. Mock l-a aflat pe al doilea când, înjurând, s-a prăvălit pe scaunul pasagerului şi a observat cu acest prilej o sticlă de lapte în mâna acoperită cu fire de păr roşcat a lui Smolorz. Mock a deschis-o şi a băut cu lăcomie câteva înghiţituri. Acum se simţea pregătit să asculte raportul subalternului său. Smolorz a pornit motorul.

— Imobilul La Grifoni, opt dimineaţa.

Smolorz scria la fel cum vorbea.

— Cizmarul Rohmig nu a mai suportat duhoarea şi a spart peretele din atelierul său. În spatele peretelui a găsit un cadavru.

De pe Schuhbrücke, unde se afla sediul poliţiei, până în Centrul Vechi, distanţa nu era mare. Mock a băut ultimele picături de lapte, în timp ce Smolorz parcă Adlerul în faţa Loteriei de pe Nicolaistrasse. În curtea interioară din spatele imobilului La Grifoni, în faţa unui mic atelier de cizmărie, aştepta un poliţist în uniformă. A salutat când i-a văzut. Lângă poliţist stătea un tuberculos mustăcios care, într-un efort eroic, a tras pe sine un şorţ de piele, şi o femeie corpolentă căreia nu-i venea a crede că în curtea murdară nu exista nicio bancă. Oxidul de magneziu

ilumina la fiecare câteva secunde odaia mizeră, plină de miasma încălţămintei mucezite de transpiraţie şi a cleiului de oase. Mock şi Smolorz au intrat în atelier şi au mai simţit un alt miros familiar, unic în felul său. Tejgheaua lipicioasă de la clei împărţea atelierul în două. Doi dintre pereţi erau plini de rafturi cu pantofi şi ghete. Pe un al treilea perete erau o fereastră mică şi o uşă, iar dinspre al patrulea răzbătea acea duhoare atât de cunoscută poliţiştilor. În peretele respectiv fusese făcută o gaură neregulată, cu un diametru de aproximativ un metru. În faţa ei îngenunchease fotograful poliţiei, Ehlers, şi îşi îndreptase obiectivul înspre cămara întunecată. Mock se ţinu de nas şi privi înăuntru. Lanterna lui dezvăluia din întunericul micii firide un craniu fără păr, acoperit de piele în plin proces de putrefacţie. Mâinile şi picioarele erau imobilizate în cârlige înfipte în peretele opus al cămării. Consilierul a mai aruncat o privire la faţa cadavrului şi a zărit un vierme gras care se chinuia să intre în ochiul acoperit de albeaţă. Mock a ieşit grăbit din atelier, şi-a scos paltonul, i l-a aruncat poliţistului şi, desfăcându-şi larg picioarele, şi-a sprijinit palmele de perete. Auzindu-l pe şeful său vomitând, Smolorz s-a învinuit că nu a prevăzut efectele mahmurelii, laptelui şi cadavrului în putrefacţie. Mock a scos din buzunarul pantalonilor o batistă cu monograma numelui său, brodată de Sophie, şi s-a şters la gură. Şi-a ridicat faţa la cer şi a înghiţit cu lăcomie picăturile de ploaie.

— Luaţi târnăcopul, i-a spus poliţistului, şi spargeţi peretele ca să puteţi scoate cadavrul. Smolorz, pune-ţi o basma pe gură şi nas şi cercetează cămara şi buzunarele cadavrului, iar tu, Ehlers, ajută-l pe Smolorz.

Mock şi-a pus iar paltonul de culoare deschisă, şi-a îndreptat pălăria pe cap şi s-a uitat prin curte.

— Cine sunteţi? a întrebat-o zâmbitor pe dama corpolentă care îşi muta greutatea de pe un picior pe altul.

— Ernst Rohmig, maistru cizmar, s-a prezentat zelos şi neîntrebat tuberculosul.

A ridicat din umeri ca să-şi îndrepte şorţul de piele.

— Eu administrez imobilul, a pufnit femeia.

Părul ei gras, pus pe moaţe, mai păstra un rest de vopsea ieftină.

— Mai repede, stimate domn. Vă imaginaţi că pot să stau aici la nesfârşit şi să mă necăjesc din cauza banilor pe care va trebui să-i dau în plus femeii de serviciu să spele peretele pe care l-aţi murdărit? Acum, eu vă rog să vă prezentaţi! Eu sunt Mathilde Kühn, împuternicita proprietarului, iar dumneavoastră?

— Eberhard Mock, boxer de dame, a mormăit consilierul criminalist, apoi s-a răsucit brusc şi a intrat înapoi în atelier. Ehlers, fă ordine aici şi strânge tot ce e important. Smolorz, tu interoghează-i.

Spunând asta, Mock s-a repezit în holul imobilului, trecând pe lângă sergentul-major care stătea sub umbrelă cu interogaţii, încercând să evite veninul viperei şi bacilii tuberculozei. În poartă l-a salutat pe doctorul Lasarius de la Morga poliţiei, în spatele căruia mergeau alene doi indivizi cu targa.

Mock s-a oprit în faţa casei şi s-a uitat absent la stradă. Traficul era deja intens la ora aceea. Doi tineri mergeau atât de absorbiţi unul de altul, încât nici nu l-au observat. Tânărul l-a îmbrâncit fără să vrea pe consilier şi şi-a cerut scuze imediat, ridicându-şi reverenţios pălăria. Fata i-a aruncat lui Mock o privire în treacăt, apoi şi-a întors faţa cenuşie de oboseală. Era limpede că lui Rosemarie nu-i priise legănatul nocturn al birjei.

Mock s-a uitat de jur-împrejur şi s-a îndreptat cu pas iute spre florăria Apelt. În ochii boiţi ai florăresei dolofane a observat o umbră de interes. A comandat un coş cu cincizeci de trandafiri galbeni şi a cerut să fie trimişi la adresa „Sophie Mock, Rehdigerplatz 2”. La buchet a cerut să fie prins un cartonaş crem pe care a caligrafiat: „N-o să se mai

întâmple niciodată, Eberhard”. A plătit şi a lăsat-o pe florăreasă singură cu propria curiozitate.

S-a împiedicat de un vânzător de ziare. Mock a scăpat de el, băgându-i în palmă câţiva bănuţi şi, punând ziarul sub braţ, a tăiat în diagonală piaţa. O clipă mai târziu stătea deja în Adler, fumând prima ţigară din ziua aceea. Îi aştepta pe Smolorz şi Ehlers, citind din *Breslauer Neueste Nachrichten.* Pe una dintre paginile cu reclame i-a atras atenţia un desen neobişnuit. O mandală, roata schimbărilor, înconjura un bătrân macabru cu degetul ridicat.

„Prinţul prelat Alexei von Orloff demonstrează că sfârşitul lumii se apropie. Roata Istoriei se va învârti din nou – recidivează crimele şi cataclismele din urmă cu secole. Vă invităm la prelegerea clarvăzătorului de la Sepulchrum Mundi[3]*. Duminică, 27 noiembrie, Grünstrasse 14-16”.*

Mock a coborât geamul maşinii şi a aruncat mucul drept în Smolorz, care tocmai se apropia. Subalternul şi-a scuturat scrumul de pe haină şi a urcat în maşină, fără să aştepte scuzele lui Mock. Pe bancheta din spate s-au îngrămădit Ehlers, cu trepiedul în braţe, şi asistentul criminalist Gustav Meinerer, specialist în dactiloscopie.

— Rohmig închiriază atelierul de o lună, mai exact din 24 octombrie.

Smolorz a deschis agenda de serviciu.

— Din iulie până la sfârşitul lui octombrie, din câte a spus muierea, atelierul a fost neocupat. Ar fi putut intra acolo oricine. Paznicul imobilului e deseori băut şi doarme, în loc să stea de pază. Acum a dispărut cine ştie unde. Probabil îşi tratează mahmureala. Cizmarul s-a plâns de la bun început de miros. Cumnatul lui, zidar, i-a spus o snoavă despre ce fac zidarii când nu sunt bine plătiţi. Zidesc în perete un ou. Iar azi-dimineaţă a vrut să-l scoată. A spart peretele cu târnăcopul. Atât.

— Şi ce-aţi descoperit? a întrebat Mock.

— Asta.

Smolorz a scos din buzunar un plic cafeniu, a luat din el un portofel din piele de crocodil şi i l-a întins lui Mock.

Mock a cercetat conţinutul portofelului. Înăuntru erau un act de identitate pe numele Emil Gelfrert – născut în data de 17 februarie 1876, muzician, burlac, domiciliat în Friedrich-Wilhelm-Strasse 21 –, un carneţel cu adrese, o chitanţă de la o spălătorie pe acelaşi nume, un abonament la Biblioteca Municipală, câteva bilete de tramvai şi o carte poştală din Karkonosze pe care scria: „Dragul meu, salutări călduroase din munţi, Anna, Jelenia Góra, 3.VII.1925”.

— Asta-i tot?

Mock se uita la oamenii de la Morgă care tocmai îl băgau pe „dragul meu” în dricul parcat alături.

— Nu, am mai găsit şi asta. Cineva i-a prins-o de vestă.

Smolorz ţinea într-o pensetă o filă ruptă din Calendarul Universal cu data de 12 septembrie 1927. Fără alt text, pur şi simplu o filă obişnuită de calendar, din cele pe care le rup zilnic nefericiţii care măsoară timpul. Fila era străpunsă de o agrafă mică.

— Nu am găsit amprente, a adăugat Meiner. Doctorul Lasarius, de la Morgă, a stabilit intervalul crimei: august – septembrie.

— Smolorz, să mergem pe Friedrich-Wilhelm-Strasse, acasă la muzician.

Mock a primit cu uşurare chiorăitul stomacului gol. Asta însemna că organismul lui era pregătit pentru o bere şi o chiflă cu slănină şi boia de ardei.

— Poate facem cunoştinţă şi cu credincioasa Anna care trebăluieşte prin gospodărie, aşteptându-l pe muzicianul ei de la filarmonică să se întoarcă acasă.

Wrocław, luni, 28 noiembrie
Ora zece dimineaţa

Elisabeth Pflüger se dezbrăca pe îndelete, aşezându-şi cu grijă hainele pe scaunul din garderobă. Îşi desfăcuse deja ciorapii. Sophie Mock

îi admira mâinile albe, înguste care rulau fără grabă ciorapii mătăsoşi. Elisabeth şi-a scos cureaua, pe urmă şi-a dat jos şi chiloţii de mătase. A rămas complet goală. În degetele fine ale mâinii stângi ţinea o cutiuţă mică de argint, iar în cealaltă mână se legăna o linguriţă cu coadă lungă, filigranată. A băgat-o în cutiuţă şi a dus-o la nasul lui Sophie.

— E o cacao foarte bună, a şoptit.

Sophie a tras pe nas şi, străbătută de un fior, şi-a trecut degetele peste nările catifelate, uşor înroşite.

— Acoperă-ţi faţa cu voalul, i-a spus Elisabeth. O să-ţi ascunzi vânătaia şi rămâi *incognito.* Nu e nevoie să-ţi arăţi faţa nimănui. Vei face numai ce pofteşti. Poţi să nu faci absolut nimic, dacă nu doreşti, poţi numai să priveşti. Poţi să te ridici în orice clipă şi să ieşi, dacă vrei. Astea sunt regulile.

Elisabeth a luat mâna prietenei ei şi a deschis uşa care ducea de la budoar la un dormitor în stil maur. Sophie stătea parcă neajutorată, având într-o mână coşul cu trandafiri galbeni. Pe pat, sub baldachinul galben, stătea un bărbat tânăr şi gol care bea ceai. În cameră mirosea a mentă. Elisabeth s-a apropiat de bărbat şi i-a luat ceaşca goală din mână. Dintr-o carafă de alături şi-a turnat o ceaşcă cu ceai.

— E ceai de mentă, i-a spus lui Sophie. Băutura lui Venus.

Era cât se poate de evident că băutura lui Venus începea să-şi facă efectul asupra bărbatului.

— Nu uita, zise Elisabeth, prefăcându-se că nu vede şi suflând în ceai. Poţi să pleci de aici în orice clipă. Din budoar ajungi direct la scări.

Dar Sophie nu a plecat.

Wrocław, luni, 28 noiembrie
Ora unsprezece dimineaţa

Gelfrert ocupa o cămăruţă în mansarda unei clădiri grandioase de pe Friedrich-Wilhelm-Strasse 21. Cu excepţia unui taburet, a unui vas de toaletă, a oglinzii, a cuierului şi a unui pat de fier, a câtorva cărţi şi a cutiei în care se afla tuba, odaia era plină de

sticle goale de lichior din ierburi alpine Guttentag, aliniate uniform sub fereastră.

— A avut un palat delicat, a observat Ehlers, desfăcând trepiedul.

Mock a dat oamenilor săi ordinele necesare, a coborât în stradă, a traversat-o şi s-a îndreptat spre Königsplatz. Nu mai ploua, soarele ieşise şi lumina firma în culori stridente a cârciumii Grengel. O clipă mai târziu, Mock înfuleca acolo chifla cu slănină la care visase, stingând cu bere gustul ei iute de boia. A băut uşurat ultimele picături de bere şi a simţit o ameţeală uşoară. A aruncat câteva monede individului cu faţă de buldog care ştergea halbe în spatele barului şi s-a închis în cabina telefonică. Pentru o clipă nu şi-a putut aminti propriul număr de telefon. Adalbert a ridicat receptorul după primul ton.

— Bună ziua, doamna e acasă? întrebă Mock, pronunţând silabele lung.

— Din păcate, domnule consilier, doamna Sophie a plecat acum o oră.

Adalbert vorbea foarte repede, ştia că stăpânului său îi plăcea să i se dea raportul integral, fără alte întrebări.

— S-a dus la cumpărături cu domnişoara Pflüger la scurt timp după ce a primit coşul cu trandafiri. A luat coşul cu ea.

Mock a pus receptorul în furcă şi a ieşit din crâşmă. Oamenii lui îl aşteptau în Adler, umplând interiorul maşinii cu fum de ţigară. Li s-a alăturat.

— Gelfrert a avut cândva o logodnică, o blondă înaltă, în jur de treizeci de ani. Îl vizita împreună cu fiul ei în vârstă de doi ani, a raportat Smolorz interogatoriul portarului. O fată bătrână cu un copil. Portarul n-a mai văzut-o de mult. Gelfrert cânta într-o orchestră şi dădea copiilor lecţii de pian acasă. În ultima vreme o ducea rău. Începuse să bea. Nu mai venea nimeni pe la el. Vecinii se plângeau că lasă toaleta murdară. Atât am aflat de la portar.

— La Biblioteca Municipală am găsit o fişă.

Ehlers i-a băgat lui Mock sub nas o bucată de hârtie bătută la maşină.

— În 10 septembrie Gelfrert a returnat cartea intitulată *Antiquitates Silesiacae*[4].

— Deci în 10 septembrie încă mai trăia. Ţinând cont de observaţiile doctorului Lasarius, muzicianul nostru a fost zidit în peretele atelierului de cizmărie din curtea imobilului La Grifoni între 10 şi 30 septembrie.

— Cineva l-a ademenit acolo sau l-a lovit cu ceva şi l-a făcut să-şi piardă cunoştinţa.

Smolorz a deschis fereastra pentru a lăsa să intre puţin aer curat.

— Apoi i-a pus căluş şi l-a legat de cârligele de pe peretele opus al cămării, ca să nu încerce să se smulgă şi să se izbească de peretele proaspăt zidit, a adăugat Mock. Un singur lucru mă face curios: făptaşul nu s-a temut că a doua zi o să se mute cineva în atelier şi o să descopere peretele proaspăt zidit sau, mai rău, că o să audă sunetele nearticulate scoase de victimă prin căluş?

Bărbaţii au tăcut. Mock s-a gândit la o altă halbă de bere, şi-a desfăcut larg picioarele pe scaunul din faţă şi s-a răsucit spre poliţiştii din spate. Pălăria care îi alunecase spre ceafă îi dădea un aer de şmecher.

— Smolorz, să mi-l scoţi din pământ pe paznicul ăla beţivan şi să-l interoghezi. Caută-l în actele noastre pe defunct şi pe toţi cei din agenda lui. Dumneata, Ehlers, te apuci să investighezi trecutul lui Gelfrert. Unde s-a născut, ce religie avea şi aşa mai departe. Apoi interoghează-i pe prietenii defunctului care locuiesc la Wrocław. Aştept raportul mâine la amiază.

— Şi eu ce am de făcut? a întrebat Meinerer.

Mock s-a gândit o clipă. Meinerer era ambiţios şi avea memorie lungă. Cândva îi mărturisise lui Ehlers la un pahar de votcă faptul că nu înţelegea de ce Mock îl favorizează pe un idiot ca Smolorz. Meinerer nu-şi dăduse seama că să-l critici pe bravul Smolorz era un păcat greu de spălat în ochii lui

Mock. Din momentul acela, Meinerer a întâmpinat o grămadă de obstacole în cariera sa.

— Pe dumneata, Meinerer, te am în vedere pentru o altă sarcină. Suspectez că nepotul meu a intrat într-un anturaj nepotrivit. Urmăreşte-l zi de zi, timp de două săptămâni. Erwin Mock, Nicolaistrasse 20, nouăsprezece ani, elev la Sf. Maciej.

Mock, prefăcându-se că nu vede dezamăgirea de pe chipul lui Meinerer, a ieşit din maşină.

— Eu mă întorc pe jos, mai am ceva important de rezolvat.

A pornit cu pas alert spre crâşma Grengel.

— Domnule consilier, domnule consilier, aşteptaţi, vă rog! a auzit în spate vocea lui Meinerer.

S-a întors şi l-a aşteptat pe subordonatul său cu o expresie indiferentă pe chip.

— Asistentul dumneavoastră, Smolorz, e prea taciturn, a spus Meinerer triumfător. Nu v-a spus că pe peretele apartamentului era un calendar universal din care fuseseră rupte filele. Ştiţi care a fost ultima smulsă?

— Cea din 12 septembrie?

Mock s-a uitat cu respect la Meinerer, care a confirmat dând din cap.

— Cea pe care asasinul a prins-o cu agrafa pe vesta defunctului? Ai calendarul?

— Da, iată-l, s-a îmbujorat Meinerer şi i-a întins lui Mock un alt plic cafeniu.

— Ai făcut treabă bună, l-a lăudat Mock vârând plicul în buzunarul hainei. Mă ocup eu de el. O să verific dacă fila de calendar prinsă de vestă provine din calendarul ăsta.

Apoi s-a uitat distrat la subalternul său care amuţise şi, pe neaşteptate, l-a bătut uşor pe obraz.

— Acum du-te şi urmăreşte-l pe Erwin, Meinerer. Nepotul meu e mai important pentru mine decât toate cadavrele zidite şi nezidite din oraşul ăsta.

Wrocław, luni, 28 noiembrie
Ora unu după-amiaza

Simpaticul buldog de la Grengel îşi părăsise locul obişnuit de la bar ca să pună lemne pe foc. În schimb, îi zâmbea amabil şi dădea din cap, fiind de acord cu tot ce-i spunea Mock. Accepta întru totul vederile antiamericane şi antisovietice ale interlocutorului său. În tot acest timp nu scosese niciun cuvânt.

Mock dădea pe gât a treia bere din ziua aceea şi a hotărât să treacă la un alcool mai tare. Nu avea obiceiul să bea singur şi de aceea a comandat două pahare de gin, iar pe unul dintre ele l-a împins barmanului, pentru că în afară de ei nu mai era nimeni în local. Barmanul a apucat paharul cu degetele murdare şi l-a dat peste cap dintr-o singură duşcă.

În local a intrat un comis-voiajor scund, cu o cutie cu produse de primă necesitate.

— Stimaţi domni, cuţitele Solingen taie tot, chiar şi cuiele şi cârligele! şi-a început el tirada.

— Ăsta-i un local. Fie comandaţi ceva, fie plecaţi! a lătrat buldogul, demonstrând că e capabil să vorbească.

Comis-voiajorul a băgat mâna în buzunar şi, negăsind niciun bănuţ, a bătut în retragere.

— Hei! s-a animat Mock. Domnul e invitatul meu. Mai adu-ne un rând de gin.

Comis-voiajorul şi-a scos paltonul, a pus cutia jos şi s-a aşezat lângă Mock. Barmanul şi-a făcut datoria. După o clipă, din cele două pahare n-au mai rămas decât urmele umede pe blatul din imitaţie de marmură al mesei.

— Chiar sunt nişte cuţite extraordinare, a revenit comis-voiajorul la discursul său întrerupt. Cu ele puteţi tăia repede şi cu precizie pâinea şi cârnatul, puteţi toca mărunt ceapa, iar, la nevoie, chiar şi soacra! a spus, făcându-i lui Mock cu ochiul.

Nimeni n-a râs, nici măcar comis-voiajorul. Mock a mai plătit pentru un rând de gin şi s-a aplecat spre tovarăşul său.

— N-o să cumpăr nimic de la dumneata. Spune-mi însă cum merg afacerile, cum te tratează oamenii

şi alte asemenea. Sunt scriitor şi mă interesează tot felul de istorii.

Mock spunea adevărul, scria deseori caracterizări ale oamenilor cu care se întâlnea. Nu erau puţini localnicii care ar fi plătit bani buni pentru informaţiile din acele „biografii ale bărbaţilor celebri”.

— O să vă spun o istorie despre cât de bine taie cuţitele astea fierul, s-a animat comis-voiajorul, cuprins de un real entuziasm.

— Păi nimeni n-o să se apuce să taie cu ele fier! a urlat înciudat barmanul. Cine are nevoie de cuţite din astea? Vin aici tot felul de scursori şi-ncearcă să-mi bage pe gât ceva de care n-am nevoie! Ai noroc că te-a invitat domnul ăsta, altfel te dădeam afară în şuturi.

Comis-voiajorul s-a posomorât. Mock s-a ridicat, s-a îmbrăcat şi s-a apropiat de barman.

— Ba eu cred că ţi-ar prinde bine asemenea cuţite – a spus.

Vânzătorul de cuţite s-a îmbujorat, mulţumit.

— Şi ce să fac cu ele? l-a întrebat barmanul dezorientat.

— Poţi să-ţi faci harakiri, a răspuns Mock şi, văzând că barmanul nu înţelege, a adăugat: sau să-ţi cureţi mizeria de sub unghii.

Simpaticul buldog a încetat să mai fie simpatic.

Dar cel mai puţin simpatică era vremea de afară. Un vânt puternic scutura birjele care staţionau în Wachtplatz, iar o ploaie amestecată cu zăpadă le biciuia. Ţinându-şi pălăria cu mâna, Mock a sărit într-o birjă şi a cerut să fie dus în Rehdigerplatz 2. Birjarul a umezit pe limbă un creion chimic şi a notat pe îndelete adresa într-un caiet unsuros. Şi-a îndesat apoi pe cap melonul demodat şi a strigat la cal. Mock simţea că se apropia momentul când alcoolul devine cel mai insinuant şi mai perfid: omul plesneşte de euforie, dar totodată se simte lucid, gândeşte cu precizie, nu behăie incomprehensibil şi nu ezită. *Mai bea ceva,* îi şopteşte demonul. Mock a observat într-un colţ al birjei un trandafir cu tulpină

scurtă. A întins mâna după el şi a îngheţat: era galben, uşor veştejit. S-a uitat prin birjă, aşteptându-se să dea şi peste cartonaşul pe care scria „N-o să se mai întâmple niciodată, Eberhard”, dar nu a găsit nimic. L-a bătut prieteneşte pe umăr pe birjar.

— Hei, e foarte plăcut în birja dumitale. Sunt chiar şi flori.

Birjarul i-a strigat ceva ca răspuns, dar cuvintele i-au fost imediat înăbuşite de vânt şi tramvaiul care tocmai trecea pe strada intens circulată de lângă Gara Frieburg. Spre surprinderea birjarului, Mock s-a mutat lângă el.

— Întotdeauna îţi împodobeşti birja astfel? a behăit, prefăcându-se mai beat decât era în realitate. Îmi place, o să plătesc bine pentru cursa asta.

— Am dus azi două cliente cu un coş cu trandafiri. Se pare că unul a căzut, i-a răspuns cu amabilitate birjarul.

— Opreşte birja.

Mock i-a băgat legitimaţia sub nas birjarului uluit. Birja a cotit la dreapta, blocând intrarea în curtea interioară a clădirilor anexe ale gării de pe Siebenhufenerstrasse.

— De unde le-ai luat şi până unde le-ai dus pe femeile astea?

Mock se trezise de-a binelea şi a început o serie de întrebări.

— În Borek. De unde? De la adresa la care mergem acum – din Rehdigerplatz.

— Ai adresa exactă a acelui loc din Borek?

— Da. Trebuie să mă socotesc cu şeful meu, a zis birjarul scoţând caietul slinos şi, umezindu-şi degetul în salivă, s-a luptat cu filele acestuia, înfoiate de vânt. Da, Eichenallee în Borek.

— Şi cum arătau femeile? întrebă Mock, notându-şi rapid adresa în agendă.

— Una era brunetă, cealaltă blondă. Cu faţa acoperită de voal. Nişte femei frumoase.

Wrocław, luni, 28 noiembrie
Ora şase după-amiaza

Pe Mock l-au trezit nişte strigăte vesele de copii. A aprins veioza de la capul patului. S-a frecat la ochi, şi-a trecut mâna prin păr ca să-l netezească şi s-a uitat în jurul său în dormitor, căutându-i parcă pe copiii care îi deranjaseră somnul neliniştit de după masa de prânz grasă şi cam făinoasă. S-a uitat pe fereastra întunecată: cădea prima zăpadă, care îi scotea pe copii la joacă în curtea Şcolii populare evreieşti. Auzind vocea lui Sophie, şi-a scos bonjurul în picăţele şi pantalonii cenuşii din lână groasă şi şi-a pus iar costumul, cravata şi pantofii de piele, strălucitori după ce fuseseră daţi cu cremă. Şi-a privit în oglindă faţa cu cearcăne uriaşe şi a întins mâna după carafa cu ceai de mentă neîndulcit care – după cum îl sfătuise în ziua aceea Adalbert – era leacul cel mai bun după beţie. Şi-a frecat puţină apă de colonie pe obrajii vlăguiţi şi a ieşit în anticameră cu ceaiul de mentă, unde a dat peste Marta care ducea o tavă cu un serviciu de cafea. A intrat în salon după servitoare. Sophie, într-o rochie bleu, stătea la masă. În pofida modei, părul ei blond, aproape alb, îi ajungea până la umeri şi era atât de des, încât panglica albastră îl cuprindea cu greu. Ochii ei verzi, puţin cam mici, confereau chipului său o expresie fermă şi uşor ironică. „Ochi de curvă”, îşi zisese Mock când – fiindu-i prezentată la balul mascat de la Regenţa Sileziană în urmă cu trei ani – cu greu izbutise să-şi ridice privirea mai sus de pieptul ei apetisant. Acum, Sophie avea ochii unei femei chinuite, obosite şi dezamăgite. Vânătaia din jurul unuia dintre ei era mai întunecată decât arcurile strălucitoare ale fardurilor albastre. Mock a rămas în cadrul uşii, încercând să nu se uite la faţa ei. Îi contempla eleganţa înnăscută a mişcărilor – când înclina ezitant letiera, admirând cum laptele sparge negrul cafelei, când ridica prudent la buze ceşcuţa fragilă, când răsucea butonul radioului cu uşoară nerăbdare, căutând în eter muzica iubită a lui Beethoven. Mock a luat loc la masă, fără s-o scape din ochi pe Sophie.

— N-o să se mai întâmple asta niciodată, a spus ferm. Iartă-mă.

— Ce anume?

Sophie mişca alene degetul arătător în sus şi în jos pe toarta letierei.

— Ce n-o să se mai întâmple niciodată? Niciodată n-o să mai bei? Niciodată n-o să mă mai loveşti? Niciodată n-o să mai încerci să mă violezi? Niciodată n-o să te mai prefaci înaintea fratelui tău că eşti un bărbat adevărat care-şi ţine nevasta sub pantof?

— Da. Niciodată n-o să mai fac nimic din toate astea.

Ca să n-o privească pe Sophie, Mock fixa tabloul pe care i-l făcuse cadou când împlinise douăzeci şi patru de ani. Era un peisaj discret, ieşit de sub pensula lui Eugen Spiro, cu dedicaţia artistului – „La mulţi ani de ziua ta, Sophie cea melancolică”.

— Ai patruzeci şi patru de ani. Crezi că eşti capabil să te mai schimbi?

În privirea lui Sophie nu era nici urmă de melancolie.

— N-o să ne schimbăm niciodată dacă vom fi mereu singuri, numai noi doi.

Mock era fericit că Sophie vorbea cu el. Şi-a turnat ceai de mentă şi a întins mâna la bufet, de unde a scos o cutiuţă din lemn de santal. Urmă sunetul metalic al cleştişorului de tăiat trabucuri şi pocnetul brichetei. Cu ceaiul de mentă şi aroma rafinată a trabucului de la Przedecki, Mock încerca să alunge ultimii aburi ai mahmurelii.

— Hai să ne schimbăm amândoi când vom fi în trei, când îmi vei dărui, în sfârşit, un copil.

— Visez să fac un copil de când m-am măritat, a zis Sophie lăsându-şi degetul să alunece pe buza letierei.

Apoi s-a ridicat şi cu un oftat uşor s-a lipit de sobă. Mock s-a apropiat de ea şi a căzut în genunchi. Şi-a lipit capul de pântecul ei şi a şoptit:

— Lasă-mă să mă apropii de tine în fiecare noapte şi o să rămâi grea. O să vezi, în fiecare noapte.

Sophie nu i-a întors îmbrăţişarea. Mock a simţit că abdomenul ei tremură. S-a ridicat şi s-a uitat în ochii lui Sophie care, sub imperiul râsului, deveniseră chiar mai mici decât erau.

— Poţi să bei o cisternă întreagă de ceai de mentă şi tot n-o să fii în stare să mă satisfaci în fiecare noapte, răspunse Sophie ştergându-şi lacrimile din ochiul învineţit.

— De ce? a întrebat-o. Menta stimulează potenţa!

— Aşa se zice, a râs Sophie în continuare.

Mock a tras din nou din trabuc. Cercul mare de fum cădea pe covorul gros.

— Şi tu de unde ştii?

— Am citit undeva.

Sophie deja nu mai râdea.

— Unde?

— Într-una dintre cărţile din bibliotecă.

— Poate în Galenus?

Mock, în calitatea lui de filolog clasic neîmplinit, avea aproape toate operele autorilor antici.

— Nu-mi amintesc.

— Trebuie să fi citit în Galenus.

— Posibil.

Sophie a luat loc şi a început să învârtă ceşcuţa pe farfurioară. Ochii îi erau aprinşi de furie.

— Şi tu ce-ţi imaginezi? Nu e suficient că mă maltratezi fizic, mai încerci să mă terorizezi şi psihic?

— Iartă-mă, a spus Mock spăşit. Pur şi simplu vreau să curăţ atmosfera de orice fel de neînţelegeri. Unde ai fost azi?

— N-am chef de întrebările şi suspiciunile tale, i-a răspuns Sophie tăios, răsucindu-şi o ţigară în portţigaretul de cristal şi acceptând focul întins de Mock. De aceea o să-ţi povestesc despre ziua pe care am avut-o aşa cum îi povesteşti unui soţ care promite c-o să se îndrepte şi care este curios cum şi-a petrecut ziua iubita lui soţie, şi nu aşa cum i-ai povesti unui anchetator gelos până la turbare. După cum bine ştii, în curând o să particip împreună cu Elisabeth la un concert de Advent. A venit pe la mine

dimineaţă, la scurt timp după ce mi-ai trimis trandafirii. Ne-am dus cu birja la Eichenallee, la baronul von Hagenstahl, finanţatorul şi organizatorul concertului. A trebuit să luăm de la el împuternicirea de care avem nevoie ca să închiriem Sala de Concerte de pe Gartenstrasse. În drum spre el, ne-am oprit la biserica Corpus Christi, unde am lăsat coşul de trandafiri. Eram supărată pe tine şi nu am vrut florile. Apoi am repetat acasă la Elisabeth. Am mâncat de prânz la ea. Asta e tot. Şi acum, scuză-mă. Sunt obosită, iar Marta mi-a pregătit o baie. Mă întorc în câteva momente.

Sophie a terminat de băut cafeaua şi a plecat din salon. Mock a aruncat o privire în anticameră şi a observat-o închizând uşa de la baie. S-a dus repede la telefon şi a format numărul lui Smolorz. A aruncat un ordin scurt la receptor.

Sophie stătea goală pe marginea căzii şi se întreba pe cine sună Eberhard. Apa se colorase în roz de la sarea de trandafiri marca Hager, care – susţineau comis-voiajorii – „alungă durerea şi oboseala”. Sophie nu se demachiase. Ştia că soţului ei îi plăceau femeile aranjate – mai ales în alcov. Cu vârfurile degetelor parcă simţea deja aşternutul curat, apretat, şi apropierea lui Eberhard. S-a cufundat în cada plină pe jumătate cu apă şi contempla cu plăcere faianţa pe care un călător vesel mergea undeva, ducându-şi bocceluţa pe un băţ. Şi-a muşcat brusc buza. Sărurile de baie i-au alinat durerea din partea inferioară a abdomenului şi amintirile din dimineaţa aceea.

— A fost pură răzbunare, i-a şoptit călătorului. Dacă nu m-aş fi răzbunat, n-aş fi fost în stare să-l iert. Aşa, pot spune că de azi o luăm de la zero. Vom fi împreună în fiecare noapte.

Argos lătra dezlănţuit. Sophie a auzit un foşnet de paşi şi zgomot de voci din anticameră, un glas familiar de bărbat, apoi uşa s-a trântit. Tremurând de nervi, a ieşit din cadă.

— Marta, cine-a venit la noi? a strigat din uşa băii.

— Domnul Eberhard a ieşit cu sergentul-major criminalist Smolorz! a strigat servitoarea.

Sophie s-a demachiat furioasă.

Wrocław, luni, 28 noiembrie
Ora şapte seara

Mock şi Smolorz stăteau în Adlerul parcat în Rehdigerplatz, în faţa casei lui Mock. Acoperişul şi parbrizul maşinii s-au acoperit rapid cu un strat de zăpadă. Mock tăcea din pricina geloziei care-l gâtuia. Smolorz – pentru că-i stătea în fire.

— Ce ai aflat? l-a întrebat în cele din urmă Mock.

— Paznicul era beat. Nu-l ştia pe Gelfrert. Gelfrert era nazist…

— Nu mă refer la Gelfrert, a zis Mock şi a tras puternic din ţigară, vârful ei a devenit parcă mai luminos. Mă refer la biserică.

— Nimeni nu a adus azi flori la biserică.

Mock a ridicat ochii spre ferestrele dormitorului său, unde tocmai fusese stinsă lumina.

— Smolorz, ai o nouă misiune.

Când era nervos, Mock i se adresa subalternului său la pertu.

— Vreau să ştiu totul despre un oarecare baron von Hagenstahl din Eichenallee. Laşi la o parte ancheta despre Gelfrert. Mă ocup eu de ea. În plus, n-o scapi din ochi nicio clipă pe nevastă-mea. Nu-i nevoie să te ascunzi de ea în mod special. Te ştie numai după nume şi după voce. În fiecare seară la opt aştept raportul în crama Grajecka de pe Gräbschenerstrasse.

Mock şi-a aprins o altă ţigară.

— Ascultă, Smolorz, nevastă-mea mi-a spus azi că a citit în Galenus despre ceaiul de mentă. Dintr-o carte din biblioteca mea. Da, am opera lui Galenus în ediţia lui Kühn, bilingvă, în greacă şi latină. Dar nevastă-mea nu ştie niciuna dintre limbile astea.

Smolorz îl privea uluit pe şeful său, neînţelegând despre ce vorbeşte. Totuşi, n-a întrebat nimic.

Şi tocmai asta aprecia Mock cel mai tare la el.

Wrocław, marţi, 29 noiembrie
Ora şapte dimineaţa

Mock şi-a înghiţit saliva şi, pentru prima oară după multe zile, nu a mai simţit arsura de pe esofag şi protestele postbahice ale stomacului. Numai o sete discretă îi dădea de înţeles că nu toate lichidele înghiţite în ziua precedentă fuseseră la fel de inofensive ca laptele proaspăt pe care tocmai îl băuse şi care încă emana căldura liniştitoare a vacii. A pus cana deoparte, a trecut din sufragerie în anticameră şi s-a oprit în faţa oglinzii mari. Vaporii apei de colonie pe care i-a împrăştiat cu ajutorul perei de cauciuc i s-au aşternut pe faţă. În clipa aceea uşa dormitorului s-a întredeschis şi Mock a zărit pe clanţa uşii degetele lungi ale Sophiei. A încetat să-şi maseze în pielea feţei apa de colonie cu miros de mirodenii şi a înşfăcat clanţa cu o mişcare rapidă, împiedicând-o să se închidă la loc. Sophie nici nu a încercat să opună rezistenţă. S-a aşezat la masa de toaletă masivă, cu oglindă dublă, şi a încercat – cu un şuierat uşor de nerăbdare – să-şi pieptene părul încâlcit de somn. Şuviţele blonde îi căzeau oblic pe obraz, acoperindu-i ochiul vânăt.

— Ai impresia c-o să dorm în fiecare zi în cabinetul meu? a întrebat el răstit. Că pur şi simplu o să te-ascunzi în fiecare zi de mine în dormitor?

Sophie nici măcar nu l-a privit. Mock s-a stăpânit şi a tuşit să-şi dreagă vocea, ştiind că astfel reda glasului său timbrul pe care soţia lui îl iubea: moale, dar ferm, amabil, fără să fie sentimental.

— A trebuit să ies câteva momente. Smolorz a avut de discutat o chestiune importantă cu mine.

I s-a părut că zăreşte o umbră de interes în ochii ei uşor încercănaţi de oboseală. S-a apropiat şi şi-a sprijinit uşor palmele pe umerii ei, uluit – deja nici el nu mai ştia a câta oară – cât sunt de fragili. Sophie s-a scuturat violent, iar Mock şi-a împreunat mâinile pe burtă.

— Ştiu, ştiu… M-ai iertat. Ai fost mărinimoasă. N-ar fi trebuit să ies nicăieri. Nici măcar o secundă. Aseară ar fi trebuit să petrec fiecare clipă cu tine. Apoi trebuia să fie prima noapte dintr-un şir nesfârşit în care urma să concepem primul nostru copil. Dar uite că am plecat. Pentru scurt timp. Ăsta e serviciul pe care-l am.

În anticameră a sunat telefonul.

— Şi acum cu siguranţă tot de la serviciu mă sună.

Mock s-a uitat nerăbdător în ochii pe jumătate închişi ai soţiei sale.

— O şedinţă, poate un alt cadavru…

Sophie a auzit paşii soţului cum se îndepărtau, apoi vocea lui din anticameră:

— Da, înţeleg, Taschenstrasse 23-24, apartamentul de la etajul 3.

Telefonul a fost pus în furcă, apoi din nou paşi, palmele aşezate pe umeri, obrazul lui proaspăt bărbierit, uşor umed, lângă al ei.

— O să continuăm discuţia diseară, a şoptit. Acum plec. Au nevoie de mine.

— Eu n-am nevoie de tine. Du-te, i-a zis Sophie, demonstrând că încă era înzestrată cu darul vorbirii, apoi s-a apropiat de fereastră, contemplând fulgii de zăpadă care zburau prin aer.

Pe Mock îl durea capul. A început să se gândească la cantitatea de alcool pe care o consumase în ziua precedentă. Fără îndoială fusese prea mică pentru atacul neaşteptat de mahmureală care îl lovise acum. Obrajii îi ardeau iar în tâmple îi pulsau metronoame mici.

— Curvo.

A vrut ca vocea să-i sune glacial.

— Mă provoci? Îţi place să ţi-o iei în bot, nu-i aşa?

Sophie contempla mai departe dansul delicat al fulgilor de zăpadă.

Wrocław, marţi 29 noiembrie
Ora şapte şi jumătate dimineaţa

Mock nu mai văzuse până atunci un om sfârtecat. Nu-şi dăduse seama că muşchii gâtului strâng ferm din trei direcţii tubul rigid şi segmentat al laringelui, că în articulaţii există un lichid gălbui vâscos, că osul tăiat cu fierăstrăul emană o duhoare îngrozitoare. Nu mai văzuse până atunci degete tăiate şi lăsate să plutească într-un lighean plin cu sânge, nicio cutie toracică căscată larg, nici carnea gambelor din care fusese smulsă tibia. Nu mai văzuse nici genunchi zdrobiţi – într-unul dintre ei era înfiptă o daltă de oţel. Mock nu mai văzuse până atunci un om sfârtecat. Însă acum vedea.

Vedea, de asemenea, o reţea de firişoare de sânge coagulat care acoperea pereţii, scândurile umede ale podelei, oala de noapte care ieşea de sub pat, cearşaful murdar, strâns grămadă, scaunele acoperite de funingine şi plita de bucătărie unsuroasă. Nu a scăpat din vedere nici calendarul de buzunar Liebes, aflat pe masă, pe a cărui filă cu data de 17 noiembrie se încrucişau două dâre subţiri de sânge. Nu avea cum să nu observe faţa lui Ehlers şi obrajii îmbujoraţi ai şefului său, directorul criminalist Heinrich Mühlhaus.

Faţa de obicei blajină a şefului său era acum schimonosită de un zâmbet ironic care – Mock ştia prea bine – era semnul unei tulburări profunde. Mühlhaus şi-a îndesat mai tare pe frunte melonul rigid şi, cu o mişcare a capului, i-a dat de înţeles lui Ehlers să iasă din încăpere. Când fotograful şi-a cruţat superiorii de priveliştea feţei sale suferinde, Mühlhaus şi-a înfipt privirea în pieptul lui Mock. Faptul că evita să-l privească în ochi nu prevestea nimic bun.

— O crimă sinistră, nu-i aşa, Mock? a întrebat cu voce pierită.

— Cu adevărat sinistră, *Herr Kriminaldirektor.*

— Nu vă surprinde prezenţa mea aici, Mock?

— Ba mă surprinde, *Herr Kriminaldirektor.*

— Dar nu ar trebui să vă surprindă.

Mühlhaus a scos din buzunar pipa şi a început să o umple. Şi Mock şi-a aprins o ţigară. Aroma intensă a ţigărilor tari Bergmann Privat acoperea miasma membrelor sfârtecate.

— A trebuit să vin, Mock, a continuat Mühlhaus, pentru că nu-i văd aici pe oamenii dumitale. Nu-l văd nici pe Smolorz, nici pe Meinerer. Că doar ar trebui să mai fie cineva în afară de dumneata la locul unei crime atât de odioase. Cineva trebuie să te ajute să te achiţi de îndatoriri. Mai ales când eşti aşa de mahmur.

Mühlhaus a suflat un nor gros de fum şi s-a apropiat de Mock, ocolind precaut ligheanul cu degetele care pluteau în el şi ale căror unghii se înfipseseră în gelatina murdară a sângelui. Stătea acum atât de aproape de Mock, încât acesta simţea jarul pipei închis sub căpăcelul metalic.

— Bei de multe zile, Mock, a continuat Mühlhaus cu ton monoton. Iei decizii stranii. Le-ai ordonat oamenilor dumitale să facă altceva. Mai exact, ce fac oamenii dumitale, Mock? Ce poate fi mai important decât două crime sinistre?

Inspirând energic aerul, Mühlhaus a încercat să aprindă din nou tutunul care se stingea.

— Ce este acum mai important decât muzicianul Gelfrert, zidit într-un perete, şi o calfă-lăcătuş şomer pe nume Honnefelder, care a fost sfârtecat în bucăţi?

Mock a deschis gura, mut de surprindere, provocându-i lui Mühlhaus un amuzament maliţios.

— Da. Am întrebat şi eu în stânga şi-n dreapta. Ştiu cine a fost defunctul, a zis Mühlhaus satisfăcut şi a tras din pipa stinsă. Cineva trebuia să facă asta. De ce nu şeful Secţiei de Criminalistică?

— *Herr Kriminaldirektor…*

— Taci din gură, Mock! a strigat Mühlhaus. Taci din gură! Agentul de serviciu care a fost înştiinţat azi-dimineaţă de crima asta nu a putut să dea nici de Smolorz, nici de Meinerer! Bine că l-a găsit pe mahmurul consilier Eberhard Mock. Ascultă-mă bine, Mock. Pe mine nu mă interesează anchetele dumitale personale. Trebuie să descoperi cine a

comis cele două crime. Asta vrea acum oraşul, asta vor şi prietenii dumitale şi ai mei. Iar dacă mai aud o dată că, în loc să lucrezi, te duci la bere, o să mă întâlnesc cu oamenii cumsecade şi cu principii ireproşabile cărora le datorezi avansarea şi o să le spun o poveste interesantă despre un beţiv care-şi bate nevasta. După cum vezi, a adăugat pe un ton liniştit, ştiu totul.

Mock a strivit bine mucul ţigării şi s-a gândit la masonii din loja Horus care îl ajutaseră în carieră. S-a gândit şi la subalternul său Meinerer care, simţindu-se desconsiderat, s-a plâns la Mühlhaus. S-a gândit şi la credinciosul Smolorz, care stătea acum ascuns într-o birjă, fixând cu ochii înlăcrimaţi de nesomn poarta imobilului din Rehdigerplatz, dar şi la tânărul pictor Jakob Mühlhaus care – dat afară din casă de tatăl său de o moralitate ireproşabilă – îşi căuta fericirea în compania artiştilor de acelaşi sex.

— Dacă le ştiţi pe toate, *Herr Kriminaldirektor,* a spus Mock şi a înfipt o altă ţigară în portţigaret, atunci mi-ar plăcea să-mi povestiţi tot ce se poate despre calfa-lăcătuş Honnefelder, înainte să se fi întâlnit cu un tăietor de lemne dement.

— Judecând după febleţea pe care o are faţă de calendare, a zâmbit Mühlhaus acru, tăietorul ăsta de lemne trebuie să fie şi un zidar priceput.

Wrocław, marţi, 29 noiembrie
Ora zece dimineaţa

Se mai încălzise, iar zăpada care se topea începuse să curgă pe străzi. Bucăţi murdare de omăt alunecau de pe acoperişul birjei în care se urcaseră Sophie şi Elisabeth Pflüger. Amândouă femeile purtau blănuri, iar feţele le erau ascunse sub voaluri.

— Mergeţi, vă rog, pe Menzelstrasse 49, i-a cerut Elisabeth birjarului, apoi s-a întors spre Sophie: Nu ai chef să repetăm azi?

Sophie tăcea, ascultând sunetele sumbre ale *Simfoniei Hide* Mahler care îi răsuna în cap. Şi-a

venit în fire după câteva clipe, când Elisabeth s-a lipit de ea.

— Oh, te rog, nu azi, a răspuns Sophie, evident distrată, cu gândul tot la soţul ei. Ştii ce mi-a spus gunoiul ăla de dimineaţă? Că-l provoc intenţionat, ca să mi-o iau în bot. Că probabil îmi place! Mă crede perversă!

— Şi nu are puţin dreptate?

Elisabeth şi-a lăsat capul pe umărul lui Sophie şi a început să privească bulgăraşii de zăpadă umedă care cădeau din castanii grandioşi de lângă şcoala de pe Yorckstrasse.

— Nu eşti o perversă mică?

— Încetează! a zis Sophie şi s-a tras hotărâtă de lângă prietena ei. Cum îndrăzneşte să se poarte aşa cu mine? Contactul zilnic cu mortăciunile îl face să aibă un comportament aberant. Într-o zi mă bate, a doua zi mă imploră să-l iert, iar după ce-l iert mă lasă singură seara, pentru ca a treia zi să mă roage din nou să-l iert şi, când sunt pe punctul să-l iert, să mă umilească în ultimul hal! Ce să mă fac cu o asemenea brută?

— Să te răzbuni, a spus mieros Elisabeth, urmărind tramvaiul care trecea scrâşnind pe Gabitzstrasse. Că doar singură ai spus că asta te ajută şi că aşa poţi să suporţi umilinţele la care te supune. Răzbunarea e voluptatea zeiţelor.

— Da, dar el mă umileşte în fiecare zi.

Sophie se uita la un om sărman care împingea un cărucior cu două mânere spre cariera municipală de pe Menzelstrasse.

— Să mă răzbun pe el zilnic? Atunci răzbunarea devine o rutină.

— Păi atunci va trebui să te răzbuni tot mai tare, tot mai usturător.

— Dar îi stă în putere să-mi ia până şi asta. Ieri a fost foarte suspicios când am pomenit fără să vreau ceva despre ceaiul de mentă.

— Dacă te lasă fără posibilitatea să te mai răzbuni, a spus serios Elisabeth, lovind uşor cu umbrela în umărul birjarului, care a oprit în faţa

casei ei, o să rămâi singură cu umilinţa ta. Absolut singură.

Lui Sophie i-au dat lacrimile. Elisabeth a ajutat-o pe prietena ei să coboare din birjă şi a cuprins-o pe după talie. Când au intrat pe poartă, au întâlnit privirea prietenoasă şi grijulie a portarului Hans Gurwitsch.

Cinci minute mai târziu, portarul l-a învăluit cu aceeaşi privire pe bărbatul roşcat şi îndesat care, cu ajutorul unei bancnote de zece mărci, a încercat să obţină de la el informaţii despre domnişoara Elisabeth Pflüger şi societatea pe care o frecventează.

Wrocław, marţi 29 noiembrie
Ora două după-amiaza

La Crama Episcopală de pe Bischofstrasse domnea o atmosferă animată. Prima sală era plină de proprietarii pântecoşi ai depozitelor, care înghiţeau cu poftă găluşti uriaşe garnisite cu jumări prăjite, crocante. Până să se gândească Mock, aflat la o masă în apropiere, dacă găluştile cu pricina erau felul principal sau doar garnitura, de el s-a apropiat afabilul chelner Max, bătând din pantofi. Şi-a netezit mustaţa dată cu pomadă şi a măturat cu un şervet alb, apretat, resturile invizibile ale ospăţului altor negustori care cu puţin timp înainte îşi puseseră sistemul digestiv la grea încercare. Mock a hotărât să rişte la rândul său şi – aprobat în mod evident de Max – a comandat găluştile cu friptură de porc şi varză albă călită. Fără să-l întrebe, chelnerul i-a pus în faţă o halbă de bere Engelhardt, o sută de votcă şi piftie de pui garnisită cu o coroniţă de ciupercuţe marinate în oţet. Mock a înfipt furculiţa în cubul de gelatină tremurândă şi a muşcat din coaja crocantă a chiflei. Carnea de pui insipidă a fost condimentată cu un strop de oţet care s-a prelins de pe pălăria ciupercuţei. Apoi consilierul a dus halba la gură şi a spălat cu vizibilă plăcere gustul persistent de nicotină pe care-l simţea. Fidel maximei *primum*

edere, deinde philosophari[5], nu s-a gândit nici la Sophie, nici la ancheta în derulare, şi a atacat găluştile înecate în sos şi feliile groase de friptură.

Câteva momente mai târziu, Mock fuma, având alături păhărelul de votcă plin şi halba de bere aburită, pe ai cărei pereţi se prelingea spuma. A întins mâna după un şerveţel. S-a şters la gură, a scos din buzunarul interior al sacoului agenda şi a început să umple paginile cu scrisul său oblic, nervos.

„Două crime sinistre. Un singur asasin?", a scris. La această întrebare a răspuns afirmativ în cap. Argumentul principal care susţinea ipoteza aceasta nu era defel cruzimea ambelor crime, nici extravaganţa depravată a asasinului, ci obsesia lui pentru date, dorinţa de a nota fiecare crimă în calendar, încercarea de a-şi consemna crimele în istorie. Aşa cum îl informase pe Mock şeful arhivei de probe materiale, specialistul în criminalistică ştiinţifică, doctorul Fritz Berger, fila de calendar cu data de 12 septembrie 1927, găsită pe Gelfrert, fusese smulsă din calendarul de perete al victimei. Doctorul Lasarius confirmase la rândul său că aceasta putea fi data morţii lui Gelfrert. Astăzi, în odaia calfei-lăcătuş şomer Berthold Honnefelder, în vârstă de douăzeci şi doi de ani, a fost găsit un calendar de buzunar în care asasinul tăiase cu sângele victimei data de 17 noiembrie. Doctorul Lasarius nu avea nicio îndoială că aceea era ziua când fusese ucis Honnefelder. „Au fost descoperiţi doi oameni ucişi cu sadism", explica Mock în minte unui potenţial interlocutor. „Şi în cazul unuia, şi în cazul celuilalt am găsit data morţii însemnată în calendar. Dacă la scena a două crime la fel de sofisticate cineva lasă un trandafir, o filă din Biblie sau din calendar, atunci făptaşul e acelaşi în ambele cazuri".

Mock a primit cu recunoştinţă prăjitura cu mere, cafeaua şi păhărelul cu lichior de cacao pe care i le-a adus Max. După rapoartele preliminare şi primele concluzii, era limpede că nu exista nicio legătură

evidentă între virtuozul hornului, prietenul paharului, adeptul cămăşilor cafenii, istoricul amator care sfârşise zidit de viu şi abstinentul sfârtecat în bucăţi, membru al Partidului Comunist. Nimic altceva în afară de data morţii, notată clar şi scrupulos de făptaş. „Asasinul doreşte să ne informeze: «L-am omorât fix în ziua asta. Nici mai devreme, nici mai târziu. Atunci.»”, s-a gândit Mock, înghiţind o bucată de prăjitură delicată, acoperită cu un strat pufos de frişcă. „Prin urmare, ce ştim până acum: victima este aleatorie, nealeatorie este doar data. Apare întrebarea: de ce e nealeatorie? De ce sunt zile când ucide şi zile când nu ucide? Poate aşteaptă ocazia potrivită: de pildă, momentul când poate transporta victima imobilizată la locul caznei, supravegheat de un portar mereu beat. Şi atunci lasă triumfător fila de calendar, de parcă ar dori să spună: «Azi e o zi mare! Azi am izbutit!». Dar, la urma-urmei, ocazii sunt la orice pas. În fiecare zi poţi să omori pe cineva, să-i lipeşti pe frunte o filă din calendar şi să-l zideşti undeva sau să-l hăcuieşti. Şi atunci, dacă ocazia în sine nu e ceva neobişnuit, atunci mai merită să anunţi pe toată lumea când a avut loc crima?”

Mock şi-a notat cu grijă în agendă reflecţiile şi şi-a dat seama că ajunsese în punctul din care plecase. Însă nu era descurajat. Ştia că îndepărtase orice balast de pe câmpul de cercetare şi acum era gata să înceapă investigaţia. Simţea entuziasmul vânătorului care îşi încarcă puşca în aerul răcoros şi proaspăt al dimineţii şi se încinge cu centura plină de cartuşe. „S-a înşelat bătrânul Mühlhaus”, şi-a zis. „Aici nu e nevoie de mulţi oameni. Smolorz şi Meinerer se pot ocupa mai departe de sarcinile pe care le-au primit”.

Gândul acesta l-a bucurat atât de mult că, după lichiorul dulce, a comandat şi un pahar de vin roşu sec. Însă Max, în loc de băutură, i-a adus la masă telefonul. În receptor pârâia vocea consilierului Herbert Domagalla de la Brigada Moravuri.

— Eberhard, vino imediat la „ciocolaterie”. Ebner şi Völlinger sunt deja aici cu mine. Facem un rober.

Mock a constatat că putea căuta soluţia la fel de bine şi a doua zi de dimineaţă şi a hotărât să bea paharul de vin sec la prăvălia de ciocolată Schaal.

Wrocław, marţi, 29 noiembrie
Ora două după-amiaza

Soarele de iarnă inunda salonul alb. Pereţii se făleau cu lambriurile lor vopsite în alb, lacul lăptos al mobilei sclipea, tapiţeria albă ispitea cu moliciunea ei, iar pianul de un alb sticlos îşi ridica graţios aripa. Albul salonului era frânt de goblenurile crem de pe pereţi şi bujorii cam nefireşti din obrajii Sophiei, care lovea pasional claviatura, preschimbând pianul într-un instrument de percuţie. Vioara Elisabethei se tânguia şi scâncea dorind – zadarnic – să străpungă *crescendo*-ul pianului. O creangă de arţar golaşă, smucită de vânt, o acompania, lovind în geamul de pe care se prelingeau resturi jalnice de zăpadă. Aceleaşi resturi se scurgeau şi de pe ghetele prost văcsuite ale portarului Gurwitsch care, după ce a deschis cu propria cheie uşa de la intrare – neceremonios, fără să bată la uşă – a deschis şi uşa salonului. Femeile s-au oprit din cântat uşurate şi au început să-şi frece degetele uşor îngheţate. Un mic vagonet cu cărbune aluneca pe rotile pe parchetul alb. Portarul a deschis uşa sobei şi a aruncat înăuntru câteva făraşe generoase de cărbune. Apoi s-a îndreptat de spate ca o strună şi s-a uitat întrebător la Elisabeth, căreia urmele de zloată pe care le lăsaseră pe parchet ghetele portarului îi dădeau dureri de cap. Violonista a întins mâna după portofel, l-a răsplătit pe Gurwitsch cu o jumătate de marcă şi i-a mulţumit politicos. Dar, chiar şi răsplătit, portarul nu dădea semne că ar vrea să plece.

— Eu ştiu, domnişoară Pflüger, a zâmbit cu sinceritate cea mai importantă persoană din întreg imobilul, că jumătate de marcă e suficient pentru cărbuni. Întotdeauna primesc atât când domnişoara Pflüger îi dă liber servitoarei, i-a explicat Sophiei,

care căzuse pe gânduri. Dar astăzi merit mai mult, a continuat el, uitându-se iar la Elisabeth.

— Şi de ce anume, dragul meu domn? a întrebat Sophie ridicându-se de la pian, iritată de această ieşire.

— Pentru că astăzi… a început Gurwitsch şi şi-a răsucit mustăţile bogate, privind-o lasciv pe prietena domnişoarei Pflüger, pentru că astăzi aş fi putut să spun multe adevăruri despre domnişoara Pflüger, dar am spus numai minciuni.

— Cum îndrăzniţi!

Tonul afectat al Sophiei nu a avut niciun efect asupra Elisabethei, care a întrebat repede:

— Aţi minţit? Pe cine? Cine a întrebat de mine?

Gurwitsch şi-a aşezat palmele pe pântecul impozant, făcând cu degetele morişca. A mormăit ceva cu subînţeles spre Sophie, pe care impertinenţa portarului o scotea tot mai mult din sărite. Elisabeth a întins iar mâna spre portofel şi lui Gurwitsch i-a revenit cheful de vorbă.

— M-a descusut poliţistul sub acoperire care v-a urmărit până aici azi-dimineaţă.

— Şi ce i-ai spus? s-a interesat Elisabeth.

— M-a întrebat cine vă vizitează, dacă pe aici vin bărbaţi, dacă petrec noaptea aici, dacă beţi şi inhalaţi „zăpadă”, în ce stare şi la ce oră vă întoarceţi acasă. A întrebat şi de doamna. Dacă vine deseori la dumneavoastră şi dacă vine însoţită de alţi bărbaţi.

Paznicul a zâmbit la bancnota de cinci mărci pe care degetele Elisabethei au rulat-o sub formă de ţigară.

— Şi i-am spus că sunteţi o femeie cât se poate de cuviincioasă, pe care uneori o vizitează mama ei.

Gurwitsch a întins mâna după bani, umflându-se în pene de propria perspicacitate şi agerime, graţie cărora făcuse rost de bani pentru cartela săptămânală la cantină.

— Aşteaptă.

Sophie a luat bancnota rulată din mâna prietenei ei.

— De unde ştim că nu ne-aţi minţit, că v-aţi întâlnit cu cine spuneţi? Iar dacă e adevărat şi aţi fost într-adevăr chestionat de un poliţist, de unde ştim că i-aţi spus ce ne-aţi relatat nouă şi nu altceva?

— Eu nu mint, duduie! a ridicat Gurwitsch vocea. Îl ştiu pe individul ăla. M-a închis odată la comisariat, chiar dacă nu eram foarte băut. Îl cunosc. Îl cheamă Bednorz sau Ceglorz. Aşa-i spuneau ceilalţi vardişti.

— Poate Smolorz?

Sophie s-a albit brusc la faţă, pierzând în felul acesta mult din admiraţia portarului, căruia îi plăceau femeile planturoase şi rumene.

— Da, da, Smolorz, Smolorz, a încuviinţat portarul şi a ascuns rapid bancnota în buzunarul pantalonilor de dril.

Wrocław, marţi, 29 noiembrie
Ora trei şi jumătate după-amiaza

În prăvălia de ciocolată Schaal, aflată într-un imobil de la un colţ al cartierului de case din centrul Pieţei, stăteau trei bărbaţi. Ocupau o masă mare de la geam, unde clienţii magazinului obişnuiau să dea frâu liber lăcomiei după ce cumpărau dulciuri. La fel făceau şi Mock *et consortes*[6] – mâncau dulciuri, beau cafea şi fumau ca turcii. Schaal se mândrea că are clienţi atât de eminenţi şi, când unul dintre ei a criticat lipsa unui club de scat în cartier, singur le-a propus să joace la el în local. Cartoforii au acceptat cu bucurie oferta şi de atunci jucau bridge sau scat, delectându-se cu ciocolată şi lichior, iar proprietarul prăvăliei îşi freca mâinile de mulţumire. La fel şi acum. Fostul coleg al lui Mock, consilierul Herbert Domagalla, şeful Brigăzii de Moravuri, adică al Secţiei II a Prezidiului Poliţiei, îndoia şi îndrepta cărţile, care alunecau ascultător în mâinile lui şi formau un teanc ordonat. Comisarul Klaus Ebner, un oficial al SiPo[7], făcea cărţile să-i zboare dintr-o mână în alta, dând impresia că mânuieşte un evantai. Numai Helmut Völlinger, astrolog şi clarvăzător, pe

care mulţi îl ironizau, dar de ale cărui abilităţi neobişnuite profitau aproape toţi poliţiştii, nici nu bătea, nici nu atingea pachetul de cărţi. Degetele lui erau ocupate să învârtă un pahar mare cu vin în jurul propriei axe, cu ochii pironiţi la fereastra care dădea spre latura de vest a pieţei.

Mock i-a salutat pe prietenii săi cu efuziune şi, după ce şi-a agăţat paltonul şi pălăria în cuierul modern, a luat loc la masa verde. Într-o clipă, în faţa lui a apărut un păhărel cu lichior de alune şi treisprezece cărţi împărţite de mâna iscusită a lui Völlinger, care la primul rober era partenerul lui.

— Pică, a început Völlinger.

Ebner, care stătea în dreapta lui Mock, a zis politicos pas, dar Mock, văzând cele patru cărţi de pică în mariaj şi al treilea as alături de valetul de inimă, a ridicat culoarea partenerului său la valoarea patru. Alte trei *pas* au încheiat pariurile. Mock i-a cerut lui Domagalla să înceapă următoarea levată şi se pregătea să încheie partida. Ascultător, Domagalla a tăiat atacul cu un atu. Mock a scos repede atuurile, a făcut un impas cu dama de cupă şi le-a arătat adversarilor săi cărţile.

— Ca răsplată pentru strălucitul impas primiţi expertiza dorită.

Völlinger a împins spre Mock un plic bleumarin ornat cu ştampila „H. Völlinger. Servicii şi consiliere astrologică”.

— Vă mulţumesc, a zâmbit Mock, pentru elogiu şi expertiză şi îmi cer scuze că sunt aşa distrat. Dumneavoastră ar fi trebuit să încheiaţi jocul…

Völlinger nu a răspuns. Se uita neliniştit pe fereastră, bătând cu degetele pe faţa de masă verde, catifelată. Mock a vârât plicul în servietă, lângă celelalte probe ale cazului şi dosarul de carton cu rapoartele subalternilor săi. Ebner a împărţit repede cărţile. O clipă mai târziu a trebuit să le împartă din nou, deoarece Völlinger s-a înşelat şi a crezut că sunt ale sale două dintre cărţile lui Domagalla.

S-a spus *pas* de trei ori.

— Doi fără atu, a deschis Völlinger partida într-un murmur general de admiraţie sinceră.

— De mult n-am mai avut o asemenea carte să licitez. La un asemenea *dictum*[8] nu-mi mai rămâne decât să spun *pas,* a oftat Ebner.

Mock s-a uitat cu atenţie la al treilea său popă şi la al patrulea valet de pică.

— Un şlem fără atu, a închis el licitaţia, auzind din stânga un protest zgomotos.

După ce a spus pas de două ori, a revenit cu o contră, iar după alte trei – a pus cărţile pe masă. Ebner a preluat conducerea cu un popă de pică, iar cu manevra asta a luat levata. „De ce nu i-a venit de hac?" s-a întrebat Mock. „Să nu fi avut asul?" Ebner a aruncat cu elan asul de pică pe masă. După ce luase levata anterioară, aruncase neglijent pe masă dama de aceeaşi culoare. Mock a închis ochii şi nu i-a mai deschis până la finalul partidei.

— Fără patru, a concluzionat Ebner. Pentru numele lui Dumnezeu, de ce nu aţi făcut un impas cu dama de caro, ci aţi jucat cu cărţile mari?

Völlinger se uita din nou pe fereastră.

— Îmi cer scuze, Mock, a spus încet. N-ar trebui să joc în locul ăsta.

— De ce? l-a ironizat Domagalla. Trec pe aici fluide cosmice?

— N-ai habar de lucrurile astea, Domagalla. Mai bine nu deschide gura.

— Putem face schimb de locuri şi jucăm noi la masa scurtă, a propus Ebner.

— Nu mă refeream la locul de la masă. Mă refer la prăvălie.

— Ce tot spui, Völlinger? s-a revoltat Domagalla. Doar nu e prima oară când jucăm aici.

— Dar de regulă jucăm în camera din spate, a răspuns Völlinger şi şi-a descheiat gulerul rotund, rigid, lărgindu-şi uşor cravata.

— Astăzi sunt partenerul dumitale, Völlinger, a intervenit Mock aprinzându-şi un trabuc hawaiian. N-am de gând să pierd o căruţă de bani numai pentru că dumneata eşti indispus azi. Eşti mahmur sau ce?

Herbert, i s-a adresat apoi lui Domagalla, tu m-ai invitat aici. Poate ţi-a venit o idee genială de genul „o să-l combinăm pe Mock cu un partener distrat, apoi împărţim câştigurile în trei”, a imitat el falsetul lui Domagalla. Nu-i aşa? Aţi vrut să câştigaţi de pe urma unui bou, iar boul de azi sunt eu?

A aruncat o privire sub masă.

— Poate mi-am lăsat coarnele pe-aici, pe jos.

Ebner şi Domagalla au izbucnit în râs, doar Völlinger nu împărtăşea veselia tovarăşilor săi.

— E o acuzaţie gravă, a spus printre dinţi. Mock, mă acuzi de escrocherie?

— Te rog să te linişteşti, dragă domnule Völlinger, a răspuns Mock şi a tras spre sine scrumiera prinsă sub masă. Asta a fost abia a doua mână. Te-ai pierdut cu firea. Ar fi trebuit să deschizi „unu fără atu”, nu „doi”.

— Dacă o să continuăm să jucăm aici, o să fac greşeli şi mai mari. Şi din moment ce mă acuzi, fie şi în glumă, îţi datorez o explicaţie. E din cauza casei de vizavi. Cândva am mai jucat aici, e drept, dar am jucat în camera din spate, de unde nu vedeam casa.

Mock s-a uitat pe geam şi a simţit o înţepătură stranie în diafragmă. Prin ploaia care spăla geamul a zărit imobilul La Grifoni. La masă s-a lăsat liniştea. În sinea lor, niciunul dintre partenerii lui Völlinger nu-i desconsidera presentimentele şi transele. Datorită lui reuşiseră în nenumărate rânduri să-şi ducă la bun sfârşit anchetele.

— Völlinger, poţi să-mi spui, te rog, ceva mai mult despre clădirea asta şi despre neliniştile pe care ţi le trezeşte?

Mock se albise la faţă.

— Conduc ancheta crimei săvârşite în încăperea din spatele casei.

— Am citit despre asta în ziar, a zis Völlinger şi s-a ridicat de la masă. Iertaţi-mă, domnilor, dar nu pot să mai rămân aici.

Völlinger s-a înclinat în semn de salut şi s-a dus la garderobă.

— Asta e.

După vizita din după-amiaza aceea la o anumită tânără damă, posesoarea unui cazier impresionant în arhiva departamentului pe care-l conducea, Domagalla era excepţional de înţelegător.

— O să găsim imediat o a patra persoană.

— Va trebui să găsiţi alte două persoane, a spus Mock şi s-a repezit după Völlinger, însoţit de ocările lui Ebner.

Astrologul deja nu mai era în magazin. Mock a deschis portofelul, i-a vârât lui Schaal în mână o monedă, a luat de la el paltonul şi pălăria şi s-a repezit în stradă. Vântul şfichiuitor îl biciuia cu acele ascuţite ale ploii. Consilierul criminalist a deschis umbrela, dar nu s-a bucurat multă vreme de protecţia ei. Vântul a smucit-o, dând-o peste cap şi îndoindu-i spiţele de sârmă. Un bărbat în palton de culoare deschisă se lupta cu aceeaşi problemă. Era Völlinger. Mock a fugit la el.

— Trebuie neapărat să vorbesc cu dumneata, a încercat Mock să acopere huruitul tramvaiului care vira la colţul străzii. Hai să intrăm undeva de unde n-o să mai vezi casa aia blestemată. Aici e o crâşmă mică, a arătat el cu mâna spre pasajul cu acoperiş boltit din Stockgasse.

Au intrat în crâşma Petruske Gastwirt de pe strada Stockgasse 10, fugind de vântul sălbatic care se dezlănţuia pe străduţele înguste dintre piaţă şi universitate. Localul era arhiplin de studenţi, cărăuşi, pungaşi şi tâlhari mărunţi care s-au făcut mici la vederea lui Mock. Pentru consilier, în momentul acela cel mai important era nu de unde îl cunoşteau clienţii, ci faptul că o măsuţă s-a eliberat rapid ca să se aşeze ei. S-a aşezat împreună cu Völlinger şi i-a făcut semn chelnerului posac, care în mod evident îşi considera munca o pedeapsă divină. Acesta le-a pus în faţă două stacane aburinde de vin fiert şi s-a întors la locul său din spatele barului, fixându-şi privirea obosită în vasul mare, plin cu un lichid tulbure în care pluteau bucăţi de scrumbie, ceapă şi alte lucruri greu de identificat.

— Dragă domnule Mock, a zis Völlinger şi a sorbit cu vizibilă plăcere din licoarea aromată. Ţi-am întocmit o expertiză astrologică. După ce am analizat astrograma dumitale şi a soţiei dumitale, am marcat câteva date când ar fi posibil să concepeţi copilul. Prima e peste câteva zile.

— Îţi mulţumesc foarte mult, a spus Mock. Dar să revenim la jocul de bridge şi la imobilul La Grifoni…

— Te asigur că n-aş încerca vreodată să… a început Völlinger, dar nu a fost în stare să termine propoziţia. Nu aş îndrăzni…

— Nu despre asta e vorba, l-a întrerupt Mock. Mai bine spune-mi de ce te înspăimântă imobilul La Grifoni.

— Prima oară am văzut clădirea asta într-o fotografie, a răspuns Völlinger, lăsându-şi privirea să alunece peste tablourile agăţate pe pereţi, a căror compoziţie era la fel de evidentă ca lăturile din vasul de la bar. Tocmai dădusem bacalaureatul şi mă pregăteam să intru la medicină la Wrocław. Întrucât nu mai fusesem niciodată în acest oraş, am vrut să aflu mai multe despre el. Într-o prăvălie din Lubah am găsit un album cu fotografii intitulat *Centrul Vechi al oraşului Wrocław.* Când am văzut imobilul La Grifoni, am simţit că mă cuprinde o spaimă cumplită şi am închis albumul. A fost un *déjà-vu,* mi-am dat seama că aveam des coşmaruri cu clădirea asta. Visam deseori că fugeam de cineva, că urcam până la ultimul etaj pe scara interioară grandioasă, iar când reuşeam să ies pe acoperiş mă uitam în jos şi vedeam nişte păsări mari, albe, apoi mă lua ameţeala. Nu am căzut niciodată de pe acoperiş, dar acea ameţeală se preschimba într-o durere de cap teribilă, care de obicei mă trezea. Iar când am văzut fotografia aceea am simţit o spaimă atât de paralizantă, încât am renunţat chiar şi la gândul de a studia în acest oraş. După cum ştii, am urmat studiile la Leipzig şi Berlin. Ultimele două semestre le-am făcut, totuşi, la Wrocław, pentru că aici eram cel mai aproape de Lubań unde, în chinuri

îngrozitoare, se stingea din viaţă tatăl meu, fie-i ţărâna uşoară. Într-o zi am ieşit din crama Lamla şi am aşteptat în stradă o birjă împreună cu nişte colegi. Eram destul de ameţit, dar n-o să uit niciodată spaima înfiorătoare pe care am simţit-o când mi-am dat seama că stăteam chiar în faţa acelei clădiri. Colegii mei s-au prins destul de repede de fobiile mele şi îmi jucau deseori feste. Fie mă ţineau de vorbă şi nu băgam de seamă că ajungem în faţa casei, fie îmi trimiteau cărţi poştale cu ea… Am încercat să scap de angoasele astea prin autohipnoză. N-a avut niciun efect. Asta e tot, domnule consilier. Pur şi simplu mă tem de clădirea asta.

Völlinger a băut ultimele picături de vin şi a început să se lupte cu umbrela.

— Şi poţi să-ţi explici teama pe care ţi-o inspiră imobilul? l-a întrebat Mock.

— Da, pot să mi-o explic prin metempsihoză, care înseamnă transmigraţia sufletelor. E foarte probabil ca sufletul meu să fi fost în corpul bărbatului care a căzut de pe acoperişul casei. Coşmarurile mele sunt amintirile rămase din întruparea anterioară.

Völlinger şi-a pus pălăria pe cap şi a început să-şi încheie nasturii paltonului.

— Eu cred că dumneata mă minţi, Völlinger.

Tonul vocii lui Mock era la fel de prietenos ca sirena unei fabrici care cheamă muncitorii la primul schimb.

— Nu mă pricep la reîncarnare, în schimb ştiu foarte bine când cineva încearcă să treacă ceva sub tăcere. Vara asta, cred că prin iulie, am jucat bridge la Schaal. Dumneata, doi cunoscuţi de-ai dumitale – un ziarist şi un profesor de gimnaziu – şi eu. Am stat atunci la aceeaşi masă de la fereastră ca azi, iar atunci n-ai suferit de niciun atac de panică. Mi-aduc aminte perfect cele trei mâini fără atu pe care le-ai jucat psihologic. Nu aveai acoperire pe treflă şi totuşi, după o deschidere favorabilă, ai aruncat pe masă o treflă. Oponenţii dumitale au picat în plasă şi, nedorind să lungească jocul acela pe care l-ai orchestrat perfect, au făcut greşeală după greşeală,

îngăduindu-ne astfel să câştigăm multe puncte. Îţi mai aminteşti jocul ăla psihologic perfect?

— Chiar aşa a fost, a aprobat Völlinger încurcat, scoţându-şi melonul şi începând să-şi facă vânt cu el. Într-adevăr… Şi ştii ce? Poate că, preocupat de joc, nu m-am uitat deloc pe fereastră… Pur şi simplu…

— Pur şi simplu azi ai vrut să faci din mine un bou, Völlinger, a râs Mock sarcastic. După atâţia ani de când ne cunoaştem, după atâtea şlemuri în comun şi gafe…

— Te rog să mă crezi! a strigat astrologul. Nu te mint, nu născocesc scuze *ex post*[9]*!* Să-i chemăm pe Ebner şi Domagalla şi să jucăm aici, la masa asta. O să vezi că o să joc fără să comit greşeli majore. Să fiu al dracului dacă ştiu de ce nu m-am temut în iulie de casa aia, iar azi m-a cuprins o asemenea spaimă… încât nu mai deosebeam un onor de o carte mică. Poate din cauză că toamna sunt mult mai agitat, mă cuprinde melancolia…

Fără să mai aştepte reacţia lui Mock, Völlinger s-a ridicat, l-a salutat cu o mişcare a capului, a deschis uşa cramei şi a ieşit să înfrunte vijelia, ploaia şi ceaţa care învăluiau încetul cu încetul oraşul melancolic.

Wrocław, marţi, 29 noiembrie
Ora cinci după-amiază

Rotocoalele de fum de ţigară se încolăceau alene în jurul fasciculului de lumină aruncat de proiector. Pe ecran au apărut mai întâi cuvintele „Executarea spionilor ruşi”, apoi un şir de oameni în cămăşi albe. Toţi aveau mâinile legate la spate. Alergau, iar pelicula veche făcea să pară că picioarele li se smucesc în mod nenatural. Aceeaşi mişcare o aveau şi soldaţii cu pickelhaube[10]. Îi împingeau pe prizonieri cu paturile puştilor în direcţia unei colibe cu acoperiş de paie. Prizonierii nici măcar nu au reuşit să se alinieze la peretele colibei când au răsunat primele rafale. Niciunul dintre cei împuşcaţi nu a căzut cu faţa în jos sau pe spate. Toţi s-au prăbuşit asemenea unor marionete cărora li se taie

brusc sforile. A urmat un cadru apropiat. Unul dintre soldaţi s-a apropiat de un prizonier ucis, s-a aplecat deasupra lui, a ridicat capul cadavrului şi i-a băgat în gură o ţigară aprinsă.

Un brunet tânăr, care stătea tolănit într-un fotoliu din faţa proiectorului, a izbucnit în râs. Bătrânul cu bărbie proeminentă care stătea lângă el nu i-a urmat exemplul.

— Vi se pare amuzant, baroane? l-a întrebat bătrânul.

— Dumneavoastră nu vi se pare, prinţe? a replicat baronul şi s-a uitat cu atenţie în ochiul cadavrului împuşcat. Poate pentru că cei ucişi sunt compatrioţii dumneavoastră? Dacă acesta este motivul, atunci îmi cer scuze.

— Vă înşelaţi, a răspuns prinţul. Aceasta este încă o crimă care a fost deja comisă. V-o arăt acum ca să vă conving, baroane, că…

— Dar eu nu cred în teoria dumneavoastră… Pur şi simplu mă amuză. La fel cum mă amuză filmuleţele astea pe care mi le arătaţi. Datorită lor nu mor de plictiseală… Până şi dumneavoastră, domnule doctor, s-a adresat baronul celui de-al treilea bărbat din încăpere, care se uita tulburat la ecran, strângând din degetele puternice, osoase, un istoric eminent, credeţi în această teorie… Puteţi să o susţineţi cu argumente?

— La fel ca dumneavoastră, baroane, am o reacţie emoţională, a răspuns acesta îngândurat. Pe dumneavoastră vă amuză, pe mine mă îngrozeşte. Nu vorbesc ca un istoric, ci ca un adept…

Spectatorii nu au băgat în seamă paşii înăbuşiţi de covorul greu. Baronul a tresărit abia atunci când s-a trezit cu telefonul sub nas. O mână mare ţinea baza cu furca, o alta – receptorul.

— Alo? a răspuns baronul, accentuând ultima silabă.

Proiectorul, stins de individul cu mâini mari, a încetat să mai pârâie, iar vocea de femeie s-a auzit limpede în receptor. Şi totuşi, nu suficient de

limpede încât să-i permită creierului relaxat de distracţii rafinate să înregistreze totul cu precizie.

— Repetă, te rog, a mormăit baronul. Kurt Smolorz, da? Nu-ţi face griji.

A pus telefonul înapoi în furcă şi s-a uitat cu atenţie la capul chel şi mustăţile lungi ale atletului îmbrăcat în costum de tricot.

— Ai auzit, Moritz? Poliţistul Kurt Smolorz, roşcat, îndesat şi solid.

— Am auzit tot, domnule baron, a răspuns Moritz. Şi ştiu ce am de făcut.

Wrocław, marţi, 29 noiembrie
Ora şase după-amiaza

Barmanul frământat de la crâşma Petruske a pus în faţa lui Mock o farfurie cu felii groase de costiţă prăjită. Când Mock i-a arătat cu degetul halba de bere goală, a avut mina unui om pe care ceva îl deranjează foarte tare. Atunci, Mock s-a hotărât să-l enerveze şi mai tare şi i-a cerut şi nişte pâine şi hrean. Pe chipul bărbatului apăru o suferinţă existenţială.

Mock simţea efectul alcoolului şi furia din ochii beţivilor prost îmbrăcaţi înghesuiţi la mese şi pe lângă pereţi. Cea mai simpatică persoană din local i se părea acordeonistul orb care cânta o melodie sentimentală. Dacă n-ar fi fost orb, l-ar fi privit pe Mock la fel de prietenos ca muncitorii, birjarii şi bandiţii de care era plină crâşma.

Mock şi-a desprins ochii de la tovarăşii săi de pahar şi a început să mănânce. Mai întâi a garnisit feliile de costiţă cu mult hrean, apoi le-a zdrobit şi a format cu ajutorul cuţitului o pastă picantă, pe urmă, oftând uşor, a înghiţit carnea afumată şi condimentată, muşcând din pâinea neagră. Berea Haase spăla gustul intens al hreanului şi afumăturii.

Plimbându-şi ochii injectaţi prin crâşmă, asculta blestemele şi ocările clienţilor. Fruntaşi la înjurături erau mai ales muncitorii şomeri, supăraţi pe lumea întreagă. Pe neaşteptate, la valul de lamentări s-a

alăturat şi un măcelar, care se plângea de capitaliştii exploatatori care nu voiau cu niciun chip să-i aprecieze îndemânarea extraordinară de a desprinde cu o singură lovitură capul unei vaci de trunchi.

Mock a avut o revelaţie: cina nu avea niciun gust nu pentru că se compunea din mâncăruri insipide şi prost preparate, ci pentru că în gură simţea gustul amar al misiunii neîndeplinite. Spusele măcelarului şomer au pentru el aceeaşi valoare ca mustrarea lui Mühlhaus: era atât un semn, cât şi un imbold.

A scuipat fierea din gură, a scos agenda de poliţie şi stiloul şi s-a apucat de treabă, fără să-i pese că e uşor ameţit, fără să-l mai preocupe clientela localului care deja nu mai avea nicio îndoială ce hram poartă brunetul elegant şi îndesat, cu păr des şi ondulat.

Mock a răsfoit însemnările făcute la Crama Episcopală. A citit: *Prin urmare ce ştim până acum: victima este aleatorie, nealeatorie este doar data. Apare întrebarea: de ce e nealeatorie? De ce sunt zile când ucide, şi zile când nu ucide?*

— Crimele nu sunt aleatorii tocmai pentru că nu sunt săvârşite oricând, ci în anumite zile, a şoptit pentru sine. Nimic nu e întâmplător. Faptul că am cunoscut-o pe Sophie la balul de la Regenţă, faptul că încă nu avem copii, şi-a amintit el de expertiza astrologului Völlinger. Dacă e să-i crezi pe astrologi, nimic nu e întâmplător. Völlinger, chiar dacă încă nu ştie de ce se teme de casa aceea mai mult toamna decât vara, e totuşi sigur de un singur lucru: nimic nu e întâmplător. În fobiile lui Völlinger, elementele indispensabile sunt locul şi timpul, pentru că imobilul acela îl sperie uneori mai mult, alteori mai puţin. Nici Völlinger însuşi nu apare întâmplător în ecuaţia asta: e un clarvăzător, un somnambul, un om care receptează semnale de nepătruns pentru alţii.

Mock simţea că se apropie mult-aşteptatul moment al revelaţiei şi că – asemenea lui Descartes odinioară – va trece şi el prin propria noapte şi dimineaţă filosofică, când, după întunericul surd şi sufocant, totul e brusc scăldat în lumina orbitoare a

clarității. *În sistemul de convingeri al lui Völlinger, aceste trei elemente – omul, locul şi timpul – nu sunt aleatorii, ci o condiţie indispensabilă,* a notat Mock în agendă. *Oare cele două cazuri, Gelfrert-Honnefelder, pot avea un singur element indispensabil: timpul? Victimele nu au nimic în comun: un membru al partidului lui Hitler şi un comunist, un muzician virtuoz şi un lăcătuş, un iubitor al istoriei şi un analfabet! Asta e tot ce ştiu de la oamenii mei şi de la Mühlhaus. Aşadar victima este – în această etapă a investigaţiei – un factor neesenţial. Dacă pornim de la premisa că asasinul nu ne duce de nas, atunci ştim cu siguranţă că esenţială este data, pentru că asasinul însuşi ne atrage atenţia asupra ei.*

Mâna cu manşetă murdară a pus înaintea lui Mock halba de bere pe care o comandase. Consilierul a întors pagina agendei şi a acoperit-o imediat cu două cuvinte: *Dar locul? Dar locul? Dar locul? Dar locul? Dar locul?*

— Nu cred că e aleatoriu, i-a spus Mock barmanului vlăguit de *Weltschmerz.* Pe toţi dracii, locurile crimei nu sunt, de regulă, aleatorii!

Wrocław, marţi, 29 noiembrie
Ora opt seara

Restaurantul Grajecki de pe Gräbschenerstrasse nu semăna nici pe departe cu spelunca Petruske. Era un local mai serios şi decent, a cărui clientelă era de obicei formată din burghezi sătui de muncă şi prostituate sătule de muncă. La ora aceea, când seara abia începea, fiicele Corintului nu erau încă istovite, ci proaspete, parfumate, pline de speranţă şi planuri de viitor prielnice. Două dintre ele au suferit o mare dezamăgire din partea lui Mock şi Smolorz care – fără să le ia în seamă – se sfătuiau la o măsuţă de lângă fereastră, pe care tronau două pahare pântecoase de coniac. Una dintre prostituatele respinse a rămas în apropierea lor, încercând să tragă cu urechea la discuţia celor doi bărbaţi.

Mock asculta, Smolorz vorbea.

— De la nouă la două, soţia dumneavoastră a fost acasă la Elisabeth Pflüger. Au cântat la instrumente. Le-a vizitat portarul imobilului, un oarecare Gurwitsch. Are cazier la noi. Face negoţ cu „zăpadă”. Cândva l-am băgat la zdup. Era ameţit. Nu ştiu dacă m-a recunoscut. În opinia lui, Pflüger e o fecioară virtuoasă. Nu o vizitează bărbaţii, doar uneori mama ei. De la trei la opt, doamna a stat acasă. A cântat la pian. Aşa a trecut ziua.

— Nu cred că ai avut timp să afli ceva despre baronul von Hagenstahl.

— Eu nu. Dar vărul meu Willy, da.

Mock s-a felicitat în gând pentru faptul că l-a recomandat cândva pe minerul şomer Wilhelm Smolorz pentru un post ca sergent de stradă în zona Centrului Vechi al oraşului.

— Baronul Philipp von Hagenstahl e un bogătaş, a zis Smolorz după ce şi-a aruncat ochii în agendă. Are un palat în Borek, în Eichenalle, o vilă în Karłowice, lângă An der Klostermauer, o proprietate lângă Strzelin şi o herghelie de cai de curse, care câştigă deseori, în Partynice[11]. Organizează baluri de caritate. E burlac. E doctor în filosofie. O reputaţie aproape impecabilă. I-o ştirbeşte oarecum atletul de circ Moritz Strzelezyk, deportat în Polonia în urmă cu doi ani. S-a întors. O brută. E suspectat de crime. Îl însoţeşte pe von Hagenstahl pretutindeni. Avem declaraţia unei curve. A fost bătută de Strzelezyk. I-a rupt degetele. A doua zi şi-a retras plângerea.

Au tăcut, cu gândurile la tovarăşul de nedespărţit al lui von Hagenstahl şi la diverse moduri în care i-ar putea face viaţa dificilă.

În seara aceea, însă, Moritz Strzelezyk nu-l însoţea pe şeful său. Stătea în faţa mănăstirii şi bisericii călugăriţelor elisabetane de pe Gräbschenerstrasse şi supraveghea ferestrele luminate ale restaurantului Grajecki.

Wrocław, miercuri 30 noiembrie

Ora nouă dimineaţa

Sophie s-a întins leneşă, privind pe fereastra dormitorului. Bătrâna care suferea de artrită şi care locuia în dependinţă ieşise în faţa casei. Pe pântecul ei impozant sprijinea un fund mare de lemn, ale cărui laturi puţin mai înalte nu lăsau conţinutul fundului să alunece pe jos. Un complicat sistem de sfori de cârpă care îi cuprindeau gâtul şi umerii susţineau fundul de lemn în poziţie orizontală. Sub o faţă de masă nu tocmai curată se odihneau gogoşi berlineze presărate cu zahăr pudră. A început să meargă anevoie spre Rehdigerstrasse, lăudându-şi dulciurile de casă. Nimeni n-o băga în seamă. Bătrâni suferinzi îşi târau picioarele contorsionate de gută, beţivi mărunţi îşi numărau bănuţii, birjarii acopereau cu nisip bălegarul cailor. Nimeni nu dorea să mănânce gogoşi.

Soarele bătea drept în fereastră, făcând să strălucească picăturile mici de apă care rămăseseră după ploaia din timpul nopţii. Prima zăpadă timpurie nu mai era decât o amintire murdară pe trotuare. Fredonând în surdină tangoul sentimental *Ich hab dich einmal geküsst*[12], a ieşit în anticameră. Marta era la piaţă, Adalbert căra cărbune în pivniţă. Argos dormea lângă uşă. Sophie nu putea rezista frumuseţii acelei dimineţi somnolente. Încă mai simţea săruturile matinale şi mângâierile nestăvilite ale soţului ei, gura ei încă mai păstra gustul cojii crocante a chiflelor, iar pielea ei netedă reacţiona la căldura plăcută a băii cu apă de trandafiri. A hotărât să-şi împărtăşească euforia cu Elisabeth. S-a aşezat în fotoliul din anticameră şi a format numărul prietenei ei. Se bucura la gândul convorbirii lungi şi vesele.

— Alo? a auzit vocea iritată a Elisabethei.

— Bună ziua, draga mea, am vrut să-ţi spun cât de bine mă simt, a început Sophie şi a tras adânc aer în piept. În dimineaţa asta, Eberhard s-a purtat ca un mire în noaptea nunţii. Era timid şi se lipea de mine atât de pasional, că parcă ar fi făcut-o pentru ultima

oară. A fost deopotrivă puternic şi puţin *brute,* dacă înţelegi ce vreau să spun…

— Asta-i bine, a oftat Elisabeth. Să-l ţină starea asta cât mai mult. Mă tem, draga mea, să nu fie doar o altă culme, după care să urmeze un hău întunecos.

— Nici cele mai întunecoase hăuri nu se compară cu asemenea culmi, a spus Sophie visătoare. În plus, Ebi mi-a jurat astăzi ceva. Că n-o să mai bea şi o să petrecem serile împreună. Că n-o să mă mai lase singură nicio clipă. Sper că o să se ţină de cuvânt.

— Draga mea, ştii bine că atunci când vei fi iar la ananghie te poţi baza pe mine. Şi ţine minte, dacă mirele tău te umileşte iar, îţi stau la dispoziţie. Mă poţi suna oricând – indiferent că eşti fericită sau tristă.

— Îţi mulţumesc, Elisabeth. Dacă va fi nesuferit cu mine, o să mă întâlnesc cu tine şi cu baronul. O să mă răzbun pe el. Când mă răzbun, mă simt curată pe dinăuntru, inima mea e atunci atât de inocentă, încât nu mă mai pot supăra şi îl iert.

Sophie a râs înfundat.

— Îţi poţi imagina că lucrurile acelea scandaloase pe care le-am făcut împreună au făcut din mine un model de milostenie creştină? Fără ele aş fi furioasă, frustrată, o *Hausfrau* introvertită…

— Mă bucur că tratezi lucrurile astea ca pe o cură. Oh, e îngrozitor, Sophie, pentru că eu mi-aş dori să mai facem ce-am făcut luni la baron… a spus Elisabeth cu glas tremurat. Adică îmi doresc să nu fii fericită cu soţul tău… Ah, e cumplit…

— Încetează, te rog!

— Nu pot să încetez, s-a jelit Elisabeth. Pentru că acum, dacă o să-ţi spun ceva rău despre Eberhard, o să crezi că te mint, că nu-mi doresc decât să repetăm ziua de luni. Iar eu nu pot să tac, dacă ştiu ceva despre nedreptatea care ţi s-a făcut… În plus, nu eşti cinstită cu mine. Ieri te-ai simţit lezată, nedreptăţită, când portarul meu a spus că Smolorz ne urmăreşte, iar azi-dimineaţă te-ai dăruit soţului tău… Adică n-ai nevoie de nicio cură!

— Atunci nici nu trebuie să ai mustrări de conştiinţă!

Pe Sophie o apucase durerea de cap urmărind raţionamentul prietenei ei. Simţea că se înfurie.

— Nu ştiu ce ţi-a căşunat. Te iei de mine că azi sunt fericită, iar tu eşti în continuare nefericită şi nu ai pe nimeni cu care să te simţi bine şi în siguranţă. În plus, dacă nu mă înşel, Smolorz a întrebat despre tine, despre amanţii tăi, nu despre mine. Aşa că nu mă pot supăra pe Eberhard că mă urmăreşte, deoarece nu am garanţia că aşa stau lucrurile.

— Te înşeli dacă tu chiar crezi că Mock nu te urmăreşte! a strigat Elisabeth. Aseară s-a întâlnit cu Smolorz la restaurant. Ştiu asta de la baron.

— Şi ce dacă s-au întâlnit? a spus Sophie batjocoritor. Smolorz e subalternul lui. Se poate întâlni cu el unde are chef.

— Tu chiar nu înţelegi nimic! Ascultă-mă cu atenţie. Moritz a plătit-o pe o femeie din restaurant să tragă cu urechea la discuţia lor. N-a auzit prea multe, dar a reţinut un singur lucru. Ştii ce cuvânt repeta cel mai des subalternul? Vrei să ştii?

— Da, s-a întristat Sophie. Vreau să ştiu.

— Individul repeta mereu „soţia dumneavoastră", zise Elisabeth, cu o voce gâtuită de indignată ce era. Pricepi? Vorbeau despre tine. Smolorz te-a urmărit şi i-a raportat ce a văzut ieri.

Şi Sophiei i s-a pus un nod în gât şi a aşezat receptorul pe măsuţă. Dimineaţa aceea continua să fie la fel de frumoasă ca mai înainte. Argos încă dormea liniştit, soarele încă strălucea vesel, numai Sophie nu mai simţea efectele iubirii matinale, nici gustul chiflei crocante, nici efectele mântuitoare ale băii calde. A dus iar receptorul la ureche.

— Te vezi azi cu baronul? a întrebat-o liniştit.

— Da. Moritz vine să mă ia peste o jumătate de oră, a răspuns Elisabeth, acum liniştită la rândul ei. Mergem să înotăm.

— Îmi place să înot, a şoptit Sophie.

Wrocław, miercuri, 30 noiembrie

Ora zece fără un sfert dimineaţa

Bătrâna bolnavă de artrită începuse deja să-şi piardă speranţa că-şi va vinde *specialité de la maison.* Absolut inutil, pentru că din Adlerul negru, oprit lângă bordură, a ieşit o mână cu două degete ridicate. Toată numai un zâmbet, bătrâna i-a întins două gogoşi lui Kurt Smolorz. Sergentul-major criminalist a plătit, a deşurubat capacul termosului şi şi-a turnat nişte cafea îndeajuns de bună încât să elimine gustul rezidual de drojdie al gogoşilor necoapte suficient.

Smolorz a început să mestece mai încet când în faţa imobilului lui Mock a tras un Mercedes crem din care a coborât Elisabeth Pflüger. I-a admirat şoldurile care se legănau graţios înainte să dispară pe poartă, evitând numai printr-o minune să se lovească de cadrul ei. O clipă mai târziu, cele două prietene, una veselă, cealaltă tristă şi îngândurată, au umplut cu parfumul lor interiorul Mercedesului. Baronul von Hagenstahl, aflat la volanul maşinii, a dus la gură mâna lui Sophie şi a pornit motorul. Smolorz a pus fără niciun regret gogoaşa neterminată pe scaunul de alături. Baronul a pornit năvalnic pe Rehdigerstrasse, deja foarte aglomerată la acea oră. Sergentul-major a trebuit să aştepte o clipă, nereuşind să se înscrie în trafic. În cele din urmă a observat un mic interstiţiu, valvele motorului au huruit şi a evitat la milimetru un cal speriat, care a nimerit cu oiştea în bordura trotuarului. Râzând de loviturile de bici pe care le-a tras birjarul înfuriat în acoperişul maşinii, Smolorz a mărit viteza, a virat la dreapta pe Gräbschenerstrasse şi a intrat sub viaduct. Din spatele birjelor şi căruţelor de aprovizionare a zărit fundul Mercedesului crem, care tocmai trecea de intersecţia de la Hohenzollernstrasse. Poliţistul care dirija traficul a oprit şirul de vehicule dinspre viaduct, printre care se afla şi Adlerul. Smolorz a început să analizeze febril dacă era în stare să ajungă din urmă Mercedesul. A presupus că baronul o să cotească la dreapta la Sonnenplatz şi a hotărât s-o ia

pe lângă circul Busch, ca să-l ajungă din urmă pe lângă Sala de Concerte de pe Gartenstrasse. Dar într-un final nu a mai fost nevoie să facă asta, pentru că Mercedesul a oprit la colţul străzilor Gräbschenerstrasse şi Zietenstrasse.

Poliţistul a făcut semn că drumul e liber. Smolorz a pornit încet. Baronul a urcat înapoi în maşină, vârând cutia cu trabucuri în buzunarul paltonului. Smolorz a încetinit şi a ajuns chiar în spatele roţii de rezervă cu capac de culoare bej. Pe Sonnenplatz a lăsat un Daimler vechi să se strecoare între el şi Mercedes, care a accelerat brusc pe Neue-Graupner-Strasse, a virat la dreapta şi a luat-o de-a lungul fosei vechi a oraşului. Smolorz îşi împărţea atenţia între Mercedes şi clădirea nouă, grandioasă a Prezidiului Poliţiei de pe Schweidnitzer Stadtgraben. În faţa galeriei comerciale Wertheim, baronul von Hagenstahl a virat la stânga, iar înaintea bisericii Corpus Christi – la dreapta. Trecând de Clubul Negustorilor, s-a oprit în faţa Termelor de pe Zwingerstrasse. Smolorz a frânat brusc în faţa Clubului şi a intrat pe aleea din faţa imobilului. A trântit uşa maşinii, a alergat o sută de metri şi, gâfâind din greu, s-a ascuns în spatele gardului viu al terenului de joacă. Printre ramurile desfrunzite ţinea sub observaţie poarta masivă a clădirii Termelor în care cu câteva clipe mai devreme dispăruse baronul împreună cu Sophie şi Elisabeth Pflüger. Smolorz a intrat în holul clădirii, uitându-se împrejur. Pustiu. Vânzătorul de bilete în uniformă era vigilent. S-a apropiat repede de Smolorz şi l-a informat:

— Bazinul numărul unu e închiriat unei persoane private. Până la ora douăsprezece. La bazinul numărul doi sosesc din clipă în clipă elevii liceului real. Poate doriţi să intraţi la baia cu aburi?

Smolorz s-a răsucit pe călcâie şi a plecat. Era frig. Caldarâmul de pe Zwingerstrasse se acoperea cu un strat de puf apos. Dinspre Colina Liebich se apropia o coloană de elevi care mergeau câte doi, închisă de un bărbat spilcuit care după înfăţişare părea profesor

de gimnastică. Elevii s-au apropiat de poartă şi au dat buzna, rupând şirul ordonat. Smolorz s-a apropiat de profesor şi i-a arătat legitimaţia Poliţiei din Wrocław.

— Intru cu voi, i-a spus.

Profesorul nu a părut deloc surprins.

Smolorz a făcut cum a spus şi, câteva minute mai târziu, se învârtea prin vestiarul bărbaţilor de lângă bazinul numărul doi. După ce şi-a lăsat acolo paltonul, pălăria şi umbrela, a ieşit pe casa scărilor şi s-a uitat precaut după vânzătorul de bilete, care tocmai explica unui alt individ cu grumaz lat unde e vestiarul pentru clienţii băii de aburi. Smolorz a traversat rapid galeria împodobită cu pilaştri şi a ajuns în faţa unei uşi cu două aripi care ducea la bazinul numărul unu. Era închisă. A scos un şperaclu. A ajuns în galeria pentru public. S-a aplecat uşor peste balustradă şi a cercetat bazinul. Printre nimfele goale care se zbenguiau în bazin nu le-a observat nici pe Sophie Mock, nici pe Elisabeth Pflüger. A mai urcat câteva trepte şi s-a uitat împrejur. Se afla în galeria care mergea de-a lungul laturii mai lungi a bazinului. În dreapta lui se înşirau uşi care duceau spre vestiar, în stânga era balustrada de protecţie. Galeria dădea într-o sală mică de gimnastică. Din ea răzbăteau sunete de pian şi vioară. Încăperea aceea i-a atras imediat atenţia lui Smolorz, deoarece a zărit în ea corpurile dezgolite ale celor două artiste. Era aproape imposibil să intre neobservat în sala de gimnastică. Dacă ar fi mers de-a lungul galeriei, ar fi fost observat uşor atât de cei care exersau în sală, cât şi de cei care se scăldau în bazin. Smolorz a hotărât să se ascundă în galeria pentru public şi s-o aştepte pe nevasta şefului său să iasă.

Din păcate, nici lucrul ăsta nu-l putea face. Întoarcerea îi era blocată de un uriaş chel şi mustăcios în mâna căruia aproape că se pierdea ţeava unui Luger de dinainte de război. Smolorz îşi blestema propria prostie. Nu-l pusese deloc pe

gânduri faptul că baronul îşi conducea singur maşina şi nici nu se întrebase unde era şoferul lui.

— Sunt de la poliţie, a spus foarte rar sergentul-major. Acum o să scot legitimaţia din buzunar.

— Ba n-o să scoţi nimic, amice, a zâmbit blajin colosul. Du-te direct în cealaltă sală de gimnastică. Numai ai grijă să nu cazi în bazin. E foarte uşor să te îneci. Mai ales dacă eşti plin de plumb.

Smolorz nu s-a mişcat niciun pas. Era sigur că uriaşul n-avea să rişte să tragă cu arma.

— Sunt de la poliţie, a repetat. La secţie se ştie că sunt aici.

Uriaşul a făcut o mişcare neaşteptată. Smolorz a văzut cum o mână uriaşă îl înşfacă de vestă şi a simţit un brânci puternic. A căzut pe gresia rece a galeriei. Apoi mustăciosul i-a tras un şut şi Smolorz a simţit că alunecă pe pardoseală în direcţia sălii de gimnastică. A încercat să se ridice, să apuce balustrada sau uşa vestiarului. După încă un şut în organele genitale nu a mai putut face asta. Şi-a dus ambele mâini la testiculele maltratate. Uriaşul continua să-i care şuturi. Smolorz se rostogolea ca o bilă de popice pe pista delimitată de balustradă şi peretele vestiarului. Când a fost aruncat în cele din urmă în sala de gimnastică, şi-a dat seama că a avut dreptate. Colosul nu riscase să tragă cu arma între pereţii din care gloanţele ar fi ricoşat.

Wrocław, miercuri, 30 noiembrie
Amiază

Mock a ieşit de la Arhiva de Construcţii a Oraşului Wrocław pe uşa laterală din strada Rossmarkt şi s-a întins atât de tare, încât i-au trosnit articulaţiile. Stătea pe trotuarul unei străduţe înguste şi se uita iritat la băltoacele şfichiuite de rafalele ascuţite ale ploii.

Şi-a desfăcut umbrela şi s-a îndreptat spre Schlossstrasse sărind peste bălţi şi mânjindu-şi de noroi ghetele de iarnă proaspăt văcsuite. A blestemat în barbă speranţa unei ierni adevărate, cu zăpadă, şi

s-a uitat la ceas. Foamea îi dădea de ştire că era ora prânzului, fapt care îl irita şi mai tare. Şi-a manifestat nemulţumirea cu voce tare şi a continuat să meargă de-a lungul laturii de est a Blücherplatz în direcţia pieţei. Se mişca în şuvoiul de pietoni grăbiţi care-şi ţineau pălăriile pe cap sau mişunau printre tarabe, prinzând vântul în velele umbrelelor. După ce a păşit pe Schmiedebrücke, vântul a devenit mai puţin supărător. Mock a cotit pe Ursulinenstrasse şi a intrat în sediul Prezidiului Poliţiei.

Gâfâind din greu, a urcat pe treptele largi la etajul al treilea unde, în spatele unui paravan de sticlă, erau două birouri: al lui Mühlhaus şi al său. La vederea lui Mock, secretarul palid Ernst von Stetten, care îşi făcea ucenicia la poliţie, a sărit servil de pe scaun.

— Ceva nou? l-a întrebat Mock, agăţându-şi paltonul ud în secretariat.

— Ehlers v-a lăsat toate fotografiile. În afară de asta, nimic, a răspuns von Stetten, punând umbrela lui Mock în stativul din lemn negru, cu cadru de alamă.

— Nimic nou, nimic nou, l-a maimuţărit Mock după ce a intrat în birou. Nici investigaţia n-a scos la iveală nimic nou. Nu am înaintat nici măcar cu un pas în cazul Gelfrert-Honnefeelder.

Mock şi-a aprins un trabuc şi a trecut în revistă dimineaţa aceea în care se umpluse de praful unor documente vechi – proiecte de instalaţii sanitare, planuri pentru lifturi pentru cărbune şi persoane – şi se săturase de explicaţiile seci ale arhitecţilor şi inginerilor. În cele trei ore nu reuşise să dea de nimeni cu adevărat util pentru desfăşurarea anchetei. Şi cel mai rău era că Mock nici măcar nu ştia ce anume caută.

— Şi ce-o să-i spui lui Mühlhaus când o să te întrebe ce-ai făcut azi? şi-a zis el iritat.

De fapt, răspunsul la întrebarea asta era simplu: a verificat toate documentele referitoare la locul celor două crime. S-a familiarizat cu planurile etajelor, inclusiv ale pivniţelor şi mansardelor. A aflat ce fusese pe locul ambelor clădiri înainte să fie ridicate,

cum se stratificau temeliile, cine şi cui vânduse pământul pe care au fost construite. Însă Mühlhaus ar fi putut pune o întrebare mai dificilă: de ce? Şi atunci ar fi auzit un complicat raţionament filosofic despre triada persoană-timp-loc. Victimele sunt aleatorii, dar timpul nu e. Prin urmare, mai rămâne de verificat cum stă treaba cu locul. Nu poate fi aleatoriu. „Ceva trebuie să lege ambele locuri", ăsta e răspunsul pe care l-ar fi auzit Mühlhaus. „Dar, deşi am scotocit tot ce se putea în Arhiva de Construcţii, tot nu ştiu ce anume". Mock nu trebuia să se străduiască prea tare ca să-şi imagineze râsul ironic al lui Mühlhaus. Apoi şi-a amintit că directorul criminalist se afla în acel moment la o conferinţă la preşedintele poliţiei, Kleibömer, şi era puţin probabil să se întâlnească azi cu Mock şi să-i pună acea întrebare dificilă.

Anchetatorul a răsuflat uşurat şi, cu ajutorul tijei de fier care mergea de-a lungul tocului ferestrei, a deschis gura de aerisire. Apoi şi-a scos sacoul, şi-a descheiat gulerul rigid, s-a aşezat la birou şi a început să bată la maşina de scris Olympia nouă cuvinte inexistente – grupuri de litere la întâmplare. Mock gândea cel mai bine în ritmul regulat al loviturilor claviaturii. Pe hârtie au apărut cuvinte formate din cinci litere. Cinci lovituri – spaţiu. Cinci lovituri – spaţiu. Ernst von Stetten ştia că atâta vreme cât maşina de scris avea să-şi cânte melodia ritmată, Mock nu există pentru nimeni în afara frumoasei lui soţii, Sophie, şi a bătrânului Mühlhaus.

A durat mult. Secretarul a fugărit câţiva solicitanţi, pe alţi câţiva i-a minţit, de la alţii şi-a cerut scuze. Chiar când ceasul de la biserica universitară a bătut de două ori, von Stetten a auzit fâşâitul hârtiei scoase de Mock din cilindrul maşinii istovite. Apoi s-a lăsat liniştea.

„Bătrânul a reflectat şi a găsit soluţia", a concluzionat secretarul.

Şi era o concluzie corectă. Mock şedea printre hârtiile împrăştiate, acoperite cu litere uniforme, înmuia vârful peniţei în călimara mare şi scria pe

spatele uneia dintre ele: *Ai cercetat locul crimei sub aspectul construcţiei.* Literele mici înnegreau hârtia. *A fost o greşeală. Ce explicaţie poţi găsi în hârţoage şi cadastre? Importantă este istoria locatarilor. Nu istoria ţevilor, cărămizilor, pivniţelor, cimentului, restaurărilor şi renovărilor. Importantă e istoria oamenilor care locuiesc şi au locuit acolo.*

— Păi şi, în cazul ăsta, trebuie să mă apuc să analizez arborii genealogici ai locatarilor? Când l-a cunoscut mătuşa Truda pe unchiul Jorg? s-a întrebat Mock.

După o clipă s-a aruncat iar asupra călimării şi a foilor de hârtie care străluceau de la cerneala proaspătă. *De ce ucide cineva cu bestialitate într-o anumită zi? Numai şi numai într-o zi anume? Pentru că pentru asasin ziua aceea e importantă. Poate se răzbună pentru ceva ce s-a întâmplat în acea zi? Şi pentru ce se răzbună asasinul? Pentru ceva rău care i s-a întâmplat. De ce se răzbună făptaşul cu atâta sadism? Din cauza că i s-a întâmplat ceva foarte rău.*

Cineva a bătut la uşă.

— Un moment! Aşteaptă! a strigat Mock şi s-a apucat iar de scris.

De unde pot să aflu ce lucruri rele s-au întâmplat? a notat indescifrabil. *Din dosarele poliţiei.* Peniţa a crăpat. Von Stetten a bătut iar la uşă. Mock a mormăit înfuriat la vederea picăturilor de cerneală care aterizaseră pe manşeta cămăşii. Secretarul a luat mormăitul acela drept invitaţie să intre în birou.

— Soţia dumneavoastră e la telefon, domnule consilier.

Von Stetten ştia că o să vadă imediat un zâmbet pe faţa şefului său. Nu s-a înşelat.

Mock a ridicat receptorul şi a auzit vocea dulce a Sophiei.

— Bună dimineaţa, iubitule.

— Bună dimineaţa. De unde suni?

— De acasă. Am vrut să-ţi reamintesc de concertul caritabil de azi. Începe la opt. Eu o să merg

mai devreme cu Elisabeth. Încă trebuie să mai repetăm un fragment din Beethoven. Noi o să cântăm primele.

— Bine. Mulţumesc că mi-ai reamintit. Ai mâncat deja? Ce a pregătit Marta azi?

— Azi am mâncat la Elisabeth. Am repetat toată dimineaţa până la prânz. Marta n-a gătit nimic, pentru că i-ai spus dimineaţă că azi mănânci în oraş.

— Fireşte. Am uitat.

— Asta e tot.

Mock a simţit o ezitare în vocea lui Sophie.

— Ştii, am emoţii mari…

— Să nu ai. Îţi ţin pumnii.

— Îţi vine atât de uşor să vorbeşti… Bine, mulţumesc…

Mock a tăcut. Imaginile dimineţii pasionale îi treceau prin faţa ochilor. S-a emoţionat şi a simţit că-l cuprinde un val de fericire.

— Ştiu, ştiu, iubitule, ar trebui să mă întorc la ale mele.

— Bine, Sophie. Bine, iubito, a spus el moale. Şi eu am ceva urgent de făcut. Ne vedem la concert.

Mock a pus receptorul în furcă. După câteva secunde l-a ridicat iar. I s-a părut că dincolo de sunetul monoton din receptor aude gemetele lui Sophie.

S-a scuturat de amintiri, s-a încheiat la guler şi a strâns nodul cravatei.

— Von Stetten! a strigat. Vino aici!

Secretarul palid a intrat silenţios. Ţinea o agendă în mână şi aştepta ordinele.

— Scrie, a poruncit Mock şi şi-a împreunat mâinile la ceafă. Primul punct. Începând de azi, timp de câteva zile, va trebui să lucrez până târziu în arhiva noastră. Scrie-i o scrisoare în acest sens lui Kluxen, administratorul clădirii. Arhivistul Scheier trebuie să-mi aducă neîntârziat cheia de rezervă a arhivei, ca să pot lucra acolo zi şi noapte. Modelul de scrisoare îl găseşti printre hârtiile din dosarul Lebersweiler din decembrie 1925. Al doilea punct. Mâine dimineaţă la ora 8 îi aştept aici pe Kleinfeld şi

Reinert. Vor lucra cu mine la arhivă. Dimineaţă să-i ceri şefului permisiunea. Sunt sigur că n-o să aibă nimic împotrivă, dar *pro forma*... Al treilea punct. Transmiteţi-i servitorului meu, Adalbert, două mesaje: să ridice de la magazinul Becke boa din blană de nutrie pe care am comandat-o şi să-mi ia fracul de la spălătoria de petopfkram. Să mi le aducă aici la şapte. Al patrulea punct. Cumpără-mi ceva de mâncare şi adu-mi la arhivă. O să fiu acolo. Asta e tot.

Wrocław, miercuri 30 noiembrie
Şapte fără un sfert seara

Mock s-a urcat în taxi pe Blücherplatz şi a cerut să fie dus la Sala de Concerte de pe Gartenstrasse. Taximetristul n-a fost prea încântat de o cursă atât de scurtă şi nici n-a încercat să-l întreţină pe clientul său. Oricum ar fi fost inutil. Mock, înghesuit în fracul strâmt şi iritat de rezultatele inutile ale cercetării sale la arhivă, avea chef de vorbă la fel de mult ca al său *cicerone*[x]. Nici măcar zăpada, care acum cădea abundent, acoperind mizeria trotuarelor, nu reuşea să-l binedispună pe Mock. Cu ochii la acoperişul umflat de zăpadă al Teatrului Municipal, se gândea la rezultatele cercetărilor. La arhiva poliţiei erau circa o mie de dosare ale unor crime. Mock a verificat aproape o sută dintre ele. O muncă laborioasă şi inutilă. Niciunuia dintre arhivişti poliţiei nu-i trecuse vreodată prin minte că cineva ar putea căuta în arhivă dosarele după toponime, iar actele nu erau însoţite de un indice cu numele străzilor şi oraşelor. În afara indicelui de nume – întocmit de curând de arhivişti însărcinaţi special în acest sens –, un eventual explorator al arhivei nu avea niciun fel de ajutor. Aşa că Mock nu putea decât să citească dosarele, sperând că o să dea peste adresa Piaţa 2 sau Taschenstrasse 23-24 şi o să găsească data unei crime despre care un an mai târziu nimeni nu mai ştia nimic. O singură dată a nimerit peste adresa imobilului în care a locuit

Gelfrert. Dosarul era despre un caz de pedofilie, o fetiţă în vârstă de opt ani fusese violată în pivniţa de pe Strada Pisicii. Perversul locuia la parterul clădirii din Friedrich-Wilhelm-Strasse 21, aşa că fusese vecin cu Gelfrert. Mock nu a găsit nimic altceva.

Acum, când mergea prin oraşul acoperit de zăpadă, îl încercau sentimente năvalnice. Îl irita spiritul său iscoditor şi propria curiozitate când era vorba de crime şi alte asemenea nenorociri pe care le studia cu atâta dedicaţie, încât uitase de cazul Gelfrert-Honnefelder. S-a blestemat pentru a mia oară în ziua aceea că a plecat de la nişte premise pseudofilosofice, deterministe, întemeindu-şi investigaţia pe analiza particulară a ceea ce e aleatoriu şi obligatoriu în ecuaţia crimei. Era supărat pe el însuşi că desfăşura o anchetă în care obiectul căutărilor nu era limpede. În plus, nu-i dădea pace pedeapsa derizorie de doar cincisprezece ani de închisoare la care justiţia prusacă îl condamnase pe pedofil.

Nu e de mirare că în starea de spirit în care se afla nu i-a lăsat niciun pfenig bacşiş taximetristului care s-a oprit pe Gartenstrasse, vizavi de Sala de Concerte împodobită festiv cu reclama la „Concertul caritabil de Crăciun”. Cărând sub braţ cutia în care se afla cadoul pentru Sophie, Mock a intrat în holul uriaş al clădirii construite recent după proiectul lui Hans Poelzig. Şi-a lăsat la garderobă paltonul, pălăria şi cadoul, apoi s-a îndreptat spre uşa cu două aripi, unde doi plasatori ferchezuiţi se certau cu un individ.

— Nu aveţi invitaţie! striga unul dintre plasatori. Vă rog să plecaţi!

— N-aveţi nevoie de banii mei? a recunoscut Mock vocea lui Smolorz. Nu-s la fel de buni ca banii altor persoane? Sau poate nu vă place că nu port frac?

Consilierul a ajuns lângă Smolorz şi l-a prins de braţ.

— Domnul acesta nu are încredere în voi, a zis Mock, distrat subit de toată situaţia, şi le-a aruncat o

privire sarcastică plasatorilor. Şi pe bună dreptate, întrucât judecând după mutrele voastre, încă din şcoala primară vi s-a dat votcă în loc de ulei de peşte.

Mock l-a tras pe Smolorz deoparte, fără să-i mai bage în seamă pe plasatorii uluiţi.

— Ei bine? l-a întrebat.

— Totul în regulă. Dimineaţa a petrecut-o la domnişoara Pflüger. Apoi acasă. Amândouă. Au repetat tot timpul, s-a bâlbâit Smolorz.

— Îţi mulţumesc, Smolorz, a spus Mock şi s-a uitat prietenește la subalternul său. A mai rămas puţin din cele două săptămâni. Rezistă. Apoi, drept răsplată pentru o muncă bine făcută, o să primeşti o săptămână de concediu nedeclarat. Fix înainte de sărbători. Azi deja eşti liber.

Smolorz şi-a ridicat uşor pălăria în semn de salut şi, târându-şi picioarele, s-a îndreptat spre ieşire, unde străluceau plastroane scrobite, albe ca zăpada, paiete, evantaie chinezeşti şi pene colorate. Mock şi-a scos invitaţia şi s-a aşezat la rând în spatele unei femei slabe care într-o mână ţinea un lornion, iar în cealaltă – un portţigaret lung, cu o ţigară care fumega. Plasatorii nu i-au cerut invitaţia, ci şi-au plecat respectuos capul.

— O, dar pe cine văd? a strigat dama. Chiar dumneata eşti, domnule marchiz? O, ce onoare!

Afectată, dama s-a răsucit spre oamenii din spatele ei pentru a împărtăşi extraordinara descoperire. Privirea ei s-a oprit asupra lui Mock, care stătea chiar lângă ea.

— E incredibil, stimate domn, s-a fâstâcit femeia şi, în loc de lornion, a dus la ochi portţigaretul. Plasator la concertul caritabil de azi este însuşi marchizul Georges de Leschamps-Brieux!

Vizibil lezată de lipsa reacţiei scontate din partea lui Mock, s-a grăbit spre foaier, pufăind fum ca un vapor cu aburi, în timp ce Georges, acuzat de Mock că ar fi fost alcoolic încă din şcoala primară, se uita dispreţuitor la invitaţia lui.

— Domnule consilier criminalist, a citit Georges tărăgănat titlurile de pe invitaţie, scandalagiul acela care a încercat să intre fără invitaţie a lăsat Excelenţei Voastre donaţia sa?

— Da, întrucât eu sunt abstinent, i-a replicat Mock şi a trecut pe lângă Georges, care îl privea dezgustat.

Wrocław, miercuri, 30 noiembrie
Ora nouă seara

Concertul caritabil se apropia de sfârşit. Sophie, încântată de ovaţii, de faptul că soţul ei nu mirosea deloc a alcool şi de admiraţia pe care şi-o exprimase crema societăţii wrocławiene în timpul antractului, şi-a scos alene mănuşa de pe mână şi a îngăduit degetelor uscate şi puternice ale lui Eberhard să alunece uşor peste pielea ei catifelată.

Mock a închis ochii, rememorând recitalul lui Sophie, calmul ei netulburat de la pian, interpretarea care emana o eleganţă rezervată, lipsită de exaltare sau mişcări extravagante din cap. Admirase nu numai virtuozitatea soţiei sale, ci şi linia corpului, evidenţiată de rochia neagră mulată. L-a încântat profilul lui Sophie cu părul ridicat într-un coc mândru, gâtul uşor arcuit, fragilitatea umerilor, rotunjimea perfectă a feselor. Era plin de mândrie masculină. În timpul pauzei se uita de sus la alţi bărbaţi şi i-a dat mereu târcoale soţiei sale, de parcă ar fi vrut să spună: „Nu vă apropiaţi – îmi marchez teritoriul”.

S-au auzit ultimele acorduri ale *După-amiezei unui faun* a lui Debussy. Au răsunat aplauzele. Mock, în loc să se uite la muzicienii care se aplecau reverenţios, admira graţia cu care îşi lipea Sophie palmele când aplauda, ridicându-le deasupra capului. I-a şoptit câteva cuvinte la ureche şi a ieşit repede din sală. A fugit la garderobă, a luat haina de blană şi toca soţiei, precum şi propriul palton şi pălăria, şi le-a pus pe tejghea. A deschis cutia cu gulerul de blană şi l-a băgat în mâneca hainei lui Sophie, care

mirosea a parfum. Apoi s-a îmbrăcat şi a aşteptat, agăţându-şi de umăr blana lui Sophie. O clipă mai târziu, ea a apărut lângă el. Şi-a scos în afară pieptul rubensian şi a băgat mâinile în mânecile hainei de blană pe care i-o ţinea Eberhard.

— Asta nu e blana mea, a spus speriată, scoţând boa din mânecă. Ebi, garderobierul s-a înşelat. Ţi-a dat alta. Eu n-am avut guler.

— Ba este haina ta.

Mock avea mina unui licean care a pus piuneze pe scaunul unui dascăl nesuferit.

— Mulţumesc, iubitule! a zis Sophie şi i-a întins mâna să i-o sărute.

Mock a cuprins-o pe după talie şi au ieşit din sala de concerte. S-a uitat împrejur şi a observat Adlerul parcat. A închis portiera după Sophie şi a urcat la volan. Sophie mângâia gulerul de blană cu buricele degetelor. Mock a îmbrăţişat-o pe soţia lui şi a sărutat-o pasional. Ea i-a răspuns la sărut, apoi s-a retras din îmbrăţişare şi a izbucnit într-un râs necontrolat.

— Ce bine i-ai spus-o lui Leschamps-Brieux ăla! a zis ea printre hohote. Mai ales că ai nimerit-o la fix. Chiar bea foarte mult… Acum n-o să se mai vorbească despre nimic altceva în Wrocław… Numai despre ce-ai spus tu… Georges bea la grădiniţă votcă în loc de ulei de peşte… Toată lumea râdea din cauza asta în *foyer*.

Neputându-se stăpâni, Mock a îmbrăţişat-o pe Sophie atât de tare, încât i-a simţit prin gulerul de blană moale forma delicată a urechii.

— Hai s-o facem în maşină, i-a spus.

— Ai înnebunit, e prea frig, i-a gâfâit ea uşor la ureche. Hai acasă. O să-ţi fac ceva special.

Automobilul a pornit cu greu de pe suprafaţa jilavă şi lipicioasă a străzii. Mock conducea foarte prudent pe strada Höfehenstrasse, mergând încet în spatele unei căruţe mari din care un bărbat în manta arunca nisip pe carosabil. Mock l-a depăşit abia la intersecţia cu Moritzstrasse şi, alunecând pe

Augustastrasse bătătorită de copitele cailor, a ajuns în siguranţă acasă.

Nu mai ningea. Mock a sărit din maşină şi a deschis uşa pentru Sophie. Soţia lui a scos temător piciorul încălţat în pantof şi l-a pus pe puful rece, strălucitor. A băgat piciorul înapoi în maşină.

— Îţi aduc imediat nişte ghete, iubito.

Mock s-a repezit la poarta imobilului. Dar nu a intrat ci, făcând stânga împrejur, s-a întors la maşină. A deschis uşa şi s-a lăsat pe vine. Şi-a strecurat un braţ sub genunchii lui Sophie, cu celălalt a cuprins-o pe după umeri. Ea a izbucnit în râs, punându-i braţele în jurul gâtului. Mock a pufnit şi a ridicat-o pe soţia lui. S-a clătinat puţin sub greutatea ei, dar şi-a redobândit imediat echilibrul, desfăcându-şi larg picioarele. Când în sfârşit a reuşit, a dus-o pe Sophie la poartă şi a lăsat-o pe treapta cu înscrisul *Cave canem*[13]. A închis maşina şi s-a întors la Sophie. S-a cufundat o clipă în blana moale, i-a sprijinit corpul delicat de faianţa crem, iar ea şi-a încolăcit coapsele puternice pe şoldurile lui şi i-a înfăşurat pe gât gulerul de blană.

Brusc s-a aprins lumina şi s-a auzit lătratul câinelui doctorului Patschkowsky. Soţii Mock au urcat la etajul doi, care le aparţinea, şocându-l pe avocatul care ieşea la plimbare cu animalul: ea îşi trăgea rochia peste coapse, el îşi aranja părul şi-şi scotea de la gât gulerul ei de blană.

Marta le-a deschis uşa şi – observându-le starea de spirit – s-a grăbit să se întoarcă în odaia ei, care deja răsuna de sforăitul lui Adalbert.

Eberhard şi Sophie au intrat în dormitor înlănţuiţi. Luat prin surprindere, câinele a început să zburde bucuros, apoi, văzând ceva ce semăna a încăierare, a început să latre. Sophie i-a închis uşa în nas, l-a împins pe soţul ei în pat şi s-a apucat să-i descheie numeroşii nasturi de la costum. A început cu haina. Apoi pălăria a zburat spre uşă. Pe urmă a venit rândul pantalonilor.

Şi atunci a sunat telefonul.

— O să răspundă Marta, a spus Sophie. Ştie ce facem şi sigur ştie că nu suntem acasă.

Telefonul suna cu obstinaţie. Marta nu răspundea.

— Nimic altceva nu e mai important acum decât tine, a şoptit Mock. Oricine sună, a încurcat-o cu mine.

S-a ridicat şi s-a dus în anticameră. A ridicat receptorul şi a tăcut.

— Bună seara, aş dori să vorbesc cu domnul consilier Mock, a auzit o voce necunoscută.

— La telefon, a mormăit el.

— Domnule consilier, sunt Willibald Hönness de la cazinoul hotelului Patru Anotimpuri.

Acum Mock a recunoscut vocea distorsionată de telefon a unuia dintre informatorii săi.

— Am aici un june turmentat. Pierde mult la ruletă. S-a prezentat ca Erwin Mock. Susţine că e nepotul dumneavoastră. Din acest motiv i s-a acordat un credit. Dar dacă va continua să joace atât de imprudent, o să se termine rău. Şi se pare că pierde bani pe care nu-i are.

— Ascultă-mă, Hönness, a spus Mock şi a scos revolverul din dulăpiorul de perete, apoi l-a vârât în buzunarul interior al hainei. Fă ceva să nu mai poată juca. În cel mai rău caz, dă-i una în bot încât să-şi piardă cunoştinţa. Vin şi eu imediat.

Mock a intrat în dormitor şi s-a aplecat să ridice pălăria aruncată pe jos, care trezea interesul câinelui.

— Mă întorc imediat. Erwin e în mare pericol.

Sophie îşi scosese rochia. O dâră de tuş i se prelingea pe obraz.

— Poţi nici să nu te mai întorci.

Glasul ei suna de parcă n-ar fi plâns.

Wrocław, miercuri, 30 noiembrie
Ora nouă şi jumătate seara

Willibald Hönness, agent de pază la cazinoul hotelului Patru Anotimpuri de pe Gartenstrasse 66-70, a urmat ordinele lui Mock, dar l-a scos pe Erwin din joc fără să recurgă la violenţă. A procedat cât se

poate de simplu – i-a turnat în băutură un praf care cauza vomismente puternice. Prin urmare, când Mock s-a năpustit în cazino cu paltonul descheiat şi a urmat indicaţiile portarului cu mutră de maimuţă, intrând în toaleta bărbaţilor, l-a găsit pe tânărul Erwin îngenuncheat lângă vasul closetului. Mâinile grijulii ale lui Hönness îi susţineau capul. Când i-a văzut, Mock s-a mai liniştit puţin. Şi-a aprins o ţigară şi a întrebat la ce masă jucase Erwin.

— La masa patru, unchiule, a venit răspunsul din vasul WC-ului.

— Mă întorc imediat.

Mock i-a strecurat lui Hönness în buzunar o bancnotă de zece mărci.

A ieşit din toaletă şi s-a dus la portarul din hol, care stătea lângă o fântână arteziană uriaşă dintre doi palmieri impozanţi. Niciun alt loc n-ar fi fost mai potrivit pentru el. Maimuţa şi-a înfipt ochii mici într-ai lui Mock.

— Aş vrea să vorbesc cu şeful cazinoului, a spus Mock şi a întins instinctiv mâna după legitimaţie, dar s-a abţinut în cele din urmă.

Prefera să nu dezvăluie deocamdată ce atuuri avea.

— Mă numesc Eberhard Mock. Unde îl pot găsi?

— Reclamaţiile se fac direct la masă. Acolo trebuie chemat şeful, a mormăit portarul-gorilă. Vă aşteptăm mâine, începând cu ora trei.

— Eu am o altă problemă. Una foarte importantă.

Mock a spus asta şi a folosit o metodă infailibilă de calmare a nervilor: a început să recite în gând oda lui Horaţiu *Exegi monumentum.* Sub bolta joasă a craniului portarului-gorilă se învârteau rotiţele mici ale creierului forţat să gândească. Când Mock a ajuns la celebrul *non omnis moriar,* portarul a spus:

— Vă rog să-mi spuneţi care e problema. O să-i comunic şefului şi poate vă primeşte…

— N-o să-i comunici nimic, a spus Mock, pentru că ar trebui să-i repeţi zece cuvinte, lucru care-ţi depăşeşte competenţa.

— Dispari. Rapid, a zis portarul-gorilă încruntându-se şi strângând pumnii mari.

Nu mai lipsea mult şi ar fi început să şi-i izbească în pieptul bombat ca Tarzan.

Mock a recitat în gânduri celebra odă despre nemurirea celui ales de muze. Brusc s-a încurcat şi n-a mai ştiut cine intrase fără un cuvânt în Capitol: capelanul sau vestala? În acel moment s-a răsucit brusc şi şi-a luat avânt pentru prima lovitură. Luată prin surprindere, gorila s-a apucat de maxilar, pierzându-şi echilibrul. Lui Mock i-a fost de ajuns. S-a aplecat, l-a înhăţat pe adversar de gleznă şi l-a tras înspre el. Dârele de apă arătau unde ajunsese portarul odată ce fusese lipsit de sprijinul membrelor scurte. Apa a curs din fântână şi pe traversa roşie. Portarul se zbătea neputincios în bazinul de marmură. S-a sprijinit de mâini, încercând să se ridice în şezut. Cascada cădea pe cămaşa lui albă, orbindu-l. Mock, analizând în minte următoarele versuri din Horaţiu despre tumultuosul râu Aufidus, şi-a pus pe degete boxul şi i-a aplicat portarului o lovitură în bărbie. Cotul i-a alunecat pe fundul bazinului, iar capul i-a căzut sub apa învolburată. Mock şi-a scos repede paltonul, l-a înşfăcat iar pe portar de gleznă şi, trăgând puternic, l-a scos din bazin. Capul maimuţei a trosnit când s-a lovit de ghizdul fântânii, apoi corpul i-a aterizat pe covorul moale. Mock s-a sprijinit de palmier cu o mână şi l-a luat pe portar la şuturi. Inutil. Portarul îşi pierduse cunoştinţa.

Iritat, Mock s-a uitat la manşetele ude ale sacoului său şi la cracii pantalonilor pătaţi de sânge. Şi-a dat seama că în gură încă ţinea mucul de ţigară stins. L-a scuipat în fântână şi s-a uitat atent la clienţii cazinoului, care ieşiseră din sală şi se uitau îngroziţi la portarul inconştient. Sentimentele lor erau întru totul împărtăşite de alt portar care, fără să aştepte ca Mock să deschidă gura, a spus:

— Biroul şefului e la primul etaj. Camera 104.

Camera 104 părea prea strâmtă pentru corpul viguros, gras care se termina cu un cap chel şi care

se lăfăia în fotoliu, analizând cu atenţie rapoartele crupierilor. Statura lui Norbert Risse era un prilej de bucurie neţărmurită pentru proprietarii de restaurante şi croitori deopotrivă: ospeţele cu zece feluri de mâncare şi baloţii de stofă folosiţi la costumele lui elegante îngăduiau reprezentanţilor celor două meserii să uite fie şi pentru o clipă de grijile materiale zilnice.

Mock practica o cu totul altă meserie, iar vederea lui Risse nu i-a trezit entuziasmul. Şi mai puţin l-a interesat fularul de mătase al şefului cazinoului, halatul lui în picăţele, dar cel mai puţin setul de porţelan chinezesc de pe măsuţa de cafea şi papagalul apatic care cunoştea numai limbajul semnelor.

— Numele meu e Eberhard Mock, a spus. Comisar criminalist Eberhard Mock. Sunt un petiţioner. Un modest petiţioner.

Risse s-a uitat cu atenţie la hainele ude ale lui Mock, care stătea în faţa lui, lăsându-şi greutatea de pe un picior pe altul. A ridicat receptorul telefonului care suna şi a ascultat câteva clipe raportul rapid şi sacadat. S-a albit la faţă, a pus receptorul în furcă şi i-a arătat musafirului său fotoliul din faţa sa.

— Modest, poate, dar destul de nerăbdător, a observat Risse. Vă ascult, domnule consilier.

— Nepotul meu, Erwin Mock, a pierdut azi ceva bani la cazinoul dumneavoastră. Aş dori să ştiu cât, a spus Mock şi a început să răsucească o ţigară între degete. Acţiunile mele viitoare depind de răspunsul dumneavoastră.

Risse i-a întins lui Mock un vas de porţelan chinezesc plin cu ţigări învelite în hârtie bleu dungată. Mock a aprins ţigara cu care a fost servit şi s-a uitat lung la frumosul serviciu de cafea. Motivul delicat al mugurilor de bambus, care se încolăceau în jurul ceşcuţelor, carafa şi zaharniţa îl duceau cu gândul la fascinaţia lui de altădată pentru cultura orientală. Carafa scotea un abur îmbietor.

— Nepotul dumneavoastră n-a avut noroc azi. A pierdut o mie de mărci. Le-a luat pe credit, invocând

înrudirea cu dumneavoastră. Acordăm credit numai atunci când avem siguranţa că va fi achitat cel târziu a doua zi.

— Datoriile la cărţi sunt datorii de onoare, a spus Mock învârtind pălăria între degete. Nu ştiu dacă reuşesc să plătesc toţi banii mâine. Vă cer să-mi acordaţi o perioadă de graţie, a continuat el gândindu-se că trebuia să-i plătească şi lui Becke gulerul de blană. O să reglez datoria nepotului meu poimâine.

— Domnule consilier, suntem cunoscuţi pentru faptul că nu le îngăduim clienţilor noştri să amâne termenul de plată, a început Risse, cu obrajii şi bărbia dublă care făceau cute. Imaginaţi-vă că această intransigenţă este atuul nostru. Clienţii sunt puşi în faţa propriei sorţi, în faţa unei provocări, a unui adversar imaginar, spuneţi-i cum doriţi, şi sunt conştienţi că e un adversar dificil şi neînduplecat. Un adversar cu care trebuie să joci prudent. Prinţul Hermann III von Kaunitz, care ne-a vizitat săptămâna trecută, a împrumutat de la noi o anumită sumă, pe care a pierdut-o în foarte scurt timp. Acordăm un singur împrumut. Von Kaunitz a jucat sâmbătă, iar duminică băncile şi casa de cecuri sunt închise. Ca aconto, a trebuit să ne lase câteva dintre bijuteriile de familie. Dar nepotul dumneavoastră ce ar putea să ne lase gaj? E bine că aţi venit. Oamenii mei sunt foarte intransigenţi cu toţi clienţii insolvabili.

— Nu mă serviţi cu cafea?

Mock deja nu mai recita în gând din Horaţiu.

— Trebuie să mă gândesc la sloganurile de reclamă pe care tocmai le-am auzit.

Risse a oftat, dar nu a zis şi nu a făcut nimic. Mock şi-a turnat singur cafea în ceşcuţă şi s-a apropiat de fereastră.

— Aşadar, nu îndrăznesc să încalc nişte principii atât de sacre, a spus el. Dumneavoastră, domnule Risse, pur şi simplu o să-mi împrumutaţi suma despre care vorbim. Privat. Ca unei bune cunoştinţe.

Iar eu vi-i restitui într-o săptămână şi n-o să uit niciodată gestul dumneavoastră de prietenie.

— Tare aş vrea să fiu cunoştinţa dumneavoastră bună, domnule consilier, a zâmbit Risse. Dar deocamdată nu sunt.

Mock a băut alene din cafea, plimbându-se prin încăpere. Atenţia i-a fost atrasă de un tablou japonez reprezentând nişte samurai care se luptau.

— Ştiţi ce o să se întâmple în timpul inspecţiei pe care o s-o desfăşor? l-a întrebat. Sunt foarte meticulos. Şi dacă nu pot găsi ceva, mă enervez şi reacţionez. Ştiţi cum reacţionez? Pur şi simplu demolez. Distrug.

Mock s-a apropiat de măsuţa de cafea şi a ridicat carafa. Şi-a mai turnat puţină cafea şi a îndulcit-o.

— Iar acum sunt foarte nervos, a spus, ţinând într-o mână ceşcuţa, în cealaltă carafa cu cafea.

— Dar aceasta nu este o inspecţie, a observat perspicace Risse.

Mock a izbit ceşcuţa de cafea de soba de teracotă. Risse s-a schimbat la faţă, dar a rămas neclintit. Mock a călcat peste cioburile ceşcuţei, preschimbându-le în firimituri care scrâşneau.

— Mâine o să-ţi aduc ordinul de percheziţie antedatat! a spus Mock înflăcărat. Crezi că rezişti la tensiune, Risse? Îngădui ca această carafă să împărtăşească soarta ceşcuţei?

Risse a apăsat un buton de sub blatul biroului. Văzând asta, Mock a izbit carafa de perete, pe care au început să se prelingă dâre negre de cafea. Apoi a scos un briceag şi s-a aruncat asupra tabloului. A înfipt vârful briceagului în ochiul unuia dintre samurai. În cabinet s-au năpustit trei gorile. Risse şi-a şters lacrimile care îi curgeau pe faldurile feţei şi le-a făcut semn cu mâna să iasă. Apoi a început să completeze un cec.

Wrocław, miercuri, 30 noiembrie
Ora zece şi jumătate seara

Adlerul s-a oprit pe Nicolaistrasse în faţa imobilului în care locuia Franz Mock. Erwin îşi revenise între timp. Era aproape treaz, dar esofagul îi era chinuit de sughiţurile beţiei.

— Unchiule, sughiţa el, iartă-mă! O să-ţi dau înapoi banii. Mulţumesc că m-ai ajutat. A trebuit să fac rost de bani să ajut pe cineva. Pe cineva care e la mare ananghie.

— Du-te acasă şi nu-i spune nimic tatălui tău, a mormăit Mock.

Dar lui Erwin ceva nu-i dădea pace.

— L-ai fi putut întreba – hâââc – unchiule, pe omul care m-a ajutat, unde e biroul şefului. Nu trebuia să-l măcelăreşti, unchiule – hâââc – pe paznicul acela din fântână.

Mock nu a spus nimic.

— Înţeleg, a spus Erwin. Ai vrut, unchiule – hâââc – să te descarci pe cineva. Te înţeleg perfect.

Mock a pornit motorul. Erwin a ieşit din maşină.

Adlerul înainta încet prin oraşul înzăpezit. Bărbatul din spatele volanului ştia deja că odată întors în casa adormită o să găsească uşa dormitorului închisă cu cheia şi gulerul de blană agăţat pe clanţa uşii de la intrare. Se înşelase. Gulerul de blană zăcea pe ştergătorul de picioare din faţa uşii.

Wrocław, joi, 1 decembrie
Ora opt dimineaţa

Arhiva poliţiei era situată în subsolul Prezidiului de pe strada Schuhbrücke 49. Fereastra lată de sub plafon dădea în curtea interioară pavată. Din motive numai de ei ştiute, poliţiştii Eduard Reinert şi Heinz Kleinfeld nu aprinseseră lumina şi stăteau cu bărbiile sprijinite pe dosul palmelor. La urechile lor ajungeau sforăitul cailor, scrâşnetul lopeţilor care curăţau zăpada, uneori zăngănitul pe care-l scoteau cătuşele prizonierului arestat preventiv şi, ocazional, blestemele unor şuruburi slăbite. Brusc, a răzbit până la ei un sunet nou: huruitul unui motor de automobil.

S-a auzit o uşă trântită şi zăpadă care scârţâia sub tălpi. În fereastra întunecată au apărut mai întâi nişte pantaloni şi apoi faţa lui Mock. În mai puţin de un minut, în faţa poliţiştilor stătea consilierul criminalist în persoană, dinspre care emanau două mirosuri. Unul – un iz de alcool – le sugera că Mock îşi petrecuse noaptea în compania unei sticle, celălalt – de apă de colonie – era dovada încercării nereuşite de a îndepărta primul miros. Reinert, înzestrat cu un simţ extraordinar, a mai prins o mireasmă – parfum de damă. În faţa ochilor, Reinert avea imaginea lui Mock beat, în braţele unei prostituate selecte. Imaginea nu corespundea realităţii. Presupusul *rex vivendi* îşi petrecuse într-adevăr noaptea în compania unei sticle de votcă, dar înfăşurat în gulerul de blană de nutrie, învăluit de mirosul delicat al parfumului *Tosca.*

Consilierul şi-a aprins o ţigară şi i-a salutat pe cei doi poliţişti care erau, formal vorbind, subalternii lui Mühlhaus. Erau nişte inspectori isteţi, discreţi şi ursuzi pe care directorul criminalist îi folosea la sarcini speciale. Misiunea pe care le-o dădea acum Mock necesita mai presus de orice răbdare şi meticulozitate.

— Ştiu, domnilor, a început el ca un lector universitar, cu toate că vocea baritonală te trimitea cu gândul la un alt gen de asociaţii, că v-aş ofensa dacă v-aş cere să studiaţi anuare întregi de dosare numai pentru a descoperi două adrese care doar prin ele însele nu reprezintă obiectivul acestor investigaţii.

Mock şi-a aprins un trabuc şi a tras spre sine scrumiera mare cât o farfurie. Aştepta o reacţie din partea auditoriului, dar nu a primit niciuna. Asta i-a plăcut foarte mult.

— Aţi auzit, fără îndoială, de cazul Gelfrert-Honnefelder. Ambele crime sunt complexe: Gelfrert a fost imobilizat în cârlige într-o mică dependinţă a unui atelier de cizmărie, apoi zidit de viu. Honnefelder, în schimb, a fost sfârtecat în propria locuinţă. Gelfrert era un muzician solitar şi alcoolic,

membru al partidului lui Hitler. Honnefelder – un lăcătuş şomer şi activist comunist. Nu aveau absolut nimic în comun: vârsta, pregătirea, statutul social, vederile politice. O legătură trebuie să fi existat, totuşi, lucru pe care îl ştim chiar de la asasin. Lui Gelfrert asasinul i-a prins de vestă o filă cu data de 12 septembrie anul curent, ruptă din calendarul de perete al victimei, lucru care l-a făcut pe doctorul Lasarius să afirme că aceea e ziua în care a fost ucis muzicianul. Asasinul a fost acasă la Gelfrert, a smuls fila din calendar, apoi l-a cărat sau l-a momit cumva la atelierul de cizmărie, unde l-a buimăcit cu o lovitură şi l-a zidit de viu. Despre împrejurimile morţii lui Honnefelder ştim numai ce v-am spus deja. Asasinul ne-a lăsat iar un indiciu. Pe masă am găsit un calendar de buzunar cu data de 17 noiembrie subliniată. Doctorul Lasarius e convins că atunci a fost ucis Honnefelder. Sper că nu vă mai îndoiţi acum, domnilor, că ambele crime au fost săvârşite de una şi aceeaşi persoană.

Kleinfeld şi Reinert nu se îndoiau.

— După cum vedeţi, a continuat Mock, fără să-l observe pe Mühlhaus care stătea în cadrul uşii, ascultându-i pledoaria, bruta asta ne spune: am ucis în acea zi anume, nu în alta. Eu interpretez faptele în felul următor: am ucis atunci, pentru că numai atunci puteam ucide. „Puteam” nu e tot una cu „eram capabil”, ci înseamnă că „numai atunci mi-au permis circumstanţele”. Care circumstanţe? La întrebarea aceasta trebuie să găsim singuri răspunsul.

Mock a stins trabucul şi s-a înclinat în faţa lui Mühlhaus.

— Domnilor, numitorul comun al celor două crime nu este victima în sine (e posibil ca acestea să fi fost nevinovate), ci făptuitorul. În lipsa indiciilor pe care ni le-a lăsat însuşi făptaşul, n-am fi avut de ce să ne agăţăm în cadrul investigaţiei. Deşi încă nu ştiu cum să interpretez datele acestor crime, oricât am jongla cu ele şi am compara sau aduna cifrele, tot nu am avansa cu ancheta. Mi-a trecut prin minte că ambele crime ar putea fi o rememorare a unor

incidente care s-au petrecut în acele date, dar în anii trecuţi. Poate că asasinul doreşte să ne facă să dezgropăm nişte dosare vechi în care au fost trase concluziile greşite sau care au fost, pur şi simplu, muşamalizate. Incidentele la care mă refer s-au petrecut, fireşte, în locurile respective, la exact aceleaşi adrese. Căutaţi, aşadar, în dosare, adresele crimelor din trecut. Dacă reuşiţi să dezgropaţi informaţii conexe, notaţi-le cu atenţie şi aflaţi despre ce e vorba. Ne interesează ce s-a întâmplat acolo şi, mai presus de orice, când anume! Toate informaţiile acestea trebuie căutate aici.

Mock s-a uitat la Mühlhaus, care s-a ridicat îngândurat şi s-a apropiat de peretele înţesat de rafturi cu rolete din lemn. Şi-a trecut mâna peste ele.

— Amândoi aţi terminat liceul clasic, prin urmare sunteţi la curent cu feluritele tipuri de complemente circumstanţiale. Există circumstanţiale de loc, de timp, de cauză, condiţional şi consecutiv. Pe noi ne interesează primele trei. Nu vom afla cauza dacă nu analizăm timpul şi locul. Aveţi întrebări?

— Domnule consilier, a spus Kleinfeld. Aţi vorbit despre nişte adrese anume. Care sunt acestea?

Wrocław, joi, 1 decembrie
Ora zece dimineaţa

Şirul de clădiri destul de uniform de pe Grünstrasse, între Palmstrasse şi Vorwerkstrasse, se întrerupea brusc. Urma un spaţiu gol de dimensiunile unei clădiri, ocupat parţial de o casă cu un singur etaj, separată de stradă printr-un zid de doi metri şi o poartă cu două turnuleţe. Spatele casei părea lipit de imobilul mare, a cărui latură ajungea până în curtea următorului cvartal de locuinţe. Această construcţie ciudată avea două ferestre mici la parter şi la etaj şi o uşă masivă deasupra căreia scria „Monistische Gemeinde in Breslau”[14]. Pe lângă că erau convinşi de unitatea spirituală şi materială a lumii şi omului, moniştii locali erau şi adepţii educării naturale a tinerilor, încurajând

moralitatea ateistă, pacifismului şi comunismul. La societatea moniştilor mai erau afiliate diverse secte şi grupări, printre care şi Societatea de Cercetare a Fenomenelor Paranormale din Wrocław.

Casa aceasta atrăsese de multă vreme atenţia poliţiei secrete, dar mai ales a unui mic departament care se ocupa de mişcările religioase şi parareligioase, aflat sub conducerea comisarului Klaus Ebner. Oamenii lui strânseseră doar puţine informaţii despre misterioasa clădire, pe care se mulţumiseră să le înregistreze în dosarul cunoscutului parapsiholog şi clarvăzător Theodor Weinpfordt, fondatorul Societăţii de Cercetare a Fenomenelor Paranormale din Wrocław. Din aceste informaţii rezulta că imobilul era în permanenţă supravegheat de patru paznici care lucrau câte doi în două schimburi. Pe lângă ei, locul era vizitat de două ori pe lună de câteva zeci de persoane care rămâneau înăuntru între cinci şi douăsprezece ore, petrecând timpul – conform statutului societăţii – cu şedinţe de spiritism. Uneori se organizau prelegeri deschise pe teme oculte şi de astrologie. Oamenii lui Ebner notaseră în dosar o informaţie destul de surprinzătoare. Aflaseră de la sursele lor că vizitatorii erau însoţiţi uneori şi de copii. Poliţiştii crezuseră că membrii societăţii îi iniţiau în arcanele artelor oculte. Însă, după ce a luat la cunoştinţă rapoartele oamenilor săi, Ebner a hotărât să investigheze dacă nu cumva copiii erau aduşi acolo în scopuri necurate.

Suspiciunea lor a crescut când au constatat că toţi copiii proveneau de la un orfelinat al cărui director era membru al societăţii. După o anchetă riguroasă a ieşit la iveală faptul că fetiţele erau doar hipnotizate de medici cu patalama şi nu aveau nimic de suferit. Ebner a clasat bucuros cazul casei de pe Grünstrasse *ad acta*[15] şi s-a întors la supravegherea comuniştilor şi hitleriştilor. Secretara lui a transcris dosarul şi l-a trimis mai departe la Brigada de Moravuri al cărei şef, comisarul criminalist Herbert Domagalla, nu a observat nimic ilegal în activitatea societăţii şi s-a

ocupat mai departe de treburile lui curente, adică de recrutarea masivă de turnătoare din rândul prostituatelor. Fetele de la orfelinat frecventau în continuare casa de pe Grünstrasse.

Erau acolo şi acum. Îmbrăcate în rochii albe lungi, stăteau ca hipnotizate sau drogate în jurul unui recamier mare pe care erau întinse trei femei. Prin fereastra mică intra puţină lumină, reflectată de pereţii văruiţi în alb şi golaşi ai sălii de conferinţe din care fuseseră scoase toate scaunele. Lumina dimineţii de iarnă se contopea cu strălucirea caldă a câtorva zeci de lumânări împrăştiate peste tot prin sală. Pe podium, în spatele pupitrului conferenţiarului, stătea un bărbat bărbos şi gol, care citea încet dintr-un volum mic, cu copertele îmbrăcate în piele albă. Două sobe încinse suflau valuri de aer fierbinte.

Fetiţele presărau pe trupurile goale ale femeilor petale de trandafiri albi care alunecau de pe pielea netedă şi cădeau cu un foşnet delicat pe cearşafurile rigide. Câteva petale rămâneau lipite şi nemişcate pe rotunjimile sau adânciturile corpurilor. Una dintre femei, care avea părul blond, stătea nemişcată, în timp ce celelalte două – una brunetă, alta roşcată – efectuau o serie de mişcări care demonstrau abilităţile lor extraordinare în sfera *ars amandi.* Când bruneta a considerat că blonda nemişcată e pregătită pentru următoarele activităţi, s-a întrerupt din ceea ce făcea, a domolit entuziasmul roşcatei şi i-a făcut bătrânului un semn din cap. Era în mod evident o invitaţie. Bătrânul nu s-a lăsat mult rugat.

Wrocław, joi, 1 decembrie
Ora zece şi jumătate dimineaţa

Lui Mock îi crăpa capul de durere. Excesul de tutun, cafea neagră, sticla de votcă inutilă din noaptea trecută, cele două beri inutile din dimineaţa aceea, nervii întinşi la maximum, mormanul de dosare, căsnicia care i se ducea de râpă, caligrafia înclinată din rapoarte şi dosare, privirea scrutătoare

care cerceta paragrafele în căutarea cuvintelor care se terminau cu *strasse,* sforile murdare care legau dosarele, sentimentele agonizante, praful stârnit, sentimentul de neputinţă şi ineficienţa cercetărilor din arhive – toate acestea tulburau mintea ascuţită a consilierului, al cărei tăiş strălucise în urmă cu doar câteva ore în faţa lui Reinert şi Kleinfeld.

Acum îşi strângea tâmplele între degete şi încerca să împiedice durerea monotonă şi surdă să-i facă ţeasta să pocnească. Resemnat, a trebuit totuşi să-şi ia mâinile de la cap pentru a prelua de la arhivistul Scheier furca cu microfon şi receptorul.

— Bună ziua, domnule consilier, Meinerer la telefon…

— Unde sunteţi?

— La Liceul „Sf. Maciej”, dar, domnule consilier…

— Vino imediat la raport.

Mock a pus receptorul în furcă, s-a ridicat cu greu de la masă şi a stins lampa. Reinert i-a aruncat o privire absentă, Kleinfeld şi-a umezit cu salivă degetul murdar. Mock a urcat pe scări la biroul său. A ajuns abia după zece minute, pentru că a poposit o vreme în locul unde natura îşi cere drepturile. Apoi s-a aruncat cu furie asupra uşii de la birou, făcând geamurile să zornăie. Meinerer a sărit speriat în picioare, iar expresia de pe chipul lui von Stetten părea să spună „bătrânul e foarte supărat”.

Mock a făcut semn din mână şi a intrat în încăpere, lăsându-l pe Meinerer să o ia înainte. Acesta din urmă nu a reuşit să facă nici doi paşi, când a simţit o lovitură puternică în ceafă. A zburat înainte atât de violent, încât s-a prăbuşit la podea. S-a ridicat imediat şi, privindu-l furibund, a luat loc în faţa lui Mock, care deja se aşezase la masa de lucru.

— Asta e pentru nepotul meu Erwin, a spus el mieros. Trebuia să-l urmăreşti zi şi noapte. În schimb, ce s-a-ntâmplat? Ieri nepotul meu aproape că a fost lăsat în chiloţi la cazinou, unde a ajuns să joace pe credit. A fost în primejdie pentru că nu avea ce să lase gaj. De ce nu m-ai informat?

S-a aplecat peste birou şi a întins braţul. Palma sonoră, fierbinte, a lovit obrazul lui Meinerer. Acesta s-a tras înapoi, uitându-şi supărarea.

— Ascultă-mă, Meinerer, a început Mock pe tonul încă mieros. Eşti suficient de isteţ cât să nu-mi răcesc gura de pomană cu istorii despre oamenii din meseria noastră cărora, în ciuda faptului că i-am plăcut mai mult decât te plac pe tine, le-am curmat eficient cariera. Îţi spun pe scurt: dacă o mai dai o dată în bară, o să fii mutat la Brigada de Moravuri. O să te ocupi de curvele bătrâne pe care va trebui să le convingi să se controleze regulat între picioare. În plus, acolo te mai aşteaptă o sarcină incitantă: şantajarea proxeneţilor care nu se lasă uşor şantajaţi pentru că nu poţi găsi nimic cu care să-i ai la mână. Curvele lor păstrează tăcerea despre slăbiciunile patronilor lor. Aşa că o să te încaieri cu ei şi o să înghiţi înjurături. Zi de zi. Iar rezultatele muncii tale vor fi mizere. O mustrare. Apoi încă una şi încă una… Prietenul meu Herbert Domagalla n-o să te cruţe deloc. Aşa vei sfârşi, Meinerer. Aşa vei sfârşi. Până când o să accepţi recunoscător postul de vardist în piaţa oraşului, numai să nu mai vezi şi să nu mai simţi miasma desfrâului şi a sifilisului.

— Ce trebuie să fac? l-a întrebat Meinerer.

Vocea lui nu trăda niciun fel de emoţie, fapt care l-a neliniştit pe Mock.

— Trebuie să-l urmăreşti în continuare pe nepotul meu. Din clipa în care iese pe poarta liceului.

Mock şi-a scos din buzunarul vestei ceasul de buzunar şi a înclinat capul. A simţit nişte explozii mici în tâmple.

— Dar acum e ora unsprezece. Prin urmare, mai ai timp. Te duci la consilierul criminalist Domagalla şi-mi găseşti ceva murdar despre Norbert Risse, şeful cazinoului de la hotelul Patru Anotimpuri. Ei, ce mai stai? Du-te şi vezi cum arată viitorul tău departament.

Wrocław, joi, 1 decembrie
Amiază

Bătrânul a scos ultimele gemete de plăcere. Sophie a ţipat tare şi gutural. A închis ochii şi a rămas aşa câteva minute bune. A răsuflat uşurată, eliberată de greutatea bărbatului. A auzit lipăitul tălpilor goale ale bătrânului. Fără să deschidă ochii, s-a mângâiat pe gât, unde barba aspră a bătrânului lăsase urme roşii care îi provocau mâncărime. Recamierul se adâncea sub greutatea corpului robust al baronului von Hagenstahl, care îşi transfera energia cinetică în trupul prostituatei roşcate, şi apoi, prin ea, în trupul lui Elisabeth, aflată la baza acestei piramide complicate.

Sophie a deschis ochii. Lângă pat stăteau două fetiţe. Priveau scena cu ochi limpezi, în care nu se mai vedea nici urmă de drog sau de buimăcire hipnotică. Şi atunci baronul a lovit-o peste faţă pe prostituata roşcată. Pe obrazul ei a apărut o roşeaţă vizibilă. Von Hagenstahl şi-a luat avânt şi a lovit-o din nou. Fetiţele au tresărit. Ochii li s-au umplut de lacrimi. Neajutorate şi speriate, ţineau în pumnii strânşi petalele de trandafiri.

— Să mai presărăm petale? a întrebat una dintre ele.

Sophie a izbucnit în plâns.

Wrocław, joi, 1 decembrie
Ora două după-amiaza

— Ei bine? a întrebat Mock.

Heinz Kleinfeld şi-a şters ochelarii şi se uita la Mock cu ochi miopi şi obosiţi. Privirea lui trăda melancolie, şiretenie şi înţelepciune talmudică.

Şi Eduard Reinert se oprise din citirea dosarelor şi-şi sprijinea bărbia în pumni. Avea o mină abătută, dar sentimentele de sub expresia figurii lui nu erau la fel de uşor de citit. Niciunul dintre poliţişti nu era nevoit să răspundă la întrebarea lui Mock. Consilierul ştia deja rezultatele explorării arhivei.

— Mergeţi să mâncaţi ceva şi întoarceţi-vă peste o oră, a spus Mock, aşezând dosarele pe care le

studiase el însuşi într-un teanc ordonat.

În următoarele câteva zeci de secunde s-a ocupat de părul său, care se încâlcea cu încăpăţânare în dinţii pieptănului de os. Nu se grăbea nicăieri, chiar dacă în urmă cu doar câteva minute Mühlhaus îi dăduse prin telefon ordinul să vină neîntârziat la el. S-a aranjat, a ieşit din arhivă şi a început călătoria istovitoare pe scări şi holuri. Făcea orice să amâne întâlnirea cu şeful său: strivea cu vârful pantofului mucurile de ţigări de mult stinse, căuta din priviri cunoştinţe cu care ar fi putut conversa, nu ocolea nicio scuipătoare. Nu se grăbea să dea ochii cu istericul Mühlhaus, nu se grăbea spre discuţia care avea să aducă inevitabilul.

Mühlhaus era într-adevăr furios. Stătea cu palmele desfăcute larg pe birou. Degetele groase băteau un ritm monoton pe blatul de un verde închis al mesei de lucru. Maxilarele înţepenite de furia glacială strângeau muştiucul pipei, iar printre dinţi şi din nări îi ieşeau firişoare de fum. Mühlhaus pur şi simplu fumega.

Mock s-a aşezat pe fotoliul din faţa biroului şi şi-a scuturat ţigara în scrumiera mare, în formă de potcoavă, de pe birou.

— Mock, mâine o să-ţi bată la uşă un mesager, a început Mühlhaus emoţionat, şi-o să-ţi aducă o invitaţie la şedinţa extraordinară a lojei Horus. Ştii cum va suna punctul al doilea de pe ordinea de zi? „Chestiunea excluderii lui Eberhard Mock din lojă”. Chiar aşa. Eu am propus punctul acesta şi tot eu o să-l argumentez. Poate n-ai uitat că sunt secretarul lojei?

A tăcut şi l-a studiat pe Mock. În afară de oboseală, nu a mai observat nimic pe faţa lui.

— Motivul excluderii? a întrebat Mock strivind ţigara pe fundul scrumierei.

— Comiterea unei infracţiuni penale.

Ca să se mai liniştească, Mühlhaus a început să învârtă cu acul de fier în vatra fierbinte a pipei.

— Motiv pentru care vei fi exclus şi din poliţie. Te-ai jucat cu focul.

— Şi ce infracţiune am comis? a întrebat Mock.

— Te prefaci că eşti idiot sau chiar eşti?

Mühlhaus s-a abţinut din toate puterile să nu ţipe.

— Ieri, în faţa a zeci de martori, ai bătut măr un angajat al cazinoului, pe nume Werner Kahl. Ai folosit boxul. Kahl şi-a recăpătat cunoştinţa abia după o oră. Ai distrus serviciul de porţelan scump al directorului cazinoului, Norbert Risse, căruia i-ai forţat astfel mâna să prelungească termenul până la care poţi plăti datoria nepotului tău. Există trei martori. Infracţiunea i-a fost reclamată agentului de serviciu. În curând va fi redactată acuzaţia de vătămare corporală şi distrugere a unor bunuri de mare valoare. Pe urmă o să apari în faţa instanţei de judecată, iar şansele tale sunt firave. Loja anticipează faptele şi îi îndepărtează din rândurile sale pe potenţialii criminali. Preşedintele Poliţiei o să te suspende din funcţie. Apoi ne despărţim.

— *Herr Kriminaldirektor,* a început Mock, apoi a tăcut după ce a rostit titlul oficial şi a ascultat o clipă ecourile străzii – ţignalul tramvaiului de pe Schuhbrücke, plescăitul paşilor prin zăpada care se topea, tropotul cailor pe caldarâmul ud, studenţii care îşi târşâiau picioarele grăbindu-se la cursuri. Nu cred că e înţelept să judecaţi înainte să investigaţi. Gorila cazinoului m-a jignit şi m-a atacat. Eu doar m-am apărat. Martori sunt nepotul meu şi un oarecare Willibald Hönness, angajat al cazinoului. Eu nu i-aş da crezare lui Risse. M-a servit cu cafea şi ceşcuţa mi-a crăpat în mână. Iar el, din câte văd, a scris în plângere că i-am spart tot serviciul de cafea. Mă mir că n-a spus că i-am bruscat şi papagalul.

Mühlhaus şi-a ridicat umerii şi a izbit din toate puterile cu pumnii în birou. Călimara a sărit, condeiul s-a rostogolit pe blatul mesei, iar nisipul din nisiparniţă s-a împrăştiat.

— Să te ia dracu'! a urlat Mühlhaus. Vreau să aflu direct de la tine ce s-a întâmplat! Iar tu, în loc de explicaţii, îmi serveşti glume ieftine pe seama papagalului! Mâine sunt convocat la preşedintele Prezidiului Poliţiei, Kleibömer. Când o să mă întrebe

ce pot să spun în apărarea ta, o să-i răspund: Mock s-a dezvinovăţit spunând „Eu nu i-aş da crezare lui Risse”.

— Singura apărare pe care o am sunt legăturile de familie, a spus Mock. Nepotul meu e sânge din sângele meu. Aş face orice pentru el. Altă scuză nu am.

— Şi exact asta o să-i spun mâine preşedintelui, l-a ironizat Mühlhaus.

Deja se mai calmase. Îşi aprinsese pipa şi îl sfredelea cu privirea pe subalternul său. Lui Mock i s-a făcut milă de el. S-a uitat la chelia lui brăzdată de şuviţe de păr rar, la barba lui lungă în stilul secolului al XIX-lea, la degetele ca nişte cârnăciori care învârteau nervos pipa caldă. Ştia că în seara aceea, după tradiţionala partidă de scat din fiecare joi, Mühlhaus se va întoarce acasă, unde îl aştepta cu masa pusă nevasta lui firavă care îi era alături de un sfert de veac, şi o să vorbească despre orice numai despre fiul lor Jakob nu, în urma căruia nu mai rămăsese decât o cameră goală şi rece.

— *Herr Kriminaldirektor,* chiar nu trebuie să-l credeţi pe Risse. Directorul cazinoului e un pederast implicat în „cazul celor patru sacouri”. Ce valoare poate avea cuvântul lui împotriva cuvântului meu?

— În condiţii normale, nu ar valora nimic. Dar ai exagerat, Mock, şi te-ai dat în spectacol în faţa multor martori. Ştiu că Risse se pregăteşte azi de un interviu pentru *Breslauer Neueste Nachrichten.* Mă tem că nici măcar şeful nostru nu are suficientă putere să-ţi ia apărarea şi să oprească materialul de scandal să apară în presă.

— Şi totuşi există cineva care poate face asta, a zis Mock, care încă mai spera că nu va fi nevoit să-i dezvăluie lui Mühlhaus informaţiile de care îi făcuse rost Meinerer. Acel cineva e directorul criminalist Heinrich Mühlhaus.

— Serios? a ridicat Mühlhaus sprâncene, scăpându-şi monoclul. Poate ai dreptate, numai că eu nu vreau să te ajut. M-am săturat de dumneata, Mock.

Mock cunoştea foarte bine gama tonurilor lui Mühlhaus. Pe acesta de acum, însă, îl auzea pentru prima oară – era un amestec de ironie, dispreţ şi blam. Tonul acesta putea însemna că şeful luase deja o hotărâre. Mock s-a văzut nevoit să apeleze la argumentul decisiv.

— Şi chiar nu aveţi de gând să faceţi nimic şi o să-i îngăduiţi lui Risse să triumfe? Să triumfe un mecena homosexual adulat de toţi artiştii? Printre ei se numără şi un tânăr pictor care semnează cu pseudonimul Giacomo Rogodomi.

Mühlhaus s-a întors cu spatele la Mock, privind pe fereastră, adus de spate, cu umerii căzuţi. Amândoi cunoşteau pseudonimul lui Jakob Mühlhaus, fiul risipitor al lui Heinrich. Au trecut câteva minute. Ploaia bătea în geam, o sirenă de poliţia vuia, se auzea jocul de clopote de la Biserica Sf. Maciej.

— *Herr Kriminalrat,* a zis Mühlhaus fără să se întoarcă de la fereastră. Şedinţa extraordinară a lojei Horus nu va mai avea loc.

Wrocław, joi, 1 decembrie
Şapte şi jumătate seara

Gerul muşcător se instala sub cerul înstelat şi senin. Mock a intrat în Adler şi a plecat din curtea Prezidiului Poliţiei. L-a salutat pe paznicul care închidea poarta şi a virat la stânga în dreptul imobilului La Doi Polonezi de pe Schmiedebrücke. Un cărbunar gârbovit ducea de hăţuri un cal costeliv care-şi mişca atât de lent copitele, încât căruţa plină de cărbune pe care o trăgea bloca strada, forţându-l pe Mock să încetinească. Creierul consilierului criminalist era secat în urma sutelor de informaţii nefolositoare pe care le citise în dosarele poliţiei, a zecilor de nume şi rapoarte care presupuneau crime, infracţiuni şi disperare. Nu se putea concentra la nimic, nici măcar nu se putea enerva din pricina cărbunarului. A coborât geamul maşinii, a accelerat uşor şi, în lumina farurilor, se uita la trecători, la

firmele restaurantelor şi la vitrinele magazinelor. Din taverna Noack a ieşit un dandi nervos care purta melon şi care încerca să-i explice ceva unei tinere însărcinate din ochii căreia curgeau lacrimi. Lumina aruncată de vitrinele magazinului universal Messow & Waldschmidt ilumina doi poştaşi care se certau înverşunat din pricina topografiei oraşului. Silueta dolofană a unuia dintre ei era dovada faptului că ştiinţa lui era mai degrabă teoretică, un rezultat al plimbărilor perseverente cu degetul pe hartă. Pe poarta de lângă magazinul cu dulceţuri a ieşit un doctor turmentat – sau poate un mamoş – cărând o geantă atât de mare încât, pe lângă medicamentele şi instrumentarul chirurgical, în ea ar fi putut încăpea toată etica lui profesională.

Mock l-a depăşit uşurat pe căruţaşul tuberculos, a virat la dreapta şi a demarat în răgetul motorului de-a lungul laturii de nord a Pieţei. S-a uitat peste umărul stâng şi a fost surprins să o vadă pe doamna Sommé, care era soţia bijutierului, unul dintre fraţii Sommé.

„La ora asta?”, s-a mirat el în gând şi brusc şi-a amintit de ceva. A oprit maşina, a coborât, a traversat strada intens circulată şi s-a apropiat cu pas alert de magazin.

— Bună seara, doamnă Sommé! a strigat. Văd că nu aţi închis încă. Aş dori să văd colierul despre care am discutat cu soţul dumneavoastră, cel de rubine.

— Poftiţi, domnule consilier, şi-a dezgolit doamna Sommé gingiile trandafirii într-un zâmbet ispititor. Credeam că n-o să mai veniţi. Poftiţi, am pregătit colierul într-o cutie vişinie. Cred că soţiei dumneavoastră o să-i vină foarte bine. Îi pun minunat în valoare ochii verzi…

Au intrat în magazin. Doamna Sommé i-a dat lui Mock colierul, aplecându-se deasupra tejghelei. Mock şi-a plimbat privirea peste silueta zveltă a femeii de treizeci de ani, apoi şi-a îndreptat atenţia asupra colierului, pe care l-a studiat cu atenţie. Din gura soţiei bijutierului se revărsa un torent de cuvinte şi oftaturi. Cascada de silabe deschise îi

inunda creierul, dar într-o clipă li s-a mai alăturat un sunet. A ascultat cu atenţie – din spatele uşii care ducea spre camera anexă răzbătea o voce masculină care fredona cupletul lui Otto Reutter, *Wie reizend sind die Frauen*[16].

— …o raritate. O femeie atât de iubită trebuie să fie foarte fericită, ciripea doamna Sommé. O, cum nu uitaţi niciodată de soţie, dumneavoastră care sunteţi atât de ocupat şi vă îngrijiţi de siguranţa noastră, a tuturor…

Cuvintele doamnei Sommé i-au amintit lui Mock că în ultima vreme s-a îngrijit mai ales de siguranţa nepotului său şi de banii cu care trebuia să plătească colierul pentru Sophie şi datoria lui Erwin. Şi-a mai amintit, totodată, că nu trebuia să cumpere colierul neapărat în acel moment, că termenul desemnat de astrologul Völlinger pentru conceperea copilului era abia a doua zi, iar atunci urma să strângă în braţe corpul soţiei, a cărui unică podoabă avea să fie colierul de rubine… Şi-a ridicat pălăria în semn de salut şi a promis că a doua zi va veni neîndoielnic după colier. A bâiguit nişte scuze către soţia bijutierului, care tocmai îi spunea:

— …de-ar fi toate căsniciile aşa…

A ieşit, gândindu-se cum să facă rost de banii pentru colier.

Wrocław, joi, 1 decembrie
Opt fără un sfert seara

Când servitoarea a intrat pe nesimţite în salon şi a lăsat lângă vaza cu crizanteme albe un plic parfumat cu monograma S.M., Elisabeth Pflüger exersa bucata viorii întâi a cvartetului *Moartea şi fata* de Schubert. Elisabeth s-a oprit din cântat, a luat plicul şi s-a întins pe şezlong, îndoindu-şi picioarele zvelte sub ea. Cu mâinile tremurânde s-a cufundat în lectura paginilor albăstrui umplute cu scrisul rotunjit al lui Sophie.

Scumpa mea Elisabeth,

ştiu că ce scriu acum te poate întrista nemărginit. Ştiu de asemenea cât îmi eşti de credincioasă. Totuşi, nu pot îngădui ca acest sentiment înălţător care ne uneşte să devină mormântul fericirii din căsnicia mea.

Draga mea, te rog să nu-ţi faci mustrări de conştiinţă. Nimeni nu m-a forţat să particip la întâlnirile cu baronul, care ţie îţi prilejuiesc atâta bucurie. Am participat la ele de bunăvoie şi tot de bunăvoie renunţ la ele. Da, draga mea, trebuie să părăsesc cercul vostru, ceea ce nu însemnă că scrisoarea aceasta este una de adio. Ne leagă ceva ce va rezista în timp şi nu va putea fi distrus nici de răutatea, nici de invidia omenească, pentru că nimic nu ar putea să despartă două preotese care servesc unei singure zeităţi – Arta. În templul ei tăcut vom degusta plăcerile sufletului. Prietenia noastră rămâne neştirbită, iar numărul întâlnirilor noastre va scădea doar cu numărul întrevederilor cu baronul.

Ar fi necinstit din partea mea dacă nu ţi-aş arăta şi motivul pentru care rup legăturile cu cercul baronului. După cum bine ştii, întâlnirile acestea m-au purificat sufleteşte. Sunt prea mândră să-i permit lui Eberhard să mă umilească. Iar pentru mine orice clipă pe care o petrece în afara casei fără să fie obligat de serviciu este o umilinţă. Fiecare secundă în care mă părăseşte benevol este pentru mine cea mai cruntă ocară. Mă umileşte şi atunci când îmi serveşte scuze, când mă loveşte sau mă acuză că sunt stearpă, sau când, cuprins de dorinţă, mă imploră să facem dragoste. Rănile sufleteşti sunt cele mai cumplite, cele mai cumplite şi mai dureroase. Dar ştii la fel de bine, draga mea, că nu pot să trăiesc fără el, fără amărăciunea pe care mi-o pricinuieşte, fără cinismul şi forţa plebee, fără lirismul şi deznădejdea lui. Dacă toate acestea mi-ar fi luate, nu aş mai avea pentru ce să trăiesc.

Draga mea, ştii foarte bine că întâlnirile noastre cu baronul au fost pentru mine un leac împotriva nedreptăţii pe care mi-a făcut-o Eberhard. Întâlnirea

noastră a avut loc imediat după ce m-a umilit şi a adus cu ea şi clipa răzbunării divine. După aceea, inocentă şi imaculată ca spălată de nişte ape tămăduitoare, m-am aruncat de gâtul lui Eberhard şi m-am dăruit lui, dorindu-mi să reuşim, în sfârşit, să concepem un copil care să ne schimbe viaţa. Dar nu am rămas grea şi nimic nu s-a schimbat în viaţa noastră. Deznădăjduit, Eberhard a iniţiat cu proprii demoni o dispută bahică, după care m-a umilit iar şi eu am avut din nou un motiv să-l înşel. Te-am sunat, iar tu – minunat de depravată – mi-ai restituit inocenţa pierdută.

Ritmul acesta a fost, totuşi, întrerupt. Azi-dimineaţă am trăit momente de groază în casa aceea pustie şi cumplită, când m-am uitat în ochii fetiţei care ieşise din hipnoză şi asista îngrozită la extazul tău. Orfana aceea care stătea lângă patul nostru a fost marcată pe viaţă, pentru că asista la ceva ce nu va fi în stare să uite cât va trăi. Sunt cât se poate de convinsă că e adevărat, întrucât eu însămi am fost martora unei asemenea scene ai cărei participanţi erau părinţii mei, iar caracterul animalic a ceea ce am văzut mi-a frânt cele mai sensibile strune ale sufletului. Cel mai dezolant mi s-a părut faptul că micuţa orfană se uita cu o groază de nedescris şi cu deznădejde în ochii mei, în ochii unei femei care ar fi putut să-i fie mamă, ba chiar care şi-ar fi dorit să-i fie mamă. Azi nu m-am mai simţit purificată, azi nu mă mai pot dărui lui Eberhard pentru nimic din lume. În locul răzbunării, m-am afundat în abisul deznădejdii. Sunt înrăită, pervertită. Nu ştiu ce m-ar mai putea izbăvi. Poate doar moartea.

Asta e tot, draga mea, închei scrisoarea aceasta tristă şi te sărut, urându-ţi să fii fericită.

A ta,
Sophie

Wrocław, joi, 1 decembrie
Ora opt seara

La restaurantul Grajecki domnea apatia din fiecare seară. Prinţesele nopţii aruncau inutil priviri languroase spre burghezii istoviţi care nu-şi ridicau privirea de la halbele transpirate. Unul dintre ei era deja la a zecea din ziua aceea – sergentul criminalist Kurt Smolorz. Când l-a văzut pe şeful său a zâmbit strâmb, ceea ce i-a trezit lui Mock bănuiala neclară că subalternul său nu era tocmai treaz. Băutura aurie făcea minuni pentru mimica lui Smolorz, dar nu şi pentru sintaxa lui destul de rudimentară.

— Ca de obicei, se străduia sergentul criminalist să articuleze clar vorbele. De la zece la două la domnişoara Pflüger, muzică, apoi, de la două – acasă.

— Ca de obicei, spui, a zis Mock încruntat şi a luat de la chelner paharul de coniac şi cafeaua. Şi totuşi, ceva nu e ca de obicei. Starea dumitale. De când ai început să bei din nou?

— De câteva zile.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic.

— Ai necazuri?

— Nu.

— Ce-ai băut?

— Bere.

— Câte?

— Cinci.

— Stai aici şi bei în loc s-o supraveghez! pe soţia mea?

— Îmi cer scuze, *Herr Kriminalrat,* am intrat aici la o bere şi nu m-am mişcat de la fereastră. De la fereastra dumneavoastră. Aşa am ajuns să beau cinci beri.

În cealaltă sală a localului, un individ s-a aşezat la pian. Felul în care măcelărea notele era un indiciu clar al profesiei sale – lovea claviatura de parcă ar fi hăcuit pe ea carcasa unui animal.

Căzut pe gânduri, Mock scotea rotocoale de fum. Îl cunoştea bine pe subalternul său şi ştia că cinci beri n-ar fi fost în stare să-i aştearnă pe faţa posomorâtă un zâmbet. Şi, fără urmă de îndoială,

grimasa cu care l-a întâmpinat Smolorz când a intrat în tavernă a fost un zâmbet. Prin urmare, cu siguranţă băuse mai mult. Smolorz s-a ridicat, şi-a pus pălăria pe cap şi s-a înclinat cât se poate de amabil.

— Cu toată curtoazia asta ai putea intra la Academia Militară, a mormăit Mock fără să-i întindă lui Smolorz mâna, cum făcea de obicei.

Urmându-i silueta robustă cu privirea, se întreba ce-l făcuse pe subalternul său să încalce jurământul de abstinenţă şi să mintă în legătură cu numărul berilor pe care le băuse. S-a ridicat, s-a dus la bar şi i-a făcut semn cu degetul barmaniţei ofilite, care s-a răsucit bucuros pe călcâie şi a arătat întrebător spre paharul gol din mâna lui Mock.

— Nu, mulţumesc, a zis el şi a pus pe tejghea o monedă de cinci mărci care a accelerat mişcările barmaniţei şi pulsul prostituatelor aşezate la bar. Aş vrea să aflu ceva.

— Ascult, a spus barmaniţa, ascunzând moneda între sâni.

Era o ascunzătoare sigură şi convenabilă.

— Domnul cu care am vorbit – cât timp a stat aici şi câte beri a băut? a întrebat încet Mock.

— A venit la trei şi a băut patru beri mari, a răspuns barmaniţa la fel de încet.

— A fost tot timpul aici?

— Da. Nu a vrut să plece nicăieri. Părea mohorât.

— După ce ţi-ai dat seama?

— N-aş putea să zic. După douăzeci de ani de muncă la bar recunosc clienţii care beau ca să uite ceva.

Barmaniţa nu minţea. Poate că în general nu ştia ea mare lucru, în schimb cunoştea totul despre bărbaţi.

— Prietenul dumneavoastră face pe durul şi grobianul, dar în adâncul sufletului e moale.

Mock, fără să mai aştepte analiza propriei persoane, a privit-o în ochii înţelepţi şi aroganţi, a ridicat pălăria în semn de salut, a plătit coniacul şi a ieşit în stradă. „Chiar şi el mă minte”, şi-a zis

gândindu-se la Smolorz. „Chiar şi el, care îmi datorează atâtea. În timp ce el trăgea la măsea, Sophie putea să-şi facă de cap”.

Pe jos cădeau fulgi de zăpadă pufoşi. Mock s-a urcat la volanul Adlerului şi a pornit spre Rehdigerplatz, aflată la o sută de metri mai încolo. Simţea că explodează de furie. Îşi simţea pulsul accelerat din vene şi artere, iar tensiunea îl apăsa în ceafă. A parcat în faţa casei şi a deschis uşa maşinii. Aerul rece şi fulgii de zăpadă care intrau în maşină l-au mai liniştit. Şi-a adus aminte de seara trecută – pasiunea de pe casa scării, salvarea lui Erwin, gulerul de blană de pe covoraşul de picioare, dormitorul închis fără milă şi vodca pe care o simţea arzându-i gâtlejul în timp ce cobora spre stomac. „Noaptea asta o petrec cuibărit la pieptul lui Sophie” şi-a zis. „Vom sta unul lângă celălalt. Azi am băut prea mult, dar mâine o să fiu în toate puterile şi-o să-i dăruiesc şi colierul acela. Sigur mâine e ziua?”

A întins mâna după servietă, a căutat plicul cu raportul lui Völlinger şi l-a ridicat în lumina albastră a felinarului cu gaz. Şi-a trecut ochii peste cosmograma şi astrograma cuplului Mock. Atenţia i-a fost atrasă de pronosticul specialistului. A simţit brusc cum îi pulsează tâmplele. A suflat la o parte fulgii de zăpadă care s-au aşternut gros pe pagină şi a citit îngrozit: „cea mai propice dată de concepere a copilului – 1 decembrie 1927”. A strâns din pleoape cât a putut de tare şi şi-a imaginat-o pe Sophie aşteptându-l în sufragerie. E înverşunată şi inaccesibilă, dar chipul i se însenineză imediat ce vede colierului cu rubine. Îşi sărută soţul, mângâindu-i gâtul puternic…

Mock a scos cartea de vizită a bijutierului Sommé şi a citit cu atenţie adresa. „Breslau, Drabitziusstrasse 4”. Fără să închidă geamul maşinii, a pornit motorul şi a demarat precipitat. Îl aştepta un drum prin întreg oraşul înzăpezit.

Wrocław, joi, 1 decembrie
Ora nouă seara

Bijutierul Paul Sommé a înghiţit cu greu saliva care îi irita gâtul umflat. Simţea cum îi creşte febra. În asemenea momente îi aducea alinare o singură activitate: să-şi lustruiască întreaga colecţie numismatică. Se aşezase, aşadar, înfofolit în halatul său bleumarin cu manşete vişinii şi îşi admira monedele vechi. Înarmat cu o lupă, ochiul său de expert, care strălucea din cauza febrei, mângâia drăgăstos guldenii emişi la Gdańsk în secolul al XVII-lea, monedele sileziene şi imperialii ţarişti. Şi-i imagina pe strămoşii săi adunând munţi de aur în săculeţi cu ajutorul cărora cumpărau apoi proprietăţi, palate, femei şi titluri. Îşi imagina somnul lor îndestulat, liniştit, din timpul războaielor şi pogromurilor din Polonia şi Rusia, păzit de hatmanii, justiţiarii şi poliţiştii răsplătiţi generos. Reprezentanţii acestei din urmă meserii îi trezeau întotdeauna lui Sommé numai sentimente prieteneşti. Chiar şi acum, deşi slăbit de răceală şi întrerupt din activitatea sa de colecţionar pasionat de sunetul neaşteptat al clopoţelului, a primit cu plăcere de la majordom cartea de vizită a consilierului criminalist Eberhard Mock.

— Cheamă-l înăuntru, i-a spus majordomului şi şi-a întins trupul scuturat de frisoane pe şezlongul cu perne moi.

Când a văzut silueta pătrăţoasă a lui Mock s-a umplut de aceeaşi satisfacţie ca atunci când avusese sub ochi cartea lui de vizită. Îl aprecia pe consilierul criminalist din cel puţin două motive: în primul rând, Mock era poliţist, în al doilea rând, era soţul unei femei frumoase şi capricioase, mai tânără decât el cu douăzeci de ani, ale cărei sentimente schimbătoare îl îndemnau adeseori pe soţul ei să-i viziteze magazinul de bijuterii. El însuşi era mai în vârstă cu treizeci de ani decât soţia lui şi cunoştea foarte bine capriciile, melancoliile şi durerile de cap ale femeilor. Doar atât avea în comun cu Mock, pentru că reacţia lui la aceste fenomene era cu totul alta.

Spre deosebire de consilier, Sommé era înţelept, înţelegător şi tolerant.

— Vă rog să nu vă cereţi scuze, Excelenţa voastră, a spus el înainte ca Mock să deschidă gura, în pofida durerii de gât. Eu mă culc târziu. În plus, vizitele dumneavoastră sunt întotdeauna binevenite. Cu ce vă pot ajuta?

— Stimate domnule Sommé, a zis Mock, încercând să-şi revină din admiraţia care îl cuprindea de fiecare dată când vedea tablourile maeştrilor olandezi care atârnau pe pereţii cabinetului bijutierului, aş vrea să cumpăr chiar acum colierul din rubine despre care am vorbit. Am nevoie de el chiar astăzi, dar banii vi i-aş da mâine sau poimâine. Vă rog foarte mult să-mi faceţi această favoare. Puteţi fi sigur că vă plătesc.

— Ştiu că mă pot baza întru totul pe dumneavoastră, a început bijutierul ezitant – febra deforma modul în care percepea obiectele şi spaţiul şi i se părea că vede doi Mock care îi admiră pereţii –, dar mă simt destul de rău acum, am temperatură mare… Acesta este cel mai mare obstacol.

Mock a privit pânzele şi şi-a amintit de seara trecută, din cabinetul lui Risse, şi de samuraiul cu ochiul găurit de briceagul lui.

— Mi-ar plăcea să vă pot îndeplini dorinţa, chiar nu caut scuze.

Vocea lui Sommé tremura din pricina tulburării. Şi-a lăsat capul să cadă pe perna caldă şi umedă.

— Îl pot suna imediat pe medicul meu, doctorul Grünberg, care o să vă confirme că mi-a interzis să ies din casă.

Văzând că Mock se schimbă la faţă, Sommé s-a ridicat repede din şezlong. L-a cuprins imediat ameţeala iar pe faţa roşie de febră i-au apărut picături de sudoare, provocate de boală şi teama de a nu pierde un client fidel. S-a sprijinit de birou şi a şoptit:

— Dar, fireşte, nu-i nimic. Aşteptaţi o clipă, sunt gata imediat.

Bijutierul s-a îndreptat anevoie spre uşa dormitorului său. Pe chelia umedă şi-a tras o bonetă de noapte demodată.

— Domnule Sommé, l-a oprit Mock, nu ar putea să meargă soţia dumneavoastră cu mine la magazin? Chiar sunteţi bolnav. Nu aş vrea să vă pun viaţa în pericol.

— O, ce grijuliu sunteţi! a spus bijutierul cu un sentiment de admiraţie sinceră. Mă tem că nu e posibil. Iubita mea Edith a plecat azi-dimineaţă la Leipzig, la o licitaţie de argintărie veche. În absenţa ei, eu fiind bolnav, de magazin se ocupă un angajat de încredere. Dar, oricum, nu vă ajută cu nimic. Adică angajatul meu nu vă poate ajuta cu nimic. Numai eu am cifrul de la seiful în care se află colierul. Mă îmbrac imediat şi mergem.

Sommé a intrat în dormitorul de lângă birou şi a închis încet uşa. Mock a auzit zgomotul unui corp care se prăbuşeşte la pământ şi pocnetul unui scaun izbit de parchet. S-a năpustit în dormitor şi l-a găsit pe bijutier, care leşinase şi zăcea pe jos. L-a întors pe spate şi l-a lovit cu dosul palmei pe obrazul aprins de febră. Sommé şi-a venit în simţiri şi le-a zâmbit fantasmelor sale. I se părea că o vede pe iubita lui Edith, cu pletele desfăcute, în timpul ultimului concediu pe care-l petrecuseră în Munţii Bufniţelor[17]. Însă Mock avea o altă viziune: Edith Sommé, împodobită cu bijuteriile scoase din vitrină, purtând rubinele lui la gât, zăcând vlăguită, cu picioarele desfăcute, pe micul divan din odaia din spate a magazinului de bijuterii, în timp ce un mascul solid, satisfăcut de trupul ei, rage din toţi rărunchii un cuplet de Reutter.

„Nu există angajaţi de încredere”, şi-a zis Mock, lăsându-l pe Sommé să halucineze sub privirea îngrijorată a servitorului său.

Wrocław, joi, 1 decembrie
Ora zece seara

Mock a intrat în casă şi s-a uitat în anticameră. Era surprins de liniştea şi pustietatea ei. În afară de câine, nimeni nu i-a ieşit în întâmpinare, nimeni nu s-a bucurat de întoarcerea lui, nimeni nu-l aştepta. Aşa se întâmpla mereu când servitorii aveau liber. Marta plecase la nişte rude de lângă Opole, iar Adalbert – suferind de aceeaşi boală ca bijutierul Sommé – zăcea în odaia de serviciu. Mock şi-a scos paltonul şi pălăria şi a apăsat clanţa uşii de la dormitor. Sophie dormea înfăşurată în plapumă. Capul îi era ascuns sub braţe, de parcă ar fi vrut să se ferească de o lovitură. Degetele mari de la ambele mâini erau vârâte în pumnii strânşi. Mock citise undeva că această poziţie inconştientă a corpului în somn arată nesiguranţă şi neputinţă. Emoţia pe care a simţit-o i-a trezit o amintire: Sophie şi Eberhard sunt la gară. El pleacă la Berlin, unde urmează să primească o medalie pentru un caz dificil pe care l-a rezolvat, ea îşi ia rămas-bun tandru. Îl sărută şi îl roagă: „Dacă te întorci noaptea, trezeşte-mă. Ştii tu cum.”

Mock încă mai auzea chicotitul acela silenţios şi lasciv al lui Sophie. L-a auzit şi când a făcut baie, şi când a închis uşa de la dormitor, şi când a răsucit cheia în broască pe dinăuntru. Încă îi mai răsuna în urechi când s-a întins în pat lângă soţia lui şi a început să o trezească în modul care ei îi plăcea atât de mult. Sophie a oftat şi s-a îndepărtat delicat de soţul ei. Dar el s-a încăpăţânat şi a insistat. Sophie s-a trezit de tot şi s-a uitat în ochii înceţoşaţi ai lui Mock.

— Azi e ziua aceea, a şoptit el. Ziua în care putem concepe copilul.

— Tu chiar crezi în balivernele astea? l-a întrebat somnoroasă.

— Astăzi e ziua aceea, a repetat el. Iartă-mă pentru seara trecută. A trebuit să-l ajut pe Erwin.

— Nu mă interesează.

Sophie a îndepărtat mâinile pofticioase ale soţului ei şi s-a bosumflat.

— Nu mă interesează nici Erwin, nici previziunile astrologice. Nu mă simt bine. Lasă-mă în pace să dorm.

— Iubito, mâine îţi dăruiesc un colier de rubine!

Răsuflarea lui Mock o frigea pe gât. S-a ridicat din pat şi s-a aşezat pe canapeaua de la fereastră, acoperindu-se mai bine cu cămaşa de noapte din mătase. S-a uitat spre pat şi şi-a adus aminte de bătrânul cu barbă aspră.

— Ai impresia că sunt o curtezană a cărei iubire o poţi cumpăra cu un colier? a spus Sophie fixând cu privirea un punct deasupra capului lui Eberhard.

— Ştii ce mult îmi place când te prefaci că eşti o târfă mică, a zâmbit el senzual.

— Vorbeşti mereu numai despre tine. Numai „eu” şi „eu”, a replicat Sophie pe un ton lasciv şi provocator. Ce-mi place „mie”, ce mă interesează „pe mine” şi aşa mai departe. Dar nu mă întrebi niciodată ce mi-ar plăcea mie să fac. Toată lumea trebuie să te asculte numai pe tine.

— Şi ce-ţi place ţie să faci cel mai mult? s-a lăsat Mock atras în joc de zâmbetul ei provocator.

Sophie s-a aşezat lângă soţul ei şi i-a mângâiat grumazul puternic.

— Să mă prefac că sunt o târfă mică, a răspuns ea.

Mock a devenit vigilent. Îi mai răsunau şi acum în minte cuvintele ei vulgare: „vrei să mă fuţi?”, îi simţea tălpile delicate cu care duminică seara îl împinsese din pat.

— Atunci prefă-te că eşti, i-a spus el sec.

Fetiţa orfană îmbrăcată în alb îl privea îngrozită pe baronul von Hagenstahl, care o bătea de prostituata roşcată. „Să mai presar petale de trandafiri?” a întrebat. Sophie se simţea extenuată. S-a apropiat de pat tremurând.

— Nu pot să mă prefac că sunt o târfă, a oftat ea şi s-a strecurat sub plapumă, pentru că nu ai cu ce să mă plăteşti. Nu ai colierul.

— Dar mâine o să-l am, a zis Mock şi s-a lipit de spatele soţiei lui. Acum pot să-ţi ofer tariful unei prostituate de lux. Pot să te plătesc în bani.

— Eu sunt o curtezană exclusivistă, a răspuns Sophie, l-a prins de încheieturile mâinilor şi s-a retras lângă perete. Accept numai cadouri costisitoare de la clienţi.

— Bine, a gâfâit Mock. Tu prefă-te că eşti o târfă, iar eu mă prefac că te plătesc cu un colier.

Sophie s-a ridicat în cot şi şi-a dat părul la o parte din ochi.

— Încetează odată! a strigat. Lasă-mă-n pace! M-am săturat de jocurile tale! Sunt obosită şi vreau să dorm. Poţi să te satisfaci la fel de bine şi singur şi să te prefaci că faci dragoste cu mine! Pur şi simplu prefă-te.

Mock a gâfâit şi mai tare şi a strivit-o de pat cu toată greutatea lui. Muşchii feţei lui Sophie s-au detensionat puţin, iar pielea obrajilor i s-a apropiat mai tare de cochiliile rozalii ale urechilor. Ţinând ochii strânşi, arăta ca o fetiţă care se preface că doarme, dar în orice clipă stă să izbucnească în râs ca să-i arate tatălui ei, care stătea aplecat deasupra, ce festă bună i-a jucat. Sophie nu era un copil, Mock nu era tată, iar ceea ce se întâmpla între ei nu semăna cu o farsă nevinovată. Sophie se gândea la fetiţa orfană îmbrăcat în alb, la ochii ei umflaţi de plâns, la pumnii strânşi peste petalele de trandafiri şi la groaza pe care i-o trezeau trupurile acelea înnebunite de voluptate. Mock se gândea la cosmograme, la stele şi la micul, încă nenăscutul, Herbert Mock, care duminica urma să călărească ponei în Parcul de Sud.

— Azi e ziua când facem un copil, a şoptit el. Ştii că multe prostituate sunt şi siluite.

— Nenorocitule! Porcule! a urlat Sophie. Derbedeule! Să nu faci asta, c-o să regreţi!

Mock a făcut-o. Şi apoi a regretat.

Wrocław, vineri, 2 decembrie
Ora şapte dimineaţa

Mock regreta amarnic. Stătea gol în dormitorul închis cu cheia lângă soba în care focul abia dacă

mai mocnea şi îşi lipea de obraz cămaşa de noapte a Sophiei. Materialul era rupt în câteva locuri. La picioarele lui Mock zăcea o coală de hârtie care mirosea a iasomie, acoperită de caligrafia rotunjită a soţiei lui.

Canalie, nemernicule,
o să plăteşti în faţa lui Dumnezeu pentru că m-ai siluit. Iar acum, în viaţă, o să plăteşti cu reputaţia ta de doi bani…

A pus cămaşa de noapte pe cearşaful mototolit şi s-a uitat prin cameră. A privit masa de toaletă goală şi dulapul de haine deschis şi golit, ale cărui balamale Adalbert le unsese de curând. Şi-a trecut limba peste cerul gurii. Nu era uscat şi aspru. Noaptea trecută nu pusese gura pe alcool. Dacă s-ar fi îmbătat, n-ar mai fi stat acum lângă sobă. Limba lui nu s-ar fi plimbat prin gură în căutarea unui gust rezidual de alcool. Ar fi stat umflată ca în gura unui spânzurat.

Impotent inutil,
o să ţii minte multă vreme data asta – 1 decembrie 1927. E data când am terminat să-mi scriu jurnalul, care e un strigăt disperat după demnitatea de femeie şi soţie. Am descris cu lux de amănunte toate abuzurile la care m-ai supus…

Stătea întins pe pat şi se uita în lumina veiozei la câteva fire de păr blond ale Sophiei, pe care le învârtea în jurul degetului. Prima dimineaţă fără soţia lui. Prima dimineaţă fără mahmureală.

S-a rostogolit de pe pat pe podea. A rămas întins pe burtă pe covorul pufos şi a cuprins în braţe mormanul de obiecte pe care Sophie le aranjase ca pe un rug funerar: blănuri pe care, la plăcerea lui, le purtase peste trupul ei gol, bijuterii, parfumuri, chiar şi ciorapi lungi, de mătase.

Nu am nevoie de cadouri de la tine. Nu ştii decât să-ţi deschizi portofelul şi să-ţi cumperi cu bani iertarea şi dragostea. Dar pe-ale mele deja nu ţi le mai permiţi.

Eşti un alcoolic bătrân şi jalnic, n-ai fost în stare să faci faţă femeii din mine. Mădularul tău e prea mic. Dar în oraşul ăsta am găsit bărbaţi care m-au putut satisface. Nici n-ai idee de câte ori şi în ce chip am trăit plăcerile trupului săptămâna asta pe care tu ai încununat-o siluindu-mă. Nici măcar nu-ţi imaginezi. Vrei amănunte? O să afli în curând din memoriile mele, pe care o să le public în secret, iar prietenii mei o să le distribuie prin toate bordelurile din Germania. Nici nu-ţi poţi imagina de ce sunt în stare. Din jurnal o să afli câtă vitalitate am supt din Robert, fostul nostru slujitor.

Mock şi-a ascuns faţa în perna pe care seara trecută o muşcase Sophie. În timpul carierei sale de poliţist investigase patru cazuri în care soţiile fuseseră ucise de soţii lor. În trei dintre ele, motivul crimei au fost ironiile nevestelor la adresa aptitudinilor sexuale ale soţilor. Batjocorind dimensiunile reduse ale mădularelor soţilor lor, victimele au afirmat că îşi găsiseră consolarea în braţele altor bărbaţi. Mock verificase aceste istorii. Toate, fără excepţie, fuseseră nişte invenţii, nişte fantezii neîmplinite – ultima armă la care apelau femeile maltratate. Şi-a adus aminte de privirile neruşinate pe care i le arunca Sophiei ultimul lor majordom, Robert. Îşi amintea parfumul soţiei sale care umplea odaia de serviciu în care locuia Robert şi asigurările din partea majordomului că era vorba despre parfumul unei femei uşoare.

Consilierul criminalist s-a luat cu mâinile de cap. Să fi fost nefondate ameninţările Sophiei? Sau să fi scris, într-adevăr, nişte memorii despre cum a „trăit plăcerile trupului”? Ar fi fost o lectură potrivită pentru clientela unui bordel, prin urmare şi situaţiile descrise ar fi trebuit să corespundă nevoilor clienţilor. Şi oare experienţele acelea pornografice

erau reale sau doar născocirile unei aristocrate umilite de soţul ei plebeu, ale unei artiste oprimate de un filistin brutal, ale unei femei pregătite să devină mamă, dar pângărită de un mascul sterp? Răspunsul la toate aceste întrebări îl cunoştea un singur om, omul a cărui sarcină săptămâna trecută fusese aceea de a urmări fiecare pas al Sophiei Mock.

Wrocław, vineri 2 decembrie
Ora opt dimineaţa

Mock a ieşit din Gara Centrală prin spate. A trecut de birourile Direcţiei Căilor Ferate de pe partea dreaptă şi de copacii acoperiţi de promoroacă de pe Teichäckerpark, de pe partea stângă, şi a traversat Gustav-Freitag-Strasse. S-a oprit în piaţeta din faţa Liceului „Sf. Elisabeta". A cumpărat ţigări de la chioşc şi s-a aşezat pe o bancă pe care zăpada îngheţase.

N-o să mă mai găseşti vreodată. În sfârşit sunt liberă. Liberă de tine şi de jalnica provincie sileziană. Plec pentru totdeauna.

Bănuielile i confirmaseră. Casierul care ieşea din tura de noapte s-a uitat la fotografia Sophiei şi a recunoscut-o pe femeia care cumpărase cam pe la miezul nopţii bilet pentru trenul de noapte spre Berlin.

Mock le atrăgea atenţia liceenilor care se grăbeau spre şcoală, vânzătoarea de la chioşcul cu ziare şi articole de tutungerie îi făcea ochi dulci, iar de pe stâlpul cu reclame îl pironea cu privirea un bătrân sumbru, sub portretul căruia a citit „Părintele spiritual, prinţul Alexei von Orloff, demonstrează că se apropie venirea Anticristului. Printre semnele prevestitoare se numără crimele şi dezastrele care se petrec din nou".

„Şi are perfectă dreptate părintele ăsta spiritual" s-a gândit Mock. „Sunt tot mai multe crime şi

dezastre. Pe mine iar m-a părăsit nevasta, iar Smolorz a început din nou să bea."

Gândul la sergentul criminalist i-a reamintit pentru ce venise în cartierul acela din spatele Gării Centrale, pe care nu-l prea avea la inimă. A mers drept pe Malteserstrasse, trecând de Liceul „Sf. Elisabeta" şi de clădirea din cărămidă roşie a Şcolii de Stat, şi a cotit la dreapta, pe Lehmgrubenstrasse. A tăiat-o în diagonală, ferindu-se din faţa tramvaiului 6, şi a intrat pe poarta imobilului de la numărul 25, aflat vizavi de biserica Sf. Henric. La etajul al patrulea, în odaia de serviciu, locuia Franziska Mirga, o tânără ţigancă din Cehia, al cărei fiu în vârstă de cinci ani purta frumosul nume silezian Helmut Smolorz.

La etajul al patrulea, în faţa uşii ţigăncii, pe closetul cu uşa larg deschisă stătea o bătrână corpolentă. Era limpede că nu tânjea după intimitate. Fustele îi căzeau în falduri la poalele vasului de toaletă, mâinile i se sprijineau pe tocul uşii, iar ochii îl cercetau scrutător pe Mock care, până să bată la uşa Franziskăi, şi-a adus aminte de faima de denunţători de care se bucurau ţiganii şi s-a hotărât s-o facă pe bătrână informatorul său.

— Spune-mi, mătuşă, a strigat, acoperindu-şi nasul, domnişoara Mirga a avut oaspeţi seara trecută?

— Bine-nţeles c-a avut, a avut, a răspuns femeia şi ochii au început să-i sclipească. Mulţi militari şi un singur civil.

— Dar printre ei a fost şi un general?

— Bine-nţeles c-a fost. Toţi au fost. Mulţi militari şi un singur civil.

Volens nolens, Mock a trebuit să aibă grijă şi la autenticitatea informaţiilor pe care obţinea de la ţigani, autenticitate de care mulţi se îndoiau. A bătut la uşa Franziskăi atât de tare, încât coroniţa de Advent agăţată pe ea s-a legănat. Uşa s-a deschis doar atât cât permitea lanţul, iar în spaţiul respectiv a apărut chipul unei femei tinere. Când i-a văzut legitimaţia de poliţist, Franziska s-a încruntat şi a

scos lanţul de la uşă. Mock a intrat în bucătărie. Pe plită erau o cratiţă cu lapte şi un ceainic. Aburii se aşterneau peste hăinuţele de copil întinse la uscat, peste mormanul de lemne de foc, frumos aranjate, peste găleata plină cu cărbuni şi pe pereţii acoperiţi de vopsea verde. Mock şi-a scos pălăria şi s-a descheiat la palton.

— Vrei să discutăm aici? a întrebat-o iritat.

Franziska a deschis uşa spre cameră, separată de o draperie care ilustra un apus de soare deasupra mării şi vaporaşe care se legănau pe valuri. Încăperea separată de draperie era ocupată aproape în întregime de un bufet, un dulap cu trei uşi, o masă şi câteva scaune. Pe unul stătea un băiat mic care mânca lacom griş cu lapte. Dacă lui Smolorz i-ar fi trecut prin cap să tăgăduiască paternitatea, ar fi trebuit să facă schimb de cap cu cineva.

Băiatul s-a uitat speriat la Mock. Poliţistul s-a aşezat şi l-a mângâiat pe părul roşcat şi aspru. Ştia că îşi găsise informatorul. Auzind că mama lui zdrăngăneşte la plită, l-a întrebat încet:

— Spune-mi, Helmut, tatăl tău a fost ieri pe aici?

Franziska era vigilentă. A luat laptele de pe foc, a intrat în cameră şi l-a privit pe Mock cu ură. Era evident că băiatul îşi pierduse pofta de mâncare. Nu a răspuns la întrebare, a sărit de pe scaun şi a fugit după draperie. Mock a auzit zgomotul caracteristic pe care-l face un corp care se aruncă pe plapumă. A zâmbit amintindu-şi de săriturile pe care le făcea micul Eberhard de pe sobă pe mormanul de plăpumi care acopereau patul părinţilor lui în mica lor casă din Wałbrzych.

Zâmbetul i-a pierit brusc. Micul Helmut a izbucnit în plâns. Ţipetele s-au intensificat şi au început să rezoneze. Franziska s-a repezit după draperie şi i-a spus fiului ei ceva în cehă. Băiatul continua să plângă, dar deja nu mai ţipa. Mama a repetat de câteva ori aceleaşi cuvinte.

În urmă cu un an, Mock fusese două săptămâni la Praga, unde desfăşurase un curs de instruire a poliţiştilor de la secţia de Criminalistică a poliţiei

locale. Toţi oamenii legii vorbeau germana fluent, cu accent austriac. Mock auzise cel mai des un verb ceh, pe care poliţiştii praghezi îl foloseau cu diverse desinenţe. Era vorba despre cuvântul „zabit” – a omorî. Şi exact acelaşi cuvânt, într-una dintre formele sale – precedat de negaţia „ne” – se putea auzi de după draperie, întovărăşit de un cuvânt internaţional, hipocoristicul „papa”. Mock şi-a încordat simţul de filolog. „Tăticu” putea fi subiectul lui „a omorî” sau complementul lui direct. În primul caz, propoziţia Franziskăi ar fi putut fi înţeleasă ca „tăticu nu omoară”, „tăticu n-a omorât” sau „tăticu n-o să omoare”. În celălalt – „nu-l omoară pe tăticu”, „nu l-a omorât pe tăticu” sau „n-o să-l omoare pe tăticu”. Mock a eliminat prima posibilitate, deoarece nu-şi putea imagina că o mamă îşi poate linişti copilul cu strania afirmaţie „tăticu nu omoară” şi a optat pentru a doua variantă. Franziska Mirga încerca să-l liniştească pe fiul ei, asigurându-l că „n-o să-l omoare pe tăticu”.

Copilul s-a oprit din plâns, iar femeia a ieşit de după draperie şi l-a privit pe Mock provocator.

— Kurt Smolorz a fost aici aseară?

— Nu. N-a mai venit de mult. Cu siguranţă e la nevastă.

— Minţi. Pe vremuri, când se îmbăta, venea întotdeauna la tine. Şi ieri era beat. Spune-mi dacă a fost pe-aici şi unde este acum.

Franziska tăcea. Lui Mock i se făcuse foarte cald. În urmă cu şapte ani, când lucra la Moravuri, interogase o prostituată care nu voia să-i dezvăluie adresa peştelui ei, suspectat că făcea trafic de persoane. Şeful lui Mock de la vremea aceea, pierzându-şi răbdarea, a scos pe fereastră copilul în vârstă de un an al femeii. Iubirea de mamă s-a dovedit mai presus de iubirea pentru peşte.

În creştetul capului simţea bătaia unui ciocănel. Şi-a scos agenda şi a scris pe o foaie: „Spune-mi unde este, altfel îi zic băiatului că-l omor pe tăticul lui” şi i-a întins-o femeii. După furia de pe chipul

Franziskăi şi-a dat seama că descifrase corect cuvintele în cehă cu care îl liniştise pe copil.

— Ba n-o să vă spun nimic, s-a împotrivit ea, acum speriată.

În bucătărie, ceainicul a început să şuiere. Mock s-a ridicat şi s-a îndreptat spre draperie. S-a oprit în faţa ei, a scos din buzunar o batistă în carouri şi s-a şters pe grumazul transpirat. Fără să se uite la Franziska, a intrat în bucătărie şi a ieşit din locuinţa ţigăncii.

Femeia care stătea şi acum pe closet i-a făcut semn cu degetul. Când s-a apropiat, a şoptit:

— Au fost toţi. Numai militari, ba chiar şi un general.

Mock a vrut să-i spună bătrânei ceva urât, dar trebuia să-şi cruţe nervii. Îl aştepta o zi întreagă de umblat prin crâşme şi spelunci în căutarea unui alcoolic recidivist.

Wrocław, vineri, 2 decembrie
Ora opt seara

Karl Urbanek lucra de patru ani ca garderobier la *variété* Wappenhof şi zilnic, după ce intra în tură, îi mulţumea lui Dumnezeu pentru serviciul bun pe care îl avea. Încerca de o oră să trimită la cer porţia zilnică de incantaţii şi formule mormăite, dar astăzi încă nu reuşise să-şi ducă la bun sfârşit ritualul. De data aceasta îl deranja pajul Jäger. Când a ajuns la al cincilea *Tatăl Nostru,* în vestibul a intrat pajul în cauză şi a alunecat pe pardoseala de marmură lustruită, făcând un soi de pas de dans. Urbanek s-a întrerupt din rugăciune iritat şi a deschis gura să urle la băiatul de serviciu care – era de părere portarul – făcea din pardoseală patinoarul său personal, în loc să se achite de sarcinile profesionale. Dar penitentul neîmplinit Urbanek nu s-a lăsat pradă iritării pentru că, după câteva clipe de gândire, a ajuns la concluzia că Jäger nu alunecase pe pardoseala lustruită de plăcere. Gulerul uniformei sale, împodobit cu simbolurile *variété* Wappenhof, acum rupt, şi lipsa

bonetei de pe cap erau dovada clară a faptului că Jäger fusese nevoit să-şi părăsească în pripă postul de lucru de pe trotuar, din faţa intrării în local. Iar motivul – aici Urbanek nu avea nici cea mai mică umbră de îndoială – era un individ solid care tocmai trântea de pământ boneta lui Jäger în timp ce le îngăduia galant unui brunet corpolent, care îşi scutura pălăria de zăpadă, şi unui bărbat scund, cu faţă îngustă, de vulpe, să intre pe uşa rotativă.

— Am încercat să le explic acestor domni că nu mai sunt locuri la spectacolul din seara aceasta! a strigat cu voce piţigăiată pajul,ridicându-şi boneta.

— Nu mai există un loc pentru mine? a întrebat brunetul şi s-a uitat atent la garderobier. Spune tu, Urbanek, dacă e adevărat că în acest creuzet nu e loc pentru mine şi prietenii mei?

Portarul s-a uitat cu atenţie la nou-veniţi şi, după câteva secunde, l-a străfulgerat aducerea-aminte.

— Păi cum să nu fie! a strigat garderobierul şi s-a uitat cu asprime la Jäger. Domnul consilier Mock şi prietenii Domniei Sale sunt printre oaspeţii noştri cei mai dragi! Vă rog să-l scuzaţi pe mucosul acesta… Lucrează la noi de puţină vreme şi nu-şi respectă deloc postul… Vă pun imediat la dispoziţie loja de serviciu, domnule consilier… Oh, de mult n-aţi mai venit pe la noi, să tot fie doi ani…

Urbanek a început să se fâţâie în jurul lui Mock şi al prietenilor lui, încercând să le ia paltoanele, dar în mod evident niciunul dintre cei trei bărbaţi nu intenţiona să se dezbrace.

— Ai dreptate, Urbanek, a zis Mock sprijinindu-se afabil de braţul garderobierului şi învăluindu-l cu un damf de alcool, n-am mai fost aici de vreo trei ani… Dar nu avem nevoie de lojă. Aş vrea numai să te întreb ceva…

— Vă ascult, domnule consilier.

Urbanek şi-a reluat locul din garderobă şi i-a făcut semn lui Jäger să se întoarcă la postul său de lucru, pe trotuar.

— L-ai văzut azi aici pe sergentul criminalist Kurt Smolorz? l-a întrebat Mock.

— Nu ştiu cine este.

— Interesant că nu ştii cine este, a spus Mock şi s-a uitat cu interes la draperia grea care despărţea vestibulul de intrarea în sala de spectacole. Eu înţeleg că şeful tău nu-ţi îngăduie să dezvălui informaţii despre clientela localului, dar eu îl cunosc pe şeful tău şi sunt convins că o să te laude pentru ajutorul pe care mi-l oferi.

Draperia s-a mişcat de câteva ori. Din spatele ei răzbăteau sunete sacadate, înăbuşite. Mock s-a apropiat de draperie şi a ridicat-o brusc. Cuvintele cântecului, înăbuşite de materialul gros al draperiei, au devenit brusc audibile şi cu toţii au recunoscut un şlagăr la modă despre două prietene de nedespărţit, cântat în teatrele berlineze de Marlene Dietrich şi Claire Waldoff. În spatele draperiei stătea o fată tânără care vindea ţigări. La vederea lui Mock, a ascuns rapid ceva în buzunarul şorţului alb şi, tulburată, s-a apropiat de tejgheaua garderobei. Era îmbrăcată ca o cameristă de la un hotel al cărui proprietar face economie la materialul uniformelor pentru personalul feminin. În timp ce Mock, tulburat de scurtimea provocatoare a rochiei ei, se întreba ce s-ar întâmpla dacă fata ar trebui să se aplece brusc după ceva ce scăpa pe jos, fără să-şi îndoaie genunchii, Urbanek i-a dat o nouă raţie de ţigări. Era evident că suflul de aer rece care venea dinspre uşa rotativă nu-i făcea bine, pentru că îşi trăgea mereu nasul roşu.

— Cum faci împărţeala cu ea? l-a întrebat pe portar când fata şi-a reluat locul în spatele draperiei, în interiorul plin de fum al sălii de spectacol. Jumate-jumate?

— Nu înţeleg la ce vă referiţi, a răspuns Urbanek cu o mutră nevinovată.

— Crezi că nu ştiu ce-a ascuns în sorţ? a zâmbit Mock strâmb. Tu crezi că eu nu ştiu că vinzi la negru propriile ţigări, apoi îi dai şi fetei ceva din profit? Cât? Îi ajunge să-şi cumpere ceva de prizat?

S-a lăsat liniştea. „E cât se poate de evident că Dumnezeu nu e de partea mea azi” s-a gândit Urbanek. „E supărat pe mine. Şi asta pentru că azi n-am reuşit să-i mulţumesc pentru postul meu”. Şi-a adus aminte de locul unde muncise mai înainte – un birou plin de vechituri de la tipografia Böhm & Taussig –, de colegii săi contabili, cu şorţurile găurite de molii, care citeau *Capitalul* lui Marx fără să înţeleagă nimic din el. Apoi repetau sloganuri duşmănoase în săliţe pline de fum, înţesate de şomeri recalcitranţi ai căror copii tuberculoşi se jucau în curte cu bătătorul de covoare în lipsa altor jucării, de alcoolici cu sifilis netratat, de hoţi de buzunare care, în schimbul mărunţişului furat, cumpărau bunăvoinţa prinţeselor tuberculoase ale nopţii, a căror igienă se limita la clătiri sumare într-un lighean de aramă şi la o oală de noapte ciobită. Toată această mulţime care absorbea ca un burete tautologiile sumbre ale demagogilor era infiltrată de agenţi de poliţie care studiau cu atenţie slăbiciunile potenţialilor lor colaboratori. Şi, tocmai la o astfel de întrunire, unuia dintre ei i-a atras atenţia Karl Urbanek. Urbanek – convins în egală măsură de bani, promisiuni şi argumente religioase – a început curând să-şi îmbogăţească mintea precisă de contabil cu problemele bazei, suprastructurii şi mijloacelor de producţie în procesul de umanizare a maimuţei. După câteva luni de studiu intens, Karl a ajuns în depozitul părăsit al şantierului naval de pe An der Viehweide, unde s-a urcat pe o ladă de bere, iar vocea lui răsunătoare trăda o ură atât de profundă faţă de capitalişti şi burghezi, încât tovarăşii lui îl ascultau extaziaţi, iar agenţii de poliţie au început să se întrebe dacă activitatea lui nu va avea efectul invers celui scontat. După câteva săptămâni, agentul care îl înrolase pe Urbanek s-a felicitat pentru decizia strălucită. Noua stea de pe firmamentul comuniştilor se bucura de atâta trecere în rândurile tovarăşilor săi încât, după mitingurile de partid, aceştia i-au divulgat intenţiile lor secrete în separeurile speluncilor. În anul 1925, Urbanek a

zădărnicit o tentativă de asasinat împotriva comandantului comendaturii locale a Stahlhelm, căpitanul Buth, deconspirându-i pe participanţii la acţiune şi generând un val de arestări în rândul membrilor filialei din Wrocław a KPD. Împricinaţii au fost acuzaţi că fac parte dintr-o organizaţie teroristă. În mâinile poliţiei au căzut atunci fitiluri, amorse, grenade de mână şi materiale explozive cu nume misterioase: amonit 5, romperit C şi chloratit 3. În semn de recunoştinţă, Karl a primit protecţia poliţiei şi postul de portar-garderobier la *variété* „Wappenhof", uitând foarte repede de biroul său care mirosea a otravă de şobolani. Acum, sub imperiul cuvintelor pe care i le adresase consilierul criminalist Mock, a simţit iar mirosul acela, l-a mai trecut prin cap că dacă ar fi acceptat să colaboreze cu Mock, acesta nu ar fi descoperit micul secret care îl lega de vânzătoarea de ţigări. S-a uitat la faţa îndârjită şi uşor amuzată a lui Mock şi a dat din cap afirmativ.

— Cum arată domnul acesta? a întrebat.

— Înălţime medie, roşcat, vânjos, a răspuns Mock concentrat, încercând să identifice un semn distinctiv al lui Smolorz. Poartă o pălărie veche, îndoită. Era turmentat sau cel puţin cherchelit.

— Da, am văzut un asemenea domn azi aici, pe la ora şase. A fost la Mitzi. A fost la Mitzi.

Era a doua oară în acea zi când Urbanek avea o anamneză platoniciană.

— Şi în ce cameră stă Mitzi?

Mock a scos din buzunar o ţigară mototolită şi încerca s-o readucă la forma iniţială.

— Acum e cu un client, a zis Urbanek şovăitor, apoi, cu glas temperat şi măgulitor, îndulcind răspunsul cu un zâmbet emoţionant care i-a dezgolit dinţii mari şi inegali, a adăugat: Stimaţi domni, vă invit să urmăriţi programul nostru artistic extraordinar. În câteva momente va intra pe scenă Josephine Baker din Wrocław. Cu bustul dezgolit. Aveţi ce vedea. Iar când Mitzi se eliberează, îl trimit pe băiatul de serviciu să vă cheme. Vă rog să intraţi

în loja mea de serviciu. O să vă conducă chelnerul. Sau poate doriţi un şnaps pe trataţia mea? Şi vă rog, domnule consilier – nu spuneţi nimănui despre ţigările acelea. Vrem să câştigăm un ban în plus… Fata strânge bani pentru un viitor mai bun… Merită un viitor mai bun… E adevărat…

— Ar fi bine să strângă bani de venerolog, a mormăit Mock şi a dat draperia la o parte.

Urbanek l-a privit inexpresiv şi s-a întors la rugăciunile sale.

Mock şi cei doi tovarăşi ai săi au fost conduşi la loja de serviciu de către un chelner serviabil, care probabil îşi cheltuia tot salariul pe pomadă pentru mustăţi. Bărbaţii, fără să-şi scoată pălăriile şi paltoanele, au început să-i observe pe clienţii varieteului. Pe scenă dansau, se strângeau în braţe şi săreau două actriţe în rochiţe cu mânecile suflecate. Unii clienţi erau foarte veseli şi le acompaniau cu entuziasm. Un bărbat rotofei se lăsase pe o parte şi, dirijând cu trabucul său impozant, cânta cu atâta însufleţire, încât ceasul de buzunar din aur aproape că-i pocnea pe burta umflată. Numai că reţinuse doar primele cuvinte ale cântecului: *Wenn die beste Freundin mit der besten Freundin…*[18].

Chelnerii mişunau printre mese, ducând mormane de *Weisswurst* şi numeroase sticle. Cel cu mustăţile date cu pomadă a făcut să vibreze şervetul rigid, apretat, şi a pus înaintea lui Mock o sticlă de votcă sileziană, o farfurie cu cartofi aburinzi şi un platou pe care pieptul de raţă tăiat subţire era stropit cu sos de merişoare. A pus cu îndemânare câteva felii pe farfuria fiecăruia şi s-a îndepărtat cu agilitate. Actriţele se bucurau de ovaţii, spectatorii erau scăldaţi în sudoare şi fum de trabuc, iar Mock a început să se înfrupte din pieptul de raţă, turnând votcă rece în pahare de fiecare dată când se goleau. Zupitza, tovarăşul vânjos al consilierului, îi urma temerar exemplul, în timp ce Wirth, bărbatul mărunt cu faţă de vulpe, nu a băut nicio picătură. Era un bărbat cu o imaginaţie bogată. Ori de câte ori simţea damf de alcool, îi apărea în faţa ochilor o crâşmă

anume din Copenhaga, în care băuse prea mult şi, în loc s-o ia la fugă, răspunsese, fără să fie necesar, la provocările marinarilor italieni şi numai datorită prietenului său, mutul Zupitza, scăpase cu viaţă. Ori de câte ori simţea miros de votcă, îşi amintea de speluncile din port în care împreună cu Zupitza lua bir de la contrabandişti şi de bordelurile unde erau primiţi întotdeauna cu braţele deschise, pentru că erau generoşi. Astăzi, în firma sa din portul riveran Odra, care servea doar drept paravan pentru afacerile sale ilegale, nu îngăduia niciunui angajat să bea. Zupitza profita aşadar cu aviditate de ocazia care se ivise şi dădea peste cap pahar după pahar.

Brusc s-a stins lumina şi a răsunat ecoul tam-tamurilor. Sunetul a crescut în intensitate, iar reflectoarele au început să se aprindă unul după altul. Fasciculele lor măturau plafonul care – după modelul „Wintergarten" berlinez – era o boltă presărată cu stele argintii. Ca la comandă, toate reflectoarele au măturat brusc scena. Luminile au scos la iveală mai mulţi palmieri, iar dansatoarea, îmbrăcată numai într-o fustiţă din frunze, ţopăia într-un ritm nebun. Pielea vopsită în negru s-a acoperit repede de stropi de sudoare. Tresăririle năvalnice ale sânilor voluminoşi se înscriau perfect în ritmul corpului dansatoarei şi se imprimau adânc în memoria filistinilor din Wrocław. Nimeni nu băga în seamă decorul pseudoexotic banal. În sinea lui, fiecare o lipea pe dansatoare de trunchiul unui palmier, îşi punea în mişcare şoldurile şi o siluia. Totul pe fundalul larmei maimuţelor, un zgomot care se auzea din pâlniile uriaşe ale patefoanelor din faţa scenei.

Şoapta pajului l-a readus pe Mock la realitate. A ridicat degetul şi a ciulit urechile. „Camera 12", a reţinut el şi le-a făcut semn lui Wirth şi Zupitza. Au ieşit din lojă, lăsând pieptul de raţă să se răcească, votca să se încălzească şi pe capii de familie înstăriţi să se înfierbânte în continuare. Când au ajuns în dreptul garderobei, Urbanek a sărit speriat, desfăcând larg braţele într-un gest implorator.

— Îmi cer iertare, a bâiguit el. Jäger, băiatul de serviciu, v-a anunţat că Mitzi e liberă, dar de fapt clientul a ieşit şi a plătit pentru încă o jumătate de oră. Nu l-am putut refuza, e un client foarte bun… E turmentat şi fără îndoială nu a satisfăcut-o pe focoasa Mitzi… Mai relaxaţi-vă puţin, mai consumaţi ceva…

Mock l-a dat pe Urbanek la o parte şi a urcat scările care duceau spre camere. Garderobierul s-a uitat la Wirth şi Zupitza şi i-a pierit cheful să protesteze. Pe coridorul aşternut cu traversă roşie domnea liniştea. Mock a bătut energic la uşa camerei 12.

— Ocupat! a auzit o voce de femeie.

A mai bătut o dată.

— Vă rog nu insistaţi. Am plătit!

Clientul trebuie să fi fost o persoană foarte politicoasă care băuse prea mult, dovadă fiind bolboroselile aproape de neînţeles.

La semnalul lui Mock, Zupitza s-a retras spre perete, s-a aruncat înainte şi a izbit cu umărul în uşă. S-a auzit un pârâit, de pe pereţi a căzut tencuială, dar uşa nu s-a clintit. Zupitza nu a reluat atacul, deoarece Urbanek a venit în fugă şi le-a deschis cu ajutorul cheii de rezervă. Priveliştea pe care o aveau sub ochi era jalnică. Un adolescent nemaipomenit de beat îşi trăgea nădragii, iar Mitzi şedea pe marginea patului de fier într-un furou cu poalele uşor ridicate, fumând nepăsător o ţigară înfiptă într-un portţigaret lung. Când l-a văzut pe consilier şi-a tras cuvertura peste şoldurile rotunde. Mock a intrat în cameră şi a inspirat adânc mirosul de praf şi sudoare. A închis uşa. Wirth şi Zupitza au rămas pe coridor.

— Direcţia de Investigaţii Criminale, a spus destul de încet, văzând că nu era nevoie să sperie pe nimeni cu autoritatea sa.

Băiatul s-a împiedicat în cracii nădragilor, uitându-se în jur neputincios. Consilierul intrase de multe ori în camere de bordel şi cunoştea bine privirea speriată a clienţilor pe care îi părăsea virilitatea.

— Ce s-a întâmplat, Willy? s-au auzit strigăte dincolo de fereastră. Aşa de tare i-o tragi că se cutremură pereţii?

S-au auzit râsete zgomotoase, întrerupte de sughiţuri şi behăieli.

— Colegii mei mi-au făcut un cadou, a explicat băiatul şi şi-a tras în picioare ghetele prea mici, devenind tot mai treaz cu fiecare clipă. Au plătit o fată, iar eu nu pot să fac nimic. Am băut prea mult.

— Câţi ani ai? l-a întrebat Mock, aşezându-se pe pat lângă Mitzi.

— Şaptesprezece.

— Mergi la liceu?

— Nu, a răspuns băiatul şi şi-a tras sacoul, clătinându-se încă pe picioare. Sunt ucenic la un croitor. Azi am dat examenul de calfă. Am rămas fără bani.

— Şi ăsta a fost cadoul tău pentru examenul pe care l-ai luat?

Mock a scuipat pe jos mucul şi s-a uitat la băiat. Acesta a dat din cap că da.

— Astăzi ar fi trebuit să devii bărbat adevărat, nu-i aşa? Dacă nu faci asta, camarazii tăi o să te ia peste picior?

Băiatul a înmărmurit şi şi-a ascuns faţa în palme. Mitzi a izbucnit într-un râs isteric şi i-a aruncat lui Mock priviri ispititoare, aşteptând din partea lui aceeaşi reacţie.

— Geme, i-a spus încet Mock.

— Ce?! a izbucnit Mitzi, iar de uimire sprâncenele ei vopsite în negru au urcat până aproape de linia părului. Mănânci rahat?

— Tu eşti un rahat, a şoptit Mock şi a trecut cu privirea peste nările ei înroşite. Iar eu sunt poliţist. Geme ca şi cum băiatul ăsta ţi-ar trage-o serios.

De data asta Mitzi nu a mai părut surprinsă. A scos mucul de ţigară din portţigaret şi a început un concert sonor. Din gâtul ei ieşeau gemete şi horcăituri. A îngenuncheat pe pat şi a început să sară pe el, fără să se oprească din gemetele voluptuoase. Cuvertura îi alunecase de pe şoldurile rotofeie. Din

curte s-au auzit ovaţii. Mock a închis ochii şi s-a întins pe spate pe cearşaful mototolit. Mitzi sărea lângă el. Patul se legăna pe toate părţile, ca birja cu care gonise împreună cu Sophie, noaptea, prin parcul Szczyticki. Era sfârşitul verii, Sophie purta o rochie verde, iar el un costum alb de tenis. Îl grăbea pe birjar şi îi înfunda din când în când pumni de bancnote în buzunare. Bătea un vânt cald, dar puternic. Sophie, pe jumătate întinsă pe spătarul birjei, strângea în mâna stângă o sticlă de şampanie, iar şuviţele o loveau peste ochii tulburaţi de alcool. Sophie a gemut prima oară în apropiere de Grădina Japoneză. Birjarul s-a neliniştit, dar nu s-a întors spre ei. Sophie nu se stăpânea şi nici nu dorea să se stăpânească. Birjarul a strâns din dinţi şi a lovit cu furie calul. În pergola pustie au răsunat strigăte guturale de femeie care, ricoşând de pe arcadele de piatră, au speriat puţin calul care nu mai fusese biciuit atât de tare niciodată. Sophie a atins cu buzele gura sticlei, calul s-a smucit puţin într-o parte şi resturile şampaniei i-au alunecat în laringe. Picăturile băuturii rafinate au cotit spre trahee şi bronhii. Sophie a încremenit o clipă şi a început să tuşească. Speriat, Mock s-a încheiat la pantaloni şi a început să-i facă respiraţie gură la gură. Ăsta era ultimul lucru pe care şi-l mai amintea: Hala Veacul şi Sophie înţepenită. Nu-şi mai amintea drumul spre spital, nu-şi mai amintea nici manevra de reanimare de urgenţă la care a fost supusă soţia lui, uitase cum arătau birja şi calul abuzat. Nu-şi mai amintea decât de birjar – un evreu bătrân care, recunoscător pentru suma consistentă şi dezgustat de ţipetele orgiastice ale Sophiei, ştergea calul de spumă.

Mock a deschis ochii şi i-a făcut semn lui Mitzi să se oprească. Femeia a hohotit abrupt şi a tăcut. Din curte se auzeau ecourile strigătelor aprobatoare.

— Şi acum dispari, i-a spus calfei de croitor. Nu te mai zgâi la mine şi nu-mi mulţumi. Pur şi simplu cară-te… Nu închide uşa şi spune-le oamenilor mei să intre.

Wirth şi Zupitza au păşit în cameră. Văzându-i, Mitzi s-a simţit stânjenită şi şi-a tras iar cuvertura peste *pudenda*[19]. Amândoi bărbaţii se opriseră în cadrul uşii şi se uitau surprinşi la consilier, care continua să stea întins pe spate pe cearşaful găurit de scrum de ţigară, lângă prostituată.

Fără să se ridice, Mock a întors capul spre Mitzi şi a întrebat-o:

— A fost azi la tine un individ roşcat, turmentat. Ce ţi-a spus şi unde s-a dus?

— Am avut cinci clienţi şi niciunul nu a fost roşcat, a răspuns încet Mitzi.

Pe Mock l-a cuprins plictiseala. Se simţea ca un muncitor care stă pentru a o mia oară la aceeaşi maşină, pentru a o mia oară prinde în menghină aceleaşi elemente, le imobilizează şi le strânge. De câte ori nu văzuse privirile impertinente ale peştilor şi pe cele imobile ale bandiţilor, pleoapele grele ale criminalilor, ochii fugari ai hoţilor – care toate spuneau: „Dispari, curcane, oricum nu-ţi spun nimic!” În asemenea momente, Mock se înarma cu o vergea de fier, un baston sau un box, îşi scotea haina, îşi sufleca mânecile cămăşii şi îşi punea manşetele de protecţie şi halatul de plastic ca să nu se murdărească de sânge. Dar, de obicei, asemenea pregătiri nu erau suficiente. Iar atunci încerca să-i convingă pe cei interogaţi cu argumente sentimentale. Lua loc lângă ei şi – jucându-se cu bastonul sau cu boxul – le vorbea despre copiii lor bolnavi, despre soţiile, logodnicele, sărmanii lor părinţi şi despre fraţii lor care se aflau la răcoare. Le promitea ajutorul poliţiei şi că o să-i scape de grijile materiale cele mai presante. Câţiva, puţini, se lăsau convinşi şi – uitându-se încruntat la chiuveta de fontă, singurul obiect din sala de interogatoriu asupra căruia îşi puteau arunca privirile – şopteau secretul, iar Mock, asemenea unui duhovnic sensibil, mai discuta mult timp cu ei şi le dădea dezlegarea de păcate. Dar erau şi mulţi infractori care nu se lăsau impresionaţi de argumente sentimentale. Şi atunci, resemnat, consilierul criminalist îşi scotea hainele de

călău şi observa în ochii infatuaţi ai peştilor, în pupilele imobile ale bandiţilor, sub pleoapele grele ale criminalilor o străfulgerare de triumf care se stingea rapid când Mock, stând la distanţă de cei interogaţi, începea să enumere în şoaptă, abia perceptibil, argumentele cele mai solide. Erau istorii povestite cu lux de amănunte despre viaţa care îi aştepta, adevărate eposuri despre fratricid şi încăierări între delincvenţi, prorociri înspăimântătoare despre umilinţele şi violurile care se terminau cu o moarte descrisă sugestiv, promiţându-le că aveau să sfârşească la o groapă de gunoi sau în curenţii întunecaţi ai Odrăi, alături de peştii care le-ar fi mâncat ochii. Când nici tirada asta nu dădea roadele scontate, Mock ieşea din sala de interogatoriu şi încredinţa instrumentarul de tortură în mâinile câtorva agenţi vânjoşi care aproape că nu-şi scoteau niciodată şorţurile de cauciuc. După câteva ore se întorcea şi începea din nou cu persuasiunile blânde, pe care le alterna cu ameninţările. Studia deznădăjduit ochii care dispăreau în feţele tumefiate şi învineţite şi aştepta ca gâtlejurile celor interogaţi „să se umple de un consimţământ vâscos”, cum a spus Poetul.

Acum, însă, era plictisit, deoarece Mitzi nu se lăsase impresionată de formula „Tu eşti curvă, iar eu sunt poliţist”, o constatare simplă care, în cazul majorităţii prostituatelor, avea efect imediat. Mock trebuia să treacă la forme de persuasiune mai puternice şi mult mai sumbre şi să apeleze pentru a o mia oară la intelectul său amorţit. A privit-o pe Mitzi în ochi şi a citit în ei îndărătnicie şi amuzament. Tot aşa se uita la el şi Sophie când o implora să-l lase s-o atingă. Tot aşa ţinea gura şi soţia lui când expira fumul ţigării; fără îndoială tot aşa făcea şi acum prin vreun hotel berlinez mizer, învelindu-şi şoldurile durdulii cu cearşaful găurit de mucuri de ţigară.

Mock s-a ridicat brusc, a apucat-o pe Mitzi de braţ şi a scos-o pe coridor, unde a lăsat-o în grija lui Zupitza. A intrat înapoi în cameră şi i-a spus lui Wirth:

— Percheziţionează cu atenţie camera. Focoasa de Mitzi trebuie că-şi stinge focul cu nişte prafuri.

A trecut o clipă şi Wirth a înţeles ce dorea de la el patronul şi protectorul său şi a început să scotocească amănunţit prin cameră. Mock aştepta la fereastră, urmărindu-i pe tinerii beţi care strigau şi îl băteau pe umăr pe calfa de croitor. Mergeau prin curte în direcţia bulevardului riveran îmbrăţişându-se reciproc şi alunecând în nămeţii compacţi. Zgomotele din cameră au încetat. Mock s-a întors şi a văzut în faţa nasului o cutiuţă metalică de unguent între degetele strâmbe ale lui Wirth. Conţinea o pulbere albă.

— Am găsit „cacao”, a sâsâit Wirth.

— Adu-o, i-a spus Mock.

Privirea lui Mitzi era acum resemnată. S-a aşezat pe pat şi a oftat complet neorgiastic. Tremura de frică.

— Ştii ce-o să fac acum cu tine? Praful o să-l împrăştii pe fereastră, iar pe tine o să te bag la zdup. Pentru multă vreme. O să fac o faptă bună, te lecuiesc de dependenţa de cocaină.

Mock simţea în stomac carnea grea de raţă.

— Sau poate nu vrei să fii lecuită şi te interesează marfa? Sau poate îmi spui ce vreau să ştiu despre roşcatul turmentat care a fost azi la tine. Ce ţi-a spus şi unde s-a dus de aici?

— A venit pe la şase. A făcut ce trebuia cu mine, apoi m-a întrebat unde lucrează acum Anna Peştişorul de Aur, a răspuns Mitzi la obiect, căpătând tot mai mult curaj. Iar eu i-am spus că-şi face veacul în spelunca de la Gabi Zelt. Cred că acolo s-a dus.

— Nu ţi-a spus şi de ce o caută pe Anna Peştişorul de Aur?

— Indivizii ca el nu dau explicaţii.

Mock le-a făcut lui Wirth şi Zupitza semn din cap şi a lăsat-o pe Mitzi singură cu mustrările ei de conştiinţă. *Spleenul* îl mai lăsase. Se umfla în pene de mândrie că avea o menghină căreia nimeni nu-i putea rezista: nici Urbanek, nici Mitzi, nici, în urmă cu ani buni, Wirth şi Zupitza, care acum îl însoţeau

fără să crâcnească în această odisee prin cârciumi. Coborând scările în grabă, a observat faţa speriată a lui Urbanek. A încetinit. La fiecare mişcare bruscă simţea cum i se agită periculos în stomac raţa pe care tocmai o mâncase. Şi-a dat seama că o singură persoană încercase să opună rezistenţă menghinei, că numai o singură persoană nu izbutise să-şi găsească locul în lumea lui ordonată pedant.

— Mai ai praful? l-a întrebat pe Wirth.

— Da, a venit răspunsul.

— Dă-i-l înapoi, i-a spus Mock liniştit. Nu încerca să repari lumea. Nu eşti bun de asta.

Un minut mai târziu, cei trei bărbaţi erau deja în maşină. Zupitza l-a întrebat ceva pe Wirth în limbajul semnelor, apoi a pornit motorul.

— Ce-a vrut? a întrebat Mock arătându-l cu ochii pe Zupitza.

Wirth s-a gândit o clipă dacă ceea ce avea să spună nu urma să lezeze autoritatea consilierului şi a tradus întrebarea lui Zupitza, încercând să-i mai înmoaie asprimea:

— M-a întrebat de ce garderobierul şi curva erau aşa ţanţoşi şi nu se temeau de dumneavoastră.

— Spune-i că nu mă cunoşteau personal şi că se ascundeau în spatele şefului lor, care are contacte bune cu poliţia.

Wirth i-a transmis lucrurile acestea lui Zupitza, iar Mock a observat pe chipul banditului de la volan un zâmbet dispreţuitor.

— Iar acum transmite-i cu mare precizie fiecare cuvânt, a zis Mock şi a mijit ochii. Îl cunosc foarte bine pe şeful acestui bordel. Sâmbăta şi marţea jucam împreună bridge. Curva şi garderobierul mă ştiu deja bine. Şi Zupitza ăsta al tău vrea să mă cunoască mai bine? Dacă nu, să mă scutească de rânjete.

Wirth i-a tradus lui Zupitza întocmai, iar acesta s-a schimbat la faţă şi a întors privirea în stânga, spre plaja de pe Oława, care iarna era pustie.

— Dar are numai fete de primă mână, încerca Wirth să mai destindă atmosfera. Mitzi e un

exemplar…

— La curve se pricepe foarte bine. Are de-a face zilnic cu ele, a spus Mock, încercând să-şi aducă aminte cum arăta Mitzi.

Wrocław, vineri, 2 decembrie
Ora zece seara

Cârciuma Trusch din imobilul La Capra Neagră de pe Krullstrasse, vizavi de atelierul de sobe Liebchen, fusese botezată de clienţii fideli „spelunca lui Gabi Zelt", după numele fâşneţei sale şefe. Obloanele imobilului erau întotdeauna trase, măsură impusă mai ales de dorinţa de a păstra liniştea şi discreţia. Proprietăreasa nu voia neapărat clienţi noi, dar mai mult ca orice îşi dorea să evite privirile curioase ale copiilor din curţile vecine şi ale nevestelor care îşi căutau soţii dispăruţi. Clientela era mereu aceeaşi: infractori mărunţi, foşti poliţişti care trăgeau la măsea, tinere dame din sferele mai înalte ale societăţii, dornice de senzaţii tari, precum şi mai mult sau mai puţin misterioşii „regi ai vieţii". Toţi aveau în comun pasiunea puternică pentru praful alb pe care vânzătorii-traficanţi îl dozau în punguţe de hârtie atent cântărite şi ascunse în banda de material din interiorul pălăriei. Prin urmare, pălăria reprezenta semnul de recunoaştere al traficanţilor care, la toaletă, încheiau zilnic circa zece tranzacţii. „Zăpada" era în prezent principala marfă comercializată în localul lui Gabi Zelt. Cea care purta acest nume fusese în tinereţe codoaşă, iar acum era doar un paravan pentru adevăratul proprietar al localului, farmacistul Wilfried Helm, principalul producător de cocaină din Wrocław, care îi plătea un salariu generos ca să păstreze aparenţele. Activitatea speluncii lui Gabi Zelt era tolerată de poliţie; datorită informatorilor care stăteau acolo neîncetat, mai reuşeau din când în când să închidă câte-un traficant de cocaină care lucra independent de Helm sau vreun infractor care hotăra să-şi dea toţi banii obţinuţi cu greu pe „ciment". Dar când

informatorii tăceau prea mult timp, poliţiştii de la Brigada de Narcotice descindeau inopinat în cârciumă şi arestau plevuşca lumii interlope, ceea ce le permitea să închidă liniştiţi câteva dosare. Iar Gabi Zelt şi farmacistul Helm puteau să respire uşuraţi, pentru că aceste descinderi neaşteptate îi făceau mai credibili în ochii lumii interlope.

Mock ştia foarte bine lucrurile acestea dar, în calitatea sa de vicedirector al unui alt departament, nu se amesteca în afacerile „cimentiştilor", cum erau numiţi poliţiştii de la Narcotice. Prin urmare, nimeni de la Gabi Zelt nu-l ştia şi nimeni n-ar fi trebuit să-l bage în seamă. Totuşi, Mock se înşelase. La scurt timp după ce au intrat pe uşa deasupra căreia era o firmă cu sloganul *Das beste aller Welt, der letzte Schluck bei Gabi Zelt*[20], şi au luat loc pe o banchetă lungă, din scânduri lăcuite neglijent, de Mock s-a apropiat un bărbat elegant care i-a vârât sub nas un deget cu o unghie perfect îngrijită. Chiar dacă Mock cunoştea semnul acesta, pe faţa lui s-a aşternut uimirea – pentru prima oară în viaţă fusese luat drept traficant de droguri. A înţeles repede motivul, uitase să-şi scoată pălăria. Aşa că şi-a scos-o acum, făcându-i semn ferchezuitului să dispară. Dezamăgit, narcomanul s-a uitat întrebător la Wirth şi Zupitza, dar nu a zărit în privirile lor nici cea mai mică umbră de interes.

Mai era un bărbat cu pălărie pe cap, dar era atât de absorbit să flirteze cu o femeie durdulie, încât cu greu îţi venea să crezi că venise la cârciumă în cu totul alt scop. Individul băga întruna mâna în acvariu şi tot scotea câte un peştişor cu care se apropia de decolteul femeii. Ea primea vietatea care se zbătea între sânii uriaşi, eliberaţi de rigorile sutienului. Şi atunci bărbatul, ţipând sălbatic, îşi afunda mâna în bustul voluminos şi scotea peştişorul în aplauzele firave ale câtorva beţivi şi ale unui mandolinist cu ochi apoşi. Aplauzele erau slabe, pentru că femeia făcea numărul ăsta de douăzeci de ani şi toţi cei care frecventau speluncile îl cunoşteau foarte bine. De la el i se trăgea porecla – Anna Peştişorul de Aur. Şi

Mock cunoştea numărul cu sânii miraculoşi şi jucăuşi, iar în pescarul însufleţit l-a recunoscut fără urmă de îndoială pe sergentul criminalist Kurt Smolorz, alcoolic recidivist.

Mock a scuipat pe podeaua de chirpici berea greţoasă care parcă mirosea a benzină, şi-a aprins o ţigară şi a aşteptat ca Smolorz să-l observe singur, ceea ce s-a întâmplat destul de repede. Când şi-a mutat privirea de la acvariu ca să se uite vesel la cei trei bărbaţi care-l urmăreau cu atenţie, Smolorz l-a observat pe Mock şi şi-a pierdut imediat toată buna-dispoziţie. Mock s-a ridicat, a trecut pe lângă Smolorz fără să-i adreseze vreun cuvânt şi s-a îndreptat spre toalete, care erau înşirate pe un culoar întunecat, înţesat de lăzi de bere şi votcă, la capătul căruia se afla o uşă masivă. Mock a deschis uşa şi a ajuns în curtea minusculă, care semăna cu fundul unui puţ întunecat, cu laturile formate din zidurile înalte, fără ferestre, ale celor trei clădiri vecine. A lăsat capul pe spate, ridicând faţa spre cerul înnorat din care cădeau fulgi albi şi rari. O clipă mai târziu, Smolorz stătea lângă el. Wirth şi Zupitza rămăseseră în cârciumă, aşa cum le poruncise consilierul, care nu-şi dorea să aibă martori la discuţia cu subalternul său. Mock şi-a pus mâinile pe umerii lui Smolorz şi, în pofida miasmei de alcool pe care o emana, şi-a apropiat faţa de a lui.

— Am avut o zi grea azi. Azi-noapte m-a părăsit soţia. Colaboratorul meu apropiat, care trebuia s-o urmărească, nu a făcut-o, ci s-a apucat de băut. Singurul om în care am avut încredere nu a executat ordinul meu secret. În schimb, şi-a încălcat legământul solemn de abstinenţă, semnat la biserică.

Mock nu a mai suportat miasma de votcă şi s-a îndepărtat, dar i-a strecurat lui Smolorz o ţigară între buze. Sergentul criminalist se clătina pe picioare înainte şi înapoi şi poate chiar ar fi căzut, dacă spatele său nu ar fi găsit sprijinul pe care i-l oferea zidul de cărămidă.

— Soţia mă înşela. Prietenul meu trebuie să fi ştiut ceva despre asta, dar nu a vrut să-mi spună

adevărul, a continuat Mock. Dar acum o să-mi spună tot, inclusiv de ce s-a apucat din nou de băut.

Smolorz şi-a trecut degetele peste faţă, îndepărtându-şi de pe frunte şuviţele umezite de zăpadă. A încercat inutil să-şi pieptene părul cu degetele. Faţa lui nu trăda nicio expresie.

— Azi am avut o zi grea, a spus Mock în şoaptă. În menghina mea s-au aflat şi o anume ţigăncuşă, un garderobier, o curvă şi un bandit. Am obosit şi m-am plictisit să mai şantajez oamenii. Te rog, nu mă sili s-o fac. O să mă simt josnic dacă va trebui să presez pe cineva care îmi este sau mi-a fost apropiat. Cruţă-mă, te rog…

Smolorz ştia prea bine că şoapta lui Mock era, de fapt, preambulul unei etape viitoare a interogatoriului – prezentarea unor argumente de netăgăduit. Faptul că o pomenise în treacăt pe Franziska l-a făcut pe Smolorz să-şi dea seama că Mock avea astfel de argumente la îndemână.

— Daaa, a bâlbâit el. Orgii. Baronul von Hagenstahl, Elisabeth Pflüger şi soţia dumneavoastră. Amândouă cu baronul şi una cu alta. Şi cocaină.

În momentele de cumpănă, mintea lui Mock îşi căuta reazemul în ceea ce e perpetuu şi trainic. Îşi aducea aminte de cei mai frumoşi ani ai tinereţii: universitatea, profesorii bătrâni, cărunţi, care nu se suportau între ei, mirosul paltoanelor ude, seminarele în timpul cărora discutau în latină şi paginile întregi de poezii antice pe care şi le întipărise în memorie. În minte îi revenea insistent un vers din Lucreţiu, care vorbea despre „zidurile în flăcări ale lumii”. Acum era în flăcări zidul care înconjura curtea. Cărămizile pe care îşi sprijinea palmele ardeau, iar fulgii de zăpadă îi cădeau pe creştet, frigându-l ca nişte picături de ulei încins. „În alt loc”, s-a gândit Mock, „Lucreţiu a scris despre dragoste ca despre o neîmplinire tragică şi eternă. Despre îndrăgostiţi care se întărâtă reciproc, pentru ca o clipă mai târziu să tânjească din nou după alte înţepături.”

Şi-a adus aminte de povestea poetului roman îndrăgostit fără speranţă, unul dintre primii *poètes maudits*[21], care s-a sinucis la vârsta de patruzeci şi patru de ani. S-a gândit că şi el avea tot patruzeci şi patru de ani, s-a gândit şi la micul pistol Walther care îi atârna în buzunarul interior al sacoului. Lumea era în flăcări, iar între *flammantia moenia mundi*[22] stătea un soţ înşelat, un încornorat jalnic, un manipulator sterp şi deplorabil.

— La bazin, a mormăit mai departe Smolorz. Gorila baronului m-a prins. A trebuit să mă dezbrac. Sala de gimnastică. Spaliere. Acolo mi-au făcut fotografii. Eu gol, cu mădularu-n mână. Apoi, cu aceleaşi spaliere pe fundal, soţia dumneavoastră cu gura deschisă. Au spus: „Nu ne mai urmări, altfel Mock primeşte fotografiile. Fotomontaj. În fotografii – nevasta lui şi cu tine…”

Lumea ardea, îndrăgostiţii îşi muşcau buzele, nevestele necredincioase îşi înşelau soţii la piscine, blonde muzicale cu voce blajină ca de copil îngenuncheau printre aristocraţi în căutare de senzaţii tari, iar prietenii dădeau uitării prieteniile. Lumea ardea, iar Lucreţiu – bardul focului – a ingerat un narcotic menit să-l facă mai atrăgător în ochii alesei sale cu inimă de gheaţă, care era totodată şi motivul pentru care-şi pierduse dreapta judecată. Lumea ardea, iar zeii nepăsători şedeau apatici, imobili şi inutili în luxoasele lor sfere, lor superioare.

Mock a scos pistolul şi l-a lipit de tâmpla umedă a lui Smolorz. Acesta s-a răsucit cu faţa la zid. Mock a scos siguranţa. În odaia sa mizeră, un băieţel roşcat mânca griş cu lapte. „O să-l omoare pe tata?” a întrebat-o în cehă pe tânăra ţigancă. Mock a băgat pistolul înapoi în buzunar şi s-a aşezat pe zăpadă. Era beat, în buzunarul de la palton simţea greutatea pistolului. Puţul întunecat se acoperea treptat cu un covor de puf alb. Smolorz aştepta executarea sentinţei, dar Mock s-a întins pe jos, lipindu-şi faţa de pământ. După cinci minute s-a ridicat şi i-a cerut

lui Smolorz să se întoarcă. Subalternul său tremura de frică.

— Nu am făcut nimic cu ea. Totul e un trucaj foto, a spus el gutural.

— Ascultă-mă, Smolorz, a început Mock şi şi-a scuturat zăpada de pe palton, nu mai pune strop de alcool în gură şi urmăreşte-l în continuare pe von Hagenstahl. Poate că soţia mea va lua legătura cu el. Chiar dacă baronul te va observa şi îşi va duce la îndeplinire ameninţarea, poţi sta liniştit. N-o să primesc decât un fotomontaj. Deja ştiu asta şi n-o să păţeşti nimic. Acum vino-ţi în fire şi mergi pas cu pas pe urma baronului von Hagenstahl. Asta-i tot.

Smolorz a reuşit până la urmă să-şi pieptene părul cu degetele, s-a încheiat la nasturii sacoului, şi-a îndreptat pălăria şi a intrat în cârciumă. Pe coridorul întunecat l-a oprit mâna de fier a lui Zupitza. Wirth a intrat în curte şi s-a apropiat de Mock.

— Să-i dăm drumul? a întrebat.

— Da, nu trebuie să-l urmăreşti. O să-l urmărească propria conştiinţă.

Wirth i-a făcut lui Zupitza semnul adecvat.

Wrocław, vineri, 9 decembrie
Ora şapte dimineaţa

Ninsese toată sâmbăta şi jumătate din duminică. Oraşul era învăluit într-un giulgiu fin care înăbuşea sunetele. În loc de tropotele de copite ale mârţoagelor care trăgeau la birje, locuitorii din Wrocław auzeau foşnetul delicat al săniilor care alunecau pe străzi, în loc de tocurile care ţăcăneau pe caldarâm auzeau scârţâitul zăpezii, iar în loc de plescăitul apei murdare auzeau trosnetul uscat al gerului. Geamurile se acoperiseră cu flori de gheaţă, hornurile scuipau funingine, patinatorii se luau la întrecere pe lacul de lângă clădirea Regenţei Sileziene, servitoarele curăţau covoarele cu zăpadă, iar căruţaşii emanau un damf de rachiu. Duminică după-amiază ninsoarea s-a oprit. Se lăsase un ger de crăpau pietrele. Fulgii de zăpadă uşori şi pufoşi se

contopiseră în bulgări denşi şi aspri. Zăpada albă era tăiată de urina câinilor şi pătată de bălegarul cailor. Pe străduţele de lângă Piaţa Sării oamenii fără adăpost îşi alegeau poziţia în care doreau să moară, iar infractorii se retrăseseră în peşterile lor sigure, calde, cu mirosuri grele, dintre Neuweltgasse şi Weissgerbergasse. Ziarele scriau despre escrocheriile lui Willi Wang care, deghizat în uniformă de husar, le sucea minţile servitoarelor şi nevestelor înstărite, pe care apoi le jefuia, dar şi despre cele două crime înspăimântătoare şi elaborate. Numai pe ziarişti îi interesa cine e făptaşul, căruia îi făcuseră deja un portret psihologic.

Despre toate astea nu avea habar cel pe care ziarele îl numeau „vedeta poliţiei criminale wrocławiene" sau „ogarul cu instinct infailibil". „Geniul criminalisticii" şi-a băgat pentru a treia oară în dimineaţa aceea capul care îi pocnea din pricina mahmurelii sub jetul de apă rece ca gheaţa, iar servitorul Adalbert îi ştergea cu un prosop aspru părul încâlcit şi grumazul roşu.

Fără să se privească în oglindă, Mock şi-a aranjat părul cu un pieptăn de os, şi-a încheiat cu greu gulerul rigid şi a intrat în sufragerie, unde pe masă îl aştepta o carafă aburindă cu cafea. Dulceaţa de fragi se prelingea apetisant pe chifla cu coajă crocantă, tăiată în jumătate, iar gălbenuşul de ou tremura ispititor în strânsoarea albuşului. Dar Mock nu avea poftă de mâncare, şi asta nu din cauza vinului de Porto pe care îl băuse în seara dinainte şi care îi tulburase în mare măsură echilibrul gastric, ci mai degrabă din cauza prezenţei directorului criminalist Mühlhaus. Stătea la masă şi privea cu lăcomie micul dejun, învârtind absent cu acul în vatra înfundată a pipei.

Mock l-a salutat pe superiorul său şi s-a aşezat la rândul lui. A turnat cafea pentru amândoi. Apoi tăcere.

— Îmi cer scuze, Mock, că dau buzna aşa de dimineaţă, a zis Mühlhaus după ce şi-a desfundat în sfârşit pipa, spărgând tăcerea.

— Sper că n-am trezit-o pe *madame* Sophie.

Mock nu a răspuns, lăsând gustul de fier al gălbenuşului să i se răspândească în gură.

— Smolorz nu a venit sâmbătă la serviciu, a continuat Mühlhaus. Ştii cumva de ce?

Mock a băut puţin din cafeaua cu gust de plumb. Bucăţele ascuţite de coajă crocantă îi răneau gingiile ca o pilitură de oţel.

— Poţi să taci în continuare dacă vrei, a oftat Mühlhaus şi s-a ridicat de pe scaun. Nu pierde timpul vorbind, mai bine bea nişte votcă şi aminteşte-ţi de vremurile bune de demult… S-au dus. Nu se mai întorc.

Şi-a îndreptat pălăria pe cap, a băgat pipa în punguţa ei de piele şi s-a îndepărtat alene de la masă.

— Adalbert! a strigat Mock. Micul-dejun pentru domnul director!

Apoi a luat o gură zdravănă de cafea şi a simţit armonia stranie a gusturilor: cel de cafea bine prăjită cu acela reminiscent al vinului tare, a cărui amintire îi irita stomacul.

— Tot ce a trecut e ireversibil, a zis Mock uitându-se la Mühlhaus, care se aşeza comod pe scaun. E cea mai înţeleaptă tautologie pe care am întâlnit-o.

— Seneca a spus-o cel mai nimerit.

Înaintea lui Mühlhaus clincăneau farfuriile şi tacâmurile, aranjate cu îndemânare de Adalbert.

— *Quod retro est, mors tenet*[23].

— Seneca a fost prea înţelept să identifice moartea cu uitarea, a zis Mock şi şi-a trecut limba peste cerul gurii, simţindu-l aspru.

— Posibil, a răspuns Mühlhaus scobind în ou cu linguriţa la fel cum scormonise şi mai devreme cu acul în vatra pipei, iar chifla a scrâşnit între dinţii lui stricaţi. Dar la asta te pricepi mai bine decât mine.

— Da, mă pricep. Ceea ce a trecut nu se află numai în ghearele morţii. Se află şi în memoria mea, a spus Mock şi şi-a aprins o ţigară cu muştiuc aurit, făcând ca deasupra mesei să se ridice norişori de fum. Iar asupra memoriei, ca şi asupra morţii, nu

avem nicio putere. Deşi nu întru totul. Dacă aleg să mă sinucid, aleg felul în care mor, iar luptând hotărăsc dacă o să mor onorabil sau nu. Memoria e mai puternică decât moartea. Spre deosebire de ea, nu-ţi oferă posibilitatea de a alege şi îţi aduce în faţa ochilor, în ciuda propriei voinţe, imagini din trecut. Nu pot să le şterg din memorie, dacă nu vreau să ajung la azilul de nebuni…

Mock a tăcut brusc şi a strivit ţigara în scrumieră. Mühlhaus a înţeles că urma clipa care aducea cu sine un final ireversibil. Fie Mock dezvăluia totul şi îl scutea astfel pe Mühlhaus de la a lua anumite hotărâri, fie nu zicea nimic şi Mühlhaus avea să fie nevoit să completeze un formular sec – ultimul document din dosarul său personal de la poliţie.

— Vă cer o lună de concediu fără plată, *Herr Kriminaldirektor*.

Mock învârtea între degete un cleşte de tăiat trabucurile.

— Pe ce motiv?

Mühlhaus a terminat de mâncat şi a înghiţit resturile de cafea, dând capul pe spate atât de brusc, că parcă ar fi băut un păhărel de ţuică.

S-a lăsat iar tăcerea. Alegerea era a lui Mock: fie ajutorul lui Mühlhaus, fie demisia. Consilierul a ales.

— Trebuie să o caut pe soţia mea. M-a părăsit. A fugit de acasă. Cred că e la Berlin.

Mühlhaus s-a apropiat de fereastră şi a fluturat din mână.

— Micul dejun a fost delicios, a spus, aprinzându-şi pipa. Dar acum trebuie să mergem. Magistratul Eduard Geissen a fost ucis.

Mock îl cunoştea foarte bine pe Geissen, membru al consiliului local, un om de o cinste ireproşabilă care adora muzica lui Wagner şi încheia fiecare şedinţă a Landtagului silezian cu apelurile dramatice de a construi în oraş o operă de vară.

— Unde? a întrebat Mock, încheindu-şi repede butonii cu chihlimbar.

— La un bordel, a răspuns Mühlhaus şi şi-a îndesat pe cap melonul prea strâmt în faţa oglinzii.

— Care anume? s-a interesat Mock în timp ce îmbrăca paltonul pe care i-l ţinea Adalbert.

— Cel de pe Burgfeld, de lângă vechea remiză.

Mühlhaus a deschis uşa apartamentului, împrăştiind în jur mirosul parfumat al fumului pipei. Mock l-a mângâiat pe Argos şi a pornit pe scări. Ghetele lui Mühlhaus duduiau pe treptele de lemn.

— Cum a fost ucis?

— Cineva l-a spânzurat cu capul în jos. Criminalul l-a agăţat pe Geissen de candelabru cu o coardă de pian, l-a atârnat de un picior. Când lui Geissen i-a ajuns sângele în cap, i-a retezat jugulara. Cel mai probabil cu o baionetă. Geissen a sângerat până a murit.

— Şi curva lui Geissen unde era?

— Lângă el. Cu gâtul retezat de aceeaşi baionetă.

În dreptul ieşirii din clădire, Mühlhaus i-a făcut loc unui domn chel cu *pince-nez,* care l-a măsurat pe Mock cu o privire aspră. Consilierul şi-a amintit că văzuse strălucirea *pince-nez*-ului când încercase s-o lipească pe soţia sa – cu picioarele strânse în jurul coapselor lui – de unul dintre pereţii din hol, şi apoi în noaptea aceea de joi, când o violase pe Sophie şi ea fugise cuprinsă de panică, ţăcănind din tocuri. Acum ochii din spatele *pince-nez*-ului străluceau de oboseală, dispreţ înverşunat şi batjocură. Tulburat de amintiri, Mock s-a oprit brusc pe trotuar.

— Trebuie s-o găsesc pe soţia mea.

În acel moment s-a apropiat de ei o sanie, care s-a oprit lângă trotuar. Calul duhnea a grajd, vizitiul – a rachiu nedigerat. În sanie şedea un domn tânăr cu melon, care fuma un trabuc. Calul bătea nerăbdător din copită în zăpada îngheţată.

— O s-o găsească altcineva, a arătat Mühlhaus spre bărbatul din sanie. Cineva pe care ea nu-l cunoaşte.

Mühlhaus l-a luat pe Mock de braţ şi l-a împins uşor spre sanie. Tânărul a zâmbit în semn de salut şi

a lovit cu degetul în rondoul melonului, trădându-şi educaţia militară. Mock a răspuns la salut.

— Domnule consilier, a spus Mühlhaus, permiteţi-mi să vi-l prezint pe domnul Rainer Knüfer, detectiv de la Berlin.

— Locuiţi de mult la Berlin? a întrebat Mock şi i-a întins mâna detectivului Knüfer.

— De când m-am născut, s-a grăbit Knüfer să strângă mâna întinsă de Mock şi i-a oferit acestuia o carte de vizită. Şi cunosc oraşul ca pe propria-mi locuinţă. Aş putea găsi şi-o ploşniţă.

Nimeni nu a râs în afară de detectivul Knüfer. Sania a pornit. Zăpada scârţâia sub tălpici.

Mock îşi simţea capul zdrobit în menghina mahmurelii. Copitele calului îi băteau în tâmple, iar pe sub pleoape îi intra zăpadă amestecată cu nisip şi sare. În ciuda gerului pătrunzător, consilierul şi-a scos pălăria, şi-a făcut vânt cu ea şi, cu o mişcare rapidă, l-a prins pe Knüfer de gât.

— Găseşti orice ploşniţă? i-a aruncat el lui Knüfer o privire de plumb. Soţia mea nu-i o ploşniţă care a intrat sub tapetul tău, cretinule!

Knüfer l-a smucit de braţ. Mock a căzut pe banchetă. Knüfer a tuşit şi a aruncat mucul trabucului. Vânzătoarea ambulantă de mere a înjurat în gura mare şi a început să caute mucul de ţigară printre merele îngheţate. Mühlhaus se străduia să-l liniştească pe Mock, iar Knüfer urmărea cu nepăsare un câine care trecea pe Augustastrasse. Mock s-a aşezat comod pe banchetă şi a început să-şi şteargă urechile înroşite.

— O s-o găsesc pe soţia dumneavoastră, a spus sec Knüfer. Când am vorbit despre ploşniţe m-am referit, bineînţeles, la apartamentul meu, nu la Berlin. Vă rog să mă scuzaţi.

— Şi dumneavoastră pe mine, a răspuns Mock. Ce doriţi să ştiţi despre soţia mea?

— Totul. În activitatea mea, cele mai multe cazuri sunt cele de dispariţie.

A scos din servietă un formular tipărit pe hârtie groasă.

— Am elaborat un formular special. Unele întrebări sunt intime, stânjenitoare, dar vă sfătuiesc să răspundeţi la ele, chiar dacă răspundeţi cu „nu ştiu”. Vă rog, de asemenea, să îmi puneţi la dispoziţie şi o fotografie actuală a soţiei şi să trimiteţi totul la hotelul Königshof de pe Claasenstrasse, cel târziu până la ora două. La trei fără un sfert vă rog să mă sunaţi, pentru că s-ar putea să am întrebări suplimentare. Numărul de telefon al hotelului îl găsiţi pe spatele cărţii de vizită. La ora trei am tren spre Berlin.

Sania s-a oprit pentru a lăsa o căruţă să treacă.

— Aici îmi iau rămas-bun.

Knüfer a sărit cu graţie din sanie, şi-a luat avânt şi s-a lăsat să alunece pe balta îngheţată din faţa tutungeriei Spingarn de pe colţ, unde îşi expuneau de obicei marfa vânzătorii stradali. Însă acum, în locul lor, erau câţiva puşti cu şepci găurite, pulovere roase şi mănuşi de lână. Infractorii aspiranţi desenau rotocoale cu patinele lor pe oglinda îngheţată a apei. Knüfer a ajuns la celălalt capăt al bălţii, lângă o ladă de metal sub care ardea un foc închis în spatele unui grătar de fier. Detectivul a băgat mâna în buzunarul paltonului, iar vânzătorul a deschis capacul lăzii, de unde a scos un crenvurşti aburind, pe care i l-a pus lui Knüfer direct în mână.

— Băieţii ăştia n-ar trebui să fie la şcoală? a întrebat Mühlhaus, uitându-se la ceas.

— Nu ştiu. Dar ştiu că preferă să fie pe patinoar decât sub ochiul vreunui belfer sau al tatălui alcoolic, a zis Mock scoţând din buzunarul paltonului o bentiţă de lână cu care şi-a acoperit urechile. Eraţi la curent cu toată situaţia. Aşa îmi explic de ce l-aţi adus pe bravul detectiv atât de repede de la Berlin. Asta s-a întâmplat în urmă cu doar câteva zile. Soţia m-a părăsit şi Knüfer e deja aici… De unde ştiaţi, *Herr Kriminaldirektor?*

— Pereţii au urechi, Mock, a spus după o clipă de ezitare Mühlhaus. Iar cele mai bune urechi le au zidurile micii curţi interioare din spatele speluncii lui Gabi Zelt.

— Vă mulţumesc. Într-adevăr, e mai bine să fie căutată de o persoană pe care Sophie nu o cunoaşte.

Au tăcut amândoi şi au mijit ochii, orbiţi de razele furioase care făceau ţurţurii de sub acoperişul Arestului Preventiv de pe Neue-Graupner-Strasse să sclipească. Mock s-a uitat pe formular şi a scos din buzunarul paltonului un creion ascuţit. Cu mişcări rapide, a surprins esenţa necredincioasei sale soţii. A început cu descrierea fizică.

„Vârsta: 24 de ani; înălţime: 166 cm; greutate: cca. 60 kg; culoarea părului: blond-deschis; culoarea ochilor: verzi; semne particulare: bust proeminent”.

Au intrat pe Nicolaivorstadt, celebru de secole datorită Templului Afroditei. Au trecut de barăcile de pe Schweidnitzer Stadtgraben, apoi de Königsplatz şi au ajuns între Spitalul Toţi Sfinţii şi Arsenal. Mock s-a uitat la formular şi, cu alte câteva mişcări de creion, a schiţat trecutul lui Sophie: bătrânul baron scăpătat din Pasawa îşi scoate în lume cea de-a cincea fiică, iar aceasta, prinţesa şi lumina ochilor tatălui ei, se roagă la capela de pe moşie, iar cosiţele ei blonde sunt împletite într-o coroniţă măiastră. Stă pe veranda casei năpădite de iederă şi îşi ascunde faţa în blana Saint-Bernard-ului uriaş.

„Locul naşterii: Pasawa; accent: uşor bavarez; confesiunea: romano-catolică; spirit religios: ocazional, ceremonial; contacte cu familia: lipsesc; domiciliul familiei: Pasawa, München; contacte cu prietenii: Philipp, baron von Hagenstahl, aristocrat, Elisabeth Pflüger, violonistă”.

Mühlhaus şi Mock au intrat într-o curte murdară de pe strada Burgfeld. Mock, care până nu demult lucrase la Secţia II a Prezidiului Poliţiei din Wrocław, ştia foarte bine că proprietarul clădirii fără etaj transformate în remiză era plecat pentru o perioadă mai lungă în America, închiriind vila unui ungur care făcea tot felul de afaceri cu Wirth şi Zupitza. Mai presus de orice, însă, făcuse o mică avere dintr-o profesiune la fel de veche precum lumea.

În uşa clădirii stătea un bărbat solid, în uniformă, cu o manta de culoarea *feldgrau*[24]. Din tocul de pistol desfăcut a scos ameninţător un pistolet Mauser. Când i-a văzut pe Mühlhaus şi pe Mock, bărbatul în uniformă a dus două degete în semn de salut la chipiul decorat în mijloc cu o steluţă cu multe braţe.

— Sergent-major Krummheltz de la Secţia 5, raportez.

— Pe loc repaus, Krummheltz, a spus Mühlhaus. Şi nu suflaţi un cuvânt despre ce aţi văzut. Cazul va fi preluat de *Mordkommission* de la Prezidiul Poliţiei.

— Nu spun nimic nimănui, a răspuns Krummheltz, sobru.

— Foarte bine.

Mühlhaus i-a întins mâna lui Krummheltz şi a intrat în clădire. Mai multe fete cu părul pe moaţe, îmbrăcate în capoate şi furouri, stăteau pe canapele şi fotolii. În ochii învineţiţi ai uneia dintre ele, Mock a zărit ceva cunoscut. Ehlers stătea pe scări şi le lua declaraţiile. Repeta cu glas plictisit aceleaşi întrebări seci la care primea răspunsuri pline de epifore enervante: „Dormeam. Nu ştiu". „Nu am întrebat niciodată asta. Nu ştiu.", „E imposibil. Nu ştiu". „Nu ştiu, nu ştiu." Gândurile lui Mock au alunecat la următoarele întrebări din chestionarul lui Knüfer. Dacă e vorbăreaţă sau taciturnă, dacă e impulsivă sau echilibrată… „Nu ştiu nimic despre persoana cea mai apropiată inimii mele…"

Mühlhaus şi Mock înaintau pe un coridor îngust. Pe ambele laturi erau înşirate uşi care fuseseră martorele multor umilinţe. Mühlhaus a împins una dintre ele.

„Ştiu, ştiu sigur", şi-a zis Mock când privirea i-a căzut pe următoarea întrebare, menită să radiografieze universul psihic al soţiei sale. „Nu este sclipitor de inteligentă, este geloasă şi făţarnică… Şi probabil că e şi dependentă de cocaină. Este demnă de a fi iubită şi ucisă. Atâţia ani de căsnicie şi n-am observat că e cocainomană… Pur şi simplu n-am

cunoscut-o niciodată, cunoşteam numai ideea mea despre cum e Sophie, dar nu o cunoşteam pe Sophie în carne şi oase care”- şi în acel moment şi-a amintit un citat – „ «Nu e un fluture care zboară în ceaţa trandafirie şi numai uneori trebuie să meargă la toaletă»”.

Chelia patologului, doctorul Lasarius, strălucea de transpiraţie. Conform directivelor generale, nu trăsese nici măcar draperiile de la fereastră, singurele lucruri pe care le putea atinge fiind corpurile victimelor. Amândouă erau calde încă. Lasarius ţinea între dinţi mânerul lanternei şi îşi scria observaţiile în agendă. Corpul magistratului Eduard Geissen atârna de candelabrul care semăna cu un păianjen uriaş cu picioare pătate de ceara lumânărilor. De unul dintre braţele candelabrului stătea spânzurat defunctul, legat de un picior cu o coardă de pian. Celălalt picior atârna într-un unghi ciudat şi arăta de parcă ar fi fost smuls din articulaţia şoldului. În gură avea o bucată de cearşaf rupt. La gât se vedea o tăietură adâncă. Spatele acoperit cu păr şi fesele erau traversate de firişoare vinete umflate şi de răni. Mock s-a uitat la fata moartă şi şi-a dat seama imediat că rănile acelea se datorau biciului pe care îl strângea în pumnul drept. S-a apropiat de prostituata moartă. O bărbie cunoscută, uşor proeminentă. A încercat să-şi amintească de unde o cunoştea.

„Preferinţe sexuale particulare şi eventuale deviaţii: bisexualism, travestire în curtezană, bijuterii pe corpul gol, act sexual precedat de un preludiu îndelungat”.

Pe masă se afla un patefon uriaş cu placă. Acul patefonului se învârtea păcănind şi descria cercuri mici. Fata zăcea pe canapea cu picioarele şi mâinile desfăcute. Capul era aproape retezat, iar occipitul îi era rezemat pe omoplaţii fragili. Orbitele erau împăienjenite de cheaguri mici de sânge. O dungă neagră şi vâscoasă de sânge îi acoperea ochii. Sângele i se lipise de tâmple şi îi înconjura cu

firicele înguste urechile fine. Banda aceasta macabră făcea imposibilă identificarea femeii.

— I-a tăiat capul cu baioneta şi i-a scos ochii, a spus Lasarius, începând examinarea *par excellence* aprofundată.

— Avea boli venerice. Nu a întreţinut relaţii sexuale înainte de a muri. Nu se văd semne de penetraţie.

„Boli trecute şi actuale: nu ştiu."

După ce a fost legat de candelabru, sângele lui Geissen s-a scurs şi i-a umplut ţeasta cu greutatea sa vâscoasă. Tensiunea i-a crescut, obrajii i s-au înroşit, pulsul din urechi s-a intensificat. Baioneta milostivă îndreptată spre jugulară pusese capăt suferinţei consilierului conservator, partizan al regimului de dreapta autoritar, susţinător al locuinţelor cu chirii ieftine şi iubitor de operă.

„Orientare politică şi apartenenţă partinică: simpatizantă a NSDAP, mai exact a forţei primitive a membrilor ei."

— Nu mai trăieşte de două ore, a spus Mühlhaus. Am interogat-o pe codoaşă. Nu ştie cine e defunctul. Numai noi îi cunoaştem identitatea – tu, Ehlers şi eu. A, şi Krummheltz, dar nu va sufla o vorbă. Krummheltz era în patrula de noapte. Singur. Pe el l-a chemat codoaşa îngrozită. Iată ce ştim până acum: Geissen nu venea des, dar venea în mod regulat. Întotdeauna apărea la şase dimineaţa, când majoritatea fetelor erau deja cufundate într-un somn adânc şi binemeritat. Dorea să rămână *incognito*. Întotdeauna aranja întâlnirea cu aceeaşi fată. Telefonic. Cu cea de acum s-a întâlnit pentru prima dată. Era nouă. Îi cere să-l biciuiască pe muzică de operă.

Mühlhaus s-a uitat la disc.

— *Inelul nibelungilor*. Ştim, aşadar, ce-i plăcea. Opera. În alcov şi în afara lui.

„Preferinţe extrasexuale: muzica lui Mahler; obiecte şi mâncăruri preferate: ursuleţi de pluş, porţelan berlinez, cafea cu lapte, ştrudel cu mac,

lichior de cireşe Fache, ţigările Astoria, bărbaţi puternici cu miros puternic.”

— La ora şase dimineaţa, a continuat Mühlhaus, la bordel nu mai era niciun alt client, toate fetele, mai puţin cea de faţă, dormeau. Codoaşa dormea şi ea. Singurele persoane active din stabiliment erau cei doi amanţi şi portarul Franz Peruschka. Printre atribuţiunile acestuia se numără şi să-i anunţe pe clienţi când depăşesc limita de timp alocată. Peruschka a bătut de mai multe ori la uşă şi – în lipsa unei reacţii – a intrat, a văzut scena aceasta romantică şi a trezit-o pe codoaşă, care a fugit cuprinsă de isterie şi l-a zărit pe Krummheltz patrulând pe stradă. Acesta din urmă a telefonat la secţie, unde a dat de Ehlers, care era în tura de noapte. La rândul său, Ehlers a încercat fără succes să ia legătura telefonic cu domnul consilier Eberhard Mock. Nu ştia că scoseseşi receptorul din furcă. Şi atunci m-a sunat pe mine. Am venit aici de îndată, am cercetat locul crimei şi m-am dus să te aduc şi pe dumneata. Asta e tot.

Mock şi-a frecat cu degetele pleoapele umflate.

— Sunt mahmur azi. Şi probabil de asta nu înţeleg tot. În bordel trebuie să mai fi fost o persoană activă. Criminalul. Sau poate că nu… Poate că într-adevăr erau numai trei persoane active.

— Nu înţeleg.

— Ba eu nu înţeleg acţiunile dumneavoastră, *Herr Kriminaldirektor.* Geissen atârnă spânzurat de candelabrul de care l-a spânzurat un individ vânjos. În afară de consilierul nostru, singurul bărbat vânjos din clădire era paznicul Franz Nu-ştiu-cum, care este vânjos. Şi atunci mă întreb: oare Franz Nu-ştiu-cum e la comisariat şi mărturiseşte crima pe care a comis-o? Oare l-a închis cineva, *Herr Kriminaldirektor!* Unde se află în acest moment?

— La şefa lui în cabinet. O linişteşte. E foarte atent cu ea. E limpede că între ei există mai mult decât o relaţie profesională. Codoaşa a fost şocată. În plus, a continuat Mühlhaus şi s-a făcut comod pe canapea, chiar lângă fata ucisă, chiar crezi că te-am

trezit din răutate şi te-am adus la scena crimei? Ia gândeşte-te – e oare normal ca directorul, vicedirectorul şi unul dintre agenţii Comisiei criminalistice să meargă la scena unei crime şi să desfăşoare împreună investigaţia? S-a mai întâmplat asta cândva, nu-i aşa?

— Da, s-a mai întâmplat asta săptămâna trecută – a mormăit Mock. Ne-am întâlnit în aceeaşi formulă şi când l-am descoperit pe Honnefelder…

Mühlhaus a scos din servietă un plic cafeniu din care a extras delicat, cu o pensetă, o filă dintr-un calendar de perete, cu data de 9 decembrie 1927.

— Geissner avea un elastic la încheietură, a spus rar Mühlhaus. Sub elastic fusese strecurată fila aceasta de calendar.

— Vă rog să mă scuzaţi, a răspuns Mock, dar e foarte posibil ca paznicul Franz să-l fi ucis pe Geissner şi să pună crima în cârca „asasinului cu filele de calendar".

— Te rog să nu mai bei, Eberhard.

În vocea lui Mühlhaus se simţea o îngrijorare autentică.

— Alcoolul îţi stimulează imaginaţia – „asasinul cu filele de calendar" e un nume frumos – dar ucide logica. Despre rolul calendarului în cazul Gelfrert-Honnefelder-Geissen nu sunt la curent ziarele sau altcineva în afară de oamenii noştri de la Criminalistică. E sigur că Franz Peruschka nu avea de unde să ştie lucrurile astea.

Mühlhaus s-a lovit cu palma peste şold. Mock ar fi putut să jure că şeful lui o plesnise peste coapsa goală pe fata moartă.

— Şi de ce presupuneţi că asasinul lui Gelfrert, Honnefelder şi Geissen nu e chiar Franz Peruschka? a întrebat Mock.

— Ştim din raportul sergentului criminalist Krummheltz că matroana a făcut un atac de isterie şi, uitând că în casă există telefon, a ieşit ţipând pe stradă. Dar, înainte să ajungă pe stradă, s-a împiedicat pe trotuar şi a căzut. Uluit, Krummheltz, care tocmai trecea pe stradă, l-a văzut apoi pe

Peruschka ieşind în fugă din casă şi sărindu-i în ajutor cucoanei, după care a leşinat. Dar să revenim la constatările dumneavoastră, doctore Lasarius.

— Peruschka suferă de o formă acută de agorafobie, a spus patologul, vârând un deget în gura prostituatei decedate. Când se trezeşte în afara casei, în spaţiu deschis, leşină. Prin urmare, nu avea cum să-i fi ucis pe Gelfrert şi Honnefelder, întrucât pentru asta ar fi trebuit să iasă din casă.

Mock se uita îngândurat la grumazul gros al lui Lasarius.

— Doctore, vrei să-mi spui că omul acesta s-a născut în bordelul ăsta şi n-a ieşit niciodată din el?

— Poate ieşi numai cu ochii închişi. E singura metodă în caz de agorafobie cronică, şi nici asta nu e întotdeauna eficientă.

— Prin urmare, dacă asasinul ar fi Peruschka, ar fi trebuit să aibă un complice care să-l fi dus la Gelfrert şi Honnefelder?

— Aşa se pare, a confirmat Lasarius.

— Şi cum aţi reuşit să puneţi atât de repede un diagnostic? Agorafobia e o boală destul de rară. Eu nu am mai auzit de ea, iar dumneavoastră sunteţi medic generalist, nu psihiatru.

Lasarius s-a uitat la mâinile sale crăpate din cauza formalinei.

— Nu l-aş fi diagnosticat niciodată dar, când s-a trezit, paznicul mi-a arătat documentul emis de comisia de înrolare în care scrie că nu e apt pentru serviciul militar din cauza unei boli psihice. Medicul militar, la fel ca domnul consilier, nu avea cunoştinţă despre existenţa acestei boli, aşa că nu a numit-o, dar i-a descris amănunţit manifestările. Aşa am identificat-o. Boala în sine a fost descrisă detaliat de Oppenheim şi Hoche. În urmă cu puţin timp a mai apărut un studiu ştiinţific pe această temă, dar numele autorului îmi scapă…

— Peruschka putea să fi înscenat leşinul, a mormăit Mock, neconvins. Şi-a asigurat un alibi desăvârşit. În timpul războiului nu au lipsit bolnavii închipuiţi cu certificate medicale false…

— Nu mai exagera! s-a enervat Mühlhaus. Peruschka s-a prefăcut bolnav în timpul războiului, pentru ca douăzeci de ani mai târziu să aibă un alibi care-l disculpă de asasinarea lui Geissen? Eşti mult prea suspicios.

— Păcat că numai la serviciu… a replicat Mock şi şi-a aprins o ţigară, suflând apoi un rotocol de fum. În bordelul ăsta se plăteşte cu ora. Cât timp a trecut până să sângereze Geissen de tot? l-a întrebat pe Lasarius.

— După secţionarea jugularei, un om poate fi exsangvinat în cinci minute, a răspuns patologul.

— Prin urmare, asasinul a avut la dispoziţie zece minute să-i imobilizeze pe amândoi, să-i pună lui Geissen un căluş în gură, să-l spânzure cu capul în jos şi să le taie gâtul amândurora. Un adevărat *Blitzkrieg.* Trebuie, totuşi, să se fi apucat de lucru după vreun sfert de oră, când clientul e atât de aprins, că uită pe ce lume trăieşte…

— Chiar atât de mult durează? l-a întrerupt Mühlhaus cu un zâmbet muşcător.

— …prin urmare, asasinul a trecut la treabă pe la şapte fără un sfert, când Geissen se desfăta deja de un sfert de oră, a continuat Mock, ignorând remarca lui Mühlhaus. Şi-a făcut treaba în zece minute, apoi a aşteptat ca victima să sângereze până la moarte. Cinci minute. Pe urmă a ieşit.

— Pe unde?

— Pe unde a intrat – pe fereastră.

— Am cercetat cu atenţie curtea. Nu se observă urme de paşi pe zăpada care e tare, dar nu suficient de tare încât să nu rămână urme. Sub fereastra camerei e un petic de zăpadă neatinsă.

— Atunci poate a fost un client al bordelului care s-a strecurat în camera fetei. De obicei duminica sunt mulţi clienţi, iar unul dintre ei s-ar fi putut ascunde, fără să atragă atenţia paznicului…

— Poate aşa o fi, dar cum a ieşit? Franz Peruschka afirmă că nu a închis deloc ochii, a întrebat Mühlhaus şi s-a ridicat, încheindu-şi nasturii de la palton. Scenariul tău, în afară de momentul

intrării şi ieşirii pe fereastră, pare plauzibil. Dar eu azi nu sunt mahmur şi, cu toate astea, nu înţeleg un lucru: de ce să fi aşteptat asasinul ca victima să sângereze de tot? Că doar după retezarea jugularei, un om care e spânzurat cu capul în jos va muri oricum. Prin urmare, de ce a aşteptat asasinul până când Geissen a sângerat de tot? De unde aţi făcut această deducţie?

— Dumneavoastră nu ţineţi cont de asta, a răspuns Mock ridicând fila de calendar în faţa ochilor cu penseta. Dacă avem de-a face cu acelaşi psihopat care i-a ucis pe Gelfrert şi Honnefelder, atunci modul de operare este acelaşi. Celorlalţi doi le-a lipit filele de calendar după deces. Nu avem nicio îndoială. Şi de data asta trebuie să fi aşteptat ca victima să-şi dea sufletul. Apoi a ieşit, s-a ascuns pe coridor, de pildă în spatele draperiei, şi a aşteptat ca Franz să-i reamintească clientului că timpul se scursese. Orice client al bordelurilor cunoaşte sarcinile unui portar…

— Adevărat? făcu Mühlhaus strivind tutunul din vatra pipei.

— Da, domnule director, asasinul frecventează bordelurile. Aşa că a aşteptat să vină paznicul, să intre în cameră, apoi a ieşit neobservat din clădire.

— Începi să gândeşti mai cu sens, Mock, a zis Mühlhaus şi i-a aruncat o privire lui Lasarius. Doctore, cât ţine mahmureala?

— Dacă e pricinuită de vinul de Porto, destul de mult, a răspuns Mock îngândurat.

Wrocław, vineri, 9 decembrie
Ora nouă dimineaţa

Mock s-a pierdut în mulţimea care mişuna printre tarabele de pe Neumarkt. S-a uitat la ceas. Mai avea jumătate de oră până la plecarea trenului de Berlin. Dorea să o petreacă în compania sticlei de rachiu de secară care îi atârna greu în buzunarul paltonului.

În jur auzea strigăte de satisfacţie şi târguieli înverşunate. S-a sprijinit de peretele fântânii

arteziene din mijlocul pieţei şi – la fel ca Neptun care se ridica deasupra ei – îi urmărea cu ironie pe negustori. Un pădurar gras şi roşu de la ger, care purta o şapcă decorată cu emblemele Codrilor Milicz stăpâniţi de familia von Maltzan, lăuda într-o germană sileziană coroanele de brad de Crăciun împletite de el şi strângea comenzi pentru pomii de Crăciun. În căsuţa vecină, o sileziană vânjoasă cu un fund impunător înfofolit în nenumărate şorţuri dungate se certa în polonă cu soţul ei mărunt care îi zâmbea mieros unei servitoare în timp ce îi înmâna un coş de răchită în care era o gâscă grasă. Alături, un brutar mustăcios arăta cu gesturi largi piramidele spiralate de produse de patiserie acoperite cu zahăr pudră şi presărate cu mac.

Mock a mângâiat sticla de rachiu din buzunar, s-a oprit lângă o căsuţă sileziană şi a ascultat cu plăcere susurul limbii polone. Sophie se pricepea de minune să-i imite pe polonezi. Însă o făcea fără tragere de inimă, spunea că o doare gura la cât o încordează. Polonezul, fără să bage în seamă suduielile nevestei, oferea gâsca altei cliente care, după un scurt moment de ezitare, a cumpărat-o şi i-a cerut vânzătorului să i-o jumulească. Acesta a pus capul păsării pe butuc şi a scos de sub şorţ o baionetă militară de subofiţer pe care erau gravate cuvintele *Zur Erinnerung an meine Dienstzeit*[25].

„Din războiul franco-prusac. Fără îndoială e a bunicului lui”, s-a gândit Mock. Gâsca şi-a pierdut capul nepreţuit. O baionetă a decapitat gâsca, o baionetă a dezlănţuit cascada de sânge care a ţâşnit din gâtul lui Geissen, o baionetă a făcut ca frumosul cap al prostituatei să se sprijine pe omoplaţii ei fragili, o baionetă i-a secţionat retina ochilor, o baionetă i-a smuls ochii din orbite. Într-o clipă, Mock şi-a dat seama că nici măcar nu cunoştea numele fetei ucise. Nu îl întrebase pe Mühlhaus.

Consilierul criminalist şi-a aprins o ţigară. Stătea între tarabe şi brusc a încetat să mai audă târguielile şi sloganurile de reclamă, la fel de brutale ca loviturile de îmblăciu. Fata ucisă, măcelărită ca un

animal la abator, era pentru el un trup cu adevărat anonim, unul dintre multele rezervoare mizere în care săracii şi bogăţii acelui oraş îşi satisfăceau frustrările şi lăsau o recoltă sterilă din care niciodată nu avea să se nască ceva. Chiar dacă ştia multe prostituate, Mock nu credea în existenţa „curvelor cu inimă de aur” – pur şi simplu nu întâlnise niciodată vreuna. De multe ori le mângâiase spatele neted zguduit de hohote de plâns, sfâşiate de durerea din suflet, dar la fel de des a văzut cum pe sub alabastrul pielii li se încordau muşchii în timpul exerciţiilor acrobatice cu clientul; de multe ori, ghemuit la pieptul lor, le asculta bătăile rapide şi dureroase ale inimii, dar mult mai des acele piepturi tresăreau batjocoritor în faţa ochilor lui, iar buzele şi ochii strânşi imitau plăcerile extatice.

Până atunci nu mai văzuse multe prostituate ucise, dar oricum toate aveau nume, în funcţie de care cazurile lor erau clasate cu grijă în arhiva despre care doctorul Lasarius spusese că „include toate decesele nenaturale”- pentru că nu fuseseră cauzate de bolile venerice – „ale slujitoarelor Venerei”.

„Dar fata aceea ucisă nu era demnă nici măcar de compania altor femei asemenea ei, chiar şi după moarte a ajuns în afara castei ei mizere, şi asta numai şi numai pentru că pe mine nu m-a interesat cum o chema”, s-a gândit Mock. „Numai şi numai pentru că pe mine mă interesează o altă curvă, una care are un nume, ba poartă chiar numele meu. Ăsta e motivul pentru care i-am răpit celeilalte onoarea josnică de a dăinui în aceeaşi arhivă ca toată pleava acestui oraş.”

Mock a simţit gustul amar al mustrărilor de conştiinţă şi a făcut cale întoarsă. Nu s-a mai dus la gara de unde în jumătate de oră avea să plece trenul spre Berlin, îngăduindu-i lui Rainer Knüfer să o caute singur pe necredincioasa lui soţie Sophie în oraşul lui Marlene Dietrich. În apropiere de taraba unde în lumina aspră a soarelui de iarnă sclipea lama baionetei vânzătorului de gâşte sileziene, a aruncat la coş biletul către oraşul de pe malul râului Spree,

unde în loc de „g” se pronunţă „j”, şi a rămas în oraşul de pe malul Odrei, unde la „pat” se spune „Poocht”. S-a întors pe Messerstrasse, a aruncat sticla de rachiu de secară pe jumătate goală unui cerşetor care stătea lângă imobilul La Trei Trandafiri, iar consilierul criminalist posomorât şi taciturn care, mai presus de orice, preţuia ordinea în acte, s-a îndreptat spre sediul Prezidiului Poliţiei.

Wrocław, vineri, 9 decembrie
Ora zece dimineaţa

În cabinetul lui Mühlhaus se strânseseră toţi poliţiştii secţiei de criminalistică, în afară de Smolorz. Pe lângă ei se aflau acolo şi Reinert şi Kleinfeld, detectivii pentru misiuni speciale care îi raportau direct lui Mühlhaus. În ceşti abureau cafeaua şi laptele. În lumina puternică a soarelui pluteau leneş rotocoale de fum de ţigară.

— Are cineva vreo idee? a întrebat Mühlhaus.

Tăceau cu toţii. Mock le făcuse capul calendar cu argumentaţia lui. Modul, locul şi timpul. Numai astea contau. Victima nu conta, era aleatorie. Asta era teza lui Mock, pe care nimeni nu o putea accepta. Nimeni în afara celui care o formulase. Însă Mock, obosit de jumătatea de oră pe care o pierduse zadarnic încercând să-i convingă, istovit de gândurile despre Sophie, de amintirea rănii sângeroase a prostituatei anonime şi de cele câteva guri de rachiu de secară, se uita la Reinert, Kleinfeld, Ehlers şi Meinerer şi citea în ochii lor resemnare şi plictis. Sentimentul acesta din urmă îl împărtăşea cu poliţiştii şi bătrânul evreu, stenograful Hermann Lewin, care îşi împletise degetele pe burtă, învârtindu-şi degetele mari ca pe o morişcă. Mock a mai găsit o cană cu lapte cald şi a întins mâna după cutia cu bomboane de ciocolată de pe şervetul de dantelă. Lui Mühlhaus i se închideau pleoapele umflate şi roşii. Numai rotocoalele de fum care urcau spre tavan din vatra acoperită a pipei dovedeau că mintea îi lucra febril.

Şeful a deschis ochii şi a şuierat ameninţător.

— Domnilor, trebuie să vă trag de limbă ca pe nişte elevi? Consilierul Mock şi-a prezentat ipoteza. E toată lumea de acord cu ea? Nimeni nu are nicio observaţie? Sau poate o să vă motivez mai tare dacă o să vă repet cuvintele edilului şi ale preşedintelui poliţiei, care, când au aflat de moartea magistratului Geissen, şi-au pierdut orice răbdare cu noi? Reinert, ce părere aveţi despre caz?

— Nu vă temeţi, Reinert, a spus Mock, înghiţind cu un rânjet pasta cleioasă de ciocolată cu lapte din gură. Dacă aveţi altă părere decât mine, prezentaţi-o fără ezitare. N-o să bat din picioare de ciudă.

— Da. Am altă părere, a spus sec Reinert. Şi ce dacă toate victimele aveau meserii şi instruire diferite, hobby-uri şi orientări politice radical distincte? Există ceva ce leagă oamenii dincolo de toate astea. Mă refer la vicii – de regulă distructive, cum sunt jocurile de noroc, perversiunile, alcoolul, drogurile –, dar şi la năravurile mai blânde, cum ar fi hobby-urile de orice fel. Acesta este firul pe care trebuie să-l urmărim. Să investigăm trecutul victimelor şi să stabilim ce aveau în comun.

Reinert a tăcut. Mock nu a arătat nici cea mai mică dorinţă de a polemiza. A băut încă o cană de lapte, urmărind mişcările rapide ale stiloului cu care stenograful Lewin imortaliza răspunsul lui Reinert.

Când s-a uitat la Kleinfeld, în pipa lui Mühlhaus sfârâia saliva.

— Acum e rândul dumneavoastră să răspundeţi. După ce-o să-şi exprime toată lumea părerea, o să hotărăsc ce cale să urmăm.

— Domnilor, priviţi datele şi locurile în care au fost comise crimele, a zis Kleinfeld ştergându-şi ochelarii, dar în felul propus de consilierul Mock. Cel mai greu de descoperit a fost cadavrul zidit în atelierul de cizmărie. A fost o adevărată întâmplare că cineva i-a spus cizmarului despre ouăle clocite lăsate de zidari în pereţi, fapt care l-a determinat pe acesta să dărâme peretele cu târnăcopul. Cizmarul fie putea să dea din mână şi să lucreze mai departe în

duhoarea aceea, fie să-şi caute un alt atelier. Iar următorul meşter care ar fi închiriat spaţiul ar fi putut proceda la fel. Plângerile către proprietarul imobilului ar fi putut să nu ducă la descoperirea cadavrului. Proprietarul s-ar fi uitat la canalizare şi asta ar fi fost tot. Până când locul ar fi fost închiriat de un meşter care n-ar mai fi băgat în seamă mirosul pestilenţial şi şi-ar fi văzut liniştit de muncă, bucurându-se că are un atelier într-un loc bun din oraş. Pe scurt, corpul lui Gelfrert ar fi putut să nu fie descoperit niciodată. Despre Honnefelder şi Geissen ce puteţi spune, domnilor?

— Asta e! a izbucnit Reinert, aproape sărind de pe scaun şi vărsând puţină cafea. Honnefelder a fost ucis în propria locuinţă. Cadavrul urma să fie găsit, dar numai după ce miasma ar fi devenit insuportabilă pentru vecini…

— Şi Geissen? a început Kleinfeld să bată cu ghearele lui de vultur în tăblia biroului.

— Era o certitudine că trupul urma să fie găsit, s-a amestecat Mock în discuţie. Şi încă la jumătate de oră după ce crima fusese comisă, când paznicul urma să intre în cameră pentru a-i reaminti clientului că depăşise timpul alocat…

— Prin urmare, observăm un fel de gradaţie, a primit Kleinfeld cu nespusă satisfacţie interesul manifestat de Mock. Prima crimă nu putea fi descoperită decât după foarte mult timp sau niciodată, a doua – urma să fie descoperită, dar după mai multă vreme, iar a treia – era obligatoriu să fie descoperită, ba chiar după o jumătate de oră. Cum putem explica scurtarea intervalului de timp?

Mühlhaus a scuturat pipa în scrumiera de cristal.

— Aveţi vreo ipoteză?

— Am, a spus Kleinfeld şovăielnic. Asasinul s-a speriat că n-o să găsim prima victimă şi de aceea a ucis-o pe a doua.

— E cât se poate de limpede, l-a întrerupt Mock. Vrea să ne atragă atenţia asupra datei. Dacă nu am fi găsit victima, nu am fi înţeles intenţia asasinului, pe

care trebuie să o descifrăm folosindu-ne de filele de calendar.

— Eu cred că asasinul doreşte să se apropie de noi, a continuat Kleinfeld, netulburat de zâmbetul ironic al lui Mock. Am citit cândva în *Archiv für Kriminologie* un studiu despre criminalii în serie din America. Unii dintre ei vor, la nivel subconştient, să fie prinşi şi pedepsiţi pentru crimele lor. Acest lucru e valabil mai ales în cazul criminalilor care au fost educaţi foarte sever, în spiritul vinovăţiei, al pedepsei şi al păcatului. Se pare că individul pe care îl căutăm acţionează ca şi cum ar dori să-i dăm de urmă. Totuşi, ca să ne putem confirma presupunerile, ar trebui să-i cunoaştem mai întâi psihicul.

— Dar cum am putea cunoaşte psihicul unui om pe care nici nu-l ştim? s-a arătat pentru prima dată interesat de caz Meinerer, spre nemulţumirea aproape făţişă a lui Mock.

— Trebuie să rugăm un psihiatru care a mai avut de-a face cu criminali să emită o ipoteză, să încerce să facă o expertiză, a spus încet Kleinfeld. Să ne scrie un fel de raport: ce poate însemna scurtarea intervalului despre care am vorbit, de ce ucide atât de elaborat şi ce anume pot însemna filele de calendar. Până acum nu am avut la Wrocław criminali în serie. Haideţi să aducem copii ale dosarelor criminalilor în serie din toată Germania, de pildă dosarele lui Grossmann, Haarmann, „măcelarul din Hanovra”, şi ale altora. Să le citească expertul nostru. Poate găseşte asemănări. Asta e tot ce mi-a trecut prin cap, *Herr Kriminaldirektor.*

— Şi nu e puţin, a observat Mühlhaus zâmbind. Ce au să ne spună colaboratorii cei mai apropiaţi ai consilierului?

„Nimic din ce nu ar spune şi Mock”, exprima limpede mina taciturnului Ehlers. În schimb, Meinerer a avut ceva de spus:

— Eu cred că ar trebui să verificăm datele acestea ţinând cont de semnificaţia numerelor. Poate au un înţeles simbolic. Ar trebui să găsim un cabalist.

O pată de cerneală a căzut pe stenograma lui Lewin. Bătrânul întâi a oftat, apoi a desfăcut mâinile larg, le-a ridicat spre cer şi a strigat:

— Eu unul nu mai suport să aud atâtea aberaţii! El vrea – a spus, arătându-l cu degetul pe Meinerer – să angajăm un cabalist! Dumneata ştii măcar ce e Cabala?!

— Dar dumitale ţi-a cerut cineva părerea, Lewin? a întrebat rece Meinerer. Mai bine concentrează-te la ce ai de făcut.

— Şi totuşi ceva o să-ţi mai spun, a râs din toată inima stenograful, care din pricina limbii sale ascuţite era preferatul lui Mühlhaus. Vă dau o altă idee. Uniţi pe o hartă locurile crimelor cu linii. Cu siguranţă o să obţineţi un semn misterios. Simbolul unei secte… Ei, încercăm?

Şi, spunând asta, s-a dus la harta Wrocławului agăţată pe perete.

— Da, să încercăm, a spus Mock serios. Piaţa 2 – imobilul La Grifoni, Burgfeld 4 şi Taschenstrase 23-24. Ei, ce e, de ce te uiţi aşa, Lewin… Înfige şi tu nişte piuneze în locurile alea…

— Cred că la şcoală aţi avut cea mai proastă notă la geometrie, a spus uluit Lewin. Oricum ar fi, va rezulta un triunghi. Trei locuri – trei vârfuri.

Fără să ia în seamă remarca stenografului, Mock s-a ridicat, s-a apropiat de hartă şi a înfipt trei piuneze în cele trei locuri. A rezultat un triunghi obtuzunghic. Mock s-a uitat o clipă la piunezele colorate, apoi s-a dus la cuier, şi-a luat paltonul şi pălăria şi s-a îndreptat spre uşă.

— Mock, unde te duci? s-a răstit Mühlhaus. Şedinţa nu s-a terminat încă.

— Domnii mei, toate aceste clădiri se află într-o zonă delimitată de vechiul şanţ al oraşului, a spus încet, cu ochii la hartă.

O clipă mai târziu ieşea din cabinetul şefului său.

Wrocław, vineri, 9 decembrie
Amiază

Directorul Bibliotecii Universitare, Leo Hartner, a zâmbit vag.

— Domnule consilier, şi ce dacă toate trei clădirile se află în interiorul zonei delimitate de vechiul şanţ?

Mock s-a ridicat din fotoliul de secol XVIII, îmbrăcat de curând în pluş verde, şi a început să se plimbe febril prin cabinetul lui Hartner. Covorul purpuriu gros îi înăbuşea paşii. S-a apropiat de fereastră şi a contemplat coroanele desfrunzite ale copacilor de pe Holteihöhe. Apoi s-a întors cu faţa la fereastră şi s-a sprijinit de pervaz.

— Domnule director, cu puţin timp în urmă am pierdut o zi întreagă în Arhiva de Construcţii, apoi în Arhiva Poliţiei, căutând indicii despre o crimă sau alt eveniment neobişnuit care s-a întâmplat în aceste clădiri deoarece, aşa cum v-am mai spus…

— Ştiu, mi-aţi spus, contează modul, locul şi timpul, l-a întrerupt Hartner cam nerăbdător. Nu victima…

— Exact.

Mock a cruţat pervazul de greutatea corpului său.

— Şi nu am găsit nimic… Ştiţi de ce? Pentru că arhivele pe care le-am vizitat eu cuprind numai acte din secolul al XIX-lea şi doar puţine altele mai vechi. După cum m-au informat arhiviştii, majoritatea actelor mai vechi au fost distruse în inundaţia din 1854. La Arhiva Municipală poţi găsi actele mai vechi: penale, cadastrale şi de altă natură. Prin urmare, în aceste clădiri s-a întâmplat cu mai mult timp în urmă ceva ce poate fi de mare importanţă pentru investigaţia noastră, dar care din diverse motive a dispărut fără urmă sau mai poate fi depistat doar de un specialist care se pricepe să descifreze documentele vechi.

— Tot nu înţeleg de ce acordaţi atâta atenţie faptului că cele trei crime au fost comise în interiorul zonei delimitate de vechiul şanţ al oraşului.

— Dragă domnule director, a început Mock şi s-a apropiat de harta Wrocławului agăţată pe perete, citind cu atenţie data tipărită în colţul de jos, harta

aceasta frumoasă datează din anul 1831, ceea ce înseamnă că prezintă oraşul cu graniţele stabilite, dacă nu mă înşel, la începutul secolului al XIX-lea. Sau mă înşel?

— Nu, a spus Hartner.

A întins mâna la rafturile de lângă birou şi a scos o carte. A deschis-o încet şi a început să o răsfoiască atent. După câteva minute, a găsit informaţia care-l interesa.

— Nu vă înşelaţi. În anul 1808 au fost anexate la metropola noastră de pe malul Odrei satele Kleczków, Szezepin şi Ołbin, dar şi terenurile de-a lungul Oławei şi Ofenerstrasse de azi. Harta aceasta prezintă oraşul după anexarea satelor menţionate.

— Şi mai înainte de 1808, când a mai fost lărgită suprafaţa oraşului? a întrebat Mock cu tonul aspru folosit la interogatorii.

Hartner nu a luat în seamă tonul consilierului, concentrându-şi toată atenţia asupra cărţii. După o clipă, a găsit răspunsul la întrebare.

— În anul 1327, când a fost anexată suprafaţa aşa-numitului Oraş Nou, adică terenurile acestea…

Hartner s-a apropiat de Mock, l-a luat de braţ, l-a condus la fereastră şi i-a arătat cu degetul clădirea înaltă a Poştei, care se întindea pe Ohlau Ufer şi Alexanderstrasse.

— Şi mai înainte?

Mock s-a uitat la scheletul de unsprezece etaje al clădirii Poştei, care se iţea din spatele copacilor de pe Holteihöhe. Hartner a strâmbat din nas, simţind mirosul de alcool care venea dinspre musafirul său. Într-o mână ţinea cartea, pe a doua a îndreptat-o spre hartă. Ochelarii îi alunecaseră pe vârful nasului, iar părul cărunt tăiat scurt i se zburlea deasupra frunţii.

— În 1261, după cum scrie Margraf în lucrarea sa despre străzile Wrocławului, a răspuns Hartner mutându-şi privirea din carte la hartă.

— La oraşul de pe Odra au fost atunci anexate în mod oficial terenurile acestea de aici…

Directorul şi-a plimbat degetul pe hartă, trasând rotocoale, decupând din hartă cercuri sau elipse –

unele mai mari, altele mai mici – care, cu puţină bunăvoinţă, ar fi putut fi considerate concentrice, centrul lor plasându-se undeva în Piaţă. Mock s-a apropiat de Hartner şi a urmărit cu degetul şarpele albastru al şanţului municipal.

— Adică aceasta e suprafaţa? a întrebat.

— Da, exact acestea sunt terenurile anexate la oraş în secolul al XIII-lea.

— Terenurile din interiorul şanţului, nu-i aşa?

— Da.

— Cu alte cuvinte, acest teren delimitat de şanţ, unde au fost comise trei crime, reprezintă, pe lângă Ostrovul Catedralei, cea mai veche zonă a oraşului.

— Aşa este.

— Acum înţelegeţi, domnule director? a zis Mock prinzând cu putere degetul lui Hartner şi desenând cu el arabescuri în interiorul acelei suprafeţe. Acum înţelegeţi? Am stat în arhive şi am căutat o referinţă cât de mică la incidente care s-au petrecut exact în aceeaşi zi şi în aceeaşi lună de pe filele de calendar pe care le-am găsit asupra victimelor. Dar toate aceste arhive conţin documente relativ recente, în vreme ce perimetrul crimelor face parte din cea mai veche zonă a Wrocławului. Prin urmare, nu pista pe care o urmez este greşită sau absurdă, cum susţin şeful şi oamenii mei, ci e pur şi simplu o pistă…

Mock a căzut pe gânduri, căutând cuvântul potrivit.

— …pe care înaintaţi destul de ezitant. Pe pipăite, i-a sărit în ajutor Hartner şi s-a retras de lângă hartă, redobândind în felul acesta control deplin asupra propriului deget. Ba chiar anevoioasă, posibil ineficientă, din pricina documentaţiei firave şi greu de descifrat. O pistă care nu oferă garanţia succesului.

— N-aş fi putut s-o zic mai bine!

Mock s-a sprijinit de fotoliu, şi-a încrucişat picioarele şi a închis ochii. Era mulţumit, pentru că voia să doarmă, ceea ce însemna că se înduraseră de el toate erinele, toate curvele – cu sau fără nume, vii sau moarte –, toate cadavrele viermănoase,

sfârtecate şi exsangvinate, întregul său univers se milostivea de el şi-i îngăduia să adoarmă. Mock a căzut într-o stare de letargie, dar a simţit o împunsătură stranie poate în coşul pieptului, poate în inimă, poate în stomac – o împunsătură pe care o simţea mai ales când se trezea după o noapte de beţie; atunci, corpul lui, strâns în menghina mahmurelii, avea cea mai mare nevoie de somn, dar raţiunea îi dicta: „ridică-te, ai foarte multe de făcut azi”; iar Mock vedea în faţa ochilor o imagine dezagreabilă – şeful său înfuriat, munca monotonă şi împovărătoare de poliţist, prostia subalternilor – şi ţinea în el imaginea aceasta până simţea o durere pătrunzătoare şi o angoasă care nu-l mai lăsau să adoarmă. Atunci îşi ridica de pe pernă capul chinuit de mahmureală, îl băga sub jetul de apă rece, îşi trecea degetele umezite cu apă de colonie peste obrajii palizi şi pleoapele umflate, pentru ca pe urmă, cu melonul prea strâmt şi cravata legată strâns ca o lesă, să pătrundă între pereţii vechi şi reci ai Prezidiului Poliţiei. Acum Mock, aşezat în fotoliul acela din secolul al XVIII-lea, simţea aceeaşi angoasă, dar – spre deosebire de cea din dimineţile mahmure – nu reuşea să-i identifice sursa. În faţa ochilor nu-i apărea nici chipul înfuriat al lui Mühlhaus, nici Sophie printre mucurile de ţigară de pe cearşaful murdar, nici cascada de sânge care se revărsa din Geissen. Mock ştia că trebuia să recreeze situaţia care îi trezise angoasa. A deschis ochii şi s-a uitat la Hartner, care părea să fi uitat de oaspetele său şi învârtea îngândurat manivela ascuţitorii de creioane, fixată pe blatul biroului.

— Domnule director, a spus cu voce răguşită, vă rog să repetaţi ce mi-aţi spus mai devreme.

— Am spus, a replicat Hartner, fără să se oprească din ceea ce făcea, că înaintaţi pe pipăite, că aveţi prea puţine surse de documentare pentru a putea desfăşura ancheta, că documentele pe care le avem totuşi pot fi greu de descifrat şi interpretat, prin urmare investigaţia dumneavoastră este mai degrabă sortită eşecului. Dacă doriţi să căutaţi ceva ce s-a

întâmplat în secolul al XVIII-lea în acele locuri, mai exact, în acele clădiri, trebuie să găsiţi surse referitoare la istoria lor, adică documente de arhivă, a continuat răbdător Hartner. Şi singur aţi spus că acele documente de arhivă pe care le-aţi studiat datează cel mai timpuriu de pe la începutul secolului al XIX-lea şi, cum am stabilit mai devreme, istoria locurilor în care s-au petrecut crimele ar putea fi mult mai veche, întrucât se referă la zona cea mai veche a oraşului. La asta m-am referit când am spus că resursele noastre sunt firave. Pur şi simplu nu există prea multe documente din secolul al XIII-lea până la sfârşitul secolului al XVIII-lea.

— Şi dacă aproape că nu există documente, a replicat Mock iritat, unde aş putea să găsesc informaţii despre aceste locuri şi clădiri? Unde le-aţi căuta dumneavoastră ca istoric?

— Domnule consilier, a început Hartner, încercând în zadar să-şi ascundă nerăbdarea, eu sunt, înainte de orice, cercetător al limbilor semite…

— Haideţi să nu mai batem câmpii, doctore.

Mock aprecia foarte mult modestia lui Hartner, o calitate mai degrabă rară printre cărturarii care nu erau profesori universitari activi şi nu puteau verifica dacă roadele gândirii lor rezistau în focul încrucişat al întrebărilor pe care le puneau studenţii.

— Ca om care aţi avut parte de o educaţie clasică solidă, secolul trecut, un adevărat *saeculum historicum*[26], ştiţi că vă consider mai degrabă un polihistor, un istoric în accepţiune herodotiană…

— Sunteţi foarte amabil, a răspuns Hartner, iar nerăbdarea a început să i se stingă. O să încerc să vă răspund la această întrebare, dar mai înainte va trebui să-mi faceţi câteva precizări. Ce înseamnă „informaţii despre locuri”? Numărul firav de acte nu ne scuteşte de obligaţia de a le studia cu meticulozitate. Prin urmare, aş începe cu actele vechi. Apoi trebuie demarate cercetări concrete. Ca şi cum am urma o tablă de materii sau un index de specialitate dintr-un manual. Dar ce anume să căutăm? Vă referiţi la legende despre aceste locuri?

Sau să-i căutăm pe proprietarii clădirilor? Sau poate pe locatarii lor? Ce anume căutaţi?

— Până nu demult credeam că în documentele din Arhivă caut informaţii despre o crimă din trecut, comemorată peste ani în aceeaşi zi şi lună în care a fost comisă. Omorând oameni nevinovaţi, asasinul vrea să ne facă să redeschidem nişte cazuri vechi, clasate, şi să-i găsim pe făptaşii acestora. Dar în primele două locuri nu a fost comisă nicio crimă – istoria celui de-al treilea loc nu am apucat să o cercetez. În arhive nu există nici cea mai mică menţiune pe această temă. Prin urmare, ipoteza conform căreia asasinul ar vrea să comemoreze un eveniment tragic care s-a petrecut cu mulţi ani în urmă cade.

— Da… l-a întrerupt Hartner şi gândul i-a fugit la masa de prânz: ruladă, salată de varză roşie şi găluşte de cartofi. Crima ca măsură de a constrânge a autorităţile să redeschidă dosarele unor crime din secolele trecute… într-adevăr, nu sună foarte plauzibil.

Mock se simţea asaltat în acelaşi timp de dorinţa de a dormi şi de o angoasă a cărei sursă nu reuşea să o identifice. A pornit însă imediat mecanismul asocierilor. Angoasa era stârnită de liceu, Sophie şi cuvintele „comemorare” şi „crimă”. Şi-a sondat febril mintea să vadă dacă se gândea la Sophie când trecea pe lângă vreo şcoală. După câteva clipe, cu ochii imaginaţiei a revăzut un cadru din ziua precedentă: stâlpul de anunţuri de lângă Liceul „Sf. Elisabeta”.

„Părintele spiritual, prinţul Alexei von Orloff, demonstrează că sfârşitul lumii e aproape. Roata Istoriei urmează să se învârtă – se repetă crimele şi cataclismele din secolele trecute. Vă invităm la cursul filosofului, care va avea loc la Sepulchrum Mundi. Duminică, 27 noiembrie, Grünstrasse 14-16.”

Mock a auzit iar vocea lui Hartner: „Crima ca măsură de a constrânge autorităţile să redeschidă

dosarele unor crime din secolele trecute… Într-adevăr, nu sună foarte plauzibil…”

Mock s-a încruntat la Hartner. Acum ştia de ce venise acolo. Iar directorul şi-a dat seama imediat că în ziua aceea era posibil să nu izbutească să se bucure de mult visata masă de prânz.

Wrocław, vineri, 9 decembrie
Ora două după-amiaza

Creionul cu montură de aur se mişca rapid pe foile cu pătrăţele ale agendei. Hartner a notat ultimele recomandări ale lui Mock.

— Asta e tot? a întrebat fără entuziasm, delectându-se doar în gând cu o ruladă delicioasă.

— Da.

Mock a scos o agendă similară, genul de agendă pe care o folosesc călătorii sau poliţiştii: neagră, legată cu elastic, cu o bandă îngustă de pânză de care era prins creionul.

— Ah, şi totuşi mai doream să vă rog un ultim lucru, domnule director. Vă rog să nu le deconspiraţi angajaţilor dumneavoastră nici numele, nici funcţia mea. Cea mai bună modalitate de a rezolva cazul este să rămân *incognito*…

— Nu trebuie să-mi daţi explicaţii, a spus încet Hartner, mestecând în imaginaţie o găluşcă de cartofi alături de o bucată crocantă de şorici, stropită cu sos şi acompaniată de salata de varză roşie.

— Şi vă rog să mă înţelegeţi – a spus Mock scriind la începutul unei pagini „Asasinul cu filele de calendar” – că mă simt teribil de stânjenit să fiu nevoit să vă dau dispoziţii.

— Dragă domnule consilier, după cazul „celor patru marinari” îmi puteţi da dispoziţii până la sfârşitul vieţii.

— Da, a spus Mock şi a început să roadă un capăt al creionului. Prin urmare, sunteţi de acord să rămân împreună cu dumneavoastră în acest cabinet şi să lucrăm, chiar dacă ne prinde dimineaţa?

— Cu o singură condiţie…

— Care?

— Să-mi permiteţi să vă invit mai întâi la prânz. Nu înainte, bineînţeles, de a da dispoziţiile cuvenite subalternilor mei.

Mock a zâmbit, a aprobat din cap, s-a ridicat anevoie şi s-a aşezat cu fundul pe secretarul elegant din secolul XIX, unde secretara lui Hartner obişnuia să-şi noteze în fiecare dimineaţă dispoziţiile şefului ei. Hartner i-a pus în faţă telefonul şi a deschis uşa secretariatului.

— Domnişoară Hamann, i-a spus el secretarei şi a arătat apoi spre Mock, domnul profesor aici de faţă este colaboratorul şi prietenul meu. În următoarele ore, sau poate chiar zile, vom lucra împreună la nişte probleme ştiinţifice. Cabinetul meu va fi cabinetul lui, iar toate dispoziţiile lui au valoarea dispoziţiilor mele.

Domnişoara Hamann a dat din cap şi i-a zâmbit lui Mock. Acelaşi zâmbet ca al Sophiei, dar un păr de altă culoare. Mock a ridicat receptorul, a format numărul lui Meinerer şi, înainte ca Hartner să închidă uşa, a cuprins talia de viespe şi sânii opulenţi ai domnişoarei Hamann dintr-o singură privire, iar cuvintele directorului – „toate dispoziţiile” – i-au pus în mişcare imaginaţia şi i-au adus în faţa ochilor scene deocheate, cu el şi domnişoara Hamann în rolurile principale.

— Meinerer, a mormăit Mock când a auzit falsetul caracteristic al subalternului său, vino la Biblioteca Universitară de pe Sandstrasse. La secretara directorului Hartner, domnişoara Hamann, vei găsi un dosar de carton cu numele destinatarului. Îl duci la hotelul Königshof de pe Claasenstrase. Indiferent de sarcina pe care ţi-a dat-o Mühlhaus, ordinul de a-l urmări pas cu pas pe Erwin continuă să fie valabil. Într-o oră, nepotul meu ar trebui să termine lecţiile. Reinert e pe-acolo? Nu? Atunci te rog să-l găseşti.

Primind asigurări rapide din partea lui Meinerer că va urma întocmai dispoziţiile sale, Mock a rămas la telefon să-l aştepte pe Reinert.

— Chemaţi-l la mine pe doctorul Smetana, a răsunat din spatele uşii închise vocea de bariton a lui Hartner. Să vină cu registrul de împrumuturi.

— Reinert, bine că te-am găsit, a zis Mock uitându-se la însemnările pe care le făcuse cu scrisul său aplecat. Urmăreşte-l pas cu pas pe prinţul Alexei von Orloff. Nu ştii cine e? Nu am timp să-ţi explic acum. Găseşti informaţii despre el pe orice stâlp cu afişe şi în orice ziar, dar mai mult ca sigur în numărul de *Breslauer Neueste Nachrichten* din ziua în care l-am găsit pe Gelfrert zidit. Schimbul doi va fi Kleinfeld.

— Specht de la Departamentul de catalogare să-mi aducă lăzile cu registrele etichetate „Wrocław", „Criminalistica" şi „Silezia"! a tunat iar vocea lui Hartner. Bine, repet: „Wrocław" „Criminalistica", „Silezia"! Găsiţi-l la telefon pe directorul Bibliotecii Municipale, Theodor Stein! Da, doctorul Theodor Stein. După-amiază, seara… nu contează.

Mock a mai format un număr şi l-a convins repede pe tânărul de la capătul firului să-l deranjeze pe consilierul Domagalla dintr-o şedinţă importantă.

— Bună ziua, dragul meu Herbert, a spus după ce a auzit vocea uşor agitată a colegului său de bridge. Acum am un caz foarte important. Da, da, ştiu că te deranjez, dar problema mea nu mai suferă amânare. Trebuie să cercetez dosarele tuturor sectanţilor de care s-au ocupat oamenii tăi. Mai mult, trebuie să ştiu tot ce se poate despre secta Sepulchrum Mundi şi conducătorul ei, Alexei von Orloff. Bine, notează… Nu ştii cum se scrie *sepulchrum?* Ce-ai făcut în orele de latină? Da, mă gândeam eu…

— De la sala principală de lectură să mi se aducă neîntârziat următoarele titluri: *Antiquitates Silesiacae* de Barthesius şi *Lumea interlopă în Wrocławul de demult* de Hagen! s-a auzit vocea directorului, care trăda încântare.

Mock a mai format un număr, dar de data asta nu a mai avut de dat dispoziţii, doar a ascultat vocea surescitată a lui Mühlhaus. La un moment dat, a luat receptorul de la ureche şi cu cealaltă mână liberă a

lovit cu ţigara în masă de câteva ori. Când vocea lui Mühlhaus a tăcut pentru o clipă, Mock a dus ţigara la gură şi a început un dialog bizar în care răspunsurile lui laconice erau constant întrerupte de frazele nervoase şi virtuos construite ale şefului său.

— Da, ştiu că m-am comportat grobian, plecând aşa de la şedinţă… Dar am o pistă nouă… Vă explic totul mâine… Da, ştiu, este ultima şansă… Am abuzat de răbdarea dumneavoastră, domnule director… Ştiu… O să vin mâine… La opt dimineaţa… Da, vă asigur că voi veni… Mulţumesc şi îmi cer scuze…

Mock a pus receptorul în furcă şi încă o dată s-a gândit cu afecţiune la Reinert şi Kleinfeld. Nu-i spuseseră nimic lui Mühlhaus şi plecaseră pe urmele lui von Orloff.

Hartner a terminat de dat dispoziţii angajaţilor săi şi a intrat în cabinet, cu paltonul şi pălăria lui Mock în mână. O clipă mai târziu, amândoi se îndreptau spre uşă. Hartner l-a lăsat pe Mock să iasă primul şi i-a zâmbit radios domnişoarei Hamann. Visul lui cu rulada delicioasă era tot mai aproape de a se adeveri.

Wrocław, luni, 9 decembrie
Ora zece seara

Wrocławul era acoperit de o plapumă de zăpadă pufoasă. Pe Sandstrasse nu se simţea nicio adiere de vânt, nu era nici ţipenie de om. Uneori mai auzeai în depărtare mormăitul unui motor, rareori clopoţeii vreunei sănii. Până şi scrâşnetul ultimelor tramvaie care mergeau spre Neumarkt şi Poşta Centrală era înăbuşit de filtrul moale al viscolului. Ferestrele caselor de lângă Biblioteca Universitară străluceau cu o lumină caldă. Mock nu avea nici pe departe starea de spirit veselă a sărbătorilor care se apropiau şi care părea să fi pus stăpânire pe întreg oraşul. Nu-l interesau Podul de Nisip, nici Liceul „Sf. Maciej”, nici Muzeul de Geologie. Îl interesau ferestrele luminate de pomii de Crăciun ale caselor modeste de lângă bibliotecă, unde capul familiei aşteaptă istovit

cina, pune deoparte pipa din care se ridică fum mirosind a tutun ieftin, îi dă la o parte pe copiii gălăgioşi şi veseli care-i stau în poale, dar ţipetele lor sălbatice nu-l deranjează pe tată, nici pe mama care are şorţul de bucătărie în talie şi pune pe ochiurile plitei oala cu supa pentru cină, zilnic aceeaşi – supă de orz cu afumătură. Urmează râgâieli de mulţumire şi îndestulare, sărutul de la sfârşitul cinei, gura plină de fum, mustrarea copiilor şi fugărirea lor până la cada aburindă, feţele lor împurpurate de somn, mâinile soţului sub plapuma grea. Zilnic acelaşi lucru – credinţă, speranţă şi iubire.

Mock s-a apropiat de uşa cabinetului lui Hartner şi a pus mâna pe clanţă.

„În casele astea închiriate", şi-a zis, „în bucătăriile alea înnegrite de funingine, sub tapetul unde colcăiau ploşniţe, mai există o virtute, o virtute neevanghelică, care nu-şi putea găsi locul în apartamentul curat şi steril din Rehdigerplatz. Virtutea aceasta nu putea fi transmutată acolo nici cu forţa, nici cu linguşirea, nici cu daruri scumpe, nu mai dorea să rămână acolo, aşa că la scurt timp după căsătorie a părăsit-o pe eterica soţie şi pe soţul sigur pe sine care nu apucaseră să-şi articuleze propriile nevoi şi aşteptări unul de la celălalt; ea – pentru că nu ştia cum; el – pentru că nu dorea. I-a lăsat unul cu celălalt: pe ea – tăcând semeţ, şi pe el – izbind înfuriat cu capul în perete. Cum se numea virtutea aceasta care dispreţuia apartamentul din Rehdigerplatz?"

Mock a deschis uşa, l-a lăsat pe portarul care ducea găleata cu cărbuni să iasă şi a auzit vocea lui Hartner:

— Da, domnule director Stein, doresc să extrageţi toate titlurile de carte din catalogul general, întocmind un index după următoarele cuvinte-cheie: Silezia – criminalistică – Wrocław. Dacă în vreuna dintre cărţi întâlniţi toate aceste cuvinte-cheie, ar fi minunat. Dacă nu, vă rog să-mi trimiteţi lista cărţilor care conţin măcar unul dintre cuvintele-cheie. Iar

dacă mai târziu voi dori să împrumut vreuna dintre aceste cărţi… A? Minunat, vă mulţumesc pentru amabilitate…

Mock a închis uşa cabinetului şi s-a dus la toaletă. Trecând pe lângă portar, l-a luat de braţ şi l-a întrebat:

— Ştii cum se cheamă virtutea care nu a vrut să vină la mine în casă?

— Nu, nu ştiu, a răspuns proprietarul urechii ascunse sub un păr des.

— Fidelitate, a oftat Mock şi a intrat la toaletă.

S-a închis în cabină şi a şters bine fereastra mică dincolo de care adormea oraşul plin de soţii credincioase, copii care zâmbeau prin somn şi taţi asudaţi, oraşul care pulsa de căldura sobelor, câinii credincioşi, cu ochi înţelepţi, care schelălăiau de bucurie la vederea stăpânilor. În oraşul acesta, un anumit apartament cu cinci camere era un fel de *curiosum* permanent, o ciudăţenie sumbră.

„Acolo, între cei patru pereţi ai camerelor, stă la pândă demonul violenţei, demonul resemnat al iluziilor şi încă unul", s-a gândit Mock, descheindu-se la curea, „încă unul", a repetat, dedându-se la activităţi cunoscute, vechi de când lumea şi condamnate de Biserică, „demonul morţii". Când a găsit cuvântul potrivit, şi-a vârât capul în laţul format de cureaua pe care o legase de mânerul ferestrei. Dincolo de ea, Wrocławul devenea mai alb decât zăpada care îl învelea în pătura ei.

Wiesbaden, marţi, 13 decembrie
Ora unu după-amiaza

Detectivul particular Rainer Knüfer a coborât din trăsură lângă Parcul Balnear şi a pornit printre castanii negri şi desfrunziţi în direcţia cazinoului. Dinspre iazul din parc bătea printre copaci un suflu rece şi vijelios, care ridica în aer vârtejuri de praf îngheţat. Knüfer şi-a înfundat pălăria pe cap, şi-a ridicat gulerul paltonului, a trecut repede pe lângă straturile de flori străjuite de pietre, care acum erau

pudrate cu chiciură, şi a intrat în templul scânteietor al jocurilor de noroc. L-a întâmpinat imediat un băiat de serviciu care l-a curăţat energic de zăpadă cu o perie şi a plecat de îndată la garderobă cu paltonul şi pălăria clientului după ce a primit bucuros câteva monede. Knüfer s-a oprit în foaier, s-a uitat împrejur şi a admirat pardoseala de gresie cu model de tablă de şah, vitraliul de deasupra intrării, plafonul boltit şi sculpturile impresionante, aliniate de-a lungul pereţilor. După ce a contemplat câteva clipe acea etalare a opulenţei, a pornit în dreapta, spre sala de jocuri. S-a oprit o clipă în pragul uşii, mijind ochii din pricina luminii neîndurătoare a candelabrelor, care evidenţia până şi cel mai mic rid din jurul ochilor care sclipeau de nesomn şi năravi, şi se reflectau în cheliile acoperite de stropi de sudoare, care dezvăluia rozul artificial al fardurilor din obrajii aristocratelor ofilite şi sclipea în pielea de alabastru a damelor tinere, ale căror moravuri erau la fel de grele ca puful trandafiriu al penelor prinse în bentiţele care le împodobeau părul strălucitor, tăiat drept. Knüfer şi-a oprit câteva secunde privirea asupra uneia dintre damele tinere. Încă nu era sigur dacă găsise persoana potrivită. Conform descrierii primite de la Mock, Sophie ar fi trebuit să aibă părul lung. Tânăra blondă cu zâmbet radios avea părul tuns după ultima modă, scurt şi sportiv. Totuşi, celelalte elemente ale descrierii se potriveau. Sânii ei, care împingeau puternic mătasea rochiei şi se ridicau entuziasmaţi când îşi arunca mâinile spre tavan cu însufleţire şi voioşie corespundeau descrierii precise făcute de Mock: „sâni opulenţi, dar fermi”. Glasul ei tăia aerul înăbuşitor al sălii cu inflexiuni argintii. Ar fi putut spune fără exagerare că e „perlat” (descrierea lui Mock). Şi-a desprins cu greu ochii de la blondă şi s-a uitat în sala de jocuri de cărţi de alături. După ce s-a convins că niciuna dintre damele de acolo nu corespunde descrierii făcute de consilierul criminalist, s-a aşezat la masa de ruletă din vecinătate, unde nu stătea nimeni, dar care era deservită de un crupier bătrân şi gras.

Punând jetoane în valoare de cincizeci de mărci pe culoarea roşie, a început să se întrebe de ce era aşa entuziasmată presupusa Sophie Mock. Când crupierul a împins spre el două fişicuri de jetoane, Knüfer avea deja două ipoteze. În primul rând, blonda nu făcea economie la şampanie, în al doilea rând, strigătele ei de bucurie şi mâinile ridicate erau o reacţie la isprăvile bărbatului scund, cu ochi melancolici şi posomorâţi. Knüfer s-a hotărât să joace unu la unu. A pus din nou toate jetoanele pe roşu şi a notat repede în minte trăsăturile exterioare ale domnului scund pe umărul căruia blonda tocmai îşi sprijinea capul, cuprinzându-i cu mâinile partea de braţ unde la alţi bărbaţi s-ar fi aflat bicepsul. Ce se putea vedea din jucător pe deasupra mesei nu impresiona deloc. Arunca nonşalant jetoanele, iar acestea aterizau cu o boltă delicată pe postavul verde şi aspru, găsindu-şi mereu locul într-unul dintre cele treizeci şi şase de pătrate de joc.

— Nu gândeşte deloc, i-a şoptit lui Knüfer crupierul gras. Se bazează pe noroc. Aruncă la nimereală cu mai multe jetoane deodată şi, în general, nimereşte. Dacă jetonul cade pe, să zicem, „22 roşu”, pariază fie pe soţ, fie pe roşu. Niciodată nu joacă *en plain,* pe-un singur număr, nici măcar pe şase numere…

— Şi ce se întâmplă dacă un jeton cade pe linia dintre două câmpuri? a întrebat Knüfer împărţind coloana impresionantă de jetoane în două şi punându-le din nou pe roşu. De pildă, între „18 roşu” şi „17 negru”? Pe ce pariază atunci?

— Pe unul dintre câmpuri e întotdeauna o parte mai mare din jeton, a răspuns crupierul învârtind ruleta. Niciodată nu s-a întâmplat ca limita dintre două câmpuri să taie jetonul în cele două jumătăţi.

— Prin urmare, nu are niciun sistem, a hotărât Knüfer, privind impasibil cum bila sare şi cade în locaşul cu numărul „29 roşu”.

Crupierul a împins spre Knüfer patru fişicuri de jetoane.

— Da, e adevărat. Nu e superstiţios ca alţi jucători, nu crede în succesiuni magice de numere, în opoziţiile care se atrag, nu poartă bijuterii de alamă când Saturn e în opoziţie cu Marte şi nu mizează atunci *va banque*[27] pe 12, şi nici pe *voisins du zéro*[28] la începutul lunii. Crede, ca să spun aşa, în determinismul hazardului.

— Cum îl cheamă? a întrebat Knüfer, mizând din nou totul pe roşu.

— Veniţi pentru prima oară aici, nu-i aşa? a replicat crupierul, învârtind din nou roata speranţelor înşelate. E un jucător cunoscut şi celebru…

Draga mea Elisabeth,

de luni sunt la Wiesbaden alături de Bernard von Finkelstein. Este unul dintre regizorii UFA, cunoscut la începutul anilor ’20 sub pseudonimul Bodo von Finckl. După această scurtă informaţie referitoare la locul unde mă aflu parcă mi-au încremenit mâinile. Sunt atâtea lucruri despre care aş vrea să-ţi scriu şi nu ştiu de unde să încep. Poate de la plecarea din Wrocław? Nu, categoric nu! Nici măcar nu vreau să pomenesc numele acelui oraş unde am trăit atâtea umilinţe. Bineînţeles, nu tu ai fost autoarea lor, draga mea; tot ce a fost între noi a fost pur şi minunat!

O să-ţi scriu numai despre ce fac aici, la Wiesbaden, şi alături de cine mă aflu. Pe von Finckl l-am cunoscut la Berlin în urmă cu cinci ani, când eram interesată să obţin un rol secundar în filmul Moartea obosită *a lui Fritz Lang. Cred că atunci i-am făcut o impresie profundă, deoarece în ziua în care m-a cunoscut m-a invitat la cină şi a deschis înaintea mea cele mai ascunse cotloane ale sufletului său. S-a dovedit a fi un bărbat timid care – în pofida averii uriaşe şi a poziţiei sale extraordinare în lumea artistică – tânjeşte mai presus de orice după iubire, după iubirea pură şi înălţătoare. Atunci m-a rugat să-i împlinesc o dorinţă intimă, secretă, excentrică, iar când – puţin revoltată, deşi, recunosc, şi foarte intrigată – am*

refuzat, m-a implorat să-l iert şi mi-a promis să-mi acorde rolul pe care îl doream. La vremea aceea m-am mai întâlnit cu el de câteva ori şi – în pofida insistenţelor lui fierbinţi şi desperate – nu i-am permis decât să-mi sărute vârfurile pantofilor, lucru pe care l-a făcut cu multă bucurie, manifestându-şi în felul acesta veneraţia şi admiraţia. Von Finckl a fost un adevărat gentleman şi m-a fascinat cu erudiţia lui, dar mai ales cu pasiunea pentru artă. Poate m-aş fi măritat cu el dacă nu s-ar fi amestecat în toată afacerea tatăl meu, fie-i ţărâna uşoară, care exact atunci – după căutări îndelungate – m-a găsit la Berlin, l-a făcut pe Finckl cu ou şi cu oţet şi m-a dus înapoi la Pasawa, unde la vremea aceea mă peţea un oarecare moşier bavarez. Totuşi, nu am devenit o Hausfrau bavareză ci, în compania unui anumit pictor – oh, dragostea asta a mea pentru artă! – am plecat la Wrocław, unde am intrat destul de repede în cercurile alese ale societăţii.

Revin totuşi la von Finckl. Când am ajuns la Berlin în urmă cu doar câteva zile, deja mă aştepta la gară, alarmat de telefonul meu nocturn (din fericire, după cum bine ştii, niciodată nu arunc carneţelele cu adrese şi numere de telefon) – l-am sunat chiar în aceeaşi noapte când m-a violat Eberhard. Von Finckl nu s-a schimbat deloc, a rămas la fel de trist şi neînţeles de cei din jur, plin de complexe şi nevoi ciudate, tenebroase. Mi-am dat seama că – alegând să-i fiu alături – va trebui să-i satisfac dorinţele şi am hotărât să fac asta chiar din prima zi. Nici măcar să nu mă întrebi despre ce a fost vorba, poate o să-ţi şoptesc cândva la ureche. E suficient să-ţi spun că acum von Finckl şi-ar da şi viaţa pentru mine. Cât e de uşor să faci un om fericit! A devenit mai sigur pe sine şi a afirmat că – avându-mă pe mine alături – poate face faţă oricărei provocări. Vrea să facă avere ca să finanţeze singur un nou film cu mine în rolul principal! După ce a analizat o serie întreagă de coincidenţe care m-au adus la el şi i-au permis să cunoască fericirea deplină, Bodo a ajuns la concluzia că există un

determinism superior al hazardului şi a venit cu mine aici, la Wiesbaden, ca să facă rost de banii necesari şi să-şi demonstreze teoria. Şi imaginează-ţi – câştigă întruna…

— Serios? Celebrul von Finckl?

Knüfer a strâns în cutia din lemn de abanos mormanul de jetoane câştigate după ce crupierul a anunţat „23 roşu”. Şi-a aprins primul trabuc din ziua aceea.

— Cum te cheamă?

— Richter, stimate domn.

— Spune-mi, Richter, de ce îmi povesteşti toate astea? Că doar personalul unui cazinou nu are voie să vorbească cu clienţii! Crupierii ar putea face tot felul de aranjamente cu jucătorii…

— Mie mi-e tot una. Oricum o să-mi pierd slujba…

— De ce?

— Fiecărui crupier i se atribuie numai şi numai o singură masă.

Richter a învârtit din obişnuinţă ruleta, chiar dacă deja Knüfer nu mai dorea să joace şi, pufăind din trabuc, încerca să îndese cutia cu jetoane în buzunarul sacoului.

— Masa mea e considerată ghinionistă şi nimeni nu mai vrea să joace la ea. Iar dacă nimeni nu joacă, nu primesc bacşişuri şi doar din bacşişuri trăiesc, pentru că salariul este… Îmi cer scuze, nu am vrut să insinuez nimic…

— Începând de azi, masa ta nu mai e ghinionistă. Doar am câştigat mult la ea! a zis Knüfer, numărând zece jetoane şi vârându-le în buzunarul crupierului. Dacă vrei să primeşti mai multe, raportează-mi tot ce face blonda de acolo cu piticul ei dichisit.

L-a bătut pe Richter cu palma pe umăr şi a ieşit din sală, urmărit de privirile jucătorilor. Blonda şi tovarăşul ei mărunt păreau cei mai interesaţi de câştigurile recente ale lui Knüfer.

Wiesbaden, marţi, 13 decembrie

Ora cinci după-amiaza

Knüfer a pus fotografia lui Sophie lângă telefon şi a aruncat o privire prin cameră. Oriunde îi cădeau ochii – fie pe peretele îmbrăcat în tapet bleu cu trandafiri, fie pe plafonul împestriţat de urme de insecte moarte, fie pe paravanul care separa patul de fier de chiuvetă –, pretutindeni îi vedea faţa care dispărea în imagini răsturnate, alb- negru-gri ca ale unui negativ.

Knüfer a simţit o neliniște vagă şi a întins mâna după receptorul care sărea în furca telefonului. L-a dus la ureche şi a auzit dialectul hessian al telefonistului de la celălalt capăt al firului, care îl informa că stabilise legătura cu numărul Wrocławian 6381.O clipă mai târziu a auzit în receptor vocea calmă a abonatului cu numărul 6381, care făcea pauze lungi între cuvinte, scoţând sunete asemănătoare cu pufăiturile unei pipe.

— Bună ziua, *Herr Kriminaldirektor,* a salutat Knüfer, lipindu-şi de ureche pâlnia receptorului şi apropiindu-şi capul de microfon. Am găsit-o. E la Wiesbaden, sub numele Isabelle Lebetseyder, şi se află în compania unui oarecare Bernard Finkelstein. Da, ştiu câte ceva despre el. Cum am aflat? Am colaboratori la Berlin, iar telegraful e rapid. La începutul anilor ’20, Finkelstein era un regizor celebru… E adevărat, vă asigur! Vă e cunoscut numele Bodo von Finckl? Bineînţeles că e una şi aceeaşi persoană. După perioada sa de glorie, a dat de necazuri. Are şi cazier la Poliţia din Berlin, la Brigada de Moravuri, unde e cunoscut ca un pasionat al jocurilor de noroc. Se bănuieşte că ar face filme pornografice. Aici, la Wiesbaden, joacă foarte agresiv şi câştigă sume mari. Sophie Mock, alias Isabelle Lebetseyder, e în mod evident muza lui.

— Ascultaţi-mă cu atenţie.

Knüfer a auzit pocnetul chibritului şi aproape a simţit mirosul tutunului Austria.

— Trebuie să o izolaţi pe această femeie.

Vocea a tăcut. Tăcea şi Knüfer.

— Nu înţelegeţi?

Saliva făcea bule în ţeava pipei.

— Trebuie să o răpiţi şi să o ţineţi ascunsă o lună sau două. Până primiţi noi ordine. Banii nu sunt o problemă.

— Ba v-am înţeles foarte bine, domnule director Mühlhaus. Knüfer a agăţat receptorul în furcă.

Wiesbaden, marţi, 13 decembrie
Ora şapte seara

Crupierul Richter a împins cu multă bucurie grămada de jetoane sub plastronul de un alb impecabil al lui von Finckl. Regizorul nu a trădat nicio emoţie, a introdus o ţigară turcească în portţigaretul lung din fildeş şi i l-a întins tovarăşei sale blonde. Sophie a luat ţigara îngândurată şi a ridicat încet privirea. Focul verde al ochilor ei a trecut cu limba lui fierbinte peste bărbaţii adunaţi în jurul mesei. De sub mânecile smokingurilor ieşeau câteva manşete albe ca zăpada şi brichetele cu benzină au început să scapere în degetele cu unghii perfect îngrijite. Sophie a prins în mâna înmănuşată în dantelă degetele roşii şi durdulii unde aproape că dispărea conul unei brichete cu flăcăruie albastră. Bărbatul a fost atât de emoţionat de atingerea ei, încât aproape că nu a simţit durerea pe care i-o provoca metalul încins al obiectului.

La masa lui Richter juca numai von Finckl. Era singura masă ocupată din tot cazinoul. Toate celelalte erau libere, deoarece clienţii care le ocupaseră până nu demult se strânseseră acum în jurul mesei lui Richter. Crupierul trăia la maximum succesul acelei zile şi binecuvânta clipele când jetoanele lui Knüfer au nimerit în planşa roşu-negru imprimată pe postavul verde. Atunci a fost începutul unei serii minunate, despre care vorbea toată lumea, şi care l-a atras pe Bodo von Finckl să vină la masă, demonstrând de câteva ore în faţa tuturor clienţilor şi personalului din cazino, fără putinţă de tăgadă, că

faima ghinionistă a mesei, care îi ţinea departe pe jucători, nu era nimic altceva decât o superstiţie prostească, o născocire, cum susţinea Richter, a colegilor săi crupieri, geloşi pe succesul său.

În jurul mesei se strângeau tot mai mulţi oameni şi crupierul, jucătorul şi zeiţa blondă a jocurilor de noroc aproape că nu mai aveau aer să respire.

— *S'il vous plaît!* a strigat Richter. *Mesdames, messieurs, faites vos jeux!*

Von Finckl a scos douăzeci de jetoane, fiecare în valoare de zece mărci, şi le-a împins spre Sophie care – spre indignarea puţinelor dame care urmăreau jocul – a făcut deasupra lor un gest de binecuvântare. Apoi a aruncat un jeton spre planşă. Cea mai mare parte a acestuia a căzut pe câmpul „28 roşu". La indicaţiile lui von Finckl, Sophie a pus fişicul de jetoane în valoare de două sute de mărci pe câmpul cu numărul 28, iar restul jetoanelor, sub forma a cinci fişicuri similare, pe câmpul „roşu". Publicul a oftat, deoarece era prima oară când von Finckl nu mai paria „unu la unu".

— *Rien ne va plus.*

Richter a învârtit roata ruletei. În liniştea mormântală s-a auzit pocnetul bilei care sărea în compartimentele ruletei şi foşnetul delicat al roţii care se învârtea în cilindrul său. După o clipă, roata s-a oprit. Un murmur de admiraţie a cuprins mulţimea. Sophie şi-a aruncat entuziasmată mâinile în sus, dezgolindu-şi subsuoarele epilate. Bila s-a oprit pe „19 roşu". Fişicul de jetoane aflat pe „28" a ajuns la Richter, în timp ce jetoanele de pe câmpul „roşu" – în valoare dublă – la von Finckl, care a sărutat cu veneraţie mâna tovarăşei sale şi a mai aruncat un jeton, iniţiind o nouă acţiune a determinismului hazardului. După ce a fost binecuvântat, jetonul a nimerit pe linia care separa câmpurile „19 roşu" şi „cu soţ". Sophie, von Finckl şi Richter s-au aplecat deasupra mesei, iar peste ei s-a format o boltă de capete şi umeri.

— Poate aveţi amabilitatea să vă retrageţi şi să-mi îngăduiţi să iau o hotărâre, a spus von Finckl cu voce

liniştită, uitându-se întrebător la Sophie. Ce părere aveţi, *madame?*

— Cred că *pair,* a răspuns Sophie, privindu-l şovăielnic. Nu… Nici eu nu ştiu…

Jucătorul a prins jetonul între două degete şi l-a vârât în buzunarul fracului lui Richter. Apoi a ales cu grijă un altul, a aşteptat-o pe Sophie să-l descânte şi l-a aruncat. A ajuns pe masă, iar cea mai mare parte a lui acoperea câmpul „6 negru". Atunci, von Finckl a pariat o mie de mărci pe „6" şi nouă mii de mărci pe „negru". Richter a spus formulele în franceză şi bila a început să danseze printre compartimentele ruletei. Von Finckl a închis ochii şi şi-a revăzut copilăria sa din casa de lemn sărăcăcioasă, mirosind a ceapă călită, din Będzina, care pentru tatăl său era şi atelier de croitorie, pentru cei opt fraţi ai săi – un câmp de luptă nesfârşit, iar pentru ploşniţele fără număr – un adăpost confortabil. Acum nu mai auzea loviturile bilei, ci ţăcănitul vechii maşini de cusut Singer, nu mai auzea strigătul dezamăgit al mulţimii care-l înconjura, ci ţipetele clienţilor nemulţumiţi, nu a simţit groaza lui Sophie, ci angoasa mamei sale la gândul unei alte zile în care nu aveau ce mânca. Von Finckl nu a deschis ochii când a auzit foşnetul jetoanelor scoase din ruletă, nici când Sophie şi-a înfipt adânc degetele în braţul său, nici când suporterii au început să se împrăştie la mesele din jur, animate brusc de formule în franceză, nici când crupierul de la masa lui a anunţat cu voce funestă *„Les jeux sont faits".* A deschis ochii doar când a simţit lângă mâna lui atingerea rece a sticlei. În faţă şedea un bărbat cărunt şi elegant, cu un pahar de şampanie în mână, la fel ca acelea dinaintea lui şi a lui Sophie.

— Claus von Stietencrott, directorul cazinoului, a zâmbit el. Vă rog să-mi permiteţi să-mi exprim deplina admiraţie. Nu am mai cunoscut până acum un jucător care să parieze numai *va banque.*

— Vă mulţumesc, a spus von Finckl cu un glas tremurat, neîndrăznind să ridice ochii la Sophie. Admiraţia dumneavoastră mă onorează.

Von Stietencrott a făcut un gest rapid şi cele două pahare de şampanie au răsunat cristalin.

— Ba pe mine mă onorează. După o asemenea pierdere nu aţi spus „Ce-mi pasă mie de admiraţia dumneavoastră?” sau „Du-te dracului!” ci aţi reacţionat ca un adevărat gentleman. Iar în cazinoul nostru îi tratăm pe gentlemani cu cel mai mare respect şi de fiecare dată când Fortuna nu le mai este favorabilă, le oferim un împrumut de orice valoare, fără obligaţia de a lăsa ceva în gaj. Doriţi un asemenea împrumut?

Wrocław, marţi, 13 decembrie
Ora unsprezece seara

Elisabeth Pflüger tocmai terminase a treia *Gnosienne* a lui Erik Satie şi pianul ei alb era acompaniat de ecoul ploii de afară, când servitoarea ei a intrat în salon, anunţând-o că are un telefon urgent de la Wiesbaden şi a întrebat-o unde doreşte să preia apelul. Elisabeth a cerut să vorbească în salon şi, încrucişându-şi picioarele zvelte pe şezlong, a întrebat-o iritată pe servitoare cine îndrăznea s-o deranjeze la o oră atât de târzie. Când a aflat, şi-a înăbuşit mânia şi a dus receptorul la ureche. După o serie de sughiţuri, hohote, asigurări de prietenie şi iubire, a auzit cum de la celălalt capăt al firului Sophie o roagă să-i vină în ajutor cu un sfat.

— Te implor, Elisabeth, spune-mi, ce să fac… A pierdut totul…

— Von Finckl despre care mi-ai scris? Curierul a ridicat azi scrisoarea de la tren şi mi-a adus-o…

— Da, von Finckl. Directorul cazinoului i-a propus un împrumut fără gaj, dar l-a refuzat şi a cerut jetoane în schimbul cecurilor şi cambiilor pe care le avea la el. Când i-a fost îndeplinită dorinţa – a pierdut totul. Nu mai are nici cu ce să plătească hotelul. Şi atunci a acceptat oferta şefului cazinoului, dar una foarte diferită… Un alt împrumut, unul cu gaj… Iar gajul sunt eu…

O mână de bărbat a apăsat furca telefonului. Elisabeth s-a uitat cu ochii înlăcrimaţi la baronul von Hagenstahl şi s-a simţit uşurată că nu mai trebuie să asculte hohotele prietenei ei.

— Tu n-o să faci nimic, i-a spus încet baronul. Acum numai eu o mai pot ajuta. Ştiu ce înseamnă să laşi gaj o femeie tânără şi frumoasă într-un cazinou. *Va banque.*

Wiesbaden, vineri, 13 decembrie
Miezul nopţii

— Von Stietencrott i-a plătit lui von Finckl pentru cecurile şi cambiile lui o mie de mărci, a zis Richter încet, aruncând priviri temătoare în parcul din jurul cazinoului. Von Finckl a jucat ca de obicei *va banque* şi a pierdut. Şi atunci şeful s-a oferit să-i facă un alt împrumut, dar cu garanţie. Iar garanţia e Isabella Lebetseyder. Şeful a estimat-o la trei mii de mărci. Ăsta e împrumutul.

— Nu înţeleg nimic, Richter, a răspuns Knüfer tremurând de frig. Miza este domnişoara Lebetseyder?

— Da, a spus Richter trăgându-şi pălăria peste ochi. Şi asta se va întâmpla mâine, la masa mea. La miezul nopţii. Pe un taler al balanţei von Finckl îşi pune prietena, pe celălalt von Stietencrott pune trei mii de mărci. Dacă regizorul câştigă, primeşte jetoane în valoarea sumei respective, dacă şeful câştigă – domnişoara Lebetseyder va rămâne o vreme în cazinoul nostru. Se va juca un singur joc negru-roşu. Doar unul. Nimic mai mult. *Va banque.*

Lui Knüfer îi tremurau genunchii.

— E frig în parcul ăsta, a mârâit. Richter, hai să bem ceva să ne încălzim. Deschide drumul.

Crupierul şi-a tras mai bine mănuşile pe mâini şi a luat-o la pas rapid prin parc, urmat de Knüfer. Pe timpul nopţii, Wiesbaden era decorat festiv cu lampioane. În pofida postului de Crăciun, vinăria Ente de pe Nassauer Hof pulsa de viaţă. Sub monumentul împăratului Friederich un cuplu se

săruta pasional, cu buzele crăpate de ger. Un sergent de poliţie mustăcios îi oferea unui cetăţean turmentat indicaţii despre cum să ajungă la Termele Împăratului Friederich. Richter l-a tras pe Knüfer de mânecă spre una dintre porţi, unde era o tavernă locală care mirosea a brânză şi ceapă. S-au aşezat într-un colţ întunecat şi crupierul a comandat două căni de vin fiert Appelwoi.

Knüfer a pus pe masă o bancnotă de zece mărci.

— Spune-mi, Richter, dacă von Finckl pierde, cât timp trebuie să rămână domnişoara Lebetseyder la cazinou şi ce ar trebui să facă?

Richter şi-a răsfirat degetele pe bancnotă.

— Pentru ce v-aş spune acum – pentru ce urmează să vă spun, s-a corectat el, mi-aş putea pierde slujba… Dar, pe toţi dracii! Dumneavoastră sunteţi îngerul meu păzitor… În oraş mai e un cazinou. Neoficial… Clandestin… Acolo joacă numai clienţi putred de bogaţi. Crupierii sunt femei frumoase şi goale. Dacă un client câştigă o sumă foarte mare – iar suma depinde şi de îndemânarea şi de năravul jucătorului –, acesta o primeşte cadou pentru o noapte pe femeia care l-a servit la masă. Nici nu vă daţi seama cât de lacome sunt privirile indivizilor ălora. Rareori se întâmplă ca vreunul să câştige şi fata, pierd mormane de aur şi totuşi vin în continuare… Pentru domnişoara Lebetseyder o să parieze ca nebunii. E suficient să te uiţi la ea. Şeful nostru ştie ce face…

— Şi cât timp ar trebui să lucreze în cazinoul secret domnişoara Lebetseyder? a întrebat Knüfer din nou.

— Două luni e obligatoriu. Pe urmă, blonda poate alege să rămână de bunăvoie.

— Şi partida când se va juca?

— Mâine, la miezul nopţii. Şeful vrea să anunţe câţiva ziarişti cu care e prieten şi nişte clienţi ai cazinoului ilicit, care vor dori să studieze mai întâi marfa. Cred că şi pe dumneavoastră o să vă invite, după ce aţi câştigat o sumă frumuşică la masa mea.

Knüfer încerca să-şi ascundă tremurul mâinilor când a băut din vinul fierbinte mirosind a cuişoare şi scorţişoară.

— Nu ţineţi cont de un singur lucru – e posibil ca domnişoara să nu fie de acord. Iar von Finckl ar putea să câştige.

— Nu cred, a răspuns Richter şi a tras draperia murdară care, dacă ar fi fost întreagă, ar fi despărţit masa la care stăteau de restul sălii. La cazinou am văzut mulţi perdanţi care au tratat jocul de ruletă ca ultimă şansă şi unică posibilitate de a câştiga bani. Toţi, fără excepţie, îşi ascundeau adevărata identitate şi erau autentici cam cât acest regizor aristocrat care duhneşte de la distanţă a evreu şi ca această pseudo-austriacă cu accent bavarez. Perdanţii sunt în stare de orice pentru o nouă şansă.

— Mulţumesc, domnule Richter.

Knüfer a aruncat pe masă o altă bancnotă. A vrut să plece, dar crupierul l-a prins de mânecă. Era destul de puternic pentru vârsta lui. Era limpede că nu-şi exersa muşchii doar la ruletă.

— Vor face tot ce le stă în puteri şi oricum vor pierde tot, a zis şi l-a privit cu atenţie pe Knüfer. Cu toţii pierd, de fiecare dată. Fără excepţie. Nu uitaţi.

Wiesbaden, miercuri, 14 decembrie
Douăsprezece fără un sfert noaptea

Rainer Knüfer a luat cu linguriţa de argint o grămăjoară de caviar roşu şi a pus-o pe un pătrăţel de pâine neagră din făină integrală. Apoi a răsucit o jumătate de lămâie pe un con de cristal cu striaţii, aflat într-un vas rotund. Vasul s-a umplut de suc. Câteva picături au fost de ajuns pentru a tăia gustul greţos al caviarului. Knüfer a stins caviarul cu şampanie şi a scos iar invitaţia scrisă personal de directorul cazinoului.

Am onoarea să vă invit la un joc special în ziua de 14 decembrie a.c., la miezul nopţii, în sala principală a cazinoului. După joc, vă invit la

recepţia care va avea loc în pivniţă. Invitaţia este numai pentru domnul Rainer Knüfer, fără însoţitori.

Cu aleasă consideraţie,

Claus von Stietencrott, director

Knüfer s-a uitat în jurul său în restaurantul de lângă cazinoul Käfers Bistro şi a simţit un fior care l-a cutremurat vizibil. Mama lui îi explica sentimentul acela straniu spunându-i că „Te-a privit moartea în ochi”. Acum l-a privit în ochi speranţa unei vieţi îndestulate: Knüfer mănâncă zilnic de prânz pe acele feţe de masă albe ca zăpada, stând în fotoliile acelea moi din piele vişinie, taie purceluşul de lapte rumen cu un cuţit cu blazon, pune cuţitul pe suportul lui de argint şi îi întinde fetei de lângă el o bucăţică roz de carne învelită într-un guler crocant de pesmet; în aureola aurie a candelabrelor cu braţe ca de păianjen, părul ei blond se reliefează limpede pe fundalul draperiilor de un vişiniu intens, chelnerul face o plecăciune adâncă, iar în fundul sălii străluceşte himeric curcubeul băuturilor înşirate pe şerveţele triunghiulare în barul grandios, din lemn de mahon; Knüfer se uită iar la fată şi se întreabă cine este.

Detectivul a scuturat din cap şi s-a trezit din reverie. A împăturit cu grijă invitaţia, a strecurat o bancnotă de zece mărci sub şervetul alb apretat şi a ieşit în holul cazinoului. La intrarea în sala principală, un blond chel, cu cioc, îi arăta portarului o invitaţie identică celei care se afla în buzunarul smokingului lui Knüfer. Portarul s-a înclinat adânc şi l-a poftit înăuntru cu mâna pe care purta o mănuşă albă. O clipă mai târziu, în sala principală a cazinoului a intrat şi Knüfer. După o numărătoare rapidă, şi-a dat seama că acolo se adunaseră deja treizeci şi opt de bărbaţi, toţi îmbrăcaţi în fracuri sau smokinguri, cu plastroanele de un alb imaculat. Crupierul Richter învârtea silenţios roata ruletei, musafirii îşi aranjau jobenele, îşi înfăşurau în jurul gâtului fularele albe, băteau din baston; unii pentru a-şi ascunde stânjeneala, alţii ca să atragă atenţia asupra lor, alţii ca să-şi exprime nerăbdarea.

Minutele treceau. Ochii lui Knüfer alunecau peste pereţii crem ai sălii, se încălzeau în lumina electrică a candelabrelor şi îşi găseau alinare în verdele liniştitor şi aspru al postavului care acoperea mesele de joc. Zumzetul de nerăbdare creştea în intensitate, dar după o clipă s-a preschimbat într-un vacarm de saluturi şi murmure mieroase de aprobare. În sală a intrat Sophie, urmată de directorul von Stietencrott şi Bodo von Finckl.

Sophie purta o rochie neagră de atlaz, lungă şi mulată, şi mănuşi până la cot, de aceeaşi culoare şi din acelaşi material. Knüfer s-a apropiat de ea şi i s-a părut că în ochii ei verzi observă urmele unor lacrimi recente. Ochii lui von Finckl erau imobili, iar dinţii lui mărunţi şi galbeni frământau cu înverşunare buza de sus. Von Stietencrott şi-a aşezat mai bine monoclul, şi-a sprijinit capul pe mâini şi a început să vorbească.

— Stimaţi domni, în seara aceasta am onoarea de a vă saluta cu ocazia unui joc special, unic în felul său şi al doilea de acest fel din istoria cazinoului nostru. O salut mai întâi de toate pe eroina principală a serii, *madame* Isabelle Lebetseyder, a declamat von Stietencrott, apoi şi-a scos jobenul în semn de salut şi i-a făcut lui Sophie o plecăciune adâncă. Îi salut şi pe reprezentanţii aristocraţiei hessiene, contele Arian von Knobloch şi contele Hermann von und zum Stein, pe slujitorii condeiului, eminenţii ziarişti ai cotidianului nostru *Wiesbadener Woche,* dar mai presus de orice pe cunoscutul scriitor Markus Wielandt care a avut amabilitatea – *mutatis mutandis* – să descrie întâlnirea noastră în următorul său roman aflat *in statu nascendi*[29]. Şi, nu în ultimul rând – *last but not least* – pe toţi cei prezenţi aici, clienţi fideli sau mai recenţi ai localului nostru.

Au răsunat aplauzele, iar von Stietencrott s-a întrecut pe sine în reverenţe.

— Stimaţi domni, vă voi prezenta acum regulile jocului şi programul din această seară. Într-o clipă vom juca un *va banque* deosebit şi unic în felul său: Bodo von Finckl contra cazinoului din Wiesbaden,

reprezentat de persoana mea. Stimatul domn von Finckl are dreptul să aleagă primul dacă pariază fie pe roşu sau negru, fie pe par sau impar. Mie, bineînţeles, îmi va reveni, prin eliminare, câmpul opus celui ales de domnul von Finckl. În cazul în care va câştiga, stimatului nostru client i se va anula datoria acumulată la cazinou, a cărei valoare o cunoaştem numai domnia sa şi cu mine. În cazul în care va pierde, *madame* Isabelle Lebetseyder va fi angajată pe o perioadă de minimum două luni la cazinoul nostru. Condiţiile de muncă şi remuneraţia, dar şi condiţiile renunţării ulterioare la contract, i-au fost deja aduse la cunoştinţă doamnei Lebetseyer. Ruleta va fi învârtită o singură dată. Pariurile între dumneavoastră nu sunt interzise. Ele vor fi adunate de crupierul nostru, Paul Richter. Un procent din pariuri va reveni cazinoului. După încheierea jocului *va banque* vă invităm la subsol, unde va avea loc o recepţie şi se vor desfăşura genul de jocuri de ruletă la care nu au acces clienţii obişnuiţi ai cazinoului.

Von Stietencrott a tras aer în piept şi a întrebat cu ton patetic:

— *Madame* Lebetseyder şi domnul von Finckel ar dori, poate, să confirme invitaţilor noştri că tot ce am spus aici este adevărat?

Von Stietencott, auzind de două ori un „da” rostit cu voce tare, i-a făcut semn lui Richter, care a aşezat pe masă un cântar de laborator şi a pus pe un taler bila, pe celălalt – o greutate mică. După stabilirea echilibrului ideal, a luat poziţia necesară şi a strigat:

— *Mesdames, Messieurs, s'il vous plaît, faites vos jeux!* Acum primesc şi pariuri.

Von Finckl i-a împins lui Sophie un scaun înalt, greu, a ocupat locul de la masa de joc din faţa directorului, a scos din buzunar un imperial de aur şi i l-a întins tovarăşei sale să-l binecuvânteze. Colinele moi ale sânilor s-au mişcat febril în decolteul adânc, degetul în mănuşă de atlaz a făcut semnul crucii. Von Finckl a aruncat imperialul pe tabelul cu pariuri. Moneda s-a răsucit şi a ieşit în afara planşei. Von Finckl a strâns din pleoape şi cu

un singur gând a declanşat o avalanşă de asociaţii. Opt copii într-o odaie jilavă din casa modestă a croitorului Finkelsztein din Będzina, care coase robe pentru săraci; părinţii lor – un tuberculos iute la mânie şi un şoricel grijuliu cu perucă strâmbă; două capre împuţite care iarna împărţeau casa cu stăpânii. Manifestaţia de 1 Mai din Będzina şi materialul roşu ca sângele al steagurilor. Faţa roşie a lui Szaia Brodski care îl îmbrăţişează pe Bernard Finkelsztein, noul trezorier al sindicatului evreiesc, apoi tot el, Szaia, deschide patru luni mai târziu seiful partidului şi nu mai găseşte în el grămada de imperiali de aur. Şalul roşu al curvei de lux dintr-un hotel din Łódź. Sângele roşu al muncitorilor împroşcat pe caldarâmul din Będzina, sângele roşu al membrilor de sindicat, ale căror cotizaţii îl ajutaseră să câştige o avere la cazinoul de la Grand Hotel din Łódź. Von Finckl a deschis ochii şi a spus:

— Pariez pe roşu.

— Nu! a strigat Sophie. Trebuie să pariezi pe par. Miza jocului sunt eu şi am şi eu un cuvânt de spus!

Printre bărbaţi s-a auzit un murmur de admiraţie. Făceau pariuri între ei. Un bărbos solid cu accent şi aspect de slav a băgat în mâna lui Richter un sul de bancnote.

— Cu soţ! Are un presentiment *krasaviţa* asta! a strigat.

— Generalul Basedov ştie ce face, i-a şoptit lui Knüfer un individ cu părul rar şi cioc şi i-a aruncat lui Richter o bancnotă de o sută de mărci. Cu soţ!

— Roşu! a anunţat Knüfer şi a aruncat pe masă cincizeci de mărci.

S-a iscat o mare încurcătură. Bărbaţii se învălmăşeau în jurul mesei şi strigau. Niciunul dintre ei nu îndrăznea s-o atingă pe Sophie. Richter a notat totul şi a aruncat bila.

— *Les jeux sont faits. Rien ne va plus!*

— Acceptaţi, bineînţeles, decizia lui madame von Lebetseyder? s-a uitat von Stietencrott întrebător la von Finckl.

— *Ce que femme veut, Dieu le veut*[30].

— Domnule Richter, începeţi, vă rog!

Bila a intrat în vârtejul roţii, începându-şi dansul. S-a oprit în compartimentul „0”, apoi, împinsă parcă de un arc invizibil, s-a rostogolit afară din locaş şi a intrat în spaţiul „29 roşu”. Roata s-a oprit şi Richter a anunţat rezultatul. Von Finckl a închis ochii şi a văzut culorile cazinoului contopindu-se într-un vârtej ameţitor de cafeniu deschis, verde şi auriu. S-a ridicat de la masă şi a ieşit în hol. Sophie a izbucnit în lacrimi şi a ieşit în fugă după el. Knüfer a încasat o sută de mărci şi s-a apropiat discret de uşa sălii. Von Stietencrott primea felicitări.

— Parcă ar felicita un rechin că a înfulecat un ton, şi-a spus Knüfer în barbă.

— *Krasaviţa* nu a nimerit! a urlat generalul Basedov, intrând în sală. *Vot sud'ba…*

Krasaviţa stătea lângă von Finckl şi îl mângâia pe obraz. Strălucitul regizor îşi muşca buzele şi se cufunda încetul cu încetul în amintirile sale. Knüfer a auzit tonul întrebător al vocii ei. S-a apropiat şi a auzit răspunsul lui von Finckl.

— Da, o să fiu.

— Întotdeauna, indiferent ce o să se întâmple?

Hohotul de plâns îi distorsiona Sophiei vocea.

— Mă întorc la Berlin şi o să te aştept acolo. După două luni o să merg zilnic la gara Zoologischer Garten şi o să aştept trenul de seară de la Frankfurt. Şi în fiecare seară o să te aştept cu un buchet de trandafiri.

Von Finckl şi-a luat pălăria şi paltonul de la băiatul de serviciu, a sărutat-o pe Sophie pe frunte şi a plecat liniştit prin parcul acoperit de chiciură, un cimitir de cioturi îngheţate de castani. Sophie a dat să-l urmeze, dar drumul i-a fost blocat de silueta masivă a unui portar.

— Din câte ştiu, *madame,* a spus cerberul, ar trebui să fiţi la serviciu.

Wrocław, joi, 15 decembrie
Ora unu noaptea

Mühlhaus s-a dus la oglinda de cristal din baie şi a deschis larg gura. Caninul superior stâng se clătina serios. L-a apăsat puternic cu degetul mare şi l-a dislocat din gingie. Pe urmă a răsucit din degete şi dintele a căzut în chiuvetă. Mühlhaus a simţit gust de sânge. L-a supt cu plăcere şi a trecut la primul incisiv superior. O clipă mai târziu îl ţinea în mână, studiind în lumină petele cafenii ale depunerilor de tartru. Dintele s-a izbit de porţelanul chiuvetei cu un zgomot puternic.

Zgomotul dintelui, zgomotul chiuvetei, zgomotul telefonului. Mühlhaus a mârâit şi s-a ridicat în capul oaselor pe pat.

— Poate e Jakob?

Ochii speriaţi ai soţiei lui străluceau în întuneric.

Mühlhaus şi-a băgat arătătorul în gură şi a constatat uşurat că dantura lui nu suferise nicio schimbare în timpul nopţii. Apoi a ridicat receptorul şi nu a spus nimic. În schimb, persoana de la capătul firului era nemaipomenit de locvace.

— Am nevoie de bani, *Herr Kriminaldirektor*. Două mii. Atât îmi cer băieţii din Wiesbaden care au maşină şi mă ajută să o transport la Berlin. Am acolo o ascunzătoare.

— Aşteaptă o clipă, a mormăit Mühlhaus.

Şi-a pus halatul de casă, papucii şi, atingând cu vârful limbii caninul intact, s-a târât anevoie în salon. S-a aşezat greoi în fotoliu şi a lipit de ureche receptorul celuilalt telefon din casă.

— Explică-mi ceva, Knüfer, a zis Mühlhaus, care încă mai era puţin adormit. De ce ai nevoie atât de urgent de două mii de mărci?

— Băieţii din Wiesbaden sunt cartofori şi azi au pierdut mult la cazino. Au primit un împrumut de la directorul cazinoului. Mâine trebuie să se prezinte cu banii…

— O să se întoarcă la cazino cu banii şi o să-i piardă din nou, idiotule! a lătrat Mühlhaus. O să-i piardă şi n-o să te ajute, iar doamna Sophie Mock o să-ţi zboare de sub nas spre o altă staţiune…

— Dacă până mâine la douăsprezece nu-i dau directorului cinci mii de mărci, nu mai pot pune piciorul în Wiesbaden. Iar ei trăiesc din acest oraş şi din cazinoul acesta. Banii aceştia sunt vitali pentru ei. Trebuie să le spun acum dacă primesc până mâine banii.

— Ascultă-mă bine, Knüfer, a spus Mühlhaus fără urmă de somnolenţă. E unu noaptea, iar raportul tău mă plictiseşte ca pălăvrăgelile unei precupeţe. O să primeşti banii. Ţi-i trimit *post restante.* Orice cazino are un oficiu poştal. Mâine ai banii. Ai spus că indivizii ăştia au pierdut mult. Te avertizez că, dacă mă tragi pe sfoară, n-o să pierzi mult, cum au pierdut ei – o să pierzi absolut totul.

Mühlhaus a pus receptorul în furcă şi s-a întors anevoie în dormitor. S-a întins în pat lângă soţia lui şi a simţit că nu dormea.

— Cine a sunat? Jakob? a întrebat ea cu teamă în glas.

— Dentistul, a mormăit Mühlhaus, iar somnul negru şi monoton i-a tăiat pofta de a mai face alte glume la fel de nimerite.

Wiesbaden, joi, 15 decembrie
Două fără un sfert noaptea

Knüfer şi-a şters sudoarea de pe frunte, a pus receptorul în furcă şi a coborât treptele de marmură care duceau spre cazinoul secret. După ce a intrat pe uşa masivă din lemn de stejar ascunsă în spatele unei draperii purpurii, l-a cuprins ameţeala când le-a văzut pe femeile goale care, zâmbind, făceau să alunece fişicurile de jetoane pe mesele acoperite cu mătase roşie ca focul. Knüfer fusese în multe bordeluri la viaţa lui, printre care se numărau şi unele foarte scumpe şi exclusiviste, unde sărbătorise încheierea cu succes a multor cazuri dificile, dar lucrative. Totuşi, niciodată nu mai văzuse atâtea femei frumoase la un loc. În plus, a constatat că nu trupurile lor goale, ci zâmbetele erau sursa neliniştii şi surescitării care puneau stăpânire pe el. În buzele

care le dezveleau perlele umede ale dinţilor se ascundeau ispite şi promisiuni care te costau nu numai bani, ci şi propria onoare.

Că merita să plăteşti o demonstra comportamentul bărbaţilor din sală. Aruncau în joc munţi de jetoane pentru a se apropia de punctul dincolo de care promisiunea devine realitate. Numai von Stietencrott şi personalul său masculin care servea clienţii cu şampanie şi gustări nu participau la această luptă, doar schimbau numerarul şi cambiile pe jetoane. Au făcut asta şi când Knüfer le-a înmânat o cambie în valoare de două mii de mărci. A fost invitat să joace, indicându-i-se masa la care generalul Basedov şi o duzină întreagă de alţi vicioşi înflăcăraţi se luptau să o câştige pe *krasaviţa* blondă. Sophie se mai încurca uneori, dar niciunul dintre jucători nu avea vreo pretenţie, mai ales că greşelile ei erau corectate eficient de crupiera brunetă care o iniţia în seara aceea în arcanele meseriei. Se deosebea de Sophie nu doar prin culoarea părului – nu era în întregime goală, ci purta în talie un şorţuleţ alb şi apretat care îi punea în evidenţă carnaţia măslinie.

Knüfer şi-a croit cu greu drum spre masa la care era Sophie şi şi-a aprins o ţigară, observând atent situaţia de la masă. Şi-a dat seama repede că femeia era un premiu suplimentar pentru cel care ar fi câştigat cinci mii de mărci. Fiecare mie de mărci era simbolizată printr-un elefant verde de jad. Generalul Basedov avea înainte trei asemenea elefanţi, bărbatul cu cioc – doi, restul – niciunul. Toţi jucau în aceeaşi manieră şi, mai ales, prudent. Pariau câte o sută de mărci pe numere şi pierdeau constant. Nu pierdeau mult, păstrând astfel posibilitatea de a juca *va banque.* Această variantă de joc o alegeau mai ales jucătorii fără elefanţi. Când rămâneau cu un singur fişic de jetoane, îl puneau pe roşu sau pe negru şi câştigau un altul, apoi pariau fiecare jeton pe numere concrete. Era plictisitor, dar nu până-ntr-atât încât frumosul zâmbet al Sophiei să fie strâmbat de căscaturi.

Knüfer a pus înaintea sa cinci fişicuri cu jetoane a câte trei sute de mărci fiecare şi a dat din cap în semn de refuz când bruneta crupier a vrut să i le schimbe pe elefanţi. După comanda *„Faites vos jeux”,* pe care Sophie a rostit-o cu un accent impecabil, de parcă şi-ar fi petrecut toată viaţa la Monte Carlo, Knüfer a pariat totul pe roşu. Mişcarea nu a făcut nicio impresie partenerilor săi de joc şi nici nu le-a schimbat tactica. Bila a început să huruie şi detectivul a închis ochii. Când i-a deschis, a observat că Sophie îi zâmbea. Noua crupieră a împins spre el cele cinci fişicuri de jetoane şi încă cinci pe lângă. Sânii grei i se legănau deasupra mesei şi Knüfer ar fi putut să jure că sfârcurile i se frecau de mătasea alunecoasă. S-a ridicat, i-a făcut semn chelnerului şi a băut două pahare cu şampanie unul după altul.

— Cât trebuie să câştig ca să primesc premiul suplimentar? l-a întrebat pe bărbatul de lângă el, care s-a dovedit a fi cel cu cioc.

— Cinci, a venit răspunsul.

A mizat totul pe negru.

— Atenţie, a cântat crupiera brunetă. Intraţi în joc pentru tot potul. Domnilor, dacă domnul acesta câştigă, jocul la masa aceasta se încheie – bineînţeles, dacă va lua imediat şi premiul suplimentar. Ce ziceţi, stimate domnule…

— Knüfer. Nu ştiu dacă aşa va fi, şi-a auzit el vocea guturală. N-o să zic nimic, ca să nu cobesc.

Basedov şi bărbatul cu cioc, singurii jucători care îşi permiteau să facă asta, au mizat pe roşu, negru, par şi impar o sumă care, dacă ar fi câştigat, le-ar fi adus un profit de şase mii de mărci. Knüfer a închis ochii, încercând să se izoleze fonic. Dar nu a fost în stare să se izoleze de tot şi să nu audă ovaţiile zgomotoase din jurul mesei. A deschis ochii şi a primit premiul – cel mai frumos zâmbet pe care îl văzuse în viaţa lui. Din păcate, cu acelaşi zâmbet fermecător a fost răsplătit şi bărbatul cu cioc. Knüfer s-a uitat la bilă. Se odihnea în compartimentul „2 negru”.

— Domnul Knüfer şi domnul Wlossok au câştigat câte şase mii de mărci, întrucât domnul Knüfer a mizat pe negru, iar domnul Wlossok pe număr par! a răsunat vocea lui von Stietencott, care a apărut brusc la masa Sophiei, la fel ca majoritatea clienţilor din cazinoul secret. Mai departe au dreptul să joace numai cei doi domni, iar cine va încheia chiar şi cu o marcă în plus faţă de celălalt va câştiga premiul suplimentar sub forma favorurilor oferite de *madame* Lebetseyder!

Knüfer, cu gândul la sfârcurile întărite ale lui Sophie pe mătasea purpurie, a mizat totul pe roşu. Wlossok a mizat la rândul său toate cele şase mii de mărci pe numerele cu soţ. Knüfer a închis iar ochii şi o clipă mai târziu a auzit ovaţii. Sophie îi zâmbea radios. Lui Wlossok.

Wiesbaden, vineri, 16 decembrie
Ora şapte şi jumătate seara

Knüfer şi-a înăbuşit căscatul şi s-a scărpinat în capul greu de nicotină. Cu toate că de peste treisprezece ore dormea cu scurte pauze, era istovit, şifonat şi ghiftuit după masa pe care tocmai o consumase, obosit de şampania de noaptea trecută, de visul erotic enervant şi de sentimentul de frustrare puternic care începuse să-l roadă din clipa în care Wlossok o câştigase pe Sophie, după care plecase din cazinoul secret la cinci dimineaţa împreună cu ea şi cu buzunarele pline de jetoane. Atunci Knüfer a mai băut o sticlă de şampanie şi s-a târât în camera sa de la Nassauer Hof, susţinut de subraţ de grijuliul Richter. Acum s-a uitat la ceas şi a constatat că tocmai se încheiaseră cele paisprezece ore pe care Wlossok le putea petrece împreună cu Sophie, ore pe care Zeiţa Ruletei i le refuzase lui. Knüfer s-a oprit în faţa oglinzii mici agăţate în spatele paravanului, s-a spălat pe faţă cu apa rece din lighean şi şi-a netezit şuviţele de păr zburlite pe alocuri. Apoi s-a bărbierit, şi-a pus plastronul şi smokingul şi, sugându-şi degetul în care se înţepase cu acul butonilor, a

coborât în holul cazinoului pentru a încasa banii trimişi de Mühlhaus.

A ridicat două mii de mărci de la oficiul poştal şi a intrat în sala principală a cazinoului. S-a apropiat de portar şi i-a arătat invitaţia de seara trecută.

— Am venit pentru cazinoul secret, i-a şoptit.

— Poftiţi, a răspuns portarul în uniformă şi a dat la o parte draperia de pluş în spatele căreia se afla poarta Iadului.

Knüfer a ridicat mâna în semn de salut şi a coborât scara largă spiralată. În câteva momente a ajuns în sala fără ferestre, cu mese acoperite de mătase purpurie, cu sirene frumoase şi goale care te ispiteau legănându-şi şoldurile şi sânii şi vorbind franceză. Totuşi, printre ele nu se afla şi cea la care se gândea întruna. Knüfer şi-a aprins o ţigară şi a hotărât să aştepte. În clipa aceea, în capul buimăcit a auzit vocea lui Mühlhaus: „Te avertizez că, dacă mă tragi pe sfoară, n-o să pierzi mult, cum au pierdut ei. O să pierzi absolut totul”.

Knüfer era superstiţios, ca orice împătimit al jocurilor de noroc. Considera că absenţa Sophiei şi vocea lui Mühlhaus care îi răsuna în cap erau un avertisment. N-ar fi trebuit să joace pe banii primiţi de la Mühlhaus, pentru că îi pierduse deja cu o seară înainte şi dăduse în locul lor o cambie. Prin urmare, trebuia să-i dea banii lui von Stietencrott, să închirieze o cameră în Wiesbaden şi să rămână acolo vreo două luni, ca s-o urmărească discret pe Sophie. Datorită unui concurs de împrejurări fericit, dusese la îndeplinire dispoziţia lui Mühlhaus – von Stietencrott o „izolase” în mod eficient pe Sophie timp de două luni. Soarta îi uşura lui Knüfer sarcina. Ar fi trebuit să sară în sus de bucurie şi să petreacă fără griji sărbătorile de iarnă în Wiesbaden. Totuşi, momentul acela pasager de bucurie i-a fost spulberat de o voce hârâită care repeta insistent: „Te avertizez că, dacă mă tragi pe sfoară, n-o să pierzi mult, cum au pierdut ei. O să pierzi absolut totul”.

— O să pierzi totul dacă o vei scăpa din ochi chiar şi o clipă pe Sophie, şi-a spus Knüfer şi a părăsit

cazinoul secret, lăsând în urmă cântecul de sirenă al crupierelor goale.

Wiesbaden, vineri, 16 decembrie
Ora nouă seara

Von Stietencrott se lupta din greu să-şi controleze furia care-l cuprindea. Se uita cu o privire turbată, însângerată, la Markus Wielandt, care zâmbea ironic, scoţând pe nări fuioare de fum de ţigară. Se silea să adopte un ton amabil.

— Dragă domnule Wielandt, deja mi-aţi explicat asta. Sunteţi scriitor şi doriţi să descrieţi starea psihică a domnişoarei Lebetseyder a doua zi după ce – şi aici vă citez – „a fost consumată ca premiu suplimentar al unei rulete erotice". Mă bucur că vă luaţi munca atât de în serios, dar în momentul acesta domnişoara Lebetseyder nu e disponibilă şi nu doreşte să vadă pe nimeni.

— Trebuie să fi fost foarte rău dacă după 24 ore de la consumarea evenimentului nu a fost în stare să stea la masă, a observat Wielandt.

Pe von Stietencrott l-a ferit de un atac de apoplexie doar soneria telefonului. Directorul cazinoului a ridicat receptorul, a ascultat şi a urlat:

— Adu-mi-l imediat pe recepţioner!

Uşa s-a deschis şi în camera plină de mobile Biedermeier, ferigi şi palmieri au năvălit trei paznici solizi şi un recepţioner pipernicit în uniforma hotelului Nassauer Hof.

— Numele? a strigat von Stietencrott, înfingându-şi arătătorul gros în pieptul recepţionerului.

— Zeissmann, Helmut Zeissmann, a răspuns bărbatul, încercând să nu-l privească în ochi pe şeful său.

Era limpede că suferea de Parkinson.

— Vorbeşte, Zeissmann, spune tot! a poruncit directorul şi l-a înşfăcat pe recepţioner de umerii firavi.

Pe Zeissmann, imobilizat în menghina directorului, îl frigeau scânteile aruncate de ochiul

ascuns în spatele monoclului.

— Domnul Knüfer a venit la mine în urmă cu jumătate de oră şi m-a întrebat dacă domnul Wlossok era la el în cameră. I-am răspuns, cum era şi adevărat, că tocmai se întorsese. Iar atunci domnul Knüfer s-a dus la el şi este acolo şi în momentul de faţă.

— Ştiţi că îl caut pe Knüfer pentru neachitarea unei cambii?

— Da, ştiu.

Zeissmann a îndrăznit în sfârşit să-şi ridice capul speriat şi ochii înlăcrimaţi pentru a privi faţa vânătă de furie a lui von Stietencrott.

— Am aflat asta acum cinci minute. De aceea i-am sunat imediat pe paznici. Doi dintre ei se află acum la uşa camerei lui Wlossok.

— Acţionaţi eficient, Zeissmann, a zis von Stietencrott şi monoclul i-a sclipit de mulţumire. Veţi fi răsplătit pe măsură. Acum spuneţi-mi tot ce ştiţi despre domnişoara Lebetseyder şi Wlossok. De câte ori aţi văzut-o azi?

— De două ori.

Zeissmann s-a relaxat şi a început să se bată cu palmele peste pantaloni, de parcă ar fi căutat ceva. Scriitorul Wielandt i-a întins o ţigară.

— De două ori. Prima dată pe la cinci dimineaţa. A intrat cu domnul Wlossok în camera lui. Pe la amiază, domnul Wlossok m-a sunat şi m-a rugat să verific ce trenuri spre Wrocław există. Am verificat şi l-am sunat. După trei ore, în jurul orei cincisprezece, *madame* Lebetseyder a ieşit din hotel. Mi s-a părut că vrea să se plimbe prin parc. Pe la şaptesprezece, domnul Wlossok a cerut să-i fie adus prânzul, pe care i l-am servit personal.

— Şi nu putea face asta altcineva din personal? a întrebat von Stietencrott pe un ton deloc ironic.

— Ştiţi, domnule director, a zâmbit Zeissmann cu gura până la urechi, am vrut să fac asta chiar eu ca să arătăm cât ne preţuim clienţii care joacă sume mari.

— Te interesa, de fapt, bacşişul, a mormăit von Stietencrott. Mai departe, zi mai departe.

— I-am dus prânzul la cinci. Era singur. Apoi nu a mai ieşit din cameră. Acum jumătate de oră l-a vizitat domnul Knüfer. La scurt timp după aceea, domnul Wlossok m-a sunat şi a cerut ţigări. Din nou, i le-am dus personal. Domnul Wlossok discuta aprins cu domnul Knüfer. Apoi m-am întors la recepţie şi m-a sunat intendentul cazinoului, domnul Hechs, care mi-a spus că dumneavoastră îl căutaţi pe domnul Knüfer. L-am informat imediat pe paznici şi de atunci stau de strajă la uşa camerei domnului Wlossok, aşteptând noi dispoziţii.

— Vă mulţumesc, Zeissmann, a zis von Stietencrott şi şi-a dezvelit dinţii la fel de autentici ca particula „von" dinaintea numelui său. N-o să te uit. Acum, afară toată lumea, în afara domnului Markus Wielandt!

Când cabinetul s-a golit, directorul s-a prăbuşit în fotoliu şi a ridicat din sprâncene.

— Aveţi întrebări, domnule Wielandt?

— Da.

Scriitorul părea sincer neliniştit. Pe chipul lui se putea citi nedumerirea unui elev de şcoală primară căruia i se cere să conjuge la toate timpurile verbul grec *gignomai*[31].

— Niciunul dintre oamenii dumneavoastră nu a urmărit-o pe domnişoara Lebetseyder? Tot ce ştiţi despre ea e numai ce v-a spus recepţionerul Zeissmann? I-aţi îngăduit să iasă fără nicio grijă la plimbare? Poate că nici nu mai e în Weisbaden în acest moment! Nu vă interesează că pierdeţi o crupieră atât de frumoasă? Orice individ ar pune în joc toată zestrea nevestei numai s-o câştige!

— Domnule Wielandt, a zâmbit von Stietencrott, v-a căzut cumva cu tronc domnişoara Lebetseyder şi vă temeţi că n-o s-o mai vedeţi vreodată?

A scos un trabuc dintr-o cutie de abanos, i-a tăiat capătul cu cleştele, apoi a împins cutia pe blatul lustruit, spre Wielandt.

— Dacă aş fi fost atât de nesăbuit precum mă credeţi, n-aş fi putut conduce cazinoul vreme de douăzeci de ani. O să vă spun ceva foarte interesant,

o informaţie pe care o să-mi daţi cuvântul de onoare că n-o s-o folosiţi în cartea dumneavoastră.

Von Stietencrott l-a cântărit cu atenţie pe scriitor, care şi-a dat cuvântul de onoare, lipindu-şi palma de inimă.

— În contractul pe care l-au semnat curva şi peştele ei scrie limpede că, dacă o şterge, regizorul ăla de teatru o să lucreze pentru mine. Iar pe el îl urmăreşte pas cu pas gorila mea. Nu-l scap din mână…

— Şi ce dacă? a râs Wielandt cu poftă, notând în minte să reţină metamorfoza lingvistică a lui von Stietencrott: dintr-o persoană mondenă şi rafinată care împrăştia în stânga şi în dreapta cu citate în limbi străine se preschimbase într-un derbedeu oarecare. Von Finckl, gol-goluţ, se va întinde pe masa ruletei, împingând cu lopata grămezile de jetoane? Un urmaş demn de domnişoara Lebetseyder!

— Prietene, singurul lucru pe care-l au în comun cei doi e că lucrează în acest cazino. Evreul ăsta o să-mi aducă mai mulţi bani decât muierea.

— Pe post de crupier gol? a întrebat iar Wielandt.

A devenit totuşi serios şi nu s-a supărat când l-a auzit pe von Stietencrott şoptind:

— Ca şuler, cretinule.

Wiesbaden, luni, 16 decembrie
Ora nouă şi jumătate seara

Von Stietencrott şi Wielandt mergeau pe coridorul care ducea spre camera lui Wlossok. Nu aveau la ei nici paltonul, nici pălăria, cu toate că hotelul Nassauer Hof se afla pe cealaltă parte a străzii. Erau urmaţi de doi paznici care-şi mişcau burţile în acelaşi ritm şi de recepţionerul Zeissmann.

— O să vezi acum cum procedez cu escrocii care nu vor să-mi dea banii, a zis von Stietencrott, iar din trabucul lui s-a desprins un cilindru de cenuşă care a aterizat pe covorul roşu

Acum stăteau în faţa uşii camerei şi directorul a izbit de câteva ori cu pumnul în ea. Uşa s-a deschis. Au intrat cu toţii. Pe podea zăceau întinşi pe burtă Wlossok şi Knüfer, iar feţele lor vinete erau răsucite spre uşă. Ochii larg deschişi aproape le ieşeau din orbite, mărul lui Adam aproape că le spărgea pielea gâtului.

— *Scheisse,* cineva le-a sucit gâturile, a mormăit unul dintre paznici.

Von Stietencrott s-a apropiat de cadavrul lui Knüfer şi l-a întors pe spate. Capul greu s-a răsucit pe gâtul flasc. Von Stietencrott a băgat mâna în buzunarul interior al smokingului şi a scos un sul de bancnote.

— Ce faceţi, domnule director? a strigat Wielandt. Nu aveţi voie să atingeţi nimic, trebuie să chemăm poliţia!

— N-am voie să-mi ating proprii bani? a zis directorul şi a stins trabucul în sosul care plutea într-una dintre farfuriile de pe masă. Restul e treaba poliţiei şi a dumneavoastră. Da, a dumneavoastră…

Von Stietencrott l-a bătut pe Wielandt cu palma pe obrazul buhăit.

— Vedeţi, în cazinoul meu nu lipsesc niciodată subiectele pentru scriitori.

— Ce au în gură? a întrebat unul dintre paznici, aplecându-se deasupra cadavrelor.

— Nişte foi, a răspuns celălalt. Cred că sunt nişte file de calendar.

Wrocław, luni, 19 decembrie
Ora şase dimineaţa

Oraşul era sufocat de norii plumburii şi pufoşi din care cădeau fulgi de zăpadă umezi. Victor Ziesch, mâna dreaptă a administratorului Spitalului Sf. Gheorghe de pe Mehlstrasse, şi-a scos şapca cu cozoroc, şi-a făcut vânt cu ea, şi-a descheiat mantaua şi s-a sprijinit pe lopata cu care strângea zăpada. Era mai gânditor de felul său şi cel mai mult îi plăceau momentele de reverie care îl năpădeau brusc,

făcându-l să întrerupă orice făcea pentru a medita la lumea înconjurătoare şi locuitorii ei. Lui Ziesch i se părea că străpunge cu privirea zidurile clădirilor cu apartamente închiriate de pe Mehlstrasse şi îi vede pe locuitorii lor: iată-l pe frizerul Slotosch care se trezeşte cu greu şi părăseşte cu părere de rău adăpostul cald al plăpumii, îşi bagă capul în ligheanul cu apă rece, îşi umezeşte şuviţele de păr zbârlite şi mustăţile răsucite, apoi coboară în salonul său de la colţul străzii, în apropierea oficiului stării civile. Croitoreasa, doamna Wiedemann, scoate piciorul din cămaşa de noapte şi împinge cu el oala de noapte plină spre servitoarea care pune lemne în soba din bucătărie. Într-o clipă o să coboare şi hangiul Scholz şi o să-l ocărască pe portarul Hanuschka pentru că nu a strâns zăpada de pe trotuarul din faţa localului său. Portarul nu mai curăţă firma hanului, deoarece taie cu lopata marginile îngheţate ale blocurilor mai vechi de zăpadă şi-l fugăreşte pe câinele vagabond care, căutând de mâncare, îşi bagă capul pe fereastra mică a pivniţei şi încearcă să urce cu labele din faţă pe marginea găleţilor de fontă pline cu cenuşă pe care portarul le-a lăsat pe stradă. Ziesch se uită în sus spre spital şi-l vede pe distinsul bărbat cu cioc cum deschide fereastra. Ziesch aproape că simte norişorii parfumaţi de tutun Austria care ies pe fereastra bolnavului şi se întreabă dacă să anunţe sau nu conducerea că fumează. Întâlneşte, totuşi, privirea atentă a bărbatului şi dă din mână a nepăsare: „Şi ce mă interesează!” Bărbatul se întoarce la patul bolnavului şi vede că pacientul deja nu mai doarme.

— V-aţi trezit, domnule Mock. Aţi dormit douăzeci de ore. Iar mai înainte, chiar mai mult. Aţi stat o săptămână în comă. Puteţi vorbi?

Mock a dat din cap afirmativ şi şi-a dat seama că are capul imobilizat în ceva rigid. Următorul lucru pe care l-a simţit a fost o mâncărime cumplită în barbă. A închis ochii şi a încercat să rabde până trecea valul de durere.

— Aveţi o rană urâtă şi destul de adâncă la cap, a auzit Mock vocea scârţâită a lui Mühlhaus. Acul de la catarama curelei v-a brăzdat bărbia. V-aţi mai fracturat şi o vertebră de la gât. Sunteţi imobilizat în corset. Asta e tot. O să treceţi peste asta.

În vocea lui Mühlhaus se simţea o notă de veselie.

— Bine aţi revenit în această vale a plângerii.

În faţa ochilor lui Mock s-au perindat cu încetineală evenimentele ultimelor zile: viermele care sfredelea ochiul cadavrului descoperit în atelierul de cizmărie, trupul sfârtecat al lui Honnefelder, uscăciunea înţepătoare a mahmurelii, siluirea lui Sophie, fuga ei, prostituata anonimă cu gâtul tăiat, echimozele de pe spatele păros al magistratului Geissen, ancheta desfăşurată împreună cu directorul Hartner, „uit-o pe curva aia, ocupă-te de caz ca să nu te mai gândeşti la ea!", familii fericite în căsuţe modeste fericite, Wrocławul acoperit de zăpadă care devenea mai alb decât zăpada însăşi, *„Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor; lavabis me, et super nivem dealbabor"*[32].

— V-a salvat portarul de la Biblioteca Universitară, un oarecare Josef Maron, a continuat Mühlhaus. Nu a vrut să fie Charon pentru dumneata, a chicotit el.

— N-am avut să-i dau obolul.

Mock a închis ochii şi a adormit. A dormit însă preţ de numai o clipă, în care ritmul lenevos al întâmplărilor recente care i se perindau înaintea ochilor s-a intensificat. S-a întors cu greu pe o parte şi a vomitat pe linoleumul spitalului.

Wrocław, luni, 19 decembrie
Ora două după-amiaza

Mock s-a trezit din nou în ziua aceea şi s-a ridicat imediat din pat. Sângele i-a urcat la cap, gâtul i-a fost străbătut de o durere pătrunzătoare, iar bărbia zgâriată i s-a frecat dureros de marginea corsetului. A căzut înapoi pe pernă, lăsând firişoarele de sudoare să-i curgă pe frunte. Apoi a întins mâna

încet, a apăsat butonul de la capul patului şi după o clipă în salon a intrat o infirmieră, călugăriţă din ordinul Sf. Borromeo.

— Domnul care a fost la mine azi dimineaţă, a şoptit el. Mai e aici?

— E aici de câteva zile, a răspuns infirmiera şi şi-a coborât sfioasă ochii. Nu pleacă de lângă patul dumneavoastră. Iese doar la baie sau să fumeze. Vine imediat. S-a întâmplat ceva?

Mock a vrut să dea din cap că nu, dar şi-a adus aminte de vertebra ruptă. Aşa că nu a spus nimic, iar infirmiera a dispărut în albeaţa din interiorul spitalului. În locul ei a apărut Mühlhaus, care-şi încălzea mâinile pe vatra caldă a pipei.

— O, v-aţi trezit iar, a spus. Sper că n-o să reacţionaţi cu aceeaşi scârbă la următoarea revenire la realitate.

— Şi la ce să mă întorc? a oftat Mock, închizând ochii.

Atunci, în faţa ochilor i-a apărut o cu totul altă imagine: e noapte, Mühlhaus doarme pe scaunul de spital de fier, cenuşa din vatra pipei i s-a împrăştiat pe vestă.

— Vă mulţumesc, domnule director, că sunteţi alături de mine, a zis Mock deschizând ochii. E ca şi cum aţi fi la priveghiul unui mort. Ultimul omagiu…

— Da, veghez la căpătâiul dumitale, a spus încet Mühlhaus. Ca prieten şi ca şef. De altfel, una o implică pe cealaltă. Şeful doreşte ca subalternul să se întoarcă la serviciu. Prietenul e convins că munca e tămăduitoare.

Mock s-a uitat la obiectul din colţul camerei. Era un stelaj de alamă cu două rafturi. Pe cel de jos era o carafă cu apă, pe cel de sus – un lighean. Deasupra ligheanului era un stâlp pe care era agăţată o oglindă. Stelajul era împodobit cu un model minuţios cu chei de vioară. Sudorul trebuie să fi fost meloman. Pe marginea ligheanului era adunată spumă de ras împestriţată cu punctele firelor de păr din barbă pe care le tăiase briceagul. Mock şi-a trecut mâna peste bărbie şi a constatat că e netedă.

— Cine mă bărbiereşte? a şoptit.

— Eu, a răspuns Mühlhaus. Ar fi trebuit să mă fac frizer. Bărbia dumitale julită ar fi fost o adevărată provocare pentru orice bărbier.

— De ce? De ce mă îngrijiţi? Oricum nu mă mai întorc. La ce să mă întorc? a mormăit Mock.

— Să răspund în calitate de şef sau de prieten?

— Mi-e indiferent.

— Vă întoarceţi la soţie şi la serviciu.

Mock s-a ridicat mai întâi în capul oaselor fără să mai bage în seamă durerea, apoi s-a aşezat pe marginea patului şi s-a prins cu ambele mâini de corset, de parcă ar fi vrut să şi-l smulgă peste cap. Picioarele lui au început să caute pantofii, iar mâinile să se elibereze de cămaşa de noapte. Dar o clipă mai târziu nu a mai fost în stare să ignore durerea. A căzut pe pat şi şi-a pironit privirea asupra lui Mühlhaus care, uşor speriat de comportamentul subalternului său, şi-a amintit recomandarea doctorului de a nu-l tulbura pe pacient şi a hotărât să-i spună totul.

— Ascultă-mă bine, Mock, a spus Mühlhaus şi a început să înfunde cu mişcări febrile tutunul în pipă. Acum trei zile am discutat cu Knüfer. A găsit-o pe soţia dumitale la Wiesbaden, iar azi, cel târziu mâine, se va întoarce la Berlin. Acolo, Knüfer îi va pune la dispoziţie o locuinţă şi nişte prietene de-ale lui o vor păzi zi şi noapte. Nu o să ducă lipsă de nimic. De îndată ce duci la capăt ancheta „asasinului cu filele de calendar”, o vei putea recupera de la Berlin şi totul va fi gata. Ipoteza dumitale despre crimele în serie este convingătoare.

— Deci ăsta-i şpilul, Mühlhaus?

Mock nu i se mai adresase niciodată până atunci şefului său în felul acesta.

— Mă ţii în şah, nu-i aşa? Găseşte-l, Mock, pe „asasinul cu filele din calendar”, iar eu o să-ţi spun unde e soţia ta, a imitat el glasul hârâit al lui Mühlhaus.

A făcut un alt efort să se ridice din pat.

— Acum, vă rog să mă ascultaţi cu atenţie. Mă doare-n cur de muncă şi de gunoiul care ucide alcoolici, hitlerişti şi politicieni corupţi. Nu mă mai interesează decât soţia mea şi de aceea mă ridic chiar acum din pat, mă îmbrac şi mă duc la Berlin. Îl găsesc pe Knüfer şi în gaură de şarpe şi o să-mi spună unde e Sophie. Înţelegeţi? Chiar asta o să fac acum.

— Dumneata uiţi, încerca Mühlhaus să se agaţe de ultimul colac de salvare, că a fost ucisă şi o fetişcană. Curva care în schimbul câtorva bănuţi era în stare să facă tot ce le trecea prin cap unor canalii ca Geissen. Dar avea doar nouăsprezece ani şi, înainte să moară de sifilis, ar mai fi putut să trăiască puţin…

— Şi de ce m-ar interesa nişte curve anonime? a întrebat Mock sunând iar după infirmieră. Nici măcar nu putem s-o trecem în acte. Eu mă duc să salvez o altă curvă… Şi o s-o schimb… Niciodată n-o să mai…

— Şi ce aveţi de gând să faceţi cu ea, odată ce-o găsiţi? s-a răstit Mühlhaus.

— O s-o cuprind de gât şi o s-o rog să… a început liniştit Mock.

Infirmiera a intrat şi a început să protesteze când pacientul a anunţat-o că avea de gând să părăsească spitalul. Basul lui Mock se împletea cu timbrul isteric de soprană al infirmierei. Mühlhaus a încercat să prindă în tot vacarmul acela un gând care nu-i dădea pace şi care ar fi trebuit să fie un contraargument la raţionamentul complet eronat al lui Mock, ceva ce nu luase în calcul până atunci. Nu era faptul că Mock ar fi cuprins-o pe Sophie de gât ca s-o strângă la piept sau s-o sugrume, era ceva ce Mock spusese mai devreme, ceva ce nu era conform realităţii. Da, acum ştia.

— Linişte, pentru Dumnezeu! Vă rog să nu mai ţipaţi o clipă! a strigat Mühlhaus autoritar şi a fost mulţumit să audă foşnetul halatului apretat care dispare pe uşa camerei. De ce consideraţi că prostituata aceea nu are un nume? A fost identificată

de tatăl ei, îngrijorat de absenţa fetei de la locul de muncă pe care tot el i-l găsise. Nu e rău, nu? Era peştele propriei fiice, a scuipat Mühlhaus cuvintele cu viteza unei mitraliere. Lucra la bordel doar de trei zile şi colegele de breaslă o ştiau numai după pseudonim. Tatăl ei a identificat-o alaltăieri. Trebuie să-l prindeţi pe asasinul fetei! Sunteţi cel mai implicat în acest caz! Aveţi idei noi… Victima aceasta nu e o canalie hitleristă, niciun muzician alcoolic – e o fată de rând forţată de propriul tată să se prostitueze!

— „De tată”, spuneţi? a întrebat Mock stând în continuare pe pat. Cum o chema? Spuneţi-mi!

— Rosemarie Bombosch.

La auzul acestui nume, Mock a tăcut. Mühlhaus a oftat şi a început să caute chibriturile. S-a auzit fâsâitul chibritului frecat de banda de fosfor roşu a cutiei de chibrituri, iar pipa a împrăştiat scântei. În uşă a apărut doctorul şi a deschis gura să-l muştruluiască pe Mühlhaus că fuma. Dar nu a reuşit să facă asta, pentru că Mock a început brusc să vorbească:

— Vă mulţumesc, domnule doctor, pentru îngrijire, dar părăsesc spitalul. Doresc să mă externez!

— Nu aveţi voie! a ridicat vocea tânărul doctor. Trebuie să mai rămâneţi în spital câteva zile. Din punct de vedere medical nu există chestiuni atât de importante încât…

— Ba există chestiuni mai importante decât punctul de vedere medical!

— Şi care sunt chestiunile acelea mai importante decât sănătatea unui pacient, stimate domn? s-a interesat doctorul privindu-l ironic pe Mock, care se foia neputincios în corsetul rigid.

— Trebuie să notez un nume în arhiva poliţiei, a răspuns Mock.

S-a ridicat de pe pat şi, clătinându-se pe picioare, s-a apropiat de fereastră. S-a uitat afară şi a întâlnit privirea lui Viktor Ziesch care, cuprins de o poftă subită să mediteze asupra naturii lumii şi oamenilor,

se oprise pentru a doua oară în ziua aceea din a curăţa zăpada.

Wrocław, luni, 19 decembrie
Ora patru după-amiaza

Heinrich Mühlhaus a întins mâna la raft şi a scos un manuscris vechi. Cântărindu-l o clipă în mână, s-a uitat cu atenţie la scara bibliotecii, la capătul căreia se aflau două cârlige prinse de o ţeavă care mergea de-a lungul rafturilor cu cărţi la o înălţime de circa trei metri de sol. Pe Mühlhaus l-au interesat brusc treptele scării şi a început să le numere. Nu a putut însă duce la bun sfârşit numărătoarea, întrucât partea de sus a scării era acoperită de halatul larg de magaziner pe care îl purta subalternul său, Eberhard Mock. Consilierul criminalist îşi aranja necontenit halatul şi îşi băga mâna pe sub corsetul chirurgical, scărpinându-şi gâtul imobilizat. Pe urmă, cu glas răguşit, şi-a început în surdină darea de seamă în depozitul Bibliotecii Universitare. Directorul Hartner, aşezat la biroul bibliotecarului Smetana, care în ziua aceea îşi încheiase programul neaşteptat de repede, observa neliniştit cum poliţiştii adunaţi în depozit răsuceau între degete ţigări, scoteau chibrituri şi, amintindu-şi că acolo fumatul era interzis, le băgau nervos înapoi în buzunar. S-a uitat la harta Wrocławului desfăcută pe o tablă de lemn prinsă de un stativ, cu trei piuneze cu cap roşu înfipte în zona înconjurată de şanţul municipal, pe urmă şi-a mutat privirea iritată asupra lui Mühlhaus, care studia cu atenţie un manuscris vechi. Se simţea stingher în depozitul de cărţi – la capătul peretelui adiacent cu biserica Preasfânta Fecioara Maria din Piasek. Toţi bibliotecarii şi magazinerii evitau să vină acolo atât din cauza curenţilor de aer glaciali, cât şi a faptului că de pe rafturile de sus cădeau mereu aceleaşi cărţi.

— Domnii mei, cu siguranţă vă surprinde faptul că şedinţa informativă de azi se desfăşoară într-un loc atât de atipic şi, mai ales, după-amiaza târziu,

când vă apropiaţi de finalul zilei de lucru, a început Mock. Motivul îl constituie caracterul ultraconfidenţial al anchetei noastre. Întrucât am suferit un accident care mi-a afectat gâtul, o să fiu scurt şi la obiect şi vă dau cuvântul în câteva momente. Am motive să cred că uciderile lui Gelfrert, Honnefelder, Geissen şi Rosemarie Bombosch, săvârşite de „asasinul cu filele de calendar", sunt în strânsă legătură cu locurile unde au fost descoperite cadavrele. Legătura aceasta poate răzbate mult în trecut. Aşa se explică cercetările pe care le-am desfăşurat la bibliotecă şi în arhive, ajutorul pe care mi l-a acordat domnul director Hartner fiind de nepreţuit. Şi acum mai la obiect.

Mock s-a aşezat pe penultima treaptă a scării şi a tuşit sec.

— Rând pe rând o să-mi daţi raportul sarcinii pe care aţi avut-o de îndeplinit. Reinert?

— Eu, Kleinfeld şi Ehlers îl urmărim pe Alexei von Orloff, a răspuns Reinert şi s-a uitat la colegii săi, care stăteau lângă el. Nu am înţeles de ce. De aceea mi-e greu să dau raportul, neînţelegând cum se înscrie misiunea noastră în contextul crimelor.

— O să vă ajut să înţelegeţi, a mormăit Mock. Ce spune von Orloff în timpul şedinţelor sale?

— Că se apropie sfârşitul lumii, a răspuns Reinert.

— Şi ce dovezi are în acest sens?

— Spune că se împlinesc anumite preziceri, pe care apoi le prezintă, a luat cuvântul Kleinfeld. Am notat locurile pe care le-a citat din diverse cărţi sfinte. Trebuie să recunosc că fragmentele din Pentateuh[33] le citează în propria tălmăcire…

— Şi dovezile pe care le enumeră fac referire la tema de interes a comisiei noastre de anchetă? a dat Mock din mână, parcă vrând să alunge cuvintele lui Kleinfeld.

S-a lăsat liniştea. În depozit domnea întunericul, spart doar de lumina firavă a lămpilor aprinse din loc în loc. Poliţiştii arătau ca nişte complotişti sau participanţi la o adunare clandestină. Halatul lui

Mock curgea pe treptele scării asemenea veşmintelor unui prelat.

— Da, a răspuns Kleinfeld cu o voce în care se simţeau notele guturale ale tutunului. Printre dovezi, von Orloff a menţionat şi „rata criminalităţii”. Chipurile acum încep să fie comise din nou crime vechi. Crime care s-au petrecut şi acum mai mult timp…

— Cât de demult?

— În urmă cu secole! a exclamat Ehlers şi s-a lovit cu palma peste chelie, de parcă şi-ar fi adus aminte de ceva.

— Şi crimele acestea se petrec cumva la Wrocław? Ce părere are gurul nostru despre asta?

— Da. La Wrocław, la Berlin, în toată Europa şi în toată lumea.

Era cât se poate de evident că Reinert se simţea rău în depozitul acela rece, unde sub lespedea de piatră se odihneau osemintele călugărilor.

— Gurul susţine că aceste crime au loc din nou pretutindeni, ceea ce înseamnă că sfârşitul lumii e aproape…

— Aveţi o memorie formidabilă, Reinert, a spus Mock, care vorbea tot mai încet. Cu secole în urmă, la Wrocław au avut loc nişte crime care acum sunt repetate sau reproduse, după cum susţine Orloff. Cu secole în urmă, Wrocław era un oraş foarte mic, delimitat de şanţul municipal. Iar acum vă invit să priviţi harta, domnilor… Gelfrert, Honnefelder, Geissen şi Bombosch au fost ucişi în perimetrul delimitat de şanţ. Acum înţelegeţi ipoteza mea?

— Da, a răspuns Mühlhaus şi a pus manuscrisul înapoi pe raft. Numai că nu avem nicio dovadă că cele patru crime din prezent sunt copia la indigo a celor săvârşite cu secole în urmă.

— Aceasta era sarcina mea şi a directorului Hartner, a zis Mock şi a coborât de pe scară, mângâind drăgăstos un teanc de cărţi şi câteva cutii cu cataloage de pe biroul lui Smetana. Voi trei trebuie să-l urmăriţi pe von Orloff pas cu pas şi să încercaţi să vă daţi seama dacă nu cumva guru

încearcă să grăbească personal sfârşitul lumii, reconstituind crime străvechi.

— Dacă-mi permiteţi, domnule consilier, a intervenit Kleinfeld lăsând ochii în pământ. Asta nu e nici sarcina dumneavoastră, nici a doctorului Hartner. E sarcina lui von Orloff. Din dorinţa de a atrage noi membri în sectă trebuie să demonstreze că aceste crime sunt copiile unor crime de altădată. Şi chiar a făcut asta în timpul prelegerilor sale. Oamenii l-au întrebat ce crime se repetă acum, iar el a adus ca exemplu asasinatele din diverse părţi ale Europei…

— Şi din Germania? a întrebat Mock.

— Da. De pildă, o crimă dublă comisă cu foarte puţin timp în urmă la Wiesbaden, a răspuns Kleinfeld.

— Iar din Wrocław?

— La prelegerea la care am fost eu nu a zis nimic despre Wrocław.

— Dar voi aţi auzit ceva despre Wrocław la prelegerile la care aţi fost? i-a întrebat Mock pe Reinert şi Ehlers.

— Chiar nu vă mai amintiţi ce-a spus? a izbucnit Mühlhaus. Atunci de ce v-aţi mai dus?

— Dacă-mi permiteţi, domnule director, neîndoielnic şi-au notat totul în raport, nu-i aşa? a spus Mock împăciuitor.

Reinet şi Ehlers au dat din cap afirmativ.

— Atunci aduceţi-mi rapoartele! li s-a adresat Mock pe un ton care trăda nerăbdare. Urgent, domnilor! În plus, aflaţi şi de când e activ von Orloff la Wrocław…

— Acum ştim ce avem de făcut.

Reinert s-a uitat neliniştit prin bibliotecă, s-a încheiat la nasturii paltonului şi şi-a pus pălăria pe cap.

— Nu avem nicio clipă de pierdut. Ştim ce avem de făcut…

— Iar domnul Meinerer ce sarcină are? a întrebat Mühlhaus uitându-se curios la Mock.

— I-am delegat o sarcină specială, a răspuns liniştit Mock. Mă ajută la cercetările de la bibliotecă.

Mühlhaus le-a făcut semn din cap celor trei poliţişti şi toţi patru au pornit spre uşă. În beciul întunecat n-au mai rămas decât Mock, Hartner şi Meinerer.

— O clipă! a strigat Mock şi a pornit după Mühlhaus. Răspundeţi-mi la o întrebare, a spus el prinzându-l pe şeful său de mânecă. După tentativa mea de suicid, de ce le-aţi îngăduit lui Ehlers, Reinert şi Kleinfeld să continue misiunea pe care le-am încredinţat-o? Doar le-am dat o dispoziţie fără să mă consult cu dumneavoastră. Şi cum numai nebunii se sinucid… De ce le-aţi îngăduit să ducă la îndeplinire ordinele unui nebun?

Mühlhaus s-a uitat la Mock, apoi la subalternii săi, care au ieşit foarte zoriţi de pe coridoarele mânăstirii-bibliotecă. Când ecourile paşilor lor s-a mai auzit doar din capul scărilor, Mühlhaus s-a aplecat spre Mock:

— Sinucigaşii nu sunt nebuni şi, de obicei, au dreptate, a spus şi a ieşit din depozit.

Wrocław, luni, 19 decembrie
Ora cinci după-amiază

Frunzele palmierilor din cabinetul lui Hartner se legănau uşor în norii de fum de trabuc. Directorul Hartner şi poliţistul cu gâtul imobilizat în corset chirurgical tăceau, uitându-se cum portarul şi Meinerer aduc din arhivă teancuri de cărţi şi fişe de catalog, lăsându-le pe secretar şi pe biroul directorului.

— Vă mulţumesc, domnule Meinerer, a întrerupt Mock tăcerea. Astăzi sunteţi liber. Dar de mâine vă reluaţi vechea misiunea…

— Nu ne puteam întâlni de la bun început aici?

Gâfâind, Meinerer a pus pe secretarul lui Hartner o cutie grea, în care erau copii ale fişelor din cataloage.

— Aici n-ar fi fost condiţii pentru şedinţă? A trebuit să coborâm în beciul ăla? Şi de ce numai eu dintre toţi colegii am de cărat toate astea? Ce sunt eu, hamal?

Mock s-a uitat îndelung la subalternul său. Durerea îi străbătea gâtul, coborând până între omoplaţi. Nu putea nici să-şi înghită saliva, nici să-şi mişte capul. Singurul lucru pe care-l putea face era să se uite fără un cuvânt în ochii de viezure ai lui Meinerer, iar după plecarea acestuia să-l sune pe Herbert Domagalla şi să-i propună un nou angajat pentru Brigada de Moravuri, în persoana tânărului şi ambiţiosului Gustav Meinerer.

— A trebuit să ne întâlnim acolo, a şoptit Mock şi a simţit că se făcuse foarte bine înţeles de către Meinerer, pentru că şi-a schimbat imediat tonul. Acum taci şi du-te acasă. Din moment ce nu ştii latină, n-ai cum să mă ajuţi cu *Antiquitates Silesiacae*. Asta e tot. *Adieu!*

— Pe de altă parte, a spus Hartner ridicându-se şi închizând uşa după Meinerer, care ieşise fără un cuvânt de rămas-bun, apoi ducându-şi mâinile la spate, am vrut să vă pun aceeaşi întrebare, domnule consilier. De ce ne-am întâlnit în depozit şi nu aici?

— Pentru că în depozit nu mai era nimeni, poate doar stafii, a răspuns Mock vârând trabucul între gingie şi pielea obrazului. Stafii care, chiar dacă au auzit discuţia noastră şi au aflat dedesubturile anchetei, nu periclitează desfăşurarea investigaţiei. Nu ele au ucis şi nu ele au lăsat file din calendar la locul crimei. Asta au făcut-o oameni în carne şi oase – istorici, erudiţi care ştiu să ajungă la evenimente şi fapte din trecut, dar şi să descifreze cărţi şi cronici vechi. Iar asemenea persoane există cu duiumul în instituţia pe care o păstoriţi. Atât studenţi, cât şi în personalul bibliotecii. Toţi pot fi suspectaţi şi de aceea e mai bine să nu ştie nimeni despre şedinţa noastră informativă…

Pe Mock l-a obosit foarte tare răspunsul lung. A oftat şi a atins cu degetul rana din barbă. Simţea cum ţepii bărbii îi străpung pielea.

— Sper că nu doriţi să sugeraţi că cineva dintre oamenii mei ar putea… începu Hartner, încercând să-şi ascundă revolta.

— Nu trebuie să vă indignaţi. În plus, îmi ajunge cât am vorbit. Haideţi să ne apucăm de lucru. Trebuie să facem o listă cu toate crimele din vechiul Wrocław, pentru că von Orloff sau alt adept al sectei le-ar putea imita, ucigând şi alţi oameni nevinovaţi.

— Asta dacă mai există oameni nevinovaţi în oraşul ăsta, a observat sec Hartner şi gândurile i-au zburat la găina rece în sos de maioneză.

S-a afundat în fotoliu, şi-a aranjat ochelarii pe nas şi a început să citească *Antiquitates Silesiacae* a lui Barthesius. Pe birou erau o agendă şi un creion foarte bine ascuţit. Mock a luat loc la secretar şi a început să citească *Lumea interlopă în Wrocławul de demult* a lui Hagen, pornind de la tabla de materii. La cuvântul-cheie „crime” erau trimiteri spre câteva pagini, nu mai mult de douăzeci. Mergând la prima trimitere, a ajuns la pagina o sută douăzeci, unde a găsit descrierea unei încăierări între câţiva bandiţi care nu reuşeau să cadă de acord cu privire la împărţirea prăzii şi au încheiat sfada cu o vărsare de sânge în faţa cârciumii La Cerbul Verde de pe Reuscherstrasse. Mock şi-a continuat incursiunea prin Wrocławul pestilenţial: a cunoscut argăsitori care după o beţie cruntă l-au înecat în Oława Albă pe un vânzător ambulant, profanatori de morminte care făceau prăpăd în cimitire, soldaţi sifilitici ai unei garnizoane austriece care s-au duelat cu înverşunare în Pădurea Osobowicki, pungaşi evrei mărunţi care şi-au jefuit confraţii la un bâlci, ţărani polonezi care, pentru tulburarea liniştii, au fost aruncaţi în carcera primăriei, cunoscută sub numele de „colivia păsărilor”. Toate acestea i se păreau lui Mock şotii nevinovate, pozne ale unor cheflii, o paradă de clovni. Nu era nimic care să aducă măcar de departe cu ochiul acoperit de albeaţă al muzicianului zidit în perete, cu ligamentele sfâşiate ale lăcătuşului sfârtecat, cu gâtul tinerei prostituate tăiat dintr-o singură mişcare abilă sau capul purpuriu al

politicianului spânzurat de picior. Mock s-a frecat la ochi şi a deschis din nou la tabla de materii. Îşi plimba descurajat privirea peste cuvintele-cheie, în timp ce gândurile îi zburau la apartamentul său, pe care nu-l mai văzuse de o săptămână. S-a hotărât să reţină că în monografia lui Hagen nu există nimic care să-l facă să înainteze cu ancheta. Din năravfilosofic a decis să noteze cota bibliografică exactă a cărţii. A întins mâna pe biroul lui Hartner şi, dintr-un teanc impresionant, a luat prima fişă pe care i-a căzut mâna. Era o fişă de împrumut curată a Bibliotecii Municipale care nimerise printre cutiile cu cataloage. Lui Mock i-a fost de ajuns o clipă şi a simţit mirosul stătut al lichiorului de ierburi alpine din odaia lui Gelfrert. Mirosul acesta se simţea atunci peste tot, ba chiar se impregnase şi în crâmpeiul de hârtie subţire pe care Ehlers o ţinea în cleşte atunci când, întorşi la maşină, schimbaseră primele impresii după cercetările pe care le desfăşuraseră în apartamentul lui Gelfrert.

— Am găsit şi o fişă de împrumut de la Biblioteca Municipală, îi spusese Ehlers vârându-i lui Mock sub nas un fragment dintr-un formular tipizat. Gelfrert a returnat cartea în 10 septembrie…

Mock nici măcar nu a încercat să-şi amintească titlul cărţii. Nu avea de gând să scormonească inutil printre amintiri. S-a apropiat de biroul lui Hartner şi a format numărul Prezidiului Poliţiei. Centralista i-a făcut legătura cu Ehlers. A aşteptat câteva clipe până când Ehlers a găsit pe biroul lui Mock dosarul cazului Gelfrert, apoi s-a grăbit să-i satisfacă şefului său curiozitatea. Mock nu a pus receptorul în furcă. S-a uitat la cartea pe care o studia Hartner şi a citit cu voce tare titlul ei:

— *Antiquitates Silesiacae* a lui Barthesius?

— Exact. Asta e cartea, a auzit în receptor vocea lui Ehlers. Domnule consilier, am găsit pe biroul dumneavoastră şi documentele Brigăzii de Moravuri despre sectele religioase…

— Să mi le aduci odată cu raportul dumitale.

Mock a pus receptorul în furcă şi i-a zâmbit lui Hartner. Dacă Domagalla ar fi fost la fel de rapid şi eficient la bridge…

Wrocław, luni, 19 decembrie
Ora zece seara

Mock a terminat de expus rezultatele celor cinci ore de cercetare. Hartner a turnat vişinată de la Kupferhammer în două pahare mari şi i-a întins unul lui Mock.

— Aţi avut dreptate. Să bem pentru ce am aflat!

— Ştim destul de multe despre crimele din trecut pe care le tot pomeneşte şarlatanul ăla în prelegeri.

Mock s-a apropiat de fereastră şi şi-a fixat privirea pe peisajul riveran obscur. I se părea că aude cum sloiurile de gheaţă se freacă de pilonii podului Piaskowski.

— Totuşi, nu ştim ce tactică să adoptăm cu el. Să-l arestăm sau să aşteptăm să facă o mişcare? Sunt absolut sigur că prinţul nostru rus deţine un alibi infailibil. În schimb, nu avem nimic sigur despre celelalte chestiuni mai mărunte – de pildă, cum e posibil ca la Biblioteca Municipală să se dea cu împrumut unui cititor de rând un manuscris din secolul al XVIII-lea cum este *Antiquitates Silesiacae…*

— Mă scuzaţi! a strigat Hartner şi a turnat în stomacul chiorăind de foame conţinutul paharului. Am uitat să vă spun… Eraţi foarte absorbit să citiţi rapoartele subalternilor dumneavoastră când portarul Maron mi-a transmis un mesaj de la trimisul directorului Bibliotecii Municipale, Theodor Stein. Directorul ne informează că unii cititori care reprezintă anumite instituţii pot împrumuta manuscrise în schimbul unei cauţiuni substanţiale.

— Minunat, a mormăit Mock. Dar câţi bani să fi avut la dispoziţie un alcoolic cum e Gelfrert? Şi ce instituţie reprezenta?

— Directorul Stein răspunde numai la a doua întrebare. Gelfrert era secretarul Societăţii Iubitorilor

Pământului Natal Silezian.

— Ce drăguţ e directorul Stein că s-a gândit să verifice aceste informaţii pentru noi…

— Nu numai asta s-a gândit să verifice, a spus Hartner cuprins de neastâmpăr, dând peste cap un alt păhărel. Mi-a trimis şi lista membrilor acestei Societăţi – al cărei preşedinte se întâmplă să fie chiar el –, precum şi un extras din registrul de împrumuturi.

— Serios? Vă ascult, domnule doctor. Continuaţi.

— Din extras rezultă că, înainte de Gelfrert, alte opt persoane au împrumutat manuscrisul. Toate au nume bizare.

— Ce anume vi s-a părut bizar?

— Faptul că toate sunt nume ale unor personalităţi istorice.

— Aştept cu nerăbdare să le aud.

— Puteţi să le vedeţi chiar şi feţele. Toate sunt în Aula Leopoldină din a noastră Alma Mater…

— Nu înţeleg, a zis Mock învârtind păhărelul între degete şi urmărind cum picăturile de vişinată se preling pe piciorului paharului. Sunt cam indispus astăzi, puţin trist, puţin cam istovit… Vorbiţi mai clar.

— Un cititor sau mai mulţi au împrumutat *Antiquitates Silesiacae* a lui Barthesius pentru sala de lectură, dar nu şi-au trecut în registru propriile nume, ci numele unor iluştri savanţi şi binefăcători ai universităţii noastre, personalităţi ale căror portrete sunt expuse în Aula Leopoldină. Sau poate pe cititorii aceia chiar îi chema aşa. Poate că în decursul ultimului an în sala de lectură a Bibliotecii Municipale şi-au făcut apariţia Franz Wentzl, Peter Canisius, Johann Carmer şi Carl von Hoym.

Hartner s-a apropiat de Mock şi a contemplat preţ de câteva momente nişte păsări negre care se odihneau pe un sloi de gheaţă care aluneca iute pe râu.

— Veţi avea multe să-i raportaţi mâine guvernatorului general, asta în cazul în care Mühlhaus reuşeşte să obţină o audienţă la el. Haide,

beţi un pahar la încheierea unei zile de lucru fructuoase, în care am reuşit să aflăm atâtea lucruri folositoare.

— Eu cred că mâine amândoi vom raporta lucrurile acestea primarului. În sfârşit am dat de urmele bestiei, a spus încet Mock, i-a strâns lui Hartner mâna şi, fără să se atingă de vişinată, a ieşit din cabinetul directorului.

Wrocław, marţi 20 decembrie
Ora opt dimineaţa

Servitorul lui Mock, Adalbert Goczoll, şi soţia lui, Marta, erau îmbrăcaţi de sărbătoare în ziua aceea, pentru a-şi arăta bucuria şi a sărbători însănătoşirea angajatorului lor – cum l-au înştiinţat pe Mock imediat ce s-a trezit. Bătrânul majordom s-a îndesat într-un frac ponosit, şi-a tras mănuşi albe pe mâini, iar soţia lui s-a înfăşurat într-o duzină de şorţuri sileziene. I-au servit micul dejun în linişte, iar Mock, amărât de insomnie, tăcea şi el şi îşi umplea stomacul – în pofida protestelor lui – cu ştrudel cu mere. Pe Marta o bucura pofta de mâncare a stăpânului, pe Adalbert – propriul buzunar, pe care Mock i-l umpluse în urmă cu câteva momente cu salariul lunar, iar pe Mock – aspectul ascetic al apartamentului, golit cu o seară mai înainte din ordinul lui de orice i-ar fi putut aminti de Sophie. Consilierul a înghiţit ultimele guri de cafea şi a ieşit în anticameră. Şi-a pus ghetele cu ajutorul unui încălţător cu mâner din chihlimbar, a primit de la Adalbert paltonul şi pălăria, s-a oprit o clipă în faţa oglinzii, frământând şi masând îndelung borul pentru a-i conferi pălăriei aspectul cuvenit. A luat sub braţ o servietă pe care o împrumutase de la servitorul său, plină cu documente şi o prăjitură pe care i-o făcuse Marta, a trecut pe lângă un sac uriaş în care se afla propria servietă, pe care i-o dăruise cândva Sophie, şi a plecat de acasă. În faţa imobilului îl aştepta deja sania comandată de Adalbert, iar vizitiul discuta cu un vânzător de ziare care bătătorea cu ghetele sale

găurite zăpada de pe trotuar. Cozorocul strâmb al caschetei dezgolea faţa palidă şi ochii verzi ai băiatului. Mock a luat de la el un exemplar din *Breslauer Neueste Naachrinchten,* dându-i în schimb o monedă de cinci mărci şi prăjitura Martei. Fără să mai aştepte mulţumirile băiatului, a urcat în sanie şi, uşurat, s-a lăsat să cadă pe bancheta tare. Durerea ascuţită din gât i-a reamintit pentru o clipă că pe lume existau soţii necredincioase, portari şi chirurgi care salvează vieţi omeneşti. Vizitiul şi-a netezit mustăţile impozante şi a lovit din bici cu un asemenea elan, de parcă ar fi vrut să alunge cu el toate necazurile din lume. Ascuns în spatele ziarului, Mock a început să caute informaţii despre crime, istoria oraşului şi aristocraţi ruşi. În schimb, a găsit un anunţ despre întrunirea din ziua aceea a societăţii *Sepulchrum Mundi,* despre negocierile germano-polone pe tema acordului comercial bilateral şi despre foametea din China. Începuse să citească raportul despre prelegerea lui von Orloff când l-a deranjat vizitiul, care se oprise în faţa palatului Regenţei Sileziene. Mock a dus mâna la buzunar, i-a întins vizitiului tot atât cât îi dăduse mai devreme şi vânzătorului de ziare, şi a aşteptat restul. Când a primit nişte monede unsuroase de la grăsime, vizitiul a deschis gura şi din spatele dinţilor cariaţi au ajuns la Mock următoarele cuvinte de reproş:

— Vânzătorului de ziare i-aţi lăsat bacşiş… E frig, domnule, şi până acasă am mult de mers…

Consilierul, înfrângându-şi repulsia, s-a aplecat spre vizitiu şi a şoptit:

— Iar vânzătorul de ziare cu siguranţă va bea până şi ultimul bănuţ, în timp ce tu i-ai investi cu înţelepciune?

— În ce, domnule dragă? s-au ridicat mustăţile a mirare.

— În ciorapi noi cu jartiere pentru fiica dumitale, a strigat Mock prin zăpadă şi a intrat în palat.

În hol îl aştepta Mühlhaus care, văzându-l, s-a uitat la ceas.

— Sunteţi punctual, a spus el în loc de bună ziua. Şi domnul Hartner?

— Întârzie sistematic şi intenţionat. De fiecare dată doar cinci minute. Totuşi, astăzi va fi punctual.

Au tăcut. Ştiau amândoi că guvernatorul general von Schroetter ar găsi înţelegere mai degrabă pentru slăbiciunile lui Geissen decât pentru nepunctualitatea aristocratică a lui Leo Hartner. Dar Mock a avut dreptate. Hartner şi secretarul lui von Schroetter nu au întârziat. Funcţionarul cu părul lins a coborât în holul palatului şi i-a invitat ceremonios în cabinetul guvernatorului. Pe lângă ei treceau alţi funcţionari grăbiţi – secretare îngrijorate şi personalităţi mai mult sau mai puţin importante care căutau în zadar fericirea în capitala provinciei sileziene.

Cabinetul lui von Schroetter era plin de mobilier fabricat la Gdańsk. Guvernatorul i-a întâmpinat nu mai puţin ceremonios decât asistentul său şi – scuzându-se că are o întrunire a Landtagului silezian – şi-a exprimat rugămintea de a trece cu toţii direct la subiect. Mühlhaus a ţinut cont de cuvintele lui von Schroetter şi l-a rugat pe Mock să prezinte cazul „asasinului cu filele de calendar”.

— Stimate domnule guvernator, a început Mock, hotărând să sară peste apelativul „Excelenţa Voastră”, în oraşul nostru activează un asasin care lasă la scena crimelor file de calendar şi un conducător de sectă, un anume Alexei von Orloff, care propovăduieşte că se apropie sfârşitul lumii. Acesta din urmă se bazează în prelegerile sale pe anumite profeţii, conform cărora sfârşitul lumii va fi precedat de crime abominabile. Susţine că acestea vor fi reproduceri ale unor fapte comise cu secole în urmă – oamenii sunt omorâţi în aceleaşi circumstanţe. Patru asasinate – patru exemple de crime care au avut loc cu secole în urmă.

Guvernatorul von Schroetter a deschis o cutie rotundă din care ieşeau vârfurile unor trabucuri. Au aprins cu toţii câte unul, mai puţin Mühlhaus.

— Von Orloff demonstrează în prelegerile sale că are dreptate, a continuat Mock scoţând o rotocoală de fum. Afirmă că în ultima vreme au fost reproduse patru crime. Oamenii mei şi-au notat argumentele pe care le-a adus von Orlof. Acum o să-l rog pe expertul nostru, doctorul Leo Hartner, să continue prezentarea. Din pricina durerii de gât nu pot să vorbesc mult.

— Excelenţa Voastră, dragi domni, primul argument pe care-l aduce von Orloff este istoria „Clopotului păcătosului". O cunoaşteţi?

Deşi orice copil din Germania o ştia, Hartner nu a aşteptat răspunsul şi a continuat.

— Povestea a istorisit-o Wilhelm Müller în celebra lui poezie *Der Glockenguss zu Breslau*[34]. Calfa unui clopotar din Wrocławul secolului al XIV-lea nu îl ascultă pe meşteşugar şi toarnă un clopot pentru catedrala Sf. Maria Magdalena fără să respecte indicaţiile maistrului, care s-a înfuriat atât de tare, încât l-a ucis.

— După spusele lui von Orloff, s-a amestecat Mock în vorbă, cele mai recente izvoare istorice atestă că bărbatul a fost zidit de viu în imobilul La Grifoni din Piaţă. Incidentul s-a petrecut în… 12 septembrie 1342, a spus Mock după ce a verificat raportul lui Reinert. Iar acum să revenim la prezent. În 28 noiembrie am găsit în imobilul La Grifoni corpul neînsufleţit al lui Emil Gelfrert, muzician angajat la Sala de Concerte, care fusese zidit de viu. De vestă avea prinsă o filă de calendar cu data de 12 septembrie 1927. Medicul legist Lasarius a afirmat că decesul survenise în august sau septembrie. În secolul al XIV-lea – calfa clopotarului, adică o persoană care ascultă şi analizează sunetul clopotului, iar în urmă cu câteva luni – cineva care lucrează cu sunetele.

— Şi magistratul Geissen la fel? a întrebat von Schroetter gâtuit.

— Să o luăm cronologic, a ignorat Mock întrebarea. A doua zi, în data de 29 noiembrie, am descoperit şi trupul sfârtecat al şomerului Berthold

Honnefelder. Pe masă avea un calendar în care fusese însemnată data de 17 noiembrie. Nu a mai fost nevoie să-l întrebăm pe doctorul Lasarius când survenise decesul.

— Crima a fost comisă pe Taschenstrasse 23-24, a reluat Hartner, căruia îi plăcea să expună faptele, iar guvernatorul părea un ascultător avid, deoarece murea de curiozitate. Adică în locul unde se aflau cândva fortificaţiile oraşului, în spatele Porţii Otawska. În anul 1546, aproximativ în acelaşi loc, a fost sfârtecat un băieş oarecare pe nume Tromba. Nu ştim nici cine a făcut-o, nici de ce. Am aflat lucrurile acestea citind *Antiquitates Silesiacae* a lui Barthesius. Cel mai rău e că asasinul se joacă şi-şi râde de noi. Casa în care a locuit Honnefelder e imobilul La Mulajul Clopotului Auriu…

S-a lăsat o tăcere cutremurătoare.

— În trecut un băieş, acum un lăcătuş şomer pe nume Berthold Honnefelder, a întrerupt Mock tăcerea, uşor iritat de excesul de zel al lui Hartner, care pătrundea îndrăzneţ în domeniul poliţiei. Pe a treia victimă o cunoaşteţi, domnule guvernator. Sunteţi la curent şi cu circumstanţele în care a fost comisă crima. Magistratul Geissen şi prostituata Rosemarie Bombosch au fost ucişi exact în acelaşi mod în care a fost asasinat cu aproape cinci secole în urmă şambelanul împăratului Austriei, Albert II. Împăratul a ales Wrocławul ca bază militară în lupta cu regele Cazimir Jagiellon[35] pentru tronul ceh. Şambelanul lui…

— …şi-a dat duhul în ziua de 9 decembrie, după cum consemnează Barthesius, într-o casă publică din Cartierul Nicolae, unde a fost omorât şi jefuit, i-a luat Hartner vorba din gură lui Mock, considerând că trecutul e domeniul lui de specialitate. Nu a scăpat cu viaţă nici prostituata cu care era. Din păcate, Barthesius nu oferă alte detalii despre crimă.

— Tot în data de 9 decembrie, a încheiat Mock, a fost ucis în braţele unei prostituate magistratul Geissen. Crima a fost comisă pe strada Burgfelf 4, adică în Cartierul Nicolae.

Sub influenţa ultimelor cuvinte ale lui Mock, guvernatorul s-a îmbujorat şi a întins mâna după cutia în care ţinea stiloul. A deschis capacul de câteva ori şi musafirii lui au avut ocazia să observe că era gravată. Îmbujorarea se întindea încetul cu încetul, cuprinzând şi chelia lui von Schroetter, care ameninţa să devină roşu ca racul.

— Şi ce căutaţi aici, de fapt? a ţipat el pe neaşteptate şi s-a ridicat brusc. Aţi venit să-mi cereţi permisiunea să arestaţi un aristocrat rus?!

Pumnul dolofan a izbit cu toată puterea în birou.

— De ce n-a ajuns bestia asta încă în beciurile poliţiei?! Aşteptaţi să mai comită o crimă?!

— Dacă-mi permiteţi, Excelenţa Voastră, a intervenit pentru prima oară şi Mühlhaus, despre crimele acestea s-a scris în ziarele pe care le citeşte neîndoielnic şi von Orloff. La prelegeri îşi prezintă argumentele întotdeauna după ce au fost comise crimele, adică, aşa cum au afirmat ieri în sala de lectură consilierul Mock şi doctorul Hartner, după ce nota informativă apare în presă. Prin urmare, deocamdată nu avem niciun motiv să-l arestăm. Niciun judecător nu va condamna un om numai pentru că îşi construieşte şi argumentează prelegerile despre sfârşitul lumii pornind de la crimele anunţate în ziar. Aceasta e doar o pistă care ne duce la von Orloff şi demonstrează că el sau cineva din secta lui se află în spatele acestor crime.

Von Schroetter s-a aşezat la birou şi a strivit în scrumieră trabucul, privind pentru o clipă frunzele de tutun zdrobite, care semănau cu aripile unei insecte monstruoase.

— Da… Aveţi dreptate… Nu există nicio bază pentru a-l aresta pe von Orloff, dar trebuie cumva să…

— Dacă-mi permiteţi, Excelenţa Voastră, a zis Mühlhaus umplându-şi gura pentru prima dată în ziua aceea cu aroma tutunului preferat. Avem o singură soluţie. Trebuie să aflăm data şi locul următoarei crime. Astfel, protejăm următoarea victimă şi îi întindem asasinului o cursă.

— Şi cum vreţi să aflaţi aceste informaţii? a întrebat von Schroetter, ducând ceşcuţa la gură.

— Crimele sunt comise în ordine cronologică, a spus Hartner adoptând din nou un ton didactic. Din păcate, cronologia aceasta se referă numai la zile, iar crimele care servesc drept prototip pot să fi fost săvârşite în secole diferite. Prima a fost comisă în Evul Mediu, a doua – în Renaştere, a treia – în Baroc. Va trebui, aşadar, să verificăm toate documentele la care avem acces, căutând crime săvârşite începând cu data de… În ce zi suntem azi? Da, începând cu data de 20 decembrie. Trebuie să fim atenţi numai la zile, nu la ani.

— Şi cine-o să facă asta? a întrebat von Schroetter.

— De aceea am solicitat o audienţă, Excelenţa Voastră, a răspuns Mühlhaus. Trebuie să convocaţi un grup de specialişti care să desfăşoare cercetări ale arhivelor în regim de urgenţă.

— Şi ce aptitudini trebuie să aibă aceşti oameni? s-a interesat guvernatorul, care se simţea în largul lui în rolul de organizator. Şi din câte persoane să fie formată comisia?

— Trebuie să ştie latină, a spus Hartner. Să ştie să citească manuscrise şi cronici vechi, să lucreze susţinut zi şi noapte, şi să primească un onorariu pe măsură pentru munca depusă. Dacă vrem să găsim repede data următoarei crime şi să ferim de năpastă o nouă victimă… am avea nevoie de mulţi oameni.

— În plus, trebuie să fie persoane cu o reputaţie ireproşabilă, a adăugat Mock. Nu putem da o asemenea însărcinare cuiva care ar putea fi chiar criminalul. Să nu uităm că asasinul e o persoană pentru care arhivele nu prezintă taine. Iar noi o să alegem experţi din rândul unor asemenea oameni.

— Ei bine, a zis von Schroetter aşezându-şi în faţă o foaie de hârtie curată şi notând ceva pe ea, cine o să aleagă membrii comisiei?

— Preşedintele ei, a răspuns Mühlhaus. Doctorul Hartner.

Wrocław, marţi, 20 decembrie
Ora nouă şi jumătate dimineaţa

Mühlhaus şi Mock s-au despărţit de Hartner în faţa uşii funcţionarului care, din ordinul guvernatorului general, urma să încheie cu nou-numitul preşedinte al comisiei de experţi contractul corespunzător. Au coborât în tăcere în holul principal şi au ieşit din palatul Hatzfeld, pornind spre sediul Prezidiului Poliţiei. Zăpada li se aduna pe borurile pălăriilor.

— Sunt curios să aflu dacă aceste crime se repetă numai aici, la Wrocław, a spus Mühlhaus, frecându-şi urechile care îi degeraseră în tranşeele de pe frontul rusesc de pe fluviul Daugava. Şi dacă da, cum explică asta von Orloff? De ce sfârşitul lumii trebuie să se producă tocmai aici?

— Nu, răspunse Mock privind cu atenţie doi bărbaţi în mantou care încărcau într-un car bălegar de cal îngheţat bocnă. Nu numai la Wrocław, ci şi la Wiesbaden. Trebuie să sun acolo. Dar întrebarea e foarte bună. Trebuie să i-o punem lui von Orloff.

— Vă poate răspunde că Satana însuşi comite crimele, sau Îngerul Morţii care trâmbiţează sfârşitul lumii.

— Dacă ar fi venit într-adevăr sfârşitul lumii, atunci în imobilul La Grifoni ar fi trebuit să locuiască adevărata calfă a clopotarului, când de fapt avem de-a face cu un înlocuitor al calfei, un muzician alcoolic, pe care Satana îl transportă la imobilul cu pricina. Iar Îngerul Morţii seamănă cu un licean care copiază la examene, cu toate că ştie foarte bine să răspundă şi singur la întrebări…

Wrocław, marţi, 20 decembrie
Ora trei după-amiaza

În Crama Świdnicka domnea forfota obişnuită din jurul prânzului. În firidele de lângă intrare se aliniau ca de obicei brutăresele care vindeau chifle şi cârnaţi. Chelnerii – îmbrăcaţi ca în urmă cu secole,

în sutane – se zvârcoleau ca opăriţi şi ridicau deasupra capetelor tăvile cu farfurii, vasele cu supă, paharele şi halbele cu bere. Unii dintre ei cărau nişte tăvi lungi de lemn pe care se aflau cupe vechi cu o capacitate de jumătate de galon silezian pline cu „carne de berbec albă" sau „neagră" – aşa era numită din vremuri imemoriale berea producţie proprie a cramei. În localul întunecat sclipeau şervetele albe ale chelnerilor, aruncate dezinvolt pe umeri. Pe pereţi străluceau lambriurile. La una dintre mesele de sub blazoanele asociaţiilor studenţeşti sclipeau manşetele albe ale cămăşii unui bărbat cufundat în lectura unor documente. În măsura în care îi permitea corsetul chirurgical, îşi lăsa din când în când capul pe spate şi contempla plafonul. Dădea impresia că învaţă pe de rost nişte informaţii. După una dintre aceste operaţiuni, bărbatul a ridicat halba şi a băut ultimele picături de bere. Chelnerul-şef, care aproape că nu-l scăpa din ochi pe bărbat, a trimis imediat la cititorul documentelor un chelner tânăr care să-l întrebe dacă *Herr Kriminalrat* Mock mai dorea ceva. A mai dorit un alt Fabian. Cererea a fost aproape imediat dusă la îndeplinire de chelner, care aproape a amuţit la gândul că discută cu celebrul poliţist. Eroul oraşului a tras o duşcă lungă de bere şi s-a uitat iar la lista cu membrii societăţilor oculte din Wrocław pe care i-o pregătise Domagalla. Numele de pe listă erau însoţite doar de câteva informaţii generale, cum ar fi vârsta, profesia şi dacă aveau sau nu cazier. Informaţii similare a găsit şi pe cea de-a doua listă, întocmită de directorul Bibliotecii Municipale, Theodor Stein. Totuşi, cei de pe lista lui Stein se remarcau printr-o pasiune total diferită, mult mai paşnică şi mai banală: erau iubitori ai Sileziei şi Wrocławului. Natura suspicioasă a lui Mock nu i-a îngăduit să neglijeze niciuna dintre liste şi acum era asaltat necontenit de întrebări de genul: „De ce o casnică de cincizeci şi patru de ani, doamna Christel Buschhorn, s-a implicat activ în activitatea rozacrucienilor?" sau „Măturarea străzilor oraşului şi buna cunoaştere a urbei au fost oare motivele care l-

au determinat pe factorul poştal Paul Fink, în vârstă de treizeci de ani, să intre în rândul membrilor Societăţii Iubitorilor Pământului Silezian Natal?”

De separeul lui Mock s-a apropiat Hartner, care l-a salutat, întrerupând astfel reflecţiile asupra motivaţiilor omeneşti.

— Am deja o echipă de douăsprezece persoane, majoritatea profesori de gimnaziu, a spus el mulţumit, luând un meniu de la chelner. Nimeni nu m-a refuzat. Cred că i-a tentat onorariul consistent. Von Schroetter mi-a îngăduit să recrutez numai opt experţi. Aşa că am fost nevoit să elaborez nişte criterii de selecţie. I-am cerut fiecăruia dintre ei o scurtă descriere a cercetărilor ştiinţifice pe care le-au întreprins şi lista articolelor publicate. Acum decizia vă aparţine, domnule consilier. Aş dori ca aperitiv doi *Kesselwurst* şi la felul principal cotlet de viţel cu ou şi anşoa, i s-a adresat el chelnerului care aştepta în continuare cu amabilitate comanda lui Mock.

— Iar dumneavoastră…

— Daaa… a mormăit consilierul. Pentru mine cod în unt cu muştar şi ţipar în aspic cu cartofi copţi. Da, asta este tot, a decis el, apoi s-a uitat la Hartner. Aveţi dreptate, acum e rândul meu. O să-i verific, iar dacă rezultatul va fi negativ, n-o să irosim banii primăriei pe ei. Dar… Poate mă pripesc afirmând că vom respinge pe cineva de pe lista dumneavoastră. Nici eu nu ştiu ce i-ar putea descalifica pe nişte dascăli liniştiţi, aleşi cu migală chiar de către dumneavoastră. Poate doar…

Mock s-a uitat la lista lui Hartner, apoi şi-a aruncat privirea pe lista publicaţiilor şi a blocat orice tentaţie din exterior. Nu a văzut aperitivele pe care chelnerul i le-a pus în faţă, nu a simţit aroma tutunului, nu auzea clinchetul tacâmurilor, nici fâsâitul berii turnate din butoaie. Nu vedea nimic altceva decât două nume care figurau pe ambele liste din faţa lui, două nume în care ocultismul se contopea cu dragostea pentru meleagul natal silezian. Două nume în care complicatele motivaţii

omeneşti deveneau simple şi clare, iar scopurile oamenilor – univoce şi criminale.

— Ascultaţi-mă cu atenţie, doctore, a spus Mock, revenind la realitate. Vă mai amintiţi că, în afară de Gelfrert, alte opt persoane au mai împrumutat de la Biblioteca Municipală *Antiquitates Silesiacae* a lui Barthesius. Printre ei se aflau şi *viri Leopoldini*[36]: *Papst* Urban, adică Papa Urban al VIII-lea, Franz Wentzl, Peter Canisius, Johann Carmer, Carl von Hoym. Iar acum avem un candidat interesant, dornic să facă parte din echipa noastră: profesorul Erich Hockermann, membrul Societăţii Iubitorilor Pământului Silezian Natal şi autor al unei monografii despre bărbaţi iluştri, ale căror portrete pot fi admirate în Aula Leopoldină. Ce bine că le-aţi cerut candidaţilor să vă prezinte lista bibliografică a propriilor publicaţii! Numele acestor bărbaţi iluştri se află în registrul de împrumuturi. De ce au ajuns acolo? Oare au fost scrise de mâna unei persoane care se gândeşte mereu la ei, care se ocupă de biografiile lor? Şi cine se poate ocupa mai mult de ei decât autorul unei monografii închinate lor?

Mock a simţit simultan un junghi dureros în gât, o mâncărime pe gâtlej şi presiunea corsetului.

— Cred că Hockermann l-a citit pe Barthesius la sala de lectură, nu acasă, şi s-a semnat la intrare cu numele personalităţilor leopoldine. Dacă Hockermann ar fi vrut să-l împrumute pe Barthesius acasă, ar fi putut s-o facă mult mai uşor decât Gelfrert, semnând cu numele său adevărat. Doar e profesor de gimnaziu! Nu există decât o singură explicaţie: nu dorea să se afle că cercetează manuscrisul.

Mock s-a uitat cu părere de rău la codul care se răcea şi şi-a continuat argumentaţia în şoaptă.

— În schimb, pe Wilhelm Diehisen, funcţionar al Arhivei Municipale, nu trebuie să te chinui prea tare să-l incluzi printre suspecţi. E membru al Societăţii – oculte – de Cercetare a Fenomenelor Paranormale din Wrocław, după cum rezultă din lista pusă la dispoziţie de consilierul Domagalla.

Mock a tăcut şi a început să mănânce din peştele care se răcea.

— Şi ce-o să facem cu ei? a întrebat Hartner, privindu-l uluit pe interlocutorul său. Nu-i primim în echipă?

— Ba îi primim, cum să nu-i primim, a răspuns Mock, în gura căruia se topea ţiparul în aspicul gros. Îi primim ca să le observăm şi mai îndeaproape expertiza. Oamenii mei nu-i vor scăpa din ochi. Nici pe ceilalţi specialişti ai dumneavoastră. Dacă au vreo legătură cu crimele, vor încerca să ne păcălească, oferindu-ne date eronate, ca să nu putem întinde nimănui o cursă. Cineva trebuie să verifice zilnic, atent şi meticulos, rezultatele pe care ni le oferă. În secret, în afara orelor de program ale echipei. Şi încă acum, în prag de Sărbători.

— Soţia mea pleacă în seara asta în Polonia să petreacă Sărbătorile la părinţii ei, a spus zâmbitor Hartner, aprinzându-şi ţigara de după prânz. Trebuie să mă alătur lor în Ajunul Crăciunului. Încă o bere pentru mine, i-a cerut chelnerului care stătea lipit de masa lor. Şi pentru dumneavoastră?

— Pentru mine nu, a răspuns Mock şi i s-a părut că aude o voce străină. Două beri îmi ajung pe ziua de azi. În plus, mă pregătesc să merg la o prelegere şi nu pot să mă duc beat.

Wrocław, marţi, 20 decembrie
Ora şase după-amiaza

Sala de conferinţă văruită în alb a Societăţii Monistice din Wrocław, de pe strada Grünstrasse, nu putea cuprinde între pereţii ei toţi auditorii care credeau – sau, poate, se îndoiau – de venirea iminentă a Apocalipsei. Cei dintâi îl aplaudau frenetic pe oratorul care tocmai urca la pupitru, cei din urmă îşi umflau dispreţuitor buzele sau fluierau. Chiar dacă făcea parte în mod categoric din tabăra oponenţilor Apocalipsei, Mock aplauda cu entuziasm temperat şi studia cu atenţie publicul. Marea majoritate era formată din femei trecute de vârsta a doua, irascibile şi bosumflate, care repetau necontenit „acesta este Adevărul!”, întărindu-şi aversiunea faţă de orice ar fi ameninţat să le distrugă corsetul propriilor principii şi convingeri. Puţinii bărbaţi din sală, în principal pensionari, râdeau zgomotos, repetând în gând reproşurile formulate dinainte pe care aveau să le adreseze mai târziu oratorului. Mai erau în sală câteva persoane care trădau simptomele unor boli psihice. Un tânăr înfofolit în gulerul de blană al paltonului ponosit ridica întruna mâna, dar cum nimeni nu dorea să-i dea cuvântul se trântea violent înapoi pe scaun, se ghemuia, îşi arcuia spre tavan spatele îngust, rotunjit, şi se izola astfel de restul mulţimii din sală aruncând priviri furioase. Un domn respectabil, cu părul înspicat şi înfăţişare semită, care şedea lângă Mock, îşi trecea în revistă notiţele codate printr-un sistem de semne complicat şi se uita afectuos la vecinul său, aşteptând o reacţie admirativă. Întrucât Mock afişa o mină împietrită, bărbatul a pufnit dispreţuitor şi a încercat să-şi fluture însemnările misterioase sub nasul vecinei – o bătrână corpolentă a cărei coafură înaltă era împodobită cu o pălărie de dimensiunea unei corăbii cu pânze. În colţul sălii, lângă soba care degaja căldură, doi liceeni în uniforme ponosite, cu linii de sare la subsuori, îşi făceau loc dând din coate. Mock simţea că se deosebeşte prea tare de restul publicului lui von Orloff şi risca să iasă în evidenţă, aşa că a început să se gândească febril la nişte variante de a rămâne

camuflat. Din fericire însă, toate privirile erau fixate asupra lui von Orloff.

Oratorul a ridicat mâinile şi a temperat publicul care bătea din palme sau fluiera. Firele creţe din barba căruntă îi înconjurau faţa rotundă şi turtită, cu ochi mici, mongoloizi, ridaţi, care măturau feţele celor din sală. Când au trecut şi peste chipul lui Mock, consilierul s-a forţat să-şi dezgolească dinţii într-un rânjet entuziast. Bărbatul respectabil de lângă el, simţind în Mock un suflet pereche, s-a aplecat spre el. Mock l-a ascultat cu indulgenţă şi a dat din cap aprobator. Manifestarea altor expresii de simpatie ale consilierului au fost întrerupte de un strigăt pătrunzător. În sala de conferinţă s-a făcut auzită vocea proroculuí.

— Da, fraţii mei! a duduit basul adânc. Iată că se apropie sfârşitul! Urgia Domnului se va revărsa asupra tuturor, iar din potop vor scăpa cu viaţă numai cei drepţi!

Femeia cu corabia cu pânze pe cap a ridicat în sus un deget scurt şi a dat afirmativ din cap, iar tânărul în paltonul ponosit cu guler de blană s-a răsucit pe scaun şi a făcut un gest de binecuvântare.

— Se întoarce Regele Vieţii şi al Morţii, iar mandala întrupărilor ajunge la sfârşit, a continuat liniştit von Orloff. Istoria se repetă. Istoria răului, crimei şi a desperării. Istoria măcelului, depravării şi a sodomiei. O, Sodoma! a urlat oratorul. Fii blestemată şi piei!

Vecinul lui Mock acoperea foile agendei cu semne ciudate, liceenii se priveau cu o expresie care părea să spună „nu ţi-am zis că aşa e?”, iar Mock se întreba dacă von Orloff îşi pregătise dinainte discursul sau dacă improviza. Era tentat să creadă că improviza din pricina asociaţiilor pe care le făcea: oratorul trecuse de la sodomie la Sodoma.

— O, Sodoma, s-a auzit în sală şoapta scenică, cei aleşi te părăsesc, cei aleşi nu vor întoarce capul să se uite la tine. Cei aleşi vor primi cu bucurie valurile de pucioasă care îţi vor mistui trupul mizerabil.

Fraţilor! a strigat von Orloff. Fiţi şi voi printre cei aleşi!

Modulaţiile din glasul oratorului au făcut-o pe una dintre bătrânele ridate care se lupta cu gimnaziştii pentru un loc în apropierea sobei să se trezească la realitate şi să izbucnească în hohote de plâns.

— Fraţilor!

Von Orloff a ridicat degetul, iar gestul acesta a fost repetat de mai multe femei din sală.

— În lumea întreagă triumfă crimele. Dar crima îşi dezvăluie chipul de demult, crima ne spune: „Eu am mai fost pe aici, eu am mai fost cândva comisă, cu secole în urmă”.

Oratorul a tăcut, căutând înţelegere în ochii publicului.

— Da, fraţilor, crime vechi, ascunse în cronicile de demult, revin la viaţă în Sodoma. Şi e vorba de crime dintre cele mai abominabile, mai cutremurătoare, mai inumane! Pentru că numai asemenea crime mai au puterea să-i cutremure pe locuitorii Sodomei pentru a-i face să se pocăiască! Ieri la Buenos Aires a fost găsit în groapa de gunoi un picioruş de copil, smuls din corp. În urmă cu un secol, un marchiz spaniol a sfâşiat în bucăţi copilul din flori al fiicei sale…

— Unde s-a întâmplat asta? a auzit Mock şi a simţit la ureche o răsuflare urât mirositoare.

— În Argentina, a răspuns el destul de tare, lăsând aerul să iasă printre buze cu un şuierat.

— Da, stimate domn! a strigat von Orloff la Mock. La Buenos Aires, în Argentina. Dar crime înspăimântătoare, crime vechi de secole se petrec şi aici. Un om a fost zidit de viu în inima oraşului nostru, altul a fost sfârtecat în apropierea acestui loc, încă unul a fost golit de sânge şi spânzurat de picior cu capul în jos. Toate aceste crime au mai fost comise cândva, în urmă cu secole! Vreţi dovezi?

Vecinul lui Mock, crezând că von Orloff i se adresează, a sărit bucuros de pe scaun, strigând:

— Da, da! Eu vreau dovezi!

— Stai jos! Linişte! Cunoaştem dovezile! Sunt incontestabile! s-a înfuriat mulţimea din sală.

Von Orloff tăcea. Pauza din prelegere a avut un efect disciplinar asupra auditoriului.

— Şi totuşi există o salvare, a continuat von Orloff, iar gura ascunsă în spatele mustăţilor aspre s-a întins într-un zâmbet larg. Vine la noi un bărbat sfânt, care o să ne izbăvească. Nu e vorba despre mine, eu sunt doar prorocul lui, eu îi anunţ venirea şi sfârşitul lumii, şi mormântul etern al lumii, *sepulchrum mundi.* Eu nu sunt demn nici să-i leg şireturile pantofilor. El ne va salva pe toţi şi ne va lua cu el în al şaptelea Cer. Fraţilor, fiţi şi voi printre cei aleşi!

— Şi când va veni?!

În întrebarea aceasta strigată de un bărbat în haină de blană nu era niciun pic de curiozitate. Era râvnă. Mock a zâmbit în sinea lui, aşteptându-se la un răspuns evaziv. Dar răspunsul s-a dovedit cât se poate de concret.

— Sfântul va fi zămislit peste patru zile, în ajunul Crăciunului. Ziua naşterii Mântuitorului Iisus Cristos va fi şi ziua în care un nou mântuitor va fi zămislit. Naşterea vechiului mântuitor va da puterea necesară pentru apariţia unuia nou. Cristos a fost adus pe lume de o femeie modestă, iar Tatăl Său a fost Dumnezeu din Ceruri prin intermediarul Său, Sfântul Duh. A venit pe lume într-un loc destinat animalelor, în umilinţă totală. Noul proroc va fi zămislit într-o umilinţă şi mai mare! Iată ce grăieşte cartea prorocirilor *Sepulchrum Mundi.* Ascultaţi ce spune învăţătorul în discuţia cu Ucenicul său în cartea a treia.

Von Orloff a deschis o carte îmbrăcată în piele albă şi a început să citească din ea:

— „Învăţătorule, a întrebat Ucenicul, de ce Mântuitorul trebuie să fie zămislit de pântecul unei târfe babiloniene? – Adevărat grăiesc ţie, Dumnezeu este cel mai aproape de tine atunci când păcătuieşti. Atunci puterea lui este cea mai mare, pentru că e în întregime îndreptată spre tine, ca să te poată smulge

din păcat. De aceea noul mântuitor va fi zămislit din păcat, din pântecul unei femei păcătoase, dintr-o târfă babiloniană, pentru că numai aşa puterea lui Dumnezeu va coborî asupra pruncului". Atât ne spune cartea prorocirilor.

Bătrânul a terminat de citit şi s-a lăsat să cadă pe scaunul din spatele lui. Din locul unde stătea, Mock a văzut stropii de sudoare care îi acopereau pleoapele mongoloide ridate. De pupitru s-a apropiat un tânăr înalt care vindea bilete la prelegere.

— Doamnelor şi domnilor, a spus, prinţul aşteaptă întrebările dumneavoastră. Vă rog să i le adresaţi. Aceasta este ultima ocazie. Următoarea prelegere va fi abia duminica viitoare. Prinţul pleacă pentru un ciclu de conferinţe la Berlin, iar la Wrocław revine abia atunci – în Ajunul Crăciunului.

Un tânăr îmbrăcat într-un palton ros de molii a ridicat mâna pentru a doua oară în după-amiaza aceea. Von Orloff a făcut semn din cap că îl ascultă.

— Eu am o întrebare, a spus, aruncând priviri suspicioase vecinilor săi. Cine îşi va lăsa sămânţa în târfă?

— *Spiritus flat, ubi vuit*[37], a răspuns von Orloff îngândurat.

Wrocław, miercuri, 21 decembrie
Ora trei după-amiază

— *Spiritus flat, ubi vuit,* s-a încruntat Mühlhaus când Mock a terminat de povestit cum decursese prelegerea lui von Orloff. Spuneţi că aşa a răspuns…

S-a lăsat tăcerea. Hartner s-a uitat la directorul criminalist şi a considerat că repetarea mecanică a sentinţei latineşti, îngândurarea subită şi ochii mijiţi erau un semn că după masa de prânz copioasă mintea poliţistului fusese cuprinsă de letargie. Spre deosebire de Hartner, toţi agenţii aflaţi în biroul lui Mühlhaus erau obişnuiţi cu enunţurile fără sens ale şefului lor, cu repetiţiile care altcuiva i-ar fi putut părea absurde dar care erau tocmai un semn al activităţii intense a creierului, care se încheia de

regulă cu o idee nimerită, simplă, dar care rezuma strălucit faptele prezentate şi propunea o nouă ipoteză. Însă de data aceasta nu a mai fost aşa. Mühlhaus nu avea nicio idee. Hartner a simţit o mâncărime deranjantă în zona şalelor. Cunoştea senzaţia aceea febrilă de nerăbdare. S-a hotărât să se delecteze cu noutăţile zilei şi cu ignoranţa surdă a poliţiştilor.

— Şi dumneata ce crezi despre toate astea, Mock? a întrebat Mühlhaus.

— Curvele vor fi la mare căutare în ajun. Toţi adepţii sectei Sepulchrum Mundi vor căuta o târfă babiloniană.

— Scuteşte-ne de glume proaste, l-a temperat încet Mühlhaus.

Masa de prânz îi răpise cheful să aibă reacţii mai vehemente.

— Mai bine spune-ne ceva interesant.

Mock s-a conformat ordinului primit.

— Am primit de la consilierul criminalist Domagalla un scurt raport despre von Orloff şi *Sepulchrum Mundi.* Cuprinde şi biografia acestui guru, şi informaţii destul de laconice despre activitatea lui la Wrocław, unde se află de un an. Să vi le prezint?

Mühlhaus a închis ochii, exprimându-şi în felul acesta acordul, şi a scormonit cu micul ac în vatra cu capac a pipei. Reinert şi-a sprijinit capul greu pe mâini, strivindu-şi obrazul bucălat, Ehlers a început să-şi ruleze o ţigară, iar Kleinfeld a plescăit, încercând să ajungă cu vârful limbii la măseaua cariată. De afară se auzeau ţipete vesele de copii. Mock s-a apropiat de fereastră şi a văzut o sanie mică legată de una mare, un vizitiu şi o mârţoagă care tocmai ridica coada şi lăsa un suvenir pe Ursulinenstrasse, acoperită cu zăpadă murdară. Din grupul de copii s-a desprins o fetiţă zâmbitoare care s-a apropiat ţopăind de vizitiu. Obrajii ei erau coloraţi de pete sângerii. Mock s-a întors de la fereastră, nedorind să vadă dacă pe obrajii fetiţei era sânge sau doar bujori, dacă vizitiul e vecinul pervers

al fetiţei sau tatăl ei care peste câţiva ani avea să o vândă vreunei codoaşe. Mock nu dorea să ştie nimic despre patul matrimonial pustiu şi rece, despre tentativele disperate ale servitorilor săi de a evita subiectul soţiei, nu-l interesa nimic altceva decât apocalipsa anunţată de aristocratul rus.

— Raportul acesta ne-a parvenit graţie eforturilor colegilor de la Ministerul Afacerilor Externe. L-au întocmit la rugămintea consilierului criminalist Herbert Domagalla. Din păcate, nu au dispus decât de biografia scrisă manual de însuşi gurul nostru. Contele Alexei Konstantinovici Orloff s-a născut în anul 1857 pe moşia Zolotoje Siolo de lângă Chişinău. Se trage dintr-o familie înstărită de aristocraţi. În anul 1875 a terminat Şcoala de Cadeţi din Sankt Petersburg şi a început serviciul militar în Caucaz. Pe neaşteptate, în anul 1879, după războiul cu turcii, a renunţat la cariera militară şi a intrat la seminarul ortodox din Tbilisi. De acolo a fost exmatriculat în anul 1881 pentru – citez – „lipsă de smerenie şi independenţă intelectuală". Următorii zece ani îi petrece la Moscova, unde publică romanul *Molima,* numeroase broşuri filosofice şi articole în diverse publicaţii. Putem presupune că îl întreţine înstărita sa familie.

Mock s-a întrerupt şi s-a uitat cu atenţie la auditoriul lui somnolent.

— Von Orloff e foarte mândru mai ales de unul dintre acele articole. Domagalla a cerut să fie tradus în germană şi l-a anexat la raport. Ieri am reuşit să-l citesc şi eu. Este, *sit venia verbo*[38], o înspăimântătoare apoteoză religioasă a Răului şi degradării, a explicat Mock înghiţindu-şi scârbit saliva. Orice criminal ar trebui să citească acest articol şi apoi să ucidă, jubilând că în momentul înfăptuirii crimei se află în contact nemijlocit cu însuşi Dumnezeu.

Descrierea convingerilor lui von Orloff nu a făcut asupra nimănui – cu excepţia lui Hartner – o impresie prea puternică. Mühlhaus scormonea cu acul în pipă, Reinert moţăia, Ehlers fuma, iar

Kleinfeld, cu plăcere masochistă, scotea din măseaua cariată noi valuri de durere surdă. Hartner şi-a muşcat limba şi s-a cutremurat.

— Von Orloff pleacă în 1890 la Varşovia, a reluat Mock, unde porneşte un război privat cu romano-catolicismul. Publică pamflete la adresa Papei şi articole teologice care polemizează cu noţiunea de păcat în accepţiunea catolică. Unul dintre aceste articole a fost anexat de von Orloff la biografia lui şi îl avem şi pe acesta în traducere. În articol afirmă că nu există mântuire de păcat, că păcatul nu poate fi şters, că trebuie să trăieşti cu păcatul în suflet, ba chiar trebuie să-l ocroteşti. Gurul nostru trebuie să fi fost agent al Ohranei, adică al poliţiei secrete ţariste, deoarece în anul 1905 a fost împuşcat de combatanţii polonezi. A fost grav rănit şi, aşa cum avea să afirme, numai spitalizarea în Germania i-a salvat viaţa. În acelaşi an ajunge la Wrocław, la spitalul Bethanien. După externare şi după perioada de convalescenţă, călătoreşte prin Europa şi, în 1914, se întoarce la Wrocław. Aici, după izbucnirea războiului, în calitate de cetăţean rus, e închis în penitenciarul de pe Kletschkauerstrasse. Un an mai târziu iese din închisoare, înfiinţează la Wrocław secta *Sepulchrum Mundi* şi desfăşoară, după cum afirmă, cercetări istorice.

Mock s-a întrerupt şi a bătut cu o ţigară în tabachera de argint.

— Atât reiese din biografie. Să trecem la rapoartele oamenilor lui Domagalla. De von Orloff s-au interesat oamenii de la Secţia II a Prezidiului Poliţiei, după ce a stabilit un contact apropiat cu Societatea de Cercetare a Fenomenelor Paranormale din Wrocław, pe care Domagalla o suspecta – atenţie – de proxenetism, mai exact că le oferea perverşilor înstăriţi orfani de la casa de copii. Bănuielile nu s-au adeverit, dar von Orloff apare în acte. Până în septembrie anul acesta nu s-a prea vorbit despre el. Din octombrie, însă, a devenit nemaipomenit de activ. Ţine două prelegeri pe săptămână, în timpul cărora dă totul din el. Acesta este tot raportul pe care

l-am primit de la Domagalla. Despre cum a fost prelegerea de ieri de la *Sepulchrum Mundi* v-am vorbit deja.

Pentru întâia oară de când ieşise din spital, Mock şi-a aprins o ţigară. Fumul aromat al tutunului îi învăluia plămânii şi îi umplea capul cu o confuzie uşoară şi plăcută. S-a uitat la minele plictisite ale colegilor săi, după care – simţind o arsură în gât şi un junghi în coloană – s-a aşezat pe scaun.

— Asta e tot, domnilor, a întrerupt Mühlhaus tăcerea. Putem să mergem acasă. Ah, îmi cer scuze, doctore Hartner… Văd că şi dumneavoastră aveţi ceva de adăugat.

— Da.

Hartner a scos dintr-o servietă galbenă din piele de porc un teanc uniform de foi prinse cu o clamă. A început să vorbească foarte rar şi se delecta la gândul exploziei iminente de informaţii, întrebări şi ovaţii.

— După prima zi, comisia pe care o conduc a ajuns la nişte concluzii interesante. După cum bine ştiţi, ultima crimă a fost comisă în data de 9 decembrie. Prin urmare, le-am cerut oamenilor mei să caute crime comise între 9 decembrie şi ultima zi a anului.

Ca orice savant de laborator, Hartner resimţea lipsa unui auditoriu potrivit, aşa că era hotărât să le păstreze atenţia trăgând de timp.

— Aşa cum a observat şi domnul consilier Mock, ultima crimă se evidenţiază de celelalte prin faptul că era neapărat necesar să fie descoperită repede – nu-mi mai aduc aminte exact raţionamentul dumneavoastră…

— Am spus că prima crimă ar fi putut să nici nu fie descoperită, a intervenit Mock stingând ţigara, dacă cizmarul în atelierul căruia a fost zidit Gelfrert ar fi stat mai prost cu simţul mirosului. Pe Honnefelder vecinii l-au descoperit abia după vreo două sau trei săptămâni, când mirosul de putrefacţie s-a răspândit din apartamentul închis ermetic. Pe Geissen trebuia să-l descopere cineva foarte repede – paznicul bordelului sau următorul client care ar fi

intrat în camera lui Rosemarie Bombosch. Asasinul scurtează intervalul de timp dintre înfăptuirea crimei şi descoperirea ei. Dacă nu e o întâmplare, următoarea crimă va fi săvârşită aproape sub ochii noştri. Numai dacă am şti când şi undeva fi comisă…

— Ei bine, acum ştim! a sărit Hartner lungind deliberat silabele, mulţumit să vadă că agenţii din auditoriu se îmbujoraseră, le străluceau ochii şi le tremurau mâinile de nerăbdare. Ei bine, acum ştim. Următoarea crimă va avea loc în Ajunul Crăciunului. Şi va fi comisă pe Antonienstrasse 27. Ştim chiar şi ora. La şapte şi jumătate. În clădirea aceasta, în Ajunul Crăciunului din anul 1757, la ora şapte şi jumătate, au murit două persoane.

Wrocław, 24 decembrie 1757
Ora zece seara

Oraşul era învăluit de norii de fum care se ridicau din şemineuri şi vetre care ardeau deja mocnit. Se încolăcea deasupra acoperişurilor, apoi era împins la loc în coşuri de vântul vijelios. Soldaţii prusaci care cuceriseră oraşul în urmă cu trei zile zăceau beţi în hanurile şi tavernele locale. Vântul a împins peste ochi bereta infanteristului prusac care se uita cu atenţie în lumina făcliei la negustorul aşezat pe capra unei căruţe de dimensiuni considerabile. Ferestrele manufacturii de lângă Poarta Nicolae, luminate de strălucirea jucăuşă a lumânărilor, aruncau reflexii scânteietoare asupra lor şi a sergentului înarmat cu o lance, care se apropia de ei. Sergentul a făcut semn din cap soldaţilor care se adăposteau de urgie lângă zidurile scunde, din piatră, ale bastionului rotund şi i-a arătat negustorului că e liber să plece, dar numai după ce a încasat de la el un butoiaş cu miere de albine şi o cutiuţă cu alaun. Negustorul a intrat pe îngusta Nicolaistrasse şi a lăsat calul să-şi târască anevoie copitele în zăpada amestecată cu bălegar. În ferestrele casei de pe colţ sclipeau lumânările aşezate în pomul de Crăciun împodobit cu mere.

Câinele din faţa casei a lătrat la negustor, apoi a început să zgârie uşa de la intrare cu ghearele şi să schelălăie. Calul obosit care trăgea căruţa de-a lungul meterezelor a cotit pe Antonienstrasse şi s-a oprit în spatele mânăstirii călugărilor franciscani, în faţa unei căsuţe de lemn la ferestrele căreia nu ardea nicio lumină. Trâmbiţa din turnul primăriei suna de ora cinei. Negustorul a coborât din căruţă şi a intrat în curte. În grădina neîngrijită, mai multe bucăţi de postav fuseseră întinse la uscat pe schelete de lemn şi îngheţaseră din cauza gerului. S-a dus în mica odaie de serviciu şi s-a uitat înăuntru pe fereastră. Două calfe de ţesător şedeau la un pahar de bere şi aveau alături un coş cu chifle. Foarte neliniştit, negustorul s-a întors şi a intrat în casă. În vestibul a inspirat adânc aroma prunelor uscate. S-a sprijinit de butoiaşul de bere de lângă uşa odăii şi a simţit că-l cuprinde somnul. A deschis uşa şi a ajuns în lumea familiară şi caldă a unei simfonii de mirosuri. Dinspre sobă venea aroma turtei dulci, din ţarcul din colţul odăii simţea duhoarea excrementelor de porc iar din butoiul ascuns într-o groapă săpată în podeaua odăii venea mirosul plăcut al cărnii în saramură. Focul ardea în sobă, dar pentru că uşiţa era închisă nu arunca decât o lumină slabă şi imperceptibilă. Negustorul s-a aşezat la masă şi gândurile i-au zburat spre altceva. A auzit chiţăitul şoarecilor, scârţâitul obloanelor de lemn, icnetele femeii din odaia de alături, foşnetul unui dihor care mergea pe paie, frecuşul unor forţe necunoscute din grinzile peretelui, gemetele de plăcere ale femeii, focul care trosnea în cămin, gâfâielile unui bărbat, scândurile patului care scârţâiau sub trupurile lor. Negustorul a ieşit fără zgomot din casă, s-a dus la căruţă, a mângâiat crupa calului, a dat la o parte pledul care acoperea căruţa şi, aproape pe pipăite, a început să caute ceva printre sacii de sare, butoiaşele cu miere de albine şi baloţii mici de postav de Ghent. A găsit şi micul sipet cu leacuri. A intrat înapoi în odaie şi s-a aşezat lângă sobă. Avea picioarele îngheţate bocnă. A scos din sipet o seringă

argintată cu două inele şi o sticluţă cu al cărui lichid a umplut seringa. Apoi s-a apropiat de uşa odăii vecine şi şi-a dat seama imediat după sunetele care răzbăteau dinăuntru că se apropia momentul decisiv când amanţii urcă pe culmile plăcerii. Negustorul a intrat în cameră şi a mângâiat capul pruncului care dormea în leagăn. Apoi şi-a concentrat întreaga atenţie asupra scenei amoroase. În lumina slabă a luceafărului de seară a văzut un dos uriaş care se mişca între două picioare larg desfăcute. Pe podea erau aruncate o uniformă împodobită cu fireturi şi o beretă mare, cu două panaşe. Uniforma era de husar prusac. Negustorul şi-a recăpătat vlaga din picioare. Deja nu-i mai era frig. S-a aruncat năprasnic în pat, urcând pe spatele bărbatului. Cu o mână l-a strâns de gât, cu cealaltă i-a înfipt seringa într-una dintre fese, apoi a apăsat pistonul seringii până la capăt. Husarul l-a aruncat pe negustor din spinare, a sărit din pat şi a dat să pună mâna pe sabie, dar în clipa aceea a simţit că începe să se sufoce. Femeia se uita îngrozită la soţul ei, care ţinea în mână seringa şi simţea că i se apropie inevitabilul sfârşit.

Wrocław, miercuri, 21 decembrie 1927
Ora patru după-amiaza

Magazinul fraţilor Barasch dădea pe-afară de clienţi. Majoritatea erau copii care alergau dezlănţuiţi, nestânjeniţi de firişoarele de sudoare care li se prelingeau de sub caschete şi căciuli. În hala uriaşă cu două etaje, înconjurată de două galerii, din plafonul de sticlă atârnau săgeţi de metal lungi de un metru care indicau raionul de jucării. Săgeţile se mişcau pe verticală pe resorturi puse în mişcare de personalul angajat temporar pe perioada sărbătorilor de iarnă. Prin urmare, copiii ştiau foarte bine cum pot ajunge în faţa Moşilor Crăciun generoşi care, dorind să-şi facă mărfurile cât mai ispititoare, umflau baloane colorate în vârtejuri ameţitoare, încălecau prudent pe cai-balansoare, etalau colecţii ameţitoare de soldăţei de plumb,

băgau suzete în gurile păpuşilor care se împotriveau, le îngăduiau leilor de porţelan să devoreze girafe de sidef şi sileau atleţi învârtiţi cu cheiţa să ridice greutăţi, iar trenuleţelor electrice să parcurgă mereu aceleaşi circuite.

Mock s-a descheiat la palton, şi-a scos pălăria, a încercat să-şi îmblânzească şuviţele de păr rebele şi a luat loc pe fotoliul în picăţele format din doi cilindri concentrici. Aşezat comod, a început să se gândească ce făcea în locul acela. Ştia doar că venise la magazin ca urmare a unui impuls irezistibil, rezultat al reflecţiilor anterioare. Spre propria groază, Mock nu şi-a putut aminti niciuna. Aşadar, pentru a putea reface şirul asociaţiilor, a fost nevoit să revină la raportul lui Hartner. Şi-a adus aminte de încercările sale de a găsi o justificare pentru păcatul pe care îl comisese soţia necredincioasă a negustorului: a păcătuit, aşadar a fost umană, arhiumană! Alexei von Orloff însuşi ar fi considerat chiar că în momentul comiterii păcatului era în contact nemijlocit cu Dumnezeu! Dar fapta soţului ei cum ar fi fost apreciată de filosoful rus? Omorându-şi nevasta, şi el a comis un păcat! Care dintre ei, păcătuind, a fost mai aproape de Dumnezeu? Cel al cărui păcat era mai grav?

Mock şi-a amintit ce reacţie violentă a avut la auzul acestei axiologii perverse a păcatului, şi-a amintit accesul de furie pe care l-a simţit când a trecut pe lângă magazinul bijutierului Sommé. „Nu e mai bine să te dezbari de păcat”, s-a gândit atunci, „şi să uiţi de el, decât să persişti în păcat?” Gândul de a renunţa la păcat a atras un alt gând – prima spovedanie a micului Eberhard în uriaşa Biserică a Îngerilor Păzitori din Wałbrzych şi mâna muncită a tatălui său, care i-a scuturat mâna când şi-a cerut iertare de la părinţi pentru greşelile sale. Sincer vorbind, nu avea habar pentru ce-şi cerea iertare – simţea că are conştiinţa curată şi regreta cuvintele spuse, crezând că-şi minte tatăl. Eberhard Mock a simţit strânsoarea mâinii aspre a cizmarului Willibald Mock când vedea copiii smulgându-se din

mâinile părinţilor şi alergând spre neonul mare *Gebr. Barasch.* Ştia deja de ce venise la galeria comercială. S-a ridicat şi s-a dus la raionul cu băuturi alcoolice, de unde a cumpărat o sticlă de votcă Schirdewan, marca preferată a fratelui său Franz.

„Următoarea crimă va fi comisă abia peste trei zile pe Antonienstrasse", s-a gândit, trecând la parter pe lângă cvartetul de strune care cânta *O, Tannembaum.* „Aşadar, mai am destul timp. Toţi oamenii mei au timp până în Ajun. Aşa că pot să mă îmbăt într-o atmosferă veselă, pentru că ce rost are să mă îmbăt într-o atmosferă tristă?"

Wrocław, miercuri, 21 decembrie
Ora patru şi jumătate după-amiaza

Mock urcă anevoie la etajul al patrulea al unui imobil din Nicolaistrasse şi, răsuflând din greu, a bătut tare la una dintre cele patru uşi de pe palier. I-a deschis Irmgard, care apoi s-a răsucit şi s-a aşezat pe un taburet. Ochiurile plitei au zdrăngănit. Mock s-a uitat în ochii îngrijoraţi ai cumnatei lui, a trecut pe lângă ea şi a intrat în cameră. Maistrul feroviar Franz Mock stătea lângă sobă, într-o cămaşă fără guler.

Ceaiul negru tare muşca din emailul cănii de lângă el. Muşchii antebraţului se încordau când degetul mare şi arătătorul ambelor mâini strângeau foaia dictando, acoperită cu un scris uniform, pe care o ţinea în mână. Eberhard a pus votca pe masă şi, fără să-şi scoată paltonul, nici pălăria, a întins mâna după foaia de hârtie. Franz a strâns şi mai tare coala şi a început să citească cu voce tare, inflexibilă:

Dragă mamă,

plec din casa voastră pentru totdeauna. Toată viaţa, casa asta a fost pentru mine mai mult o temniţă decât un cămin, o carceră întunecată mai mult decât un cămin armonios. Iar în carcera aceea mă teroriza un tiran turbat care refuza să mă

înţeleagă şi avea numai o imagine brută despre lumea în care trăim, în care orice poet e automat fie evreu, fie homosexual, iar reţeta succesului o cunosc numai inginerii de căi ferate. Abandonez şcoala şi mă duc să locuiesc alături de femeia lângă care vreau să trăiesc până la sfârşitul zilelor. Nu mă căutaţi. Te iubesc, la fel cum îl iubesc şi pe unchiul Eberhard. Fii sănătoasă şi adio.

Al tău,
Erwin

Franz a terminat de citit scrisoarea, a ridicat capul şi s-a uitat la fratele său. În ochii lui putea citi sentinţa sigură.

— Pe tine te consideră părintele lui, a şuierat printre dinţii încleştaţi. Ai obţinut ce-ai vrut, porcule. Mi-ai crescut fiul, nu-i aşa? N-ai fost în stare să zămisleşti propriul fiu, aşa că te-ai gândit să-l creşti pe al meu?

Eberhard Mock şi-a închis nasturii de la palton, şi-a ridicat gulerul, şi-a îndesat pălăria pe cap şi a ieşit din cameră. În câteva secunde s-a întors după sticla pătrăţoasă de votcă Schirdewan, băutura preferată a fratelui său mai mare Franz.

Wrocław, miercuri, 21 decembrie
Cinci fără un sfert după-amiază

În cofetăria Silesia de pe Ohlauerstrasse era vacarm şi aglomeraţie. Chelneriţele în rochiţe bleumarin cu guleraşe de dantelă, învăluite în fum de ţigară, făceau slalom de la bar la măsuţele de marmură, printre oglinzi aburite, comercianţi guralivi, funcţionari care se îndopau cu ştrudel şi liceeni trişti care înnegreau şerveţelele de hârtie cu suferinţele lor amoroase şi amânau cât puteau de mult momentul achitării notei de plată.

Unul dintre Wertherii suferinzi se chinuia din răsputeri să găsească metafora care putea să redea cel mai plenar şi expresionist *odi et amo*[39] a lui Catullus, când pe şerveţelul umplut cu sentimente

încâlcite s-a întins o umbră. Băiatul a ridicat capul şi l-a recunoscut pe domnul Eberhard Mock, unchiul prietenului său Erwin. În alte împrejurări, o asemenea întâlnire i-ar fi prilejuit multă bucurie. Acum, însă, vederea consilierului criminalist l-a făcut pe licean să se simtă nespus de stânjenit, la fel ca atunci când, cu un an în urmă, în timpul câtorva întâlniri, Mock i-a ajutat pe Erwin şi pe câţiva colegi de-ai săi să înţeleagă stilul alambicat al lui Livius; când, după câteva meditaţii gratuite, îl invitaseră pe consilier la aceeaşi cafenea şi ascultaseră poveşti poliţiste. Mock s-a aşezat la masă fără să scoată un cuvânt şi i-a zâmbit. A scos din buzunarul paltonului tabachera, i-a comandat chelneriţei o cafea şi plăcintă cu mere. Nici liceanul n-a scos vreun cuvânt, gândindu-se cum şi-ar putea prelungi la nesfârşit tăcerea. Ştia de ce venise consilierul criminalist.

— Ia spune-mi, domnule Briesskorn, a început Mock şi i-a întins interlocutorului său tabachera, unde l-aş putea găsi pe Erwin?

— Ar trebui să fie acasă, a răspuns tânărul şi a scos o ţigară de sub elasticul tabacherei, fără să-l privească pe Mock.

Mock ştia că Briesskorn minte, că făcuse o glumă şugubeaţă ca atunci când – din spusele lui Erwin – fusese întrebat de profesorul de latină Piechotta unde este în propoziţie predicatul şi răspunsese că între primul cuvânt din propoziţie şi punct. Mock era sigur că Briesskorn minte, deoarece unchiul care îşi caută nepotul şi-ar fi început căutările de acasă, şi nu de la sauna plină de prăjituri, cafea şi lichioruri vâscoase şi calde. Lucrul acesta trebuia să-l ştie oricine era la curent cu fuga lui Erwin de acasă, prin urmare afirmând că „Ar trebui să fie acasă” liceanul spusese: „Ştiu unde este, dar n-o să vă zic”.

— Dragul meu domn Briesskorn, a reluat Mock şi l-a pironit pe tânărul din faţa sa cu privirea, ştiţi că profesorul Piechotta mi-a fost coleg în studenţie? Şi încă un coleg bun, aproape un prieten. Am trăit multe împreună, am băut multe beri împreună la

întrunirile cercurilor studenţeşti, nu o dată am asudat de teamă pe băncile universităţii când profesorul Eduard Norden ne privea scrutător, căutându-şi următoarea victimă care ar fi trebuit să analizeze din punct de vedere metric un cor din Plaut. Da…

A tăiat cu linguriţa o bucăţică din plăcinta cu mere.

— Am fost prieteni, cum sunteţi tu şi Erwin, nepotul meu, eram loiali unul faţă de celălalt, niciunul nu l-ar fi trădat pe celălalt… Dar dacă pe Ferdinand Piechotta l-ar fi căutat în vremurile studenţiei o rudă sau prieten care ar fi dorit să-i vorbească şi să preîntâmpine vreun gest nesăbuit, mi-aş fi încălcat promisiunea făcută lui Piechotta.

— Şi dumneavoastră credeţi, domnule consilier, c-o să-mi trădez prietenul ca urmare a unei oferte atât de interesante şi subtile? a întrebat Briesskorn, învârtind o nouă ţigară între degetele sale lungi. Că doar ştiu foarte bine că Piechotta mă detestă şi mai degrabă e în stare să rupă prietenia cu dumneavoastră decât să nu se mai ia de mine…

Mock şi-a terminat de băut cafeaua, s-a ridicat de la masă şi a mângâiat drăgăstos sticla de votcă din buzunarul paltonului.

— Mă simt ofensat. Puneţi vorbele mele la îndoială… Sunteţi inteligent şi aţi înţeles imediat ce vă ofer la schimb, dar credeţi că vreau să vă duc de nas, că sunt un şmecher bun de gură, un escroc şiret, nu-i aşa? Tu ştii, tinere, ce înseamnă prietenia între bărbaţi?

— Erwin e la Inge Gänserich, a spus Briesskorn şi a strivit între degete ţigara neaprinsă.

Tutunul blond Georgia s-a prefirat pe tăblia de marmură a mesei.

— Mulţumesc, a zis Mock şi i-a întins mâna.

Liceanul a prins-o cu putere şi a ţinut-o în mâna lui.

— Prietenia între bărbaţi şi cuvântul de onoare al unui bărbat cred că sunt cele mai sigure lucruri din lume, a spus Briesskorn. Vă cred, domnule

consilier… Faptul că v-am spus unde se află Erwin nu ştirbeşte cu nimic prietenia care ne leagă.

— Cel mai sigur lucru din lume, a spus Mock răsucindu-şi pălăria între degete, este moartea. Scrie-i asta lui Lotte a ta.

Wrocław, miercuri, 21 decembrie
Ora cinci şi jumătate seara

Mock nu a trebuit să întrebe pe nimeni unde o găseşte pe Inge Gänserich, nici unde locuieşte. Ştia perfect odaia de serviciu din Gartenstrasse 35, din spatele pasmanteriei Hartmann. Acolo locuia cunoscuta pictoriţă care – Mock îşi amintea bine din cartoteca poliţiei – venise în provincia sileziană în urmă cu zece ani. Mai întâi şi-a căutat fericirea aici ca model. Era cunoscută pentru faptul că, dacă se învoia să pozeze unui artist, acordul ei includea şi împărţirea patului. Totuşi, acel „da" nu era rostit foarte des şi depindea în mare măsură de onorariul primit. Nu era aşadar deloc de mirare că frumoasa, misterioasa şi ursuza Inge era model şi muză numai pentru cei mai înstăriţi pictori. Unuia dintre ei, un oarecare Arno Gänserich, autor al unor peisaje marine suprarealiste, Inge i-a spus „da" de două ori – o dată, la scurt timp după ce i-a fost prezentat, a doua oară – în faţa altarului. După o nuntă cu tam-tam, perechea s-a stabilit în Gartenstrasse 35 şi vreme de peste un an a continuat noapte de noapte petrecerea de nuntă, spre disperarea şi furia vecinilor liniştiţi şi istoviţi de munca de peste zi. Acolo a văzut-o Mock pe Inge pentru prima oară, când a fost chemat în 1920 de şeful său de atunci, Oberpolizeimeister la secţia 5, pentru a linişti orgia dezlănţuită a tinerilor căsătoriţi. Mock a avut atunci ocazia să observe pasiunea pentru pictură a tuturor oaspeţilor de la petrecere. A înjurat ordinar talentul artistic al domnilor şi doamnelor care, buimăciţi de morfină, vărsaseră vopsea pe jos şi se tăvăleau goi prin ea. Atunci Mock a prins-o pe Inge în braţe, a învelit-o într-o pătură, după care a început o luptă

înverşunată pentru a o scoate din casă. Chiar şi în ziua de azi, ori de câte ori se întâmpla să treacă prin faţa pasmanteriei Hartmann, îi simţea dinţii înfipţi în mână, încă vedea cu ochii minţii cum răstoarnă pe costumul lui din lână poloneză scumpă o găleată de vopsea în ulei de culoare albastră, cu ajutorul căreia soţul ei încerca să redea melancolia peisajului subacvatic. Mock îşi aducea aminte şi de reacţia sa, parcă de departe, cu încetinitorul: se vedea ridicând pumnul deasupra capului armonios al lui Inge şi izbind-o în creştet.

S-a scuturat de amintirea neplăcută şi şi-a îndreptat gândurile spre soarta de mai târziu a celei pe care o arestase. Şi-a adus aminte de altă ocazie când a fost chemat la aceeaşi adresă, într-o noapte de toamnă, şi de fotoliul în care Arno Gänserich îşi pusese capăt zilelor de bună voie, imediat după ce o văzuse pe soţia lui cuprinzând cu coapsele ei zvelte capul ras al unui atlet de la Circul Busch.

Mock s-a oprit la mezanin şi a deschis fereastra. În ciuda frigului, simţea firişoarele de transpiraţie care i se prelingeau pe sub corsetul chirurgical.

În curtea mică, în lumina felinarului cu gaz, copiii se dădeau pe gheaţă. Vacarmul lor vesel a speriat un stol de ciori care se odihneau pe capacele tomberoanelor şi se alătura altor două zgomote stridente, scrâşnitoare. Primul era scos de un tocilar care îşi întinsese în curte maşina cu pedală şi ascuţea cuţitele care în curând aveau să se înfigă în burţile moi ale crapilor preparaţi în Ajunul Crăciunului. Al doilea scrâşnet era al unei cişmele. O fetiţă cu palton peticit se legăna de braţul cişmelei pentru a umple o găleată, iar cizmuliţele prea mari pentru ea loveau cu tocurile zăpada bătătorită în ritmul pompei ruginite care scârţâia. Din şopronul vechi şi lipsit de acoperiş din fundul curţii se înălţa un firişor de fum. Doi copii deghizaţi în indieni înfipseseră în pământul şopronului patru pari pe care agăţaseră o pătură peticită, formând în felul acesta un *wigwam* în mijlocul căruia ardea un foc de tabără. După o clipă, din cort s-au auzit ţipetele sălbatice ale pieilor roşii.

Mock a pornit iar pe scări, împrospătându-şi în memorie informaţiile pe care le avea despre Inge. Vernisajele în timpul cărora îşi afişa corpul desăvârşit înfăşurat numai într-o bucată de mătase, amanţii ei, reprezentanţi ai tuturor profesiilor, tablourile ei nemaipomenit de erotice care tulburau somnul liniştit al orăşenilor de treabă şi cazierul ei solid de la arhiva secţiei de Narcotice – toate aceste informaţii Mock le aduna şi le revizuia în cotloanele minţii de parcă ar fi vrut să se înarmeze în faţa unui inamic perfid. La mezanin, cineva stătea în faţa uşii lui Inge. Consilierul şi-a dus o mână la tocul revolverului, cu cealaltă a aprins bricheta. Flăcăruia brichetei a iluminat slab coridorul. Mock a ascuns Waltherul vechi în buzunar, iar mâna eliberată de povara armei i-a întins-o bărbatului din faţa uşii.

— Foarte bine, Meinerer, a gâfâit Mock. Eşti exact unde ar trebui să fii.

Fără să scoată un cuvânt, Meinerer i-a strâns mâna. În liniştea după-amiezei de iarnă, în bezna palierului, se auzeau gemete de femeie pe care strigătele războinice ale indienilor nu le puteau acoperi. Gemetele acestea răzbăteau din spatele uşii lui Inge Gänserich, acompaniate de scârţâitul îngrozitor al arcurilor patului.

— Nepotul meu? a întrebat Mock.

Fără să mai aştepte răspunsul, s-a uitat cu îngrijorare la Meinerer.

— Eşti obosit. Mâine eşti liber. Poimâine te prezinţi la raport, la opt dimineaţa. Te-ai achitat cum se cuvine de însărcinare. Încheiem cazul lui Erwin Mock. Din acest moment vei ancheta cu noi cazul „asasinului cu filele de calendar”.

Meinerer s-a răsucit pe călcâie fără să scoată o vorbă şi a coborât pe scări. Mock a zâmbit gândindu-se la nepotul său şi a tras mai departe cu urechea. Minutele treceau, pe casa scării se aprindea lumina, locatarii modest îmbrăcaţi ai imobilului treceau pe lângă Mock, ba chiar unul dintre ei, un feroviar bătrân, a încercat să-l întrebe ce căuta, însă legitimaţia de poliţie i-a temperat imediat

curiozitatea. O voce de femeie chema copiii acasă la cină, strigătele din curte au încetat, gemetele lui Inge au amuţit, nu mai scârţâia nici cişmeaua, nici tocila, nici patul unde Erwin Mock îşi făcea iniţierea erotică.

Mock a apăsat butonul soneriei şi a aşteptat. Mult. Foarte mult. În cele din urmă, uşa s-a crăpat şi Mock a zărit faţa care îi apărea uneori noaptea în vis ca nişte erinii, ca nişte mustrări de conştiinţă. Inge ştia cine e unchiul amantului ei – prin urmare, vizita lui Mock nu putea fi o întâmplare. A deschis larg uşa şi apoi a intrat în singura încăpere – dacă bine-şi amintea – a locuinţei, lăsându-l pe consilier singur în vestibulul întunecat. Mock a aruncat o privire în cameră şi, spre surprinderea sa, nu a observat niciun şevalet. A tras adânc aer în piept şi nu a simţit nici miros de vopsele. Şi mai tare s-a mirat când în încăperea uriaşă nu a zărit, în afara harababurii, nimic din ce ar fi putut sta mărturie pentru profesia artistică a stăpânei casei. Fără să scoată un cuvânt, Erwin s-a aşezat pe patul scârţâitor, înfăşurat numai într-un cearşaf care încetul cu încetul se umezea de sudoare.

— Ce frumos e la dumneata, doamnă Gänserich, a spus Mock aşezându-se la masă.

Pe tăblia plină de mucuri de ţigară a găsit cu greu loc să-şi sprijine coatele.

— Ne poţi lăsa o clipă singuri?

— Nu, a spus Erwin hotărât. Inge rămâne.

— Bine.

Mock şi-a scos paltonul şi pălăria. Neavând unde să le pună, paltonul şi l-a agăţat pe umeri, iar pălăria a aşezat-o pe genunchi.

— O să fiu concis. Am o rugăminte. Nu renunţa la şcoală. Eşti un elev excelent. Peste câteva luni dai bacalaureatul. După ce iei bacalaureatul, dă examen la germanistică, filosofie sau orice altă specializare care îl revoltă pe tatăl tău…

— Dar nici dumneata nu eşti de acord cu asta! În urmă cu două sau trei săptămâni mi-ai spus-o la prânz…

— Am spus ce am spus, s-a enervat Mock. Iar acum regret. Nu asta gândeam cu adevărat. Am vrut să-ţi spun asta pe drumul de întoarcere de la cazino, dar erai prea beat.

— Greu îţi ies pe gât cuvintele „iartă-mă”, a spus Inge.

Mock a privit-o o clipă, luptându-se cu propria furie, admiraţie şi dorinţa de a o umili pe artistă. În cele din urmă, admiraţia a învins. Inge era prea frumoasă cu pletele negre căzându-i pe umeri în dezordine. Un mascul experimentat putea simţi mirosul aşternutului cald, al trupului încins şi al dorinţei satisfăcute pe deplin. I-a zâmbit şi s-a întors iar spre Erwin.

— Termină şcoala şi dă-ţi bacalaureatul. Nu vrei să locuieşti cu tatăl tău, vino şi stai la mine. Sophie te iubeşte foarte mult.

S-a apropiat de nepotul său şi l-a mângâiat pe grumaz.

— Iartă-mă.

A pus pe masă sticla de votcă.

— Să bem cu toţii un păhărel care să ne pecetluiască înţelegerea.

Erwin s-a întors spre fereastră, pentru a-şi ascunde emoţia. Inge a dus la buze o batistă şi a tuşit, iar în ochii care-l pironeau pe Mock au apărut lacrimi. Mock se uita la ea, fără să se gândească la ea. Se gândea la ce spusese – „Sophie te iubeşte foarte mult”-, la revederea cu soţia lui: iată, sunt din nou împreună, în cabinetul său acum locuieşte Erwin, care învaţă pentru bacalaureat. Sophie îl vizitează în cabinetul soţului…

— Unchiule, trebuie să-ţi ceri scuze şi de la Inge, a spus Erwin.

S-a lăsat tăcerea. În curte s-a auzit un ţipăt sfâşietor şi zgomotul unor ghete care tropăiau pe zăpada bătătorită. Cineva s-a împiedicat sau a alunecat pe gheţuş şi a căzut greu în zăpadă. Mock s-a repezit la fereastră şi şi-a ascuţit privirea. Dar nu vedea nimic în lumina palidă a felinarelor cu gaz, în afară de mulţimea care se adunase în jurul

şopronului. A ieşit repede. Au duduit sub picioarele sale podelele din vestibul, au duduit şi treptele de lemn ale scării. A ieşit în goană în curte şi s-a lăsat să alunece rapid pe gheţuş. A nimerit în mulţimea adunată şi a început să-şi facă loc cu coatele. Oamenii se retrăgeau într-o tăcere încremenită. A dat la o parte şi ultimul bărbat care bloca intrarea în şopron. Cel îmbrâncit s-a răsucit spre el înfuriat. Mock l-a recunoscut – era feroviarul bătrân pe care l-a speriat pe casa scării cu legitimaţia. Pe podeaua de lut bătătorit a şopronului zăcea pătura ponosită din care copii făcuseră *wigwamul.* De sub pătură ieşeau două picioare subţiri ca nişte beţe, încălţate în ciorapi răriţi de la purtat. Pete de sânge proaspăt acopereau ciorapii şi cizmele care erau în mod evident prea mari. Restul corpului era acoperit de pătură. Lângă corp se aflau găleata de apă şi câteva bomboane de ciocolată împrăştiate.

Mock s-a rezemat de peretele şopronului, a deschis gura şi a prins pe limbă câţiva fulgi de zăpadă. Bătrânul feroviar s-a apropiat de el şi l-a scuipat în faţă:

— Unde erai când a fost omorâtă copila?

În curte s-au năpustit o duzină de poliţişti în uniforme cu chivere şi mantale încinse cu centură. Erau conduşi de un Polizeimeister cu sabie la cingătoare. Poliţiştii au înconjurat mulţimea şi şopronul. Lumea tăcea şi se uita la feţele mustăcioase ale oamenilor legii, la tocurile pistoalelor şi la chipiurile înalte. Mock continua să se rezeme de peretele şopronului şi simţea cum fulgii de zăpadă îl gâdilă sub corsetul chirurgical. Nu s-a apropiat de poliţişti, nu s-a legitimat, nu dorea să fie unul dintre ei, în clipa aceea dorea să fie un simplu lucrător la Căile Ferate, un cizmar, un vânzător ambulant.

În scurt timp a apărut şi Meinerer, însoţit de câţiva poliţişti înarmaţi şi un bărbat care căra stativul unui aparat de fotografiat. A traversat în diagonală curtea şi s-a îndreptat spre colţul în care stătea Mock, de unde emana mirosul caracteristic al rahatului. În

locul acela se înşirau pe toată înălţimea clădirii ferestrele mici, vopsite în alb ale latrinelor. În latrina cea mai de jos se intra direct din curte, după ce urcai câteva trepte.

— Acolo l-am închis, a arătat Meinerer cu degetul, absolut inutil.

Poliţiştii care îl însoţeau pe Meinerer au pornit în direcţia indicată. Restul şi-au deschis tocurile pistoalelor şi se uitau ostil la mulţimea care fremăta ameninţător.

— Să-i venim de hac nenorocitului! Oameni buni! Haideţi să-i venim de hac! a urlat funcţionarul feroviar şi s-a năpustit asupra celui mai apropiat poliţist.

Acesta a scos revolverul şi a tras în aer un foc de avertisment. Mulţimea s-a oprit supusă. Mock a simţit un fior care-i scutură corpul şi a închis ochii. L-au asaltat toate cadavrele pe care le văzuse în ultima vreme. Magistratul Geissen îl servea cu un trabuc, Gelfrert cânta la tubă, Honnefelder striga *„Sieg heill”,* iar Rosemarie Bombosch îşi dezgolea cu un zâmbet ispititor coapsele slabe. Ba chiar în şopronul acela sărman a venit în vizită şi tatăl lui, care şi-a etalat uneltele şi a pus o gheată pe calapod. În acelaşi moment, pătura ponosită care servea drept *wigwam* s-a mişcat. Fetiţa s-a târât cu greu afară din cort şi s-a alăturat celorlalte stafii. Şalul împletit era înfăşurat strâns în jurul gâtului, iar între coaste avea înfipt un cuţit tăios.

Mock a acoperit cadavrul la loc şi şi-a scos revolverul. Nu-şi mai dorea să fie un meşteşugar de rând, nici vreun comis-voiajor. Nu-şi dorea să fie nici om al legii. Voia să fie călău.

A scos din buzunar legitimaţia de poliţie, şi-a făcut iar loc prin mulţime până a ajuns la latrine. Doi poliţişti tocmai scoteau dinăuntru un bărbat încătuşat de tocila cu pedală. Bărbatul era îngheţat de frig, iar gura lui vânătă se mişca de parcă s-ar fi rugat. Hainele lui – şorţul şi salopeta – erau pline de sânge. Poliţiştii i-au tras un şut în fund care l-a făcut să aterizeze pe jos, nimerind cu tâmpla în tocilă.

Meinerer stătea aplecat deasupra asasinului. Fotograful a dat drumul obturatorului. În aer s-a ridicat o coloană de magneziu. Ţinând sus mâinile în care avea pistolul şi legitimaţia de poliţie, Mock s-a apropiat în grabă de asasin. Poliţiştii s-au dat la o parte supuşi. Consilierul a îngenuncheat şi a lipit ţeava pistolului de tâmpla din care se prelingea un fir de sânge. Magneziul a trosnit iar. Toată lumea privea cu respiraţia tăiată. Într-o fracţiune de secundă, Mock s-a văzut dat afară din poliţie. A scos siguranţa pistolului. Şi atunci s-a văzut iar în sala de judecată în calitate de acuzat, apoi la închisoare, unde îl aşteptau bucuroşi toţi cei pe care îi aruncase personal în spatele gratiilor. A început să repete în gând oda lui Horaţiu *Odi profanum vulgus*[40]. După prima strofă a băgat pistolul la loc în buzunar. Nu vedea şi nu simţea nimic. Doar flegma bătrânului feroviar care îi îngheţase pe obraz.

Wrocław, joi, 22 decembrie
Ora opt dimineaţa

Ediţia specială de Sărbători a jurnalului *Breslauer Neueste Nachrichten* din data de 22 decembrie 1927, prima pagină – interviu cu preşedintele poliţiei, Wilhelm Kleibömer:

„Ce *s-a întâmplat ieri în Gartenstrasse 35?*

Kleibömer: Un sergent criminalist al cărui nume nu-l pot divulga, desfăşurând în imobil o misiune de urmărire, l-a observat pe tocilar când acesta ieşea din curte. Bărbatul pleca în mare viteză, trăgând după el tocila. Atenţia detectivului a fost atrasă imediat de petele de sânge de pe şorţul de lucru al tocilarului. L-a oprit şi l-a închis în toaleta de la parterul clădirii vecine. Apoi a descoperit în şopronul din curte cadavrul micuţei Gretchen Kauschnitz. Temându-se că locatarii casei vor dori să-şi facă singuri dreptate, a mobilizat la faţa locului forţe ale poliţiei şi l-a arestat pe suspect *legeartis*[41].

Cineva a încercat să perturbe arestarea.

K.: Aceasta este o întrebare sau o afirmaţie?

Presa deţine o fotografie în care un înalt funcţionar al poliţiei lipeşte ţeava revolverului de tâmpla criminalului. A vrut să facă singur dreptate?

K.: E adevărat că unul dintre oamenii mei s-a comportat astfel. În cazul unei crime atât de abominabile, nici nu e de mirare că poţi avea o asemenea reacţie nervoasă. Din fericire, şi-a venit în fire şi a lăsat condamnarea criminalului pe seama instanţelor de judecată.

Criminalul, Fritz Roberth, este pervers sexual?

K.: Da, este pedofil. A mai stat la închisoare din acelaşi motiv.

Victima a fost violată?

K.: Nu.

Roberth şi-a recunoscut vinovăţia?

K.: Încă nu, dar va recunoaşte în faţa dovezilor de netăgăduit pe care i le vom prezenta. Pe cuţitul proaspăt ascuţit am găsit amprentele lui, iar pe şorţ – sângele victimei.

Atât de repede aţi confirmat aceste lucruri?

K.: Nişte oameni vrednici pot face multe într-o singură noapte. Iar tehnicienii noştri sunt oameni vrednici.

Roberth este bolnav psihic?

K.: Mi-e greu să pun un asemenea diagnostic. Nu sunt psihiatru.

Ce pedeapsă îl aşteaptă, dacă se va dovedi că e bolnav psihic?

K.: Va fi supus tratamentului de rigoare.

Şi dacă va fi considerat vindecat?

K.: Va ieşi în libertate.

Şi consideraţi că este drept?

K.: Nu voi comenta prevederile codului penal. Nu sunt organ legiuitor şi nici nu voi fi vreodată.

Dar aveţi o părere personală despre acest subiect?

K.: Am, dar n-am de gând să v-o împărtăşesc. Nu desfăşuraţi un interviu cu o persoană particulară, ci cu preşedintele Prezidiului Poliţiei din Wrocław.

Majoritatea juriştilor, medicilor, psihologilor şi filosofilor afirmă că omul este vinovat atunci când

comite o crimă cu premeditare. Dacă însă la crimă îl împinge boala, omul nu mai este vinovat de ea. Poate fi condamnată o boală la moarte?

K.: Eu nu fac parte din niciuna dintre categoriile profesionale pe care le-aţi enumerat.

Vă mulţumesc pentru interviu.

Mock a pus ziarul deoparte şi s-a uitat câteva clipe la portretul tatălui său, agăţat pe perete. Maistrul cizmar avea fălcile încleştate şi se uita concentrat la fotograf. Consilierul i-a adresat tatălui său o întrebare foarte dificilă, la care a primit un răspuns imediat. Era exact răspunsul la care se aştepta.

Wrocław, joi, 22 decembrie
Ora nouă dimineaţa

Alfred Sommerbrodt savura cu mare satisfacţie micul dejun de duminică, format din două ochiuri, şi se uita la soţia lui care îşi făcea de lucru prin bucătărie. Cu aceeaşi satisfacţie admira bucătăria care sclipea de curăţenie şi uniforma de poliţist agăţată pe umeraşul de pe uşă, care era în acelaşi timp şi uşa de ieşire din micul lor apartament din spatele magazinului de biciclete Stangen de pe Trebnitzerstrasse. Sommerbrodt se bucura că în câteva clipe avea să îmbrace uniforma, mantaua, chipiul, că la centură o să-şi prindă bastonul, care acum se odihnea pe contorul mare de electricitate, şi că se va prezenta, ca în fiecare zi, în Trebnitzer Platz pentru a dirija circulaţia. Soţia lui nu se bucura la fel de tare ca el.

— Nici duminica nu te lasă în pace, a spus înciudată.

— Draga mea, azi e o zi foarte agitată, ca de fiecare dată înaintea Sărbătorilor – a spus Sommerboldt şi a căzut pe gânduri.

Sorbind din cafeaua de orz, a bătut-o uşor peste fund pe soţia lui durdulie, gândindu-se dacă înainte să plece la serviciu mai avea răgaz să se bucure de nurii ei. Ciocănitul de la uşă a făcut să-i zboare din

cap gândurile erotice. A deschis soţia lui. În acelaşi moment, îmbrâncită cu putere, s-a prăbuşit peste masă, care s-a clătinat nesigur sub povara femeii. Cana cu cafea s-a zgâlţâit, stropind cămaşa lui Sommerbrodt. Poliţistul s-a repezit furios spre cei doi intruşi, dar ţeava pistolului îndreptată spre el l-a făcut să uite pornirile războinice. Amândoi bărbaţii aveau feţele acoperite cu o basma. Unul dintre ei a scos nişte cătuşe şi a îndemnat-o pe doamna Sommerboldt să vină spre ei. Când s-a conformat, a imobilizat-o de ţeava care lega contorul de electricitate de perete. Poliţistul a fost invitat cu o mişcare din pistol să procedeze la fel. Orice ezitare i-a fost spulberată de apariţia în mâna celui de-al doilea bandit a unui alt pistol. O clipă mai târziu, Sommerboldt îngenunchea lângă soţia lui, încătuşat de aceeaşi ţeavă. Primul bandit a împins spre ei două scaune şi a luat la rândul său loc pe masă, apoi a început să vânture nepăsător din picioare. Celălalt bărbat s-a dezbrăcat până la izmene, apoi a îmbrăcat cămaşa de la uniforma de poliţist şi şi-a pus chipiul. O clipă mai târziu, a scos pantalonii de pe Sommerboldt şi i-a tras pe şoldurile lui uscate. Prinzându-şi bastonul la cingătoare, a ieşit din apartament. Cel care a rămas a aruncat un lemn pe foc şi a pus ceainicul mare pe un ochi al plitei.

Wrocław, joi, 22 decembrie
Ora două după-amiaza

În faţa Arestului Preventiv de pe Schuhbrücke a tras un Horch 303 mare şi nou din care au coborât trei bărbaţi. Au intrat pe poarta dezolantă, s-au legitimat în faţa gardianului şi au urcat la primul etaj, unde se afla cabinetul ofiţerului de serviciu.

— Care dintre dumneavoastră e profesorul Nieswand? a întrebat ofiţerul de serviciu.

— Eu, a răspuns un bărbat cu părul înspicat şi cravată stridentă.

— Văd că nu numai eu sunt în tură de Sărbători, a zâmbit ofiţerul de serviciu. Dacă vreun nebun şi-o ia

în cap…

— Sunt bolnavi, nu nebuni, a remarcat sec profesorul.

— Iar dumneavoastră sunteţi oamenii de încredere ai preşedintelui Wilhelm Kleibömer, a spus ofiţerul de serviciu pe un ton care demonstra că observaţia lui Nieswand nu-l impresionase prea tare. Pentru protecţia deţinutului în timpul transportului, nu-i aşa? Arătaţi-mi ordinul.

Ceilalţi doi bărbaţi au dat din cap. Unul dintre ei a scos din buzunarul sacoului un plic şi l-a întins ofiţerului de serviciu, care l-a deschis şi a citit înfundat:

— Instrucţiuni secrete referitoare la transportarea deţinutului Fritz Roberth la examenul psihiatric… Aha, în regulă… Bine… Semnat… măi să fie… de însuşi preşedintele Kleibömer.

Ofiţerul de serviciu a băgat plicul în sertarul biroului şi a întins mâna după telefon.

— Essmüller la telefon, a rostit el răspicat. Aduceţi-l imediat pe Roberth la poarta C. Exact. Fiţi cât se poate de vigilenţi. Acolo vă va aştepta profesorul Nieswand, care îl va examina pe deţinut în cabinetul său din Einbaumstrasse.

S-a uitat îngândurat la persoanele din cabinet.

— Domnilor, deţinutul vă aparţine până la ora opt.

Wrocław, joi, 22 decembrie
Ora două şi jumătate după-amiaza

Oraşul era stăpânit de agitaţia Sărbătorilor. Pentru că nu mai ninsese din ziua precedentă, pe carosabil era polei. Derapau nu numai automobilele, dar şi săniile şi birjele. Orăşenii se îngrămădeau în tramvaiele arhipline şi discutau despre preţurile produselor înainte de Sărbători.

Horschul de opt cilindri nu-şi putea etala întreaga putere şi mergea foarte încet, asemenea celorlalte maşini din trafic în ziua aceea. Înăuntru era sufocant. Toţi bărbaţii, cu excepţia prizonierului încătuşat, ştergeau geamurile aburite. Pe lângă Gara Odra au

nimerit într-un ambuteiaj. Horschul stătea în spatele unui camion pe prelata căruia era pictată o reclamă la guma de mestecat Wrigley. Un camion identic se afla în spatele automobilului. Poliţistul din intersecţie a făcut semn şi maşinile au pornit. Când al doilea camion a trecut de intersecţie, poliţistul a schimbat subit direcţia de mers. Câteva maşini au frânat brusc. Un şofer cu caschetă în carouri a scos capul pe geam şi s-a uitat ostil la poliţist. Ambele camioane, cu Horschul între ele, au intrat sub viaduct. Toate au reuşit să se îndrepte spre podul Różański. Primul camion s-a oprit. Din el au sărit zece bărbaţi înarmaţi cu Mausere. Tot atâţia, înarmaţi la fel, au coborât şi din al doilea camion şi s-au postat în spatele automobilului. Niciunul dintre cei aflaţi în maşină nu a făcut nici cea mai mică mişcare. Toată lumea tăcea. Un uriaş cu faţa muşcată de vărsat de vânt s-a apropiat de automobil, a deschis uşa şi l-a prins pe şofer de gulerul uniformei. O clipă mai târziu l-a aruncat pe caldarâm. Acelaşi lucru s-a întâmplat şi cu pasagerii. Toţi, cu excepţia deţinutului, au fost scoşi afară din maşină. Bărbaţii înarmaţi cu carabine le-au indicat cu o mişcare sugestivă să intre în primul camion – apoi s-au căţărat în spate. Pe viaduct a huruit un tren. De maşină s-a apropiat un bărbat scund, îmbrăcat elegant, cu faţă prelungă, ca de vulpe. Îl însoţea un altul mai în vârstă, cu caschetă de lucrător feroviar pe cap. Feroviarul s-a apropiat de automobil, s-a aplecat, s-a uitat la deţinut şi a făcut semn din cap bărbatului elegant. Nimeni nu a scos niciun cuvânt. Numai deţinutul a început să zbiere. Zbieretul lui a fost înghiţit de huruitul trenului care trecea.

Wrocław, joi, 22 decembrie
Ora opt seara

În staţia de tramvai de pe Zwingerplatz aşteptau doi pasageri. Amândoi aveau gulerele paltoanelor ridicate şi pălăria trasă pe ochi. Bărbatul mai înalt desena pe zăpadă zig-zaguri şi se apleca spre cel mai

scund, care îi şoptea ceva ridicându-se pe vârfuri. Zăpada cădea pieziş, jalonând un hotar neclar între cerul negru şi lumina felinarelor de gaz. Bărbatul mai înalt a ascultat raportul precipitat fără să scoată un cuvânt.

— Aşa cum aţi spus. Le-am dat drumul poliţiştilor şi doctorului de nebuni după două ore, când deja totul se terminase…

— Şi agentul de circulaţie?

— M-am dus la el acasă cu oamenii mei şi i-am eliberat pe el şi pe soţia lui. Imediat după acţiune…

— Era foarte speriat?

— Îi amorţiseră puţin mâinile. În afară de asta, totul a fost în regulă.

Bărbatul mai înalt a scos din buzunarul interior al paltonului un rulou de bancnote, pe care i l-a întins interlocutorului său.

— Wirth, te duci acum la el şi-i laşi mărcile astea. Dă-i banii, fără să-i zici nimic altceva.

A desenat în zăpadă semnul infinitului.

— Te-ai achitat perfect de însărcinare.

— Şi nu vreţi să ştiţi ce i-au făcut porcului ăluia?

— Ce i-au făcut? Ştiu ce i-au făcut, pentru că au fost doar o unealtă în mâna mea.

— Unealta asta v-a scăpat puţin de sub control.

Wirth s-a uitat cu atenţie la consilier, apoi a băgat banii în buzunar. Consilierul i-a strâns lui Wirth mâna şi a pornit în direcţia Teatrului Municipal, ale cărui lumini străluceau în negura viscolului. Afişe uriaşe lipite pe stâlpi te îndemnau să vezi spectacolul de operă *Tannhauser* de Wagner, banii strânşi din vânzarea biletelor urmând a fi destinaţi unor scopuri filantropice. Câţiva spectatori întârziaţi coborau din sănii şi automobile, răspândind în jurul lor unde de parfum. Consilierul şi-a cumpărat un bilet la parter şi a intrat în holul strălucitor, decorat cu ornamente poleite, specifice stilului baroc. Acordurile sonore ale uverturii îl aruncau în extaz cu forţa lor pe garderobierul gras. După vreo treizeci de secunde în care şi-a dres vocea în semn de atenţionare, l-a scuturat de umăr, aducându-l cu picioarele pe

pământ. Şi-a lăsat la garderobă paltonul şi pălăria pline de zăpadă şi a urcat pe scări la primul etaj, bătând din baston. Acolo a căutat loja cu numărul 12 şi a apăsat uşor clanţa. Sunetele cornilor descriau un peisaj marin. În lojă stătea directorul criminalist Mühlhaus. La vederea lui Mock, care s-a aşezat lângă el, a fost scuturat de un fior. Sunetele precipitate ale arcuşurilor pe coarde redau acum plescăiturile naiadelor care se scăldau în apa mării.

— Aici n-o să ne audă nimeni, Mock, a spus Mühlhaus şi a tras aer în piept, de parcă ar fi vrut să acompanieze corul sirenelor – *Nach euch dem Strande.* Ştiţi că Hänscher de la Secţia IV s-a uitat azi la fotografia dumneavoastră în care ţineţi pistolul la capul lui Roberth? Ştiţi că sunteţi principalul suspect în organizarea acţiunii de linşare a nefericitului care suferea de personalitate multiplă?

Arcuşurile tăiau nemilos, cu precizie chirurgicală. Sunetele trompetelor erau acompaniate de negrul adânc al basurilor. Apoi Venus a început să-l seducă pe Tannhauser.

— Vă mulţumesc pentru avertisment, a spus Mock.

— Poţi avertiza numai când ceva poate fi evitat. Iar eu am primit ordin de la preşedintele Kleibömer să vă suspend din funcţie pe perioada cât Secţia IV desfăşoară ancheta cazului în care Hänscher vă suspectează. Nu e un avertisment ci, posibil, sfârşitul carierei dumneavoastră.

— Ar fi, într-adevăr, sfârşitul carierei mele dacă Secţia IV ar demonstra că am avut ceva de-a face cu acest caz de aplicare a justiţiei personale. Dar mai întâi o să le aţâţ speranţele. O să le spun că mă bucur că Roberth a avut parte de un asemenea sfârşit.

— Nici măcar nu negaţi că aţi avut ceva de-a face cu treaba asta? Doar vă îndoiţi că se va găsi o dovadă împotriva dumneavoastră? Deja aţi admis în faţa mea că aţi fost implicat! a strigat Mühlhaus, dar vocea lui a fost acoperită de aria lui Tannhauser, *Dir töne Lob.* Pe toţi dracii, omul acela ar fi putut fi

nevinovat! Că doar nu el a ucis, ci boala lui! Nu înţelegi asta, idiotule?

Vocea liniştită a lui Mock a răzbătut foarte limpede peste declaraţiile triste ale lui Venus, pe care Tannhauser o dispreţuia:

— Chiar dacă ar fi aşa, chiar dacă ar fi fost grav bolnav, incurabil de bolnav – pe cine mai poate mira faptul că un bolnav incurabil moare? Boala lui i-a omorât pe alţii, apoi l-a omorât şi pe el.

Mühlhaus tăcea, iar Venus continua să-l atace pe amantul ingrat.

Wrocław, joi, 22 decembrie
Ora nouă şi jumătate seara

Crema societăţii wrocławiene fremăta în foaier, împrăştia fum de ţigară, emana unde de parfum şi asuda abundent. Damele fluturau din penele de păun şi se îmbătau cu această adunare-substitut al balului de Revelion pe care îl aşteptau cu atâta nerăbdare. Domnii discutau sec despre Sărbătorile care băteau la uşă, despre înteţirea comerţului şi creşterea cheltuielilor. Ciripitul domnişoarelor acompania încruntările intelectuale ale frunţilor tinere care anticipau reflecţii serioase pe tema interpretării din seara aceea a operei lui Wagner.

Mock a scos din tabacheră o ţigară Ariston, a rupt-o în două şi a înfipt-o în portţigaret. În acel, moment dintre degetele cuiva a apărut o flăcăruie aurie care a lins capătul franjurat al ţigării lui Mock.

— Bună seara, doctore Hartner, a salutat Mock, trăgând fumul adânc în piept. Mulţumesc pentru foc. Nu ştiam că vă place Wagner.

— Trebuie neapărat să vorbim într-un colţ retras.

Părul înspicat al lui Leo Hartner se zburlise ca un avertisment inconştient. În comportamentul lui era ceva neobişnuit.

Mock a dat din cap cu subînţeles, s-a afundat în mulţimea de melomani absorbită de discuţii aprinse şi, cu atingeri uşoare, a început să-şi croiască drum printre ei. Hartner îl urma îndeaproape. Mock a ieşit

pe coridor şi s-a îndreptat spre uşa pe care scria *Herren.* Un bătrânel scund urina anevoie la pisoar. Consilierul a ocupat una dintre cabine, a închis capacul vasului de toaletă şi s-a aşezat pe el. Aprinzându-şi o ţigară, a auzit ecourile aceleiaşi activităţi în cabina alăturată. S-a auzit bătaia gongului care, chiar dacă era foarte răsunător, nu a reuşit să mascheze oftatul de uşurare pe care l-a scos bătrânul. În sfârşit, au auzit zgomotul uşii când s-a închis. Mock şi Hartner stăteau acum unul lângă altul, studiindu-şi cu ochi critic reflexia în oglinda mare. Mock a deschis uşile tuturor cabinelor, apoi a blocat uşa toaletei cu bastonul.

— Asasinul e chiar în echipa mea de experţi, a spus încet Hartner. Vă ascult.

Mock ştia ce urmează: o serie de întrebări şi răspunsuri, metoda maieutică a doctorului Hartner, opacă la orice tentativă de a-l grăbi.

— Cine din echipa mea e suspect şi de ce? a început Hartner, fără a-l dezamăgi pe Mock. Diehlsen – consilierul a suflat uluit în portţigaret, iar ţigara s-a împrăştiat în oglindă într-o ploaie de scântei –, câtă vreme lucrează la Arhiva Municipală şi este membru al Societăţii de Cercetare a Fenomenelor Paranormale. Şi Hockermann, care a citit aceeaşi carte ca Gelfrert şi s-a semnat în registrul de împrumut cu numele bărbaţilor iluştri din Aula Leopoldină… Aşa este. Ce interval de timp cercetează oamenii mei? Timpul e limitat la două-trei secole… Dar nu la asta mă refer. N-am pus întrebarea care trebuia. Ce date ale lunilor căutăm? De la ultima crimă, adică probabil din 9 decembrie, până la sfârşitul anului… Da. Ca să putem găsi cât mai repede data următoarei crime. Şi ce am constatat? Că următoarea crimă va fi comisă în Ajunul Crăciunului, la adresa Antonienstrasse 27. Ne-am gândit că mergem la faţa locului şi îl prindem pe criminal. Ba chiar aţi spus şi la ce oră! Teamă mi-e că o altă crimă va fi comisă mai curând, a zis Hartner şi a trecut la argumentarea tezei sale. Aseară m-a sunat funcţionarul de la Arhiva Municipală. La

sfârşitul fiecărei zile de lucru, oamenii mei verifică actele şi cărţile pe care membrii comisiei le-au analizat în cursul zilei. Arhivistul vine personal după ele la biroul nostru din Neumarkt. Am constatat că lipseşte poziţia bibliografică cu cota 4536, care reprezintă fără îndoială o dare de seamă a unui proces în instanţă, întrucât actele situate între cotele 4500-4555 sunt stenograme ale unor procese penale. A fost sustras de către unul dintre experţi.

— Ar fi trebuit să-i opriţi pe toţi membrii echipei în momentul în care aţi constatat dispariţia actului, să chemaţi poliţia şi să-i percheziţionaţi cu atenţie, a concluzionat Mock.

— Chiar asta aş fi făcut, dacă arhivistul ar fi descoperit mai repede că actul lipsea. Dar nu apucase să verifice şi documentele de la primărie. A făcut descoperirea abia la arhivă, când punea actele la loc.

Mock s-a dus la chiuvetă, a deschis robinetul şi şi-a vârât capul sub jetul rece. După o clipă, s-a îndepărtat de robinet şi a simţit firişoarele de apă scurgându-se plăcut pe sub corsetul chirurgical. S-a apropiat apoi de Hartner şi l-a prins cu putere de braţ.

— L-am prins, Hartner! a strigat şi a început să râdă dezlănţuit. L-am prins, în sfârşit! E unul dintre oamenii dumitale! E suficient să-i ţinem sub observaţie. Şi dacă urmărirea nu dă roade, o să-i interoghez pe fiecare în parte personal. Dar cel mai abitir pe Diehlsen şi Hockermann.

— Documentele sustrase cred că se referă la intervalul de după 19 decembrie, a spus Hartner încet. Aşadar, crima a fost comisă probabil între 19 şi 24 decembrie. Că doar dumneavoastră aţi descoperit succesiunea datelor. Următoarele crime sunt descoperite tot mai rapid. Prin urmare, trebuie să ne aşteptăm acum la o crimă a cărei victimă o veţi descoperi chiar în aceeaşi zi. Aceeaşi zi arătată de calendar. Nu mai puteţi găsi un cadavru cu o filă de calendar, să zicem cu data de 12 decembrie, mâine, adică pe 23 decembrie.

Hartner a zâmbit sincer.

— Da, acum vă înţeleg bucuria. De aseară toţi experţii mei, dar mai ales Hockermann şi Diehlsen, sunt urmăriţi de oamenii departamentului dumneavoastră. Asasinul va fi prins în flagrant.

Mock a tăcut. Seara trecută, când auzise că următoarea crimă va avea loc în Ajunul Crăciunului, îi scutise pe toţi oamenii săi de supravegherea suspecţilor. Acum a ieşit din toaletă, şi-a luat rămas bun de la Hartner şi s-a grăbit la garderobă. Punându-şi pe cap pălăria, a simţit că îl strânge ceva la tâmplă. Din banda interioară a pălăriei a scos o cutiuţă dreptunghiulară de la ţigările Salem. În ultima vreme se comporta bizar: se spânzurase în toaletă, nu mai consuma alcool, se înmuiase şi îi ceruse iertare unui mucos, făcuse dreptate de unul singur. Dar niciodată în viaţă nu i se întâmplase să cumpere ţigări mentolate. Şi-a pus mănuşile, a scuturat cutia şi a auzit zgomotele uşoare ale unui carton. A deschis cutia şi a scos din ea o carte de vizită albă: „Dr. Adolf Pinzhoffer, avocat, Tiergartenstrasse 32, tel. 34 21”. A întors-o pe spate şi a studiat caligrafia îngrijită: „Iar am ucis. Baia de aburi de pe Zwingerstrasse”.

Wrocław, joi, 22 decembrie
Zece fără un sfert seara

La ora aceea, la Termele de pe Zwingerstrasse se aflau numai bărbaţi dornici de propria companie. Stăteau înşiraţi lângă pereţi, unii înfăşuraţi în prosoape, alţii pe jumătate îmbrăcaţi, alţii gata de plecare, făcându-şi vânt cu meloanele ude de transpiraţie. Totuşi, nimeni nu putea părăsi Termele, deoarece în uşă stătea un uriaş în uniformă care bloca holul îngust ce ducea spre băi. Pe lângă el s-a strecurat anevoie şi Mock. A înaintat încet spre băiatul de serviciu care i-a arătat cu mâna o uşă deschisă.

Doctorul Adolf Pinzhoffer era înfăşurat de la gât până la tălpi în sfoară aspră. Arăta de parcă cineva l-

ar fi înghesuit într-un cocon de sfoară. Coconul – lucru evident – începea de la gât, deoarece capătul liber al sforii, băgat şi înfăşurat de câteva ori între labele picioarelor, era legat de braţul pompei cu noduri complicate. Corpul doctorului Adolf Pinzhoffer era suspendat în poziţie verticală de o sfoară legată de picioare, iar capul cadavrului era cufundat până la gât într-o găleată turtită, înconjurată de cununa fremătătoare a şuviţelor de păr care pluteau pe suprafaţa apei. Găleata era în cadă fix sub capul duşului din care curgea apă fierbinte. Apa se prelingea pe corpul avocatului, încălzindu-l *par excellence*[42], înroşindu-i pielea şi umplând găleata şi cada. În găleată plutea un borcănel legat de gâtul victimei, iar în borcănel era o foaie mică.

Pe Mock descoperirea aceasta din urmă nu l-a surprins deloc. S-a apropiat de cadă şi, prin aburii care ieşeau din pielea opărită, a observat că era aproape plină – gura de scurgere era acoperită cu un dop. A închis robinetul şi s-a uitat la băiatul de serviciu care îşi înghiţea necontenit saliva.

— În cât timp se umple o cadă cu apă? Când e apa schimbată?

— Păi ştiu şi eu? a bâiguit băiatul, care ameninţa să dea în orice clipă la boboci. Cam în douăzeci de minute – o jumătate de oră…

Wrocław, joi, 22 decembrie
Miezul nopţii

Mock şedea pe marginea căzii, îmbrăcat în palton şi cu pălăria pe cap, şi se uita la lespezile pardoselei. Auzea cum în camera de baie vecină tehnicienii asigurau dovezile, şi aşezau tăbliţele metalice în dreptul detaliilor esenţiale ale scenei crimei. A auzit pocnetul magneziului şi tropăitul a sute de picioare pe coridor. Brusc, în tropotul acela aparent haotic de picioare s-a produs o oarecare ordine şi ierarhie. A început să se audă pasul greu şi calm al tocurilor cu blacheu, care a acoperit cu ecoul lor festiv toate celelalte zgomote din jur. Îl însoţea şuieratul funest

al unor bronhii bolnave. Pasul maiestuos s-a oprit în faţa uşii sălii de baie în care se afla Mock.

— *Grüss Gott,* Mock.

Glasul grav se armoniza perfect cu ecoul ghetelor. Mock s-a ridicat de pe cadă la auzul acestui salut bavarez.

— Bună seara, domnule preşedinte.

Wilhelm Kleibömer era îmbrăcat în haine de seară. Era limpede că se întorcea de la operă. S-a uitat prin încăpere şi s-a cutremurat de repulsie la vederea unui gândac care mişuna pe lângă perete.

— Cred că vă surprinde, Mock, că sunt aici în loc să dorm, a început el, strivind gândacul cu vârful ghetei. Însă, în ultima vreme, îmi cam alungaţi somnul de la gene. Dar nu mai durează mult. Până la sfârşitul anului. Numai până la sfârşitul anului.

Mock nu a spus nimic. Şi-a scos paltonul şi şi l-a aruncat pe umeri.

— Aveţi timp numai până la sfârşitul anului, a şuierat respiraţia astmatică a celuilalt. Dacă până la sfârşitul anului nu-l prindeţi pe „asasinul cu filele de calendar", locul dumneavoastră va fi ocupat de Gustav Meinerer. Eroul care l-a arestat pe pedofil. De asemenea eroi are nevoie Wrocławul. Nu are nevoie de un Don Quijote, Mock. Nu de un Don Quijote.

Wrocław, vineri, 23 decembrie
Ora două dimineaţa

Lumânarea care ardea pe mijlocul mesei rotunde lumina doar feţele concentrate şi pleoapele strânse ale oamenilor din jurul ei. Cu toţii îşi ridicau deasupra blatului mâinile desfăcute, cu degetele mari ridicate, iar degetul mic al fiecărei mâini atingea degetul mic al mâinii vecinului de masă. Pe masă era o farfurioară de porţelan. O damă mai în vârstă a deschis brusc ochii şi a ţipat:

— Spirite, fă-ţi prezenţa cunoscută!

Lumânarea s-a stins. Pe cei adunaţi i-a cuprins groaza. Totuşi, nu a apărut vreun spirit. Uşa care s-a

deschis brusc a pus aerul în mişcare, iar flăcăruia delicată a lumânării nu i-a putut rezista. S-a auzit un trosnet. Pocnetul întrerupătorului. Strălucirea nemiloasă a luminii electrice a şters concentrarea de pe chipurile celor aşezaţi la masă, dezvăluindu-le ridurile şi ochii încercănaţi. La fel de nemiloasă s-a dovedit lumina şi pentru cei doi bărbaţi nebărbieriţi care stăteau în pragul uşii. În spatele lor bătea din picioare gazda speriată.

— Criminalistica, a anunţat unul dintre cei doi bărbaţi. Cine dintre dumneavoastră este proprietarul locuinţei, profesorul Erich Hockermann?

Wrocław, vineri, 23 decembrie
Ora două dimineaţa

În faţa clădirii de pe colţul Zwingerstrasse, la numărul 4, care avea firma *Orfelinatul Schiffke,* s-a oprit brusc un Adler negru, intrând într-un uşor derapaj pe strada acoperită cu zăpadă bătătorită. În consecinţă, maşina a fost parcată strâmb, aproape de-a curmezişul străzii. Din Adler au coborât doi bărbaţi, alţi doi au rămas să aştepte în maşină. Unul dintre ei era înghesuit între geam şi umărul masiv al vecinului. Cei care coborâseră s-au dus la uşa casei şi acum băteau cu putere în ea. Dinăuntru nu se auzea niciun sunet. Unul dintre bărbaţi s-a tras câţiva paşi înapoi, şi-a lăsat capul pe spate şi s-a uitat la luminile care se vedeau la ferestre. Celălalt s-a întors cu spatele la uşă şi a lovit de trei ori cu piciorul în ea. În gemuleţul cu zăbrele a apărut faţa speriată a unei femei în vârstă, cu bonetă pe cap. Bărbatul care lovise cu piciorul în uşă i-a băgat sub ochi legitimaţia. A acţionat ca o cheie.

— Cum puteţi face aşa ceva! s-a supărat femeia a cărei înfăţişare era dovada faptului că fusese smulsă direct din pat. Aici e un orfelinat! O să ne treziţi copiii!

— Wilhelm Diehlsen e aici? a venit sec întrebarea.

— Da. Este, a răspuns. Îl ajută pe pastorul Fohdorff să împodobească bradul de Crăciun.

Bărbaţii au intrat în orfelinat, fără să se arate surprinşi.

Wrocław, vineri, 23 decembrie
Două şi un sfert dimineaţa

Adlerul s-a oprit pe Ofenerstrasse, pustie la ora aceea, în dreptul porţii deasupra căreia scria *Wirth & Co. Firmă de transport şi distribuţie.* S-a auzit scrâşnetul zăvorului tras şi, o clipă mai târziu, poarta de fier a fost deschisă larg. Maşina a virat şi a intrat în curtea mică, pavată cu piatră cubică. După o staţionare de câteva secunde a pornit iar, a cotit la stânga după un zid înalt de cărămidă şi s-a oprit în faţa unei clădiri cu două etaje care semăna cu un depozit. Celor doi pasageri imobilizaţi în cătuşe clădirea aceea li se părea o închisoare.

Wrocław, vineri, 23 decembrie
Ora zece dimineaţa

În depozitul firmei Wirth & Co., una dintre hale era rareori folosită. În general stătea goală şi neîncălzită, fapt care nu-i surprindea pe angajaţii firmei. Şi oricum, chiar dacă i-ar fi ros curiozitatea să afle la ce le foloseşte şefului lor şi nelipsitei sale gărzi de corp acel spaţiu, nimeni n-ar fi îndrăznit să pună întrebări pe această temă. Angajaţii firmei erau mulţumiţi de slujba lor bine plătită, iar regula de a nu pune întrebări le-o întipăriseră în minte anii lungi de închisoare.

În dimineaţa aceea de iarnă dinainte de Ajunul Crăciunului, hala nu mai era goală. Se aflau în ea şase persoane. Kleinfeld, Ehlers şi Meinerer erau îmbrăcaţi în halate de plastic, iar pe degetele lor străluceau boxuri. Şedeau pe lăzi întoarse cu fundul în sus, de frig băteau din picioare pe pardoseala alunecoasă de la mâzgă şi fumau uitându-se la Mock, care se învârtea în jurul celor doi bărbaţi

încătuşaţi, dezbrăcaţi până la izmene. Stilul acesta vestimentar la temperatura care se apropia de zero grade nu făcea bine circulaţiei. După o jumătate de oră de astfel de ture, Mock a simţit o schimbare în starea de spirit a prizonierilor. Diehlsen tremura şi apleca mereu capul pentru a sufla asupra încheieturilor pe care cătuşele lăsaseră urme întunecate. Consilierul era sigur că Diehlsen era gata să vorbească, dar Hockermann încă nu. Spre deosebire de colegul său de suferinţă, profesorul de liceu se uita la poliţişti fără să clipească. Pe faţa lui vânătă de frig flutura când şi când un zâmbet dispreţuitor. Dar nu asta îl irita cel mai tare pe Mock. Nu putea să înţeleagă de ce Hockermann nu tremura de frig. Deocamdată, însă, încerca să-şi controleze furia. Îşi dădea seama că o să aibă nevoie de ea mai târziu.

— Domnilor, a spus blând, ştiu că vă este frig. De aceea vă propun o mică încălzire.

Şi-a întrerupt tura şi s-a dus în colţul halei. A ridicat mâna şi a atins o şină care ieşea din perete. Făcea parte dintr-un pod rulant care unea doi pereţi paraleli. Strâmbându-se involuntar, Mock şi-a agăţat pălăria pe mânerul ruginit al ferestrei. Şi-a scos paltonul, întorcându-l grijuliu pe dos, ca să nu se murdărească, şi l-a aruncat peste şină. După ce s-a asigurat că hainele sunt la loc sigur, a sărit agil şi s-a prins cu mâinile de şină. A rămas suspendat de ea preţ de o clipă, apoi a făcut cinci tracţiuni, până i s-au umflat venele de la tâmplă. Oamenii lui Mock îşi înăbuşeau zâmbetele, spre deosebire de Hockermann care a izbucnit într-un hohot de râs. A râs şi Mock.

— Deja am îmbătrânit, profesore Hockermann, a spus el vesel. Cândva făceam douăzeci de tracţiuni la rând. În timpul războiului a trebuit să ies dintr-un puţ în care am căzut întâmplător, fugind de cazaci. Şi ştiţi ceva? Am reuşit, deşi eram într-o situaţie fără ieşire.

Mock s-a apropiat de cei doi prizonieri şi s-a lăsat pe vine lângă ei. Le-a pipăit grumazurile şi braţele

asemenea unui negustor de sclavi. Nu a fost mulţumit de efect.

— Şi voi sunteţi într-o situaţie fără ieşire, a spus încet. E ger şi sunteţi numai în izmene. O să muriţi îngheţaţi. Asta dacă nu faceţi ce-am făcut eu mai devreme, dar în număr mai mare.

Prizonierii tăceau, iar în ochii lor se citea nedumerirea.

— Da, da. O să vă încălziţi dacă faceţi câte douăzeci de tracţiuni. Apoi o să vă mut într-o celulă caldă. Cam pute acolo, dar măcar e cald, a râs el zgomotos. N-am auzit să moară cineva din cauza mirosului. Ei bine, sunteţi gata?

— Aţi înnebunit.

În vocea lui Hockermann se simţea seriozitatea.

— Cum îndrăzniţi să ne ţineţi aici? Sunteţi sadic?

Mock s-a ridicat şi s-a dus la şină. A îmbrăcat paltonul, apoi s-a apucat să modeleze borul pălăriei.

— Să mergem, le-a spus oamenilor săi. Mâine e Ajunul. Să bem ceva tare, iar domnilor noştri le mai lăsăm timp să se gândească până diseară, când ne vom întâlni din nou în acelaşi loc.

— Domnule ofiţer! a strigat Diehlsen.

Burta lui rotundă se revărsa puţin deasupra şireturilor de la izmene. Umerii înguşti erau căzuţi, iar pe braţe nu se vedea nici urmă de bicepşi.

— Eu nu sunt în stare să fac douăzeci de tracţiuni, dar nici nu vreau să mor aici de frig!

— *Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas*[43], a spus Mock.

— Bine, au clănţănit dinţii lui Diehlens. O să încerc.

— Meinerer, scoate-i cătuşele!

După ce i-au fost scoase cătuşele, Diehlsen şi-a frecat îndelung palmele şi încheieturile. Apoi a început să sară şi să se lovească cu palmele pe burtă şi pe spate.

— Eşti gata? l-a întrebat Mock.

Diehlsen a dat din cap şi s-a dus la şină. S-a prins de ea şi preţ de o clipă palmele lui au strâns bara ruginită. Dar numai o clipă. Apoi Diehlsen a căzut la

pământ. A sâsâit de durere, masându-şi piciorul. Şchiopătând, s-a apropiat iar de şină. A încercat să sară până la ea, dar nu a făcut decât o tentativă jalnică.

— Nu mai pot, mi-am scrântit piciorul, a bâiguit.

Mock s-a apropiat de el, l-a prins de mijloc şi l-a ridicat în sus. În pofida frigului, corpul lui Diehlsen era acoperit de sudoare.

— Prinde-te, a spus Mock, scuturându-şi capul de scârbă. Hai odată!

Diehlsen a prins şina cu mâinile şi a încercat să se ridice. Făcând asta, şi-a strâns automat picioarele, de parcă ar fi vrut să aibă pe ce să se sprijine. Dezgustat, Mock şi-a şters cu batista de pe faţă transpiraţia lui Diehlsen. S-a apropiat apoi de el şi s-a uitat la musculatura lui firavă. Diehlsen se ridica încet şi se lăsa să cadă. Când a ajuns cu bărbia în dreptul şinei, şi-a dat drumul şi a căzut. A urlat de durere şi a îngenuncheat, ţinându-se de glezna luxată.

— Nu mai pot, a şoptit.

— Vezi tu, Diehlsen, a zis Mock aruncând batista într-un colţ al sălii, Ovidiu a avut dreptate. Voinţa dumitale de a lupta e lăudabilă şi drept răsplată vă trimit într-un arest normal. Acolo o să putem sta de vorbă îndelung despre istoria crimelor din oraşul nostru. Da, o să petreci Sărbătorile în căldura arestului.

S-a uitat la oamenii săi.

— Ai auzit, Ehlers?

Cel întrebat a dat din cap, şi-a scos halatul de plastic, a băgat boxul în buzunar şi i-a aruncat lui Diehlsen hainele.

— Îmbracă-te! s-a răstit la el. Tu vii cu mine.

Mock s-a întors spre Hockermann.

— Cred că tu eşti mai puternic decât colegul tău, a spus. Arată-ne de ce eşti în stare şi o să ajungi şi tu în arest preventiv.

— Nu-ţi permit să mă umileşti, jigodie, spuse Hockermann pe un ton firesc, fără emoţii, fără să scrâşnească din dinţi.

Mock l-a privit o clipă în ochi, apoi s-a întors spre ceilalţi poliţişti.

— Să-i îngăduim să se gândească puţin la bunele maniere. E ruşinos ca un profesor de liceu să vorbească aşa.

Mock a ieşit din hală în coridorul întunecat, a cărui beznă era vag combătută de un bec murdar şi slab. A fost urmat de Kleinfeld şi Meinerer. Văzându-i, un bărbat s-a ridicat de pe scaun şi a început să se lovească cu palmele peste şolduri.

— E frig, a spus.

— Păziţi-l bine, a zis Mock şi i-a întins câteva monede. Luaţi-vă o sticlă de ceva să vă mai încălziţi. Nici şeful n-o să vă uite.

— Eu nu de asta am zis… Numai ca să zic ceva…

— Nu contează. Intraţi din când în când la el şi nu-l lăsaţi să adoarmă sau să-şi piardă cunoştinţa.

Au urcat în Adler. Pornind motorul, Mock a văzut în oglinda retrovizoare feţele uluite ale lui Meinerer şi Kleinfeld. Maşina a pornit încet prin curte.

— De ce vă uitaţi aşa, domnilor? Chiar trebuie să-i pocnim peste bot întotdeauna pe ăia care ne fac jigodii?

— Nu despre asta e vorba, a spus Kleinfeld după o clipă de tăcere. Dar de ce le-aţi cerut să facă tracţiuni?

Mock a oprit maşina în faţa barierei care separa Ofenerstrasse de depozitele lui Wirth.

— Ce-i cu voi?

Mock intrase năvalnic pe carosabilul acoperit de zăpadă, derapând uşor. A oprit maşina în mijlocul străzii şi, fără să bage în seamă claxoanele turbate ale vatmanului, a scrutat feţele subalternilor lui.

— Deja vă stă gândul numai la sărbători? Pe Honnefelder, Geissen şi cel din urmă… Cum îl cheamă? Pinzhoffer… Da, Pinzhoffer. L-a ucis cineva foarte puternic. Ca să ciopârţeşti un individ sau să spânzuri pe cineva de un candelabru sau de duş trebuie să fii cu adevărat puternic, ar trebui să fii în stare să faci douăzeci de tracţiuni la rând. Nu credeţi?

Wrocław, vineri, 23 decembrie
Amiază

La masa rotundă la care noaptea trecută participanţii la şedinţa de spiritism formaseră un cerc magic şedea acum Mock. În jurul lui, pe podea, pe scaune, pe poliţe şi oriunde mai era posibil zăceau dosare de carton legate cu panglici. Pe dosarele acestea erau desenate diverse simboluri cabalistice şi oculte. Pe unele erau simbolurile planetelor şi ale sistemelor planetare sau cuvinte în ebraică. Dosarele erau doldora de hârtii îngălbenite, acoperite cu însemnări, sau fişe de dimensiuni mici. Acestea din urmă erau scrise în caligrafie Sütterlin, iar rezumatul conţinutului lor era făcut cu cerneală roşie în partea de sus a fiecărei fişe. Mock a scos din buzunar ochelarii pe care-i folosea rar şi le-a şters lentilele, ascultând preţ de câteva clipe ecourile care răzbăteau din camerele vecine, percheziţionate cu minuţiozitate de Kleinfeld, Ehlers, Meinerer şi Reinert, care i se alăturaseră cu puţin timp în urmă. A dat din cap şi a început să studieze din nou însemnările şi fişele. Erau materiale ştiinţifice tipice despre istoria oraşului Wrocław. Lui Mock nu-i dădeau pace întrebările: de ce încifrase Hockermann titlurile dosarelor, de vreme ce conţinutul lor nu era codat? De ce nu-şi împărţise materialele în mod obişnuit, scriind pur şi simplu pe copertă şi pe cotorul dosarului ce conţinea fiecare? Singura explicaţie care-i venea lui Mock în minte era extravaganţa cărturarului. Luptându-se cu acest gând agasant, Mock s-a cufundat în lectura materialelor din dosare. A trecut prin însemnări despre târgurile de vite poloneze din Ołbina din secolul al XIV-lea, despre răzmeriţa muncitorilor sezonieri din secolul al XV-lea, despre primele slujbe religioase protestante oficiate de preotul Jan Hess, despre profanarea cavoului familiei Włostowic de o brută turmentată în anul 1529, până când a simţit că noaptea de nesomn îşi revendică drepturile. A închis

ochii şi a revăzut scena exerciţiilor de gimnastică din hala îngheţată a depozitului. S-a scuturat de senzaţia copleşitoare de toropeală, a legat panglicile celui de-al zecelea dosar pe care-l citise în ziua aceea şi a privit cu ochii injectaţi de nesomn teancurile de dosare de pe masă şi din jurul său. S-a ridicat şi a început să le numere. Dar şi-a pierdut curând răbdarea şi a simplificat metoda cât a putut de mult: a început să numere dosarele din zece în zece. După un minut ştia: erau aproximativ patru sute de dosare. A oftat, s-a uitat la însemnările din faţa lui şi a aflat că, în secolul al XVIII-lea, la Wrocław deţinuţii erau folosiţi la menţinerea curăţeniei oraşului.

Wrocław, vineri, 23 decembrie
Ora patru după-amiaza

Lui Mock îi mai rămăseseră de citit doar zece dosare. A dezlegat panglicile cu faţa căzută, deschizând un nou dosar acoperit de un şir de litere ebraice îndoite, şi se pregătea să se delecteze cu istoria problemelor unui primar dintr-un sat de lângă Wrocław, pe nume Mochbor, care nu dorea să-i plătească magistratului impozit pentru peştii pescuiţi din Ślęza. De fiecare dată când se apropia de finalul unei munci istovitoare, se iveau pe neaşteptate o multitudine de obstacole subiective şi obiective care îl împiedicau să-şi ducă treaba la bun sfârşit. De astă dată, piedica era de natură obiectivă. Somnul se abătea asupra lui ferm şi irezistibil, precedat, ca de obicei, de trecerea în revistă a întâmplărilor care se petrecuseră în trecutul apropiat. Mock i-a văzut pe oamenii săi ieşind din apartamentul lui Hockermann şi şi-a auzit propriul glas: „Plecaţi acum. La urma urmelor, sunt Sărbătorile de iarnă. O să mă uit singur peste dosare”. A văzut feţele recunoscătoare ale poliţiştilor şi încercările de protest ale lui Kleinfeld: „Rămân eu să vă ajut, domnule consilier. Pentru mine nu sunt sărbători, iar în liceu am fost bun la latină, pot să citesc dosarele”. Şi-a auzit propriul râs: „Şi cum se spune în latină la crimă?”. „Cred că

homicidium…”, răspunsese Kleinfeld fără să stea mult pe gânduri. Mock şi-a pus un braţ pe foaia din faţa lui, apoi şi-a sprijinit pe el capul.

„Homicidium”, îi răsuna acum în minte. A clipit din pleoape şi a simţit un nou impuls. Deja nu numai că auzea acest cuvânt, ci îl şi vedea aievea, ca printr-o străfulgerare. A deschis pleoapele. La o distanţă de cinci centimetri de pupilele lui se afla o filă îngălbenită, din hârtie groasă artizanală, pe care era scris în caligrafie veche *Homicidium Gnosi Dni Raphaelis Thomae in balneario pedibus suspensi die prima post festivitatem S. Thomae Apostoli AD MDCLXXXV.* Deasupra textului în latină era o ştampilă cu numărul „4536”.

— Asasinarea lui Raphael Thomae, a mormăit în barbă. Ce abrevieri sunt *Gnosi* şi *Dni?* Aşadar „Asasinarea unui individ pe nume Raphael Thomae, spânzurat de picior în baia publică, cu două zile înainte de Ajunului Crăciunului, în anul 1685”.

Mock a simţit că-i urcă sângele în cap. S-a ridicat brusc, răsturnând scaunul greu. A ocolit masa, apoi s-a repezit în vestibul. A pus mâna pe receptorul aparatului de bachelită şi a format numărul lui Hartner.

— Care era cota dosarului sustras de expert? a strigat.

Au trecut câteva secunde.

— Repetă, te rog, a spus, când Hartner a răspuns în sfârşit. Da, notez… 4536.

Wrocław, vineri, 23 decembrie
Ora patru şi jumătate după-amiaza

Adlerul a intrat foarte încet în curtea firmei de transport şi distribuţie *Wirth & Co.* Mock a coborât şi l-a văzut pe proprietarul firmei, stând pe rampă. A strigat ceva impetuos şi a făcut semn cu mâna, deschizând uşa biroului. Mock s-a oprit o clipă în încăperea cu pereţi de sticlă, scuturându-şi paltonul şi pălăria de lapoviţă.

— Domnule Mock, a spus Wirth, vădit încurcat. Omul meu nu ştie ce are de făcut cu individul în nădragi. I-aţi spus să nu-l scoată din depozit. Iar el l-a chemat înăuntru pe omul meu, s-a prins cu mâinile de ţeavă şi a făcut douăzeci de tracţiuni…

— Cu tot cu cătuşe? l-a întrerupt Mock.

— Da, cu tot cu cătuşe. Apoi a cerut să fie dus înapoi în pivniţa unde a fost ţinut la început. Omul meu i-a făcut semn că nu şi atunci a început să urle, încât a trebuit să-i dea una în bot. Şi cu toate că a încasat-o, din nou s-a apucat de ţeava şi iar a făcut tracţiuni. Ca o maimuţă, domnule Mock. Apoi a urlat să fie mutat în cealaltă celulă, pentru că aşa aţi promis, dacă face douăzeci de tracţiuni. Şi iar a încasat una-n bot, dar fără efect. Urlă mereu. E nebun de legat, domnule Mock…

— Vezi tu, Wirth, a râs Mock, ce nu fac oamenii ca să obţină condiţii mai bune? Face tracţiuni pe bară cu tot cu cătuşe la mâini. Frumos. Vezi cât de mult îşi doreşte să fie într-un loc mai cald? Iar o asemenea hotărâre merită recompensată. Închide-l în pivniţă, aruncă-i nişte lemne şi cărbune să-şi facă un foc în sobă şi să petreacă Sărbătorile la cald.

A scos din buzunar o bancnotă mototolită.

— Cumpără-i nişte pâine şi cârnaţi. Din cei mai ieftini. Eu o să mai trec după Sărbători şi o să-l interoghez cum se cuvine.

— Şi cine trebuie să-l păzească? Ştiţi, oamenii mei au familii…

— Ştiu, Wirth. Au familii şi sunt cetăţeni model, a zis Mock mângâind documentul din secolul al XVII-lea pe care-l ţinea în buzunarul de la piept. N-o să-l păzească nimeni. Cheia o să fie la mine.

L-a bătut pe Wirth prieteneşte pe umăr.

— Sărbători fericite, Wirth! Mâine e Ajunul.

Wrocław, vineri, 23 decembrie
Ora cinci după-amiaza

În apartamentul lui Inge Gänserich domnea o harababură de nedescris. Cele două paravane din

mijlocul camerei gemeau sub greutatea rochiilor, furourilor şi ciorapilor de mătase. Pe masă erau munţi de farfurii murdare. Sub masă şi pe bufet erau înşirate sticle de vin goale. Pe pervazul ferestrei la care perdeaua se ţinea într-o singură verigă zăceau ziare şi reviste vechi, prăfuite. În mijlocul camerei, lângă soba de care cineva spărsese în mii de aşchii o chitară, era patul de fier pe care dormea Erwin Mock.

Unchiul lui a închis uşa de la intrare şi s-a uitat în jur dezgustat. S-a apropiat de Erwin, care dormea adânc, şi l-a scuturat tare de braţ. Erwin a deschis ochii şi i-a închis la loc, apoi şi-a tras peste cap plapuma neînfăţată. Mock a simţit dinspre nepotul său mirosul acru al alcoolului nedigerat. A luat loc în fotoliu, de pe care mai întâi a aruncat învelitoarea strâmbă, a scos din buzunar un briceag, l-a deschis şi s-a scărpinat cu ajutorul lui pe gât, pe sub corset. Apoi şi-a rulat o ţigară din tutun blond Georgia, a aprins-o şi a rămas cu ochii pironiţi la corpul lui Erwin, înfofolit în plapumă. Băiatul a început să se foiască, până când, în cele din urmă, şi-a scos de sub plapumă capul zburlit.

— Iartă-mă, unchiule, că te primesc aşa, dar… a spus el cu greutate, de parcă sunetele nu-şi puteau face loc prin gâtul uscat. Ieri am dat o petrecere care a ţinut până dimineaţa… A fost petrecerea de adio înainte să plecăm din Gartenstrasse. Mâine ne mutăm într-un atelier nou. Acolo o să petrecem Ajunul.

— Şi unde este acum Inge? l-a întrerupt Mock.

— La atelier, a răspuns Erwin. Lucrează…

Mock s-a gândit la casa lui goală, fără Sophie, Adalbert şi Marta, care îşi petreceau sărbătorile la rudele lor de la Strzegom, ba chiar şi fără câinele Argos, pe care se gândiseră să-l ia cu ei, pentru ca domnul consilier să nu aibă prea mari bătăi de cap. Mock îşi imagina cina de Ajun din ziua următoare – cum o să stea singur în capul mesei mari şi o să-şi taie felii din gâscă friptă, cum o să aprindă lumânările în bradul de Crăciun, cum – beat fiind – o

să cânte colinde atât de tare încât doctorul Fritz Patschkowsky de sus o să bată cu bastonul în podea, cum o să stea cu ochii pironiţi în discul telefonului şi cu sticla de votcă în mână. Nu dorea ca previziunile sale să se împlinească, dorea să-i pună nepotului său în faţă o farfurie cu tradiţionalul crap, să bea votcă şi să colinde împreună cu el. De aceea trebuia acum să-şi înăbuşe furia pe care i-o provocau starea de ebrietate a nepotului său, magherniţa în care locuia, unde se perindaseră rând pe rând amanţii acelei *femme fatale,* în sfârşit, furia provocată de faptul că de două zile Erwin chiulea de la şcoală şi de la propriile probleme, de care nimeni nu-l putea scăpa.

— Te invit… pe amândoi vă invit, s-a corectat Mock, la mine la cina din Ajun. Familia trebuie să petreacă sărbătorile împreună.

Erwin s-a ridicat şi s-a aşezat în fund pe pat, s-a uitat la masă şi a întins mâna după un pahar cu un rest de apă. În ciuda aşteptărilor lui Mock, nu a băut-o, ci şi-a turnat-o în palmă şi a încercat să-şi îmblânzească părul zburlit.

— Îţi mulţumesc, unchiule, a încercat să bâiguie, dar o să-mi petrec Sărbătorile cu Inge. Ea n-o să vină la tine. Doar dacă îţi ceri scuze pentru ce-ai făcut în trecut. Acum, dacă îmi permiţi… Trebuie să mă duc la toaleta de la mezanin.

Erwin s-a înfăşurat într-un halat ponosit care, bănuia Mock, era cupa ritualică în care ispititoarea artistă îşi făcea cuceririle, şi a ieşit din cameră cu pas şovăielnic. Consilierul s-a dus la fereastră şi a deschis-o larg. A ascultat uimit ploaia care plescăia în burlane şi lovea în acoperişurile înzăpezite. De pe ele alunecau mici avalanşe şi se desprindeau ţurţurii de la streşini. A auzit paşii lui Erwin şi s-a întors.

— Ieri ţi-am propus să te muţi la mine, azi te invit să petrecem împreună Ajunul, a rostit rar Mock. Ieri ne-a întrerupt un pedofil. Astăzi tu eşti cel care încerci să pui capăt discuţiei. Ai spus: „Cere-i scuze lui Inge, unchiule” şi ai plecat la toaletă. Nu ai aşteptat răspunsul meu, nu ai vrut să-l auzi, pentru că te-ai aşteptat să mă supăr şi să plec, iar tu să ai

conştiinţa curată şi să-ţi petreci sărbătorile şi seara de Ajun bând vin într-o cloacă, într-un bârlog mizerabil.

Mock a înfipt ţigara într-un rest de hering dintr-o farfurie.

— Întotdeauna poţi conta pe mine, dar eu oare pot să contez pe tine?

Erwin s-a ridicat şi s-a apropiat de unchiul său. A vrut să-l cuprindă de gât, dar s-a abţinut. În ochii lui străluceau lacrimile. S-a uitat peste umerii lui Mock şi lacrimile i-au dispărut imediat. Mock s-a întors şi a văzut-o pe Inge. Stătea fără pălărie, iar părul ei negru, ud de ploaie, îi încadra faţa. Se uita la ei frumoasă, ironică şi beată.

— Unchiule, cere-i scuze, a şoptit Erwin.

— Scuzele, a spus Mock, încheindu-se la nasturii paltonului, trebuie să fie precedate de solicitarea scuzelor. La ce bun nişte scuze care nu vor fi acceptate? Îl compromit pe cel care le cere. Iar eu n-o să-i cer scuze.

Mock l-a sărutat pe Erwin pe ambii obraji.

— Sărbători fericite, Erwin.

Apoi s-a întors spre Inge.

— Sărbători fericite, stimată doamnă.

Fără să aştepte răspunsul lui Inge, a ieşit din casă şi a rămas câteva clipe pe coridorul întunecat. În buzunar a mângâiat sticla cu votca preferată a lui Franz. Deja ştia cum o să-şi petreacă Ajunul.

Wrocław, sâmbătă, 24 decembrie
Ora patru după-amiaza

Mock stătea în faţa oglinzii din baie şi se uita înciudat la corsetul chirurgical care nu-i îngăduia să-şi pună papionul. Neputincios, în smokingul impecabil călcat de Adalbert, îl tot învârtea în jurul gâtului, încercând să-l prindă la cămaşă ca un guler uriaş care, întins la maximum de corsetul chirurgical, se tot desfăcea şi ieşea în afară. Mock a scuipat înciudat în chiuvetă şi a izbit papionul de faianţă. A deschis robinetul de apă caldă şi a clătit

briceagul de spuma de ras. Aburii calzi se aşterneau pe oglindă, umplând baia şi lăsându-l pe Mock parcă fără aer. A închis robinetul şi a ieşit.

Masa mare din salon era acoperită cu o faţă de masă albă, pe care se aflau doar o scrumieră, carafa de cafea şi un platou cu turtă dulce. Mock nu a scos din cămară nimic din ce pregătise Marta de mâncare. Nu-i era foame. Noaptea trecută o petrecuse alături de tabla de şah şi sticla de votcă îi tăiase orice poftă de mâncare. Nu se bucura că l-a găsit pe criminalul în serie. Nu se bucura că avea o zi liberă, pe care tot singur şi-o acordase.

Îl bucurau numai gerul care îngheţase în zorii zilei băltoacele şi zăpada care se aşternea într-un strat pufos pe carosabilul neted ca un patinoar.

S-a aşezat în capul mesei, nepăsător şi plictisit. La radio se auzea colindul *Stille Nacht,* care întotdeauna îl întrista. Încă nu conştientizase pe deplin faptul că avea să petreacă Ajunul singur. Se uita la telefon şi încă mai credea că acesta o să sune. Se gândea la mâinile frumoase ale femeii care undeva, departe, ridică receptorul şi apoi îl aşază la loc în furcă şovăielnic. S-a gândit la cuvintele de iertare şi la rugămintea de a fi iertat care, călătorind pe firul telefonic, ar fi ajuns la ureche printre alte pârâituri şi scrâşnete infernale.

Dar telefonul nu suna. Mock s-a dus în cabinetul său şi a adus tabla de şah şi cartea *Capcanele jocului de şah* a lui Überbrandt. A aşezat piesele şi a început partida Schmidt contra Hartlub din 1899. Şi-a adus aminte că făcuse deja asta noaptea trecută şi că partida nu mai avea acum taine pentru el. A măturat tabla cu mâna şi piesele s-au împrăştiat pe jos.

Mock s-a ridicat de la masă şi a înconjurat-o. S-a apropiat de pomul de Crăciun şi a aprins toate lumânările din el. S-a aşezat, şi-a turnat cafea şi a înfipt furculiţa în prăjitură. O clipă mai târziu s-a dus în cabinet să aducă ultimele dosare pe care le luase din casa lui Hockermann. Le-a deschis pe rând, încercând să le cerceteze conţinutul. Nu era în stare să repete ce găsise în ele, dar simţea instinctiv că nu

conţineau nimic de interes pentru anchetă. Frunzărind dosarele, simţea asupra lui privirile ironice ale lui Hockermann şi ale lui Inge Gänserich când îi explica lui Erwin că cererea scuzelor e doar un preludiu al scuzelor în sine. S-a agăţat febril de gândul acesta. S-a ridicat şi, cu ceşcuţa de cafea în mână, a ocolit masa.

„Nu sunt capabil să-i cer iertare lui Inge. Dar sunt oare capabil să-i cer iertare lui Sophie?"

S-a uitat la telefon, s-a apropiat de el, a revenit la masă, şi-a aprins o ţigară şi iar s-a aşezat. S-a ridicat brusc şi a ridicat receptorul din furcă. A format numărul lui Mühlhaus aproape fără să se uite la disc.

— Bună seara, domnule director criminalist, a spus Mock, simţind apăsarea diafragmei, aş dori să-i urez soţiei mele Sărbători fericite, îmi puteţi da numărul de la Berlin al lui Knüfer?

— Bineînţeles, aşteptaţi o clipă… Gata, îl am: 5436. Vă rog să-i spuneţi să mă sune. Am uitat complet de Knüfer şi nu mai am nicio veste de el…

Mock i-a mulţumit şi a închis. Apăsarea pe care o simţea în piept a crescut când i-a cerut telefonistei să-i facă legătura cu numărul interurban 5436. A pus receptorul în furcă, aşteptând legătura. Minutele treceau, Mock stătea aşezat şi fuma. Din lumânările din pomul de Crăciun picura ceara, dar Mock stătea cu ochii pironiţi în telefon. După un sfert de oră, receptorul a început să sară în furcă şi s-a auzit un sunet ascuţit. A mai aşteptat şi a răspuns abia la a treia sonerie. Vocea de la celălalt capăt al firului era a unei femei în vârstă care era fie înlăcrimată, fie turmentată.

— Bună seara, stimată doamnă, a strigat Mock tare, sunt colegul lui Rainer Knüfer. Aş dori să-i urez Sărbători fericite. Îl puteţi chema la telefon?

— Nu pot.

Era clar că femeia plângea.

— A murit. Nu s-a mai întors de la Wiesbaden. A fost ucis acolo. Lunea trecută. I-au răsucit gâtul până a ajuns cu faţa la spate. I-au rupt şira spinării…

Femeia plângea acum în hohote şi a pus receptorul în furcă. Pe Mock l-a intrigat informaţia. Pe o foaie de hârtie a scris „24 decembrie marţi”. Apoi a constatat că „lunea trecută”, despre care vorbea femeia, căzuse în data de 16 decembrie. Acum totul începea să se ordoneze în capul lui. A dezlegat cu mâini tremurânde dosarul în care Hockermann îşi ţinea facturile şi îşi planifica cheltuielile. Printre ele se afla şi un bilet de tren pe linia Wiesbaden-Wrocław cu data de 16 decembrie. Mock a strigat de bucurie.

— Mai am o dovadă împotriva ta, ticălosule!

A început să analizeze informaţiile despre Knüfer dintr-un unghi nou. Convorbirea telefonică de jumătate de minut cu femeia înlăcrimată i-a fost de ajuns să afle tot ce dorea. Ultima persoană care o văzuse pe Sophie zăcea sub pământ. Bucuria lui a pălit.

„Îngerul păzitor al lui Sophie nu mai este”, şi-a zis. „Nici ea nu mai este. Nu este Sophie, nu este nici durere.”

Telefonul a sunat din nou. Mock a răspuns. În receptor a auzit o voce binecunoscută.

— Soţia dumneavoastră. Ceva foarte rău.

— A păţit ceva?! A murit?! a urlat Mock.

— Trăieşte, dar face ceva rău. Pivniţa imobilului din Briegerstrasse 4.

— Cine e la telefon?

— Kurt Smolorz.

Wrocław, sâmbătă, 24 decembrie
Ora cinci după-amiază

Imobilul de pe Briegerstrasse nr. 4 ar fi avut nevoie de o renovare generală. Treptele ameninţau să se năruie, acoperişul era spart, canalizarea se înfunda, iar coşurile de fum, rareori curăţate, provocau explozii de funingine în locuinţele mizere, compuse din câte două odăi. După ce a hotărât să înceapă lucrările de renovare, proprietarul imobilului a cazat în altă parte pe propria cheltuială toţi

locatarii, încărcându-şi în felul acesta bugetul atât de tare, încât a fost nevoit să amâne renovarea clădirii până după Anul Nou. În tot acest timp, imobilul era frecventat de şobolani şi de vagabonzii din cartier, care devalizaseră clădirea, lăsând-o fără geamuri.

În seara aceea de Ajun, pe terenul îngrădit al proprietăţii nu erau nici vagabonzi, nici paznici. Într-o mână Mock ţinea pistolul, în cealaltă lanterna, pe care totuşi nu a aprins-o, încercând să-şi obişnuiască ochii cu întunericul. A reuşit fără efort. În partea stângă a observat intrarea în pivniţă. Uşa a scârţâit uşor. Mock cobora prudent. A trebuit totuşi să aprindă lanterna. Fasciculul strident de lumină a scos din beznă coridorul pivniţei, uşile stricate şi rupte care dădeau în boxele pivniţei. A intrat prin una dintre ele. A simţit în nări miros de cartofi stricaţi, dulceţuri mucegăite şi transpiraţie.

Mock a fluturat lanterna prin boxă şi a descoperit sursa mirosului. Pe jos zăcea un bărbat legat. Lumina lanternei a scos la iveală mâinile încătuşate la spate, apoi căluşul şi picăturile de sudoare de pe capul ras în totalitate pe care se vedeau echimozele şi urmele vineţii ale loviturilor primite.

— E Moritz Strzelezyk, a auzit Mock la ureche şoapta lui Smolorz. Gorila baronului von Hagenstahl. Acum îmi iau revanşa.

— Unde e Sophie?

Mock muta fasciculul de lumină când pe Strzelezyk, când pe Smolorz. Subalternul său arăta destul de jalnic. Ochii aproape că nu i se mai vedeau din cauza vânătăilor. Şi nasul părea să-i fie rupt, iar hainele de pe el – sfâşiate şi fără nasturi.

— Să mergem, a mormăit Smolorz.

Au pornit de-a lungul coridorului întunecat în direcţia unei străluciri intermitente de unde se auzea zgomot de picioare târşâite. O clipă mai târziu s-au oprit în faţa uşii care dădea pe un coridor lateral, iluminat de lămpi cu petrol. Smolorz făcea mult zgomot când mergea. Mock l-a oprit şi şi-a dus degetul la buze.

— N-o să audă nimic, a spus Smolorz. M-am întors după ce v-am dat telefon. Strzelezyk m-a găsit aici. Ne-am încăierat. N-au auzit absolut nimic. Iar Strzelezyk a urlat din toţi rărunchii.

Au ajuns în capătul coridorului şi şi-au iţit prudent capul. Nu era un coridor tipic, ci mai degrabă o arenă, închisă din trei părţi de uşi care dădeau spre alte boxe. Pe jos erau împrăştiate boarfe care serviseră probabil vagabonzilor drept bârlog, sticle de bere şi de vin goale şi cutii de produse cosmetice ieftine. În mijlocul arenei erau un brad de Crăciun şi o iesle mică, cu leagăn de copil, în jurul căruia erau aranjate oiţe de zahăr. Lângă iesle era un taburet acoperit cu un şervet alb. Pe şervet se aflau trei seringi umplute pe jumătate, iar lângă ele un recipient de farmacie plin cu acelaşi lichid din seringi. Printre toate acele obiecte mişunau două persoane. Baronul von Hagenstahl stătea rezemat de perete şi se lăsa pe vine mereu, fără vlagă. Încet, clătinându-se ca un om beat, se ridica în picioare, dar genunchii cedau din nou sub el. Alexei von Orloff era complet gol. Tot rezemat de perete, adopta aceeaşi poziţie ca Hagenstahl, numai că, spre deosebire de ochii baronului, ai lui nu erau înceţoşaţi. În spatele bradului de Crăciun era ghemuită Sophie, care urina pe podeaua bătătorită a arenei. După ce şi-a satisfăcut nevoile fiziologice, a ieşit din spatele brăduţului şi, afişând un zâmbet nefiresc, s-a întins pe grămada de boarfe murdare. Mock a închis ochii, pentru că i s-a părut că Sophie îi zâmbise chiar lui.

— Sfântul va fi zămislit peste patru zile, în ajunul Crăciunului. Ziua naşterii Mântuitorului Iisus Cristos va fi şi ziua în care un nou mântuitor va fi zămislit. Naşterea vechiului mântuitor va da puterea necesară pentru naşterea unuia nou. Cristos a fost adus pe lume de o femeie modestă, iar tatăl său a fost Dumnezeu din ceruri prin intermediarul său, Sfântul Duh… A venit pe lume într-un loc destinat animalelor, în umilinţă totală… Noul proroc va fi

zămislit într-o umilinţă şi mai mare… în păcat, dintr-o femeie păcătoasă, dintr-o târfă babiloniană…

Mock a deschis ochii. Von Orloff s-a întins lângă Sophie şi a început să o penetreze. Din gura întredeschisă, pe barba ascuţită i se prelingea un fir de salivă. Mock a apărut în lumina lămpilor cu petrol, cu pistolul în mâna dreaptă. Baronul s-a neliniştit, a scuturat din cap, a luat o seringă în mână şi s-a îndreptat spre el. Nu a ajuns departe, deoarece lovitura lui Smolorz l-a făcut să se izbească de perete. A căzut în genunchi. Smolorz i-a tras un şut. Capul baronului a căzut brusc pe spate. Apoi a revenit în poziţia iniţială pentru ca, o clipă mai târziu, tot corpul să i se prăvălească peste grămada de sticle goale.

Văzând că Mock se năpusteşte asupra lui, von Orloff s-a ridicat şi s-a repezit la cea mai apropiată uşă. Glontele l-a nimerit în fesă şi a ieşit din corp. Smolorz a observat fântâna de sânge care ţâşnea din zona inghinală a lui von Orloff. Mock a mai tras de două ori, fără să mai nimerească. Gloanţele ricoşau de pereţii pivniţei cu un şuierat. Guru s-a târât în boxa adiacentă şi a băgat mâna în buzunarul paltonului agăţat în cui. Mock i-a tras însă un şut cu atâta putere, încât a simţit el însuşi o durere care a suit pe picior până la gât. Vârful ghetei l-a nimerit pe von Orloff în fesa rănită. Bătrânul a urlat, a căzut peste palton şi l-a smuls din cui în cădere, desprinzând totodată şi cuierul. Mock s-a aruncat asupra lui, i-a lipit pistolul de tâmplă şi a tras de cocoş. Pocnetul sec al percutorului a răsunat în aerul stătut şi jilav. Von Orloff a scos din buzunar un mic Sauer şi a tras la nimereală. Mock a simţit puţină umezeală în zona urechii şi i-a mai tras un şut lui von Orloff. Gheata lui cu blacheu l-a nimerit pe von Orloff în tâmplă. Capul celui lovit s-a legănat pe gât de parcă stătea să se desprindă şi s-a răsucit violent, lovindu-se cu tâmpla de o piatră mare care mirosea a varză murată. Conducătorul sectei a rânit pământul cu picioarele şi o clipă mai târziu a înţepenit.

Mock a ieşit din mica încăpere şi s-a îndreptat spre ieşire fără măcar s-o privească pe Sophie, care stătea îngheţată şi lipsită de apărare lângă leagăn. Luminându-şi drumul cu lanterna, s-a întors pe palier, apoi a ieşit în faţa porţii imobilului. Picăturile de sânge i se prelingeau de pe ureche pe gulerul şi umerii paltonului din flauş de culoare deschisă. Şi-a dus batista la ureche. O clipă mai târziu a simţit mirosul ţigărilor Bergmann Privat, marca preferată a lui Smolorz.

— O să mă puteţi ierta? a întrebat Smolorz, iar fumul ţigării se amesteca subtil cu aburii respiraţiei. V-am minţit… Am întreţinut cu ea… N-a fost fotomontaj…

— Taci şi ascultă-mă cu atenţie, a spus Mock. Ai aici cheia de la depozitul lui Wirth de pe Ofenerstrasse. Pune-i în cătuşe pe Sophie şi baron, transportă-i acolo cu Adlerul şi închide-i în pivniţa de sub biroul lui Wirth. Acolo e deja cineva. Lui Strzelezyk trage-i un şut în fund şi scapă de el undeva pe drum. Apoi lasă cadavrul bătrânului în parcul Niskie Łąki. Când termini, vino să mă iei. O să mă întorc pe jos pe Klosterstrasse, în direcţia Ofenerstrasse. O să-mi facă bine plimbarea.

Mock a pornit spre gaura din gard pe unde intrase pe terenul proprietăţii.

— Şi încă ceva, a spus, întorcându-se spre Smolorz. Te iert că m-ai minţit şi te-ai ascuns de mine. Ai continuat să-l urmăreşti pe baron şi datorită ţie am ajuns aici. În plus, aş putea fi supărat pe cineva numai pentru că a regulat o târfă babiloniană?

Wrocław, sâmbătă, 24 decembrie
Ora şase seara

Zăpada cădea din belşug. Mock mergea alene pe Klosterstrasse. Din faţă veneau sănii. Au trecut pe lângă el, sunând din clopoţei şi strălucind în lumina colorată a lampioanelor prinse de capra vizitiului. Mock s-a uitat la oamenii din sănii. O fetiţă îmbrăcată cu un paltonaş în carouri strângea în mâini

un pachet învelit în hârtie albă şi legat cu panglică roşie. Primise un cadou. Sophie stătea ghemuită, urinând pe pământul bătătorit al pivniţei. Apoi s-a întins pe mormanul de boarfe murdare de sub pomul de Crăciun şi a împărţit tuturor zâmbete. Ca nişte cadouri de Crăciun. Şi Mock a primit un cadou.

S-a apucat cu mâinile de cap şi a cotit la stânga în faţa Spitalului Bethanien de pe Margareten Damm. Clătinându-se pe picioare, mergea frecându-se cu paltonul de culoare deschisă de zidul de cărămidă poros. Brusc a intrat într-o curte mică şi s-a rezemat de bătătorul de covoare. De jur împrejur, luminile de sărbătoare sclipeau din ferestrele împodobite cu crenguţe de molid. Ferestrele locuinţei spre care duceau nişte trepte scunde nu aveau draperiile trase. Dinspre ele răzbăteau cuvintele unui colind:

O du fröhliche, o du selige,
O du fröhliche, o du selige,
gnadenbringende Weihnachtszeit!
Welt ging verloren, Christ ward geboren:
Freue, freue dich, o Christenheit!
O du fröhliche, o du selige[44]...

Mock s-a oprit pe trepte şi a rămas să se uite la cei care cântau. Doi bărbaţi mustăcioşi ridicau în aer halbele cu bere şi se legănau în ritmul muzicii, punându-i în mişcare pe toţi cei aşezaţi la masă. Nevestele lor grase râdeau zgomotos, căscându-şi gurile ştirbe. Bunica scotea ultimele ciocolăţele din calendarul de advent. Copiii fie cântau împreună cu adulţii, fie alergau în jurul mesei atât de repede, încât erau cât pe ce să răstoarne bradul de Crăciun. De sub masă s-a iţit capul blond şi zâmbitor al unui băieţel care părea să fi avut vreo patru ani. Ţinea în mână o gheată bărbătească. Oamenii se bucurau şi cântau, pentru că aveau tot dreptul să se bucure. Erau după serviciu. Mock nu avea dreptul să se bucure. Serviciul lui nu se termina niciodată. Nici măcar acum, când scăpase oraşul de un criminal în serie. Dovezile pe care le avea împotriva lui Hockermann puteau fi uşor spulberate de orice avocat. „Un profesor de liceu, istoric care scrie o

monografie a oraşului, are printre materialele sale şi documente de arhivă. A sustras dosarul pentru că avea nevoie de el la cercetările pe care le desfăşura. Asta nu înseamnă că l-a ucis pe Pinzhoffer. A vizitat-o pe mătuşa lui bătrână care locuieşte la Wiesbaden pentru a-i ura sărbători fericite. Asta nu înseamnă că l-a ucis pe Knüfer. Chiar dacă este un profesor de liceu atipic care, deşi îngheţat până în măduva oaselor şi încătuşat, reuşeşte să facă douăzeci de tracţiuni pe o bară dintr-un depozit părăsit." Hockermann o să scape, iar Mock o să-şi piardă serviciul pentru că a chinuit cu sadism un deţinut.

A coborât treptele şi a plecat din curtea cu colinde în lumina protectoare a bradului de Crăciun. Pe stradă a simţit că i se face rău, şi-a sprijinit palmele de zid şi a lăsat pe zăpada pufoasă o masă aburindă de turtă dulce vâscoasă. S-a şters la gură şi a continuat să meargă. A trecut de Spitalul Bethanien şi Vila Webski. „Cum se simte acum profesorul dement, închis în celulă cu un pervers şi o târfă babiloniană? Oare chiar i-a răsucit lui Knüfer gâtul la spate şi l-a înecat pe Pinzhoffer într-o găleată cu apă?" Mock s-a lovit uşor peste obraz. „Bineînţeles, ultima dovadă va fi seara aceea. Nu va mai avea loc nicio crimă, pentru că asasinul se află în pivniţa lui Wirth şi nu mai poate ucide. Azi n-o să mai facă nimic rău, iar într-o zi, două o să mărturisească tot. În seara aceea oamenii din oraş aveau să moară numai de indigestie şi bătrâneţe."

Mergea încet, pentru că aluneca. În faţa sa a văzut deodată o porţiune dreaptă de zăpadă bătătorită şi alunecoasă. S-a animat ca un copil, şi-a desfăcut larg braţele şi s-a lăsat să alunece cu entuziasm pe gheţuş. La capătul porţiunii a nimerit cu vârful ghetei stângi într-o mică protuberanţă şi s-a desprins pentru o clipă de suprafaţa netedă. A fost suficient pentru ca Mock să-şi piardă echilibrul şi să fluture spasmodic din braţe. O clipă mai târziu a auzit cum crapă corsetul ortopedic şi o durere ascuţită în gât l-a făcut aproape să-şi piardă cunoştinţa. A rămas întins pe zăpadă, aşteptând răbdător să treacă durerea şi

contemplând cerul înstelat. „Şi dacă printre toate stelele acelea era şi steaua noului proroc? Şi dacă în Antonienstrasse cineva avea să comită totuşi o crimă? Dacă doi amanţi sunt prinşi *in flagranti* de soţul gelos şi pier otrăviţi?” A încercat să se ridice în picioare, dar nu a reuşit decât să ajungă în patru labe. „Trebuie să merg acolo. Pe Antonienstrasse. Cu toţi oamenii mei. Să bat la fiecare uşă, să-i legitimez şi interoghez pe toţi cei care intră pe poartă”. S-a ridicat cu mare greutate, a gâfâit de câteva ori şi a întors capul spre ferestrele înveselite de colind. „Nu mă pot duce decât după evreul Kleinfeld, ceilalţi stau acasă cu familiile lor. Sărbătoresc. De ce să-i smulg de lângă neveste şi copii? Să îngheţe de frig şi să piardă timpul degeaba în cine ştie ce clădire nenorocită? Că doar asasinul e închis în pivniţa lui Wirth. Iar pe Antonienstrasse o să mă duc cu Smolorz. E de ajuns. Oraşul este în siguranţă”.

Pe poarta deasupra căreia era agăţată firma *B. Brewing Fahrradschlosserei* a ieşit o pereche care se clătina. Un bărbat mare şi gras se sprijinea cu toată greutatea pe umărul unei femei firave. Când au trecut pe lângă Mock, femeia i-a aruncat o privire veselă, pe care tovarăşul ei a observat-o. A îmbrâncit-o şi a urlat cu voce behăită:

— Ce te uiţi, curvo, la sulă ăsta! Ai avut în cur atâtea sule câte nituri sunt pe podul Imperial şi încă mai tânjeşti după altele?!

Şi-a făcut vânt, dar nu a nimerit-o pe femeia înspăimântată, care s-a retras câţiva paşi mai încolo.

— Curvo! a urlat şi s-a aruncat asupra tovarăşei sale.

— Ce-i cu tine, Friedrich?

Cutremurată, femeia se oprea la fiecare câţiva paşi, dar când Friedrich se apropia, fluturând pumnii, fugea iar.

— Nici nu m-am uitat la el!

Friedrich a alunecat, a căzut pe spate şi ceva a trosnit tare. Bărbatul a început să urle. Poalele paltonului au dezgolit piciorul stâng, de sub al cărui genunchi se iţea ceva sferic. Mock a iuţit pasul şi l-a

lăsat pe Friedrich urlând de unul singur cu fractura de tibie deschisă.

„Dacă beţivanul ăla ar fi ştiut că se apropie sfârşitul lumii la Wrocław şi că ultima crimă va fi uciderea soţiei necredincioase şi a amantului ei, ar fi putut să pună capăt odată pentru totdeauna paranoiei. Ar fi închis-o pe nevasta lui pe Antonienstrasse 27, i-ar fi băgat în cameră un amant fictiv sau real şi i-ar fi înjunghiat pe amândoi cu un stilet otrăvit. Chiar dacă ar fi fost nevinovată şi buimăcită de droguri ca Sophie. Ca Sophie…”

— Şi nu vreţi să ştiţi ce i-au făcut porcului ăluia?

— Ce i-au făcut? Ştiu ce i-au făcut, pentru că au fost doar o unealtă în mâna mea.

Automobilul care venea din direcţie opusă l-a orbit pe Mock. Poliţistul a încremenit în lumina subită. Apoi şi-a scos paltonul şi l-a aruncat pe o movilă îngheţată de lângă trotuar. A îngenuncheat pe zăpadă, şi-a împins pălăria pe ceafă şi a început să-şi frece pe faţă cristalele de gheaţă.

— Am înnebunit, dar o să fac asta! a strigat spre clădiri.

Nimeni nu i-a auzit declaraţia emoţionantă. Locuitorii oraşului, ghiftuiţi, şedeau la mesele încărcate cu mâncare şi băutură, bucurându-se de atmosfera paşnică a sărbătorilor.

Wrocław, sâmbătă, 24 decembrie
Şapte fără un sfert seara

Din Adler a coborât un bărbat roşcat îndesat, cu capul descoperit. S-a repezit la brunetul îngenuncheat în zăpadă şi l-a ridicat în picioare. Brunetul şi-a pus pălăria pe cap, şi-a tras mănuşile pe mâini şi a intrat în maşină, aşezându-se pe locul pasagerului.

— Ne întoarcem de unde am plecat.

Adlerul a demarat, a virat la stânga pe Webskystrasse, apoi iar la stânga, pe Brockauerstrasse. A oprit la colţul străzii Briegerstrasse, lângă cârciuma Linke. Din maşină a

coborât un bărbat cu palton de culoare deschisă, al cărui guler avea câteva pete de sânge. A găsit gaura din gardul care înconjura clădirea părăginită şi a intrat pe terenul proprietăţii. Luminându-şi drumul cu lanterna, a intrat pe uşă, apoi a coborât în pivniţă. În câteva secunde a ajuns în faţa ieslei de Crăciun, a bradului şi taburetului pe care se aflau seringile şi sticluţa de farmacie cu lichidul incolor, numit cândva cel mai miraculos leac din farmacia naturii. Bărbatul a tras în două seringi conţinutul sticluţei. S-a uitat împrejur. Privirea s-a oprit pe o trusă medicală veche care zăcea într-un colţ, alături de paltonul lui von Orloff. A deschis trusa şi a aşteptat să iasă din ea câţiva păianjeni negri. Apoi a pus în ea sticluţa şi seringile. Paşii lui au duduit în pivniţă, în curte şi pe trotuar. Automobilul s-a lăsat sub greutatea bărbatului cu trusă medicală care a intrat năvalnic.

— Şi acum, la prizonierii noştri, i-a spus şoferului, împreună cu care mergem pe Antonienstrasse 27. Clar?

Adlerul a demarat.

Wrocław, sâmbătă, 24 decembrie
Şapte şi jumătate seara

Meinerer stătea pe casa scării pustii şi întunecate, cu privirea pironită asupra uşii ultimei locuinţe de la mansardă. De la parter urcau ecourile vesele ale cinei din Ajun, clinchetul tacâmurilor, fâsâitul acidului din sticlele de bere, silabele lălăite ale colindelor. Numai din spatele uşii în faţa căreia stătea Meinerer nu se auzeau toate acestea. Acolo domnea de multă vreme liniştea. Acolo iubita lui nu mai cânta la pian. Amuţise şi vocea virilă a amantului ei.

Meinerer s-a apropiat de uşă şi şi-a lipit urechea de ea. A auzit şoapte şi hohote de râs înfundate. Frecându-se cu spatele de tocul uşii, s-a aşezat pe jos. S-a apucat cu mâinile de cap şi a tras cu urechea. Din spatele uşii ajungeau până la el şoapte. Alte

şoapte ajungeau la el şi de jos, devenind tot mai limpezi şi ciudat de familiare, îi umpleau capul lui Meinerer, îi sâsâiau în tâmple, îi sfredeleau maxilarul, preschimbându-se în alte şoapte. Şoapte jucăuşe, desfrânate, excitate, dezmierdătoare, şoaptele pline de reproş ale fiicelor lui pe care le părăsise în timpul cinei din Ajunul Crăciunului, şoaptele mieroase ale amantelor lui care îl părăseau întotdeauna în serile de iarnă, vocea ca un tunet a lui Mock care îl umilea. Toate aceste şoapte şi voci se suprapuneau şi se preschimbau într-un şuierat. Atunci pierdea Meinerer contactul cu realitatea.

Wrocław, sâmbătă, 24 decembrie
Ora şapte şi jumătate seara

În Adler, aerul era irespirabil. Cele trei persoane înghesuite în spate emanau un miros înţepător. Îl cunoşteau şi Smolorz, şi Mock. Aşa mirosea sudoarea celor interogaţi şi speriaţi. Aceeaşi miasmă degajau şi acuzaţii în sălile de judecată. Aşa duhneau oamenii conduşi la moarte. Mock a oprit maşina în faţa imobilului din Antonienstrasse 27. A deschis trusa medicală şi i-a dat-o lui Smolorz.

— Ia seringile şi pune pe ele amprentele lui Hockermann, a spus, ieşind din maşină.

Smolorz a băgat mâna în trusă şi a simţit nişte forme rotunjite şi netede, altele rotunde şi aspre. A presupus că primele erau seringile, celelalte lanternele. A aruncat o privire în spate şi s-a uitat la deţinuţii încăluşaţi şi încătuşaţi. Baronul tremura şi îşi holba ochii, Sophie, acoperită cu o prelată pe care o găsiseră în depozitul lui Wirth, şedea liniştită, cu pleoapele coborâte, Hockermann îşi încorda muşchii, iar ridurile lui se încordau şi se relaxau pe rând. Smolorz l-a înşfăcat de braţ şi l-a întors anevoie spre Sophie. Fruntea transpirată a lui Hockermann a aterizat pe pieptul ei. Smolorz şi-a tras mănuşile pe mâini, cu stânga a apucat seringile, cu dreapta – mâinile lui Hockermann încătuşate la spate. După câteva încercări ratate, a reuşit să-i

imprime pe seringi degetele umflate şi vinete de frig. Când a terminat, a observat că în gura lui Hockermann căluşul se umezise şi se impregna cu un lichid.

— Să fiu al naibii! a oftat Smolorz. A vomitat, ticălosul. Asta ar mai lipsi acum, să se înece…

Smolorz a aruncat seringile în trusa medicală şi i-a scos lui Hockermann căluşul. S-a înşelat. La gura prizonierului nu era vomă, ci spuma unui atac de epilepsie. Hockermann s-a aplecat de la mijloc, sprijinindu-şi capul pe genunchii lui Sophie, s-a încordat şi a început să fie scuturat de frisoane. Geamul maşinii s-a aburit. Mock, văzând maşina scuturându-se, a deschis uşa din partea lui Hockermann şi l-a tras în zăpadă.

— Închide uşa! i-a strigat lui Smolorz, nedorind să vadă ochii lui Sophie pironiţi asupra lui.

Smolorz a făcut ce i s-a cerut, apoi a venit lângă Mock, care încerca să-i bage lui Hockermann între dinţi propriul portofel, pentru a-l împiedica să-şi muşte limba. Brusc, Hockermann a deschis ochii şi a râs.

— Tocmai acum se desfăşoară ultima crimă înaintea venirii profetului, i-a spus încet lui Mock. Acolo, uite, acolo! El vine! a urlat şi s-a năpustit brusc şi cu toată forţa în direcţia uşii imobilului.

— Ho, bestie! a gâfâit Smolorz şi i-a băgat înapoi lui Hockermann căluşul în gură.

L-a apucat de braţe şi, recăpătându-şi cu greu echilibrul, a deschis uşa maşinii şi a băgat corpul înăuntru.

Prin zăpada moale, afânată s-a auzit un sunet binecunoscut tuturor. Ceasul primăriei a bătut de două ori. La auzul lui, Mock a încremenit.

— E şapte şi jumătate! i-a strigat lui Smolorz. Atunci a ucis negustorul! Să mergem! Verificăm toate apartamentele! Începem de sus în jos.

Poliţiştii s-au repezit în clădire şi au aprins lumina pe casa scării. Ghetele lor grele, pline de zăpadă, izbeau în treptele de lemn ale scării. Din spatele uşilor pe lângă care treceau răzbăteau ecouri mai

mult sau mai puţin vesele. Ecourile vieţii. Mock îşi lipea pe rând urechea de fiecare şi respira uşurat. Au ajuns la ultimul etaj.

— Acolo e deja mansarda, a arătat Smolorz cu mâna în sus.

Mock a început să urce încet. Lumina pălea pe măsură ce urcau, iar la mansardă ajungea numai o strălucire slabă. Consilierul se mişca foarte încet, pipăind fiecare treaptă cu mare atenţie. În capul scării era deja întuneric total. A ridicat piciorul şi l-a mişcat în aer, căutând o altă treaptă. Brusc a auzit un geamăt înfundat. Din unul dintre buzunarele paltonului a scos revolverul, din celălalt – bricheta. S-a uitat în jos şi a văzut că păşise pe burta cuiva. S-a aplecat şi în flăcăruia pâlpâitoare a brichetei a zărit faţa palidă a lui Meinerer. A sărit peste el şi s-a apropiat de uşă. Din apartament nu se auzea niciun sunet.

— Sunt amândoi acolo, a auzit vocea lui Meinerer. Ea şi amantul ei.

Mock a apucat de clanţă. Uşa era încuiată. S-a dat înapoi şi s-a apăsat pe clanţa şubredă. S-a tras iar înapoi şi s-a izbit în uşă. Imobilul a fost scuturat de un zgomot răsunător. Mock a simţit cum îi intră fărâme de ghips şi moloz sub corsetul ortopedic crăpat. I-a făcut semn din cap lui Smolorz, care a reluat atacul asupra uşii, izbind-o cu umărul. Pe scândurile podelei de pe palier cădeau în ploaie firimituri de moloz. Cineva de la etajele inferioare a ieşit pe casa scării şi a rămas să asculte. Smolorz s-a mai izbit o dată în uşă şi s-a prăbuşit cu tot cu ea şi bucăţi de cărămidă înăuntrul locuinţei. Mock a băgat braţul în casă şi a pipăit cu degetele peretele din jurul tocului uşii până a dat de întrerupător. A tras în jos ţâmburuşul şi a sărit într-o parte în lumina puternică a becului. Dar nu s-a întâmplat nimic. Smolorz nu s-a mişcat de unde căzuse cu uşa, Mock stătea pe culoar, lângă Meinerer, care era întins pe jos. Amândoi se uitau în locuinţă. În faţa ochilor se deschidea o cameră spaţioasă, al cărui punct central era o pianină. Pe ea erau două sticle de vin şi farfurii

cu mâncarea pe jumătate mâncată. Pe lângă perete şi în jurul patului erau întinse diverse stative. Mock a simţit că-l strânge corsetul. Stativele se numeau într-un fel, dar nu-şi putea aminti cum. Un colţ al camerei era separat de restul spaţiului de două paravane. Mock mai văzuse asemenea paravane cu puţin timp în urmă… Memoria refuza în mod clar să-l slujească. Smolorz s-a ridicat, a rămas câteva clipe pe vine şi s-a năpustit în cameră. Dar nu s-a întâmplat nimic, nimeni nu a tras vreun foc de armă. Mock a păşit alene înăuntru şi s-a îndreptat spre paravan. A prins unul dintre ele şi l-a strâns ca pe o armonică. În spatele paravanului era o chiuvetă semicirculară. Sub ea zăceau două corpuri goale. O femeie şi un bărbat. Pe corp aveau răni mici, circulare, din care se prelingeau firişoare de sânge. Capetele cadavrelor erau ascunse în umbra chiuvetei. Mock nu s-a apropiat de cadavre, s-a aşezat pe pat şi a închis ochii. Tocmai îşi adusese aminte cum se numeau stativele. Şi-a strâns tare pleoapele înroşite şi tumefiate şi nu a permis lacrimilor fierbinţi să curgă. În gât simţea un gust amar care-l frigea. Nu a mai putut să-şi ţină respiraţia. Deja ştia că stativele se numesc şevalete şi că le întâlneşti, de obicei, în atelierele de pictură.

Wrocław, marţi, 27 decembrie
Ora nouă dimineaţa

La primul etaj din sediul Prezidiului Poliţiei de pe strada Schuhbrücke, norii de fum de magneziu se ridicau cu pocnet spre tavan. În sala de conferinţe se îngrămădeau şi strigau ziariştii. La masa mare şedea Heinrich Mühlhaus, pufăind liniştit din pipă. Secretarul lui Mock, Ernst von Stetten, făcea semne rapide ziariştilor să-şi adreseze întrebările.

— E adevărat că amanţilor li s-a administrat o supradroză de narcotic?

— Adevărat.

— Ce făcea acolo consilierul Mock la ora aceea?

— Victima este… a fost… nepotul lui. Consilierul Mock se ducea să-i ureze Sărbători fericite.

— Ciudat… unchiul să meargă la nepot… N-ar trebui să fie invers?

— Nu ştiu. Nu sunt expert în *savoir-vivre.*

— Şi care a fost motivul crimei?

— Asasinul a ucis din gelozie. Era un amant părăsit.

— Victima l-a părăsit pentru nepotul consilierului Mock?

— Da.

— O femeie de treizeci de ani are un amant de nouăsprezece?

— A avut, stimate domn. Şi vă felicit pentru memoria excepţională. În urmă cu cinci minute am specificat vârsta victimelor. Sunteţi ager.

— Şi cum l-a prins Mock pe făptaş?

— L-a găsit plângând lângă trupul femeii.

— De unde o cunoştea făptaşul, un poliţist, pe Inge, regina lumii interlope?

— Munca de poliţie presupune în mare măsură cunoaşterea lumii interlope.

— Şi ce are făptaşul în comun cu „asasinul cu filele de calendar”?

— Făptaşul a profitat de crimele „asasinului cu filele de calendar” ca să scape nepedepsit.

— Şi cine este „asasinul cu filele de calendar”?

— Erich Hockermann. Azi-dimineaţă a mărturisit că a comis cinci crime la Wrocław şi două crime la Wiesbaden.

— De ce a comis crimele? Care a fost motivul?

— Era un adept fanatic al sectei lui von Orloff şi un ocultist cunoscut. A afirmat că e unealta lui Dumnezeu, biciul Domnului… Cineva care pregăteşte lumea pentru parusie. Avea cunoştinţe de istorie vaste, ştia să caute în arhivele vechi informaţii despre crimele comise în secolele trecute, apoi le reconstituia.

Mühlhaus s-a ridicat şi a ieşit, iar von Stetten le-a mulţumit cu amabilitate ziariştilor că participaseră la conferinţa de presă.

New York, luni, 21 noiembrie 1960
Ora cinci dimineaţa

Anwaldt s-a ridicat şi s-a apropiat de planul oraşului agăţat pe perete. A plimbat pe el degetul şi pentru o clipă s-a transpus în oraşul acoperit de zăpadă, în oraşul turlelor de biserici zvelte, în oraşul învăluit în fumul care se înălţa din furnalele fabricilor, care acum se numeşte deja altfel şi se află într-o altă ţară.

— Dar nu mi-ai spus, dragă Eberhard, a zis Anwaldt îndepărtându-se de hartă şi aşezându-se înapoi în fotoliu, ce-ai făcut cu soţia ta…

Afară s-a auzit un lătrat, apoi labele unui câine care plescăiau în bălţi.

— I-am redat libertatea, a spus Mock. Am lăsat-o să păcătuiască în continuare cu baronul. La scurt timp după aceea am divorţat. *Per procura*[45]. Sophie nu a luat de la mine bani şi a plecat undeva.

Liniştea dimineţii era tulburată doar de bulbucii pe care îi făcea perfuzia. Mock se uita la Anwaldt fără să spună nimic.

— E o istorie tragică şi neobişnuită, a spus Anwaldt şi s-a frecat la ochii somnoroşi, dar de ce ai condiţionat spovedania de ea? Ah, gata, acum înţeleg… N-ai mărturisit niciodată cuiva păcatul acesta. Şi mie ai vrut să mi-l povesteşti primul. Înţeleg…

— Ba nu înţelegi nimic! a şuierat Mock. În primul rând, păcatul ăsta l-am spovedit deja, în al doilea rând, am suficient curaj să mă spovedesc înaintea morţii fără confesiuni de probă în faţa ta.

Pe tavan şi perete aluneca o rază de lumină. Faţa lui Anwaldt a ajuns pentru o clipă în calea ei.

— Ultima crimă, cea asupra lui Erwin al meu şi Inge Gänserich nu a înfăptuit-o Meinerer.

Mock îşi alegea cuvintele cu grijă.

— Aceea a fost opera Diavolului, a Necuratului sau oricum alegi să-l numeşti.

A întins mâna după tabacheră şi a răsucit-o între degete.

— Nu Meinerer a fost făptaşul. El nici măcar nu a intrat în atelierul lui Inge. A stat în faţa uşii şi a spus că auzise nişte şoapte. Doctorul legist Lasarius a făcut analiza chimică a otrăvii care l-a ucis pe Erwin. A găsit în ea nişte compuşi care…

Wrocław, luni, 16 ianuarie 1928
Ora unu după-amiaza

Ceasul din turnul catedralei luterane de pe Kaiserstrasse a bătut o dată. Sunetul lui s-a auzit până departe în aerul însorit, bătând în geamul de la laboratorul Institutului de Medicină Legală de pe Maxstrasse, unde se aflau Mock şi Lasarius, îmbrăcaţi în halate albe.

— E opiu, a spus Lasarius şi a scuturat eprubeta. Cândva era considerat un leac miraculos. În cazul nepotului dumneavoastră şi al amantei lui s-a dovedit o otravă fatală. Li s-au administrat zece centimetri cubi de opiu diluat în apă.

Doctorul Lasarius şi-a împins ochelarii la rădăcina nasului brăzdat de riduri orizontale căruia îi datora porecla de „Furnicar” în mediul studenţesc şi suporta cu indulgenţă privirea tâmpă a lui Mock.

— S-au sufocat. Acesta este efectul morfinei şi opiului când ajung în plămâni împreună cu sângele. Ceva mă nelinişteşte totuşi. În corpul nepotului dumneavoastră e un tip de opiu foarte ciudat.

Mock s-a uitat la eprubetă, la retorte, la plita cu gaz, la tot acel univers ştiinţific riguros ordonat în care – o, ce ironie! – îşi găsise locul tânărul şi sensibilul poet Erwin Mock.

— Minunat!

Mock simţea că-l înăbuşă furia.

— Corpul nepotului meu a fost un catalizator care a izolat sau a eliberat acel „opiu ciudat” de care vorbiţi! Scrieţi-vă teza de abilitare pe acest subiect, o să i-o fac cadou cumnatei mele!

— Problema este, dragă domnule consilier, a zâmbit trist Lasarius, că opiul este foarte impur.

— Nu înţeleg, a zis Mock liniştindu-se încetul cu încetul.

— Aşa cum fără îndoială ştiţi, opiul e produsul din care a fost extrasă, la începutul secolului al XIX-lea, morfina. Fiecare gram de opiu conţine deja morfină. Şi opiul din corpul sărmanului Erwin are morfină, dar într-un procent excepţional de mic. De

ce? Deoarece conţine multe alte substanţe care sunt, de regulă, îndepărtate în procesul de purificare. Cineva le-a injectat victimelor opiu foarte impur. Dar de unde a fost procurat?

— Şi de ce-mi spuneţi toate acestea?

Mock şi-a lăsat greutatea pe degetul mare de la picior, fapt care îi făcea piciorul să tremure.

— Pe piaţa neagră din Wrocław şi din întreaga Germanie, opiul nu este un produs prea popular, a răspuns Lasarius lovind cu unghia în eprubetă colorată de acizi. Narcomanii preferă să-şi injecteze morfină, care e mai ieftină şi mai puternică. Asasinul nepotului dumneavoastră trebuie să fi adus opiul acesta de foarte departe… Dar de unde? Că până şi în China opiul e purificat… E un adevărat mister…

— Prin urmare ticălosul acela trebuie să-l fi produs singur, a mormăit Mock. Nu văd alt răspuns…

— Ba mai există o variantă, a spus Lasarius îngândurat. Opiul acesta poate fi vechi. Foarte vechi…

— Cât de vechi? a întrebat Mock.

Lasarius îşi expunea cu plăcere chelia sub razele soarelui care pătrundeau pe fereastra laboratorului

— Ştiţi ceva? Eu nu sunt un istoric bun, dar mi se pare că pe la jumătatea secolului al XIX-lea Anglia şi Franţa au purtat aşa-numitul Război al Opiului cu China. Calitatea acestui narcotic s-a îmbunătăţit considerabil în urma acestui război. Conţinea circa douăzeci, şi nu treizeci sau patruzeci de aicaloizi, cum e cel din corpul lui Erwin. Poate e absurd, dar e posibil ca opiul care a cauzat moartea lui Erwin să fie mai vechi de anul 1850.

New York, luni, 21 noiembrie, 1960
Şase fără un sfert dimineaţa

Mock s-a ridicat în capul oaselor şi a arătat cu degetul spre planul oraşului.

— În oraşul acela, în ajunul Crăciunului din anul 1927, a avut loc a demonstraţie a Răului, înţelegi, Herbert? a strigat el. Eu am dezlănţuit acel Rău, l-am stârnit cu răul din mine. Cu răul pe care am vrut să i-l fac drogatei ăleia nenorocite! În oraşul Wrocław şi-a făcut apariţia Diavolul, iar eu sunt cel care l-a convocat acolo!

Mock a căzut pe perne, horcăind. Degetele noduroase frământau aşternutul.

— M-am spovedit deja de lucrurile astea, Herbert, a spus Mock. Nu-mi dădeau pace şi a trebuit să le spun cuiva. Cuiva care luptă cu Diavolul.

A tuşit sec.

— Asta s-a întâmplat la începutul anilor ’30. Duhovnicul meu a avut să-mi dea un singur sfat. A trebuit să le cer iertare tuturor celor care m-au nedreptăţit şi pe care doream să mă răzbun. Adică de la baron şi de la Sophie…

— Ei şi, le-ai cerut iertare?

— Baronului – da, personal, dar Sophie a dispărut undeva şi chiar divorţul de ea a fost *per procura.*

— Ascultă-mă, Eberhard, a zis Anwaldt şi s-a lovit cu ziarul peste coapsă. Trebuie…

— Nu trebuie să faci decât un lucru, început Mock, zvârcolindu-se din pricina durerii care îi străpungea tibiile roase de cancer. Trebuie să-mi promiţi că o găseşti pe Sophie şi-i înmânezi scrisoarea asta.

l-a dat lui Anwaldt un plic lung, alb.

— Prin asta îi cer iertare. Şi o iert şi eu pe ea pentru orice. Promiţi c-o s-o găseşti şi-i dai scrisoarea?

— Promit, a răspuns Anwaldt cu ochii pe plic.

Mock a încercat să se ridice ca să-i strângă mâna lui Anwaldt, dar a renunţat la gândul acesta. Şi-a dat seama că în acel moment corpul său emana acelaşi

miros pe care îl emanau cu atâţia ani în urmă corpurile baronului şi al lui Hockermann în vechiul Adler, în piaţa oraşului care acum nu mai exista.

— Mulţumesc, a spus Mock zâmbind. Du-te acum şi cheamă preotul. Pot să mor…

Anwaldt i-a strâns bolnavului mâna şi a ieşit din cameră. A coborât scările şi a trecut pe lângă preotul Cupaiuolo, care dormea în fotoliu. Şi-a pus paltonul şi pălăria şi a ieşit din casă. A pornit agale în direcţia celei mai apropiate staţii de metrou. La colţul străzii, a zărit o maşină de gunoi uriaşă care măcina deşeurile. A scos din buzunar ediţia de seara trecută a ziarului *Süddeutsche Zeitung* şi a citit încă o dată informaţia despre moartea cunoscutei actriţe de teatru berlineze Sophie von Finckl. Sub necrolog era un interviu cu celebra violonistă Elisabeth Körner, prietena de o viaţă a actriţei. Doamna Körner dezvăluise pentru prima oară în interviul acela secretul lui Sophie: mai fusese măritată cândva, iar soţul ei fusese un înalt funcţionar al poliţiei din Wrocław, pe nume Eberhard Mock. Anwaldt a mai citit o dată interviul şi s-a gândit la iertare. Apoi a aruncat ziarul în valţurile maşinii de gunoi şi a coborât pe treptele de beton.

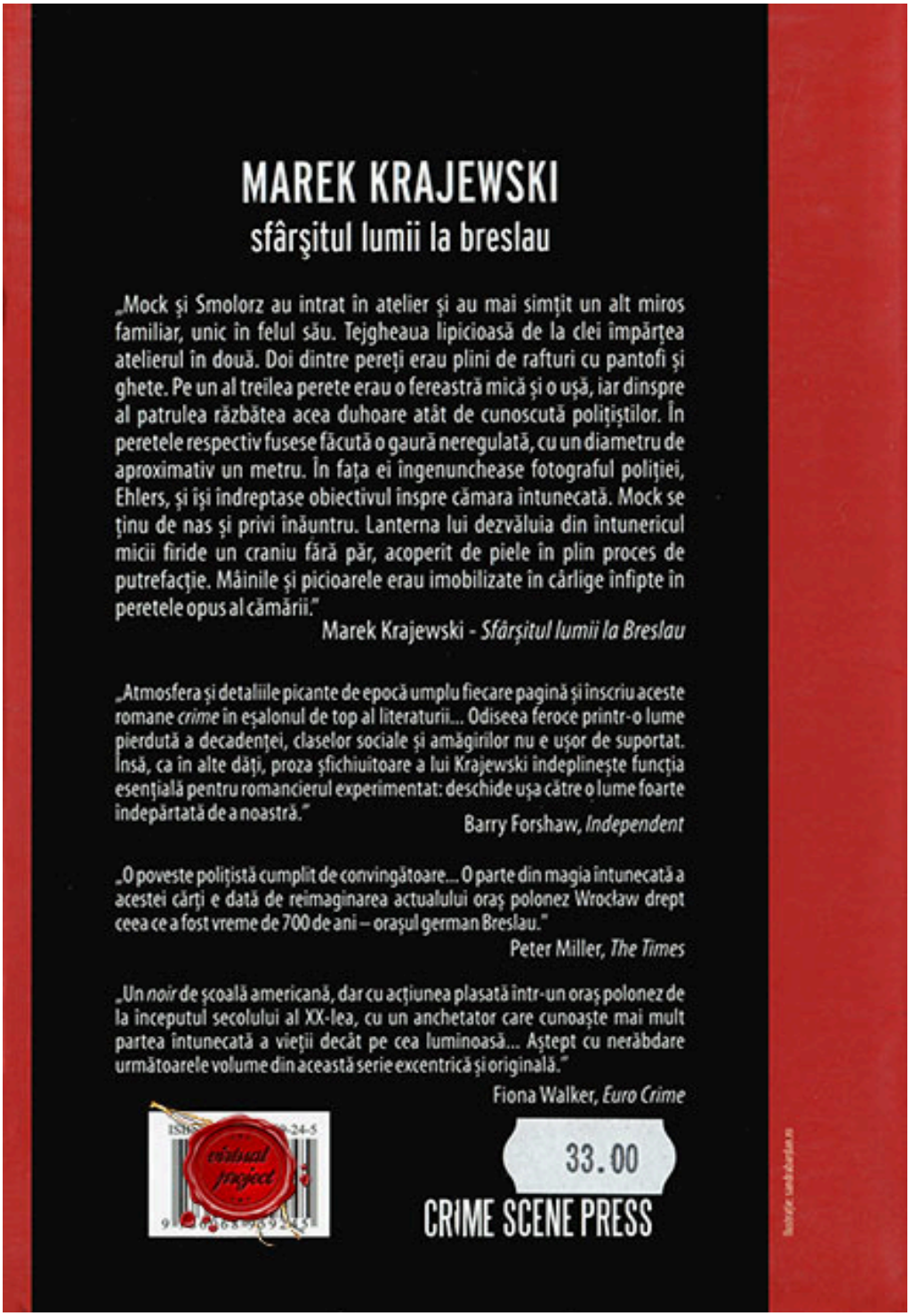
MAREK KRAJEWSKI
sfârşitul lumii la breslau
„Mock şi Smolorz au intrat în atelier şi au mai simţit un alt miros familiar, unic în felul său. Tejgheaua lipicioasă de la clei împărţea atelierul în două. Doi dintre pereţi erau plini de rafturi cu pantofi şi ghete. Pe un al treilea perete erau o fereastră mică şi o uşă, iar dinspre al patrulea răzbătea acea duhoare atât de cunoscută poliţiştilor. În peretele respectiv fusese făcută o gaură neregulată, cu un diametru de aproximativ un metru. În faţa ei îngenunchease fotograful poliţiei, Ehlers, şi îşi îndreptase obiectivul înspre cămara întunecată. Mock se ţinu de nas şi privi înăuntru. Lanterna lui dezvăluia din întunericul micii firide un craniu fără păr, acoperit de piele în plin proces de putrefacţie. Mâinile şi picioarele erau imobilizate în cârlige înfipte în peretele opus al cămării."
Marek Krajewski - *Sfârşitul lumii la Breslau*
„Atmosfera şi detaliile picante de epocă umplu fiecare pagină şi înscriu aceste romane *crime* în eşalonul de top al literaturii... Odiseea feroce printr-o lume pierdută a decadenţei, claselor sociale şi amăgirilor nu e uşor de suportat. Însă, ca în alte dăţi, proza şfichiuitoare a lui Krajewski îndeplineşte funcţia esenţială pentru romancierul experimentat: deschide uşa către o lume foarte îndepărtată de a noastră."
Barry Forshaw, *Independent*
„O poveste poliţistă cumplit de convingătoare... O parte din magia întunecată a acestei cărţi e dată de reimaginarea actualului oraş polonez Wrocław drept ceea ce a fost vreme de 700 de ani – oraşul german Breslau."
Peter Miller, *The Times*
„Un *noir* de şcoală americană, dar cu acţiunea plasată într-un oraş polonez de la începutul secolului al XX-lea, cu un anchetator care cunoaşte mai mult partea întunecată a vieţii decât pe cea luminoasă... Aştept cu nerăbdare următoarele volume din această serie excentrică şi originală."
Fiona Walker, *Euro Crime*
virtual project
33.00
CRIME SCENE PRESS

[1] În românește se citește: Vroţlav. Oraşul este situat în partea de vest a Poloniei, în regiunea Silezia, la graniţa cu Germania. Are o vechime de peste o mie de ani şi o istorie multietnică şi multireligioasă tumultuoasă, de-a lungul căreia a fost disputat de marile puteri, făcând parte din mai multe regate şi state. În perioada când are loc acţiunea romanului, oraşul face parte din Germania, fiind cunoscut sub numele de Breslau. Polonia a primit înapoi oraşul Wrocław după cel de-Al Doilea Război Mondial, mai exact în anul 1945 (n. tr.).

[2] Binele bolnavului este legea supremă (n. tr.).

[3] Mormântul Lumii (n. tr.).

[4] Antichităţi sileziene (n. tr.).

[5] Mai întâi mănânci, apoi filosofezi (n. tr.).

[6] Şi tovarăşii (n. tr.).

[7] Sicherheitspolizei, denumire comună dată celor două forţe de poliţie care se ocupau de siguranţa Reich-ului: Gestapo şi Kripo (n. red.).

[8] Maximă (n. red.).

[9] Mai târziu (n. tr.).

[10] Caschetă cu vârf ascuţit pe calotă, purtată în sec. XIX şi XX de militarii, pompierii şi poliţiştii germani (n. red.).

[11] Veche bază de echitaţie şi curse de cai din Wrocław, construită în 1905 în zona de sud a oraşului, activă şi în prezent (n. tr.).

[12] Te-am sărutat cândva (n. tr.).

[13] Atenţie, câine rău (n. tr.).

[14] Comunitatea Monistă din Wrocław (n. tr.).

[15] La dosar (n. tr.).

[16] Cât de ispititoare sunt femeile (n. tr.).

[17] Munţii Bufniţelor (în pol. Góry Sowie), lanţ muntos din sud-vestul Poloniei, parte a Munţilor Sudeţi (n. tr.).

[18] Când cea mai bună prietenă şi cea mai bună prietenă… (n. red.).

[19] Organele genitale (n. tr.).

[20] Cel mai bun lucru din toată lumea – ultima duşcă la Gabi Zelt (n. tr.).

[21] Poeţi blestemaţi (n. tr.).

[22] Pereţii în flăcări ai lumii (n. tr.).

[23] Ceea ce a trecut este deja în ghearele morţii (n. tr.).

[24] Verde-cenuşiu (n. tr.).

[25] În amintirea serviciului meu militar (n. tr.).

{26} Secol de istorie (n. tr.).

{27} Toată miza (n. tr.).

{28} Vecinii lui zero. Strategia jocului la ruletă constă în a paria pe cele 17 numere aflate în apropierea lui zero (n. tr.).

{29} În curs de apariţie (n. tr.).

{30} Ce vrea femeia, vrea şi Dumnezeu (n. tr.).

{31} A deveni (n. tr.).

{32} Curăţă-mă cu isop şi voi fi curat; spală-mă şi voi fi mai alb decât zăpada (Ps. 51,7) (n. tr.).

{33} Primele cinci cărţi ale Bibliei, cunoscute sub numele de Cărţile lui Moise (n. tr.).

{34} Turnarea clopotului din Breslau (n. tr.).

{35} Cazimir IV Jagiellon (1427-1492), Mare Duce al Lituaniei din 1440 şi Rege al Poloniei din 1447 până la moartea sa, a fost unul dintre cei mai activi regi polonezi în timpul căruia regatul polonez a învins Ordinul Cavalerilor Teutoni în Războiul de Treisprezece Ani (1454-1466), redobândind, după o perioadă de 158 ani, regiunea Pomorze Gdańskie, iar dinastia Jagiellonilor a devenit una dintre casele guvernatoare de seamă ale Europei. A fost ultimul rege al Poloniei care nu ştia nici să scrie, nici să citească (n. tr.).

{36} Personalităţile leopoldine (n. tr.).

{37} Spiritul pogoară unde pofteşte (n. tr.).

{38} Îmi permiteţi să mă exprim aşa (n. tr.).

{39} Iubesc şi urăsc (n. tr.).

{40} Urăsc vulgul neştiutor (n. tr.).

{41} Ca la carte (prin extensie; expresia se traduce, de fapt, astfel: „după legile artei”) (n. red.).

{42} În cel mai înalt grad (n. tr.).

{43} Deşi lipseşte puterea, voinţa este totuşi de lăudat (n. tr.).

{44} O tu vesel, o tu, binecuvântat (bis),/ timp blagoslovit al Naşterii Domnului!/ Lumea a dispărut, Cristos se naşte;/ Bucură-te, bucură-te, lume creştină!/ O tu, vesel, o tu, binecuvântat... (n. tr.).

{45} Prin intermediul unei persoane împuternicite (n. tr.).

Table of Contents

{1} 302
{2} 302
{3} 302
{4} 302
{5} 302
{6} 302
{7} 302
{8} 302
{9} 302
{10} 302
{11} 302
{12} 302
{13} 302
{14} 302
{15} 302
{16} 302
{17} 302
{18} 302
{19} 302
{20} 302
{21} 302
{22} 302
{23} 302
{24} 302
{25} 302
{26} 303
{27} 303

{28} 303
{29} 303
{30} 303
{31} 303
{32} 303
{33} 303
{34} 303
{35} 303
{36} 303
{37} 303
{38} 303
{39} 303
{40} 303
{41} 303
{42} 303
{43} 303
{44} 303
{45} 303